۱۳۰۶ تقویم معارف هجری شمسی

زمین است آماجگاه زمان نشانه تن ما و چرخش کمان

تالیف میرزا علی اصغر خان حکمت

مطبعهٔ مجلس

۱ هجری شمسی

اردیبهشت			خرداد					
۱	۱۹	۲۶		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰
۱	۲۰	۳۷		۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱
۱	۲۱	۲۸		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
۱	۲۲	۲۹		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
۱	۲۳	۳۰		۶	۱۳	۲۰	۲۷	
۱	۲۴	۳۱		۷	۱۴	۲۱	۲۸	
۱	۲۵		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹	

مرداد				شهریور				
۱	۱۷	۲۴	۳۱		۷	۱۴	۲۱	۲۸
۱	۱۸	۲۵		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹
۱	۱۹	۲۶		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰
۱	۲۰	۲۷		۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱
۱	۲۱	۲۸		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
۱	۲۲	۲۹		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
۱	۲۳	۳۰		۶	۱۳	۲۰	۲۷	

						آبان						آذر				
									۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸
									۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹
پنجشنبه		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰
جمعه		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۳	۱۰	۱۷	۲۴	
شنبه	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
یکشنبه	۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
دو شنبه	۳	۱۰	۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷	

	دی					بهمن					اسفند					
سه شنبه		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۳	۱۰	۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹
چهار شنبه		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵		۲	۹	۱۶	۲۳	
پنجشنبه		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۳	۱۰	۱۷	۱۴	
جمعه	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
شنبه	۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
یکشنبه	۳	۱۰	۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷	
دو شنبه	۴	۱۱	۱۸	۲۵		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸	

تقدیم

محضر دانش پرور

حضرت مستطاب اشرف عالی آقای سید محمد تدین

وزیر محترم معارف واوقاف وصنایع مستظرفه

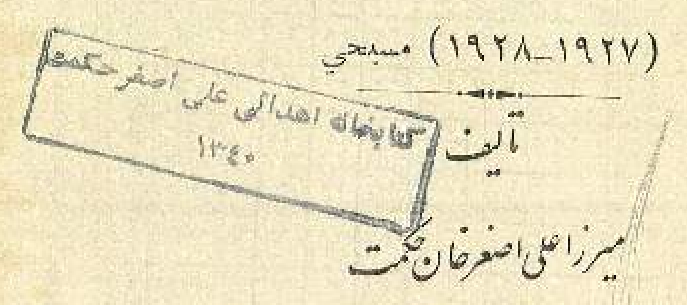
دامت شوکته العالی

تقویم معارف

سال ۱۳۰۶ هجری شمسی

(۱۳۴۵ـ۱۳۴۶) هجری قمری

(۱۹۲۷ـ۱۹۲۸) مسیحی

تألیف

میرزا علی اصغر خان حکمت

تعطیلات رسمی در سال ۱۳۰۶ هجری شمسی

فروردین: ۱ـ۲ـ۳ـ۴ـ۵ـ۶ـ۷ (از تحویل حمل تا یک هفته تعطیل است)
» ۱۳ (سیزده عید) ۱۴ (عید فطر)
اردی بهشت: ۴ (تاجگذاری شاهنشاه پهلوی)
» ۲۲ (تولد حضرت رضا ع)
خرداد: ۱۹ (عید اضحی) ـ ۲۷ (عید غدیر)
تیر: ۱۶ـ۱۷ـ۱۸ـ۱۹ـ۲۰ ـ (ز هشتم تا دوازدهم محرم)

در تابستان کلیه مدارس ۷۵ روز تعطیل است ـ از اول تیر ماه الی ۱۵ شهریور.

مرداد: ۱۴ (عید مشروطیت در ایران) ـ ۲۲ (شهادت حضرت رضا ع) ـ ۲۶ (اربعین)
شهریور: ۴ (قتل حضرت امام حسن ع) ـ ۵ (وفات حضرت رسول ص) ـ ۲۲ (مولود حضرت رسول ص)
آبان: ۱۶ (وفات حضرت فاطمه ع)
آذر: ۲۵ (جلوس اعلیحضرت شاهنشاه پهلوی) ـ ۲۳ (مولود حضرت فاطمه ع)
دی: ۱۶ (تولد حضرت امیر ع) ـ ۳۰ (مبعث)
بهمن: ۶ (مولود حضرت سید الشهداء ع) ـ ۱۸ (مولود حضرت قائم ع)
اسفند: ۲۹ (شب عید نوروز)

(حمل) ۱۳۰۶ شمسی	فروردین	۱۳۴۵ هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
سه شنبه	۱	۱۸	۲۲	عید نوروز اول سال ۱۳۰۶ هجری شمسی	عت ۶	عت ۶
چهار شنبه	۲	۱۹	۲۳	ضربت خوردن حضرت امیر ع	عت ق ۵ ۵۹	عت ق ۶ ۱
پنجشنبه	۳	۲۰	۲۴		۵ ۵۸	۲
جمعه	۴	۲۱	۲۵	شهادت حضرت امیر ع سنه ۴۱ هـ	۵ ۵۷	۳
شنبه	۵	۲۲	۲۶		۵۶	۴
یکشنبه	۶	۲۳	۲۷		۵۵	۵
دو شنبه	۷	۲۴	۲۸		۵۴	۶
سه شنبه	۸	۲۵	۲۹		۵۳	۷
چهار شنبه	۹	۲۶	۳۰		۵۲	۸
پنجشنبه	۱۰	۲۷	۳۱		۵۱	۹
جمعه	۱۱	۲۸	آوریل		۵۰	۱۰
شنبه	۱۲	۲۹	۲		۴۹	۱۱
یکشنبه	۱۳	۳۰	۳	سیزده عید	۴۷	۱۳
دو شنبه	۱۴	شوال	۴	عید فطر ـ اول شوال المکرم ۱۳۴۵	۴۶	۱۴
سه شنبه	۱۵	۲	۵		عت ق ۵ ۴۵	عت ق ۱۵

تحویل آفتاب به حمل شب سه شنبه [illegible] رمضان ۱۳۴۵ هجری قمری ۲۴ دقیقه از شب گذشته است

بهترین وسایل طول عمر عادت به تبسم و خوشروئی و برد باری در مواقع رنج و تعب و احتراز از خشمگینی و غضبناکی است؛ زیرا این ترتیب سلسلهٔ اعصاب را خسته نکرده و اعمال حیاتی آنها را طولانی میکند.

اگر میخواهید سلامت باشید و زیاد عمر کنید در غذا و خواب و مشتهیات نفسانی افراط نکنید، بوقت غذا بخورید، هفت ساعت بخوابید مشروب و افیون و دخانیات استعمال نکنید، صبحها ورزش کنید، بدن را همیشه کمی با آب سرد بشوئید روزی دو ساعت راه بروید بیکاری را بزرگترین دشمن خود بدانید. (دکتر حکیم اعظم)

﴿کلمات منتخبه﴾

ادع الی سبیل ربك بالحکمة و الموعظه الحسنه و جادلهم بالتی هی احسن

(الایه)

افسر سلطان گل پیدا شد از طرف چمن؛
مقدمش یارب مبارکباد بر سرو و سمن!
بعد از این نشگفت اگر با نکهت خلق خوشت
خیزد از صحرای ایران نافه مشك ختن

(حافظ)

رفعت در فروتنی است؛ و پیشوائی در نصیحت خلق؛ و مودت در صدق؛ و فخر در فقر؛ و نسب در تقوی و شرف در قناعت.

(منسوب باویس قرنی ـ تاریخ گزیده)

جوانمردی از کارها پیشه کن
همه نیکوئی اندر اندیشه کن
چو گفتار و کردار نیکو کنی.
بگیتی روانرا بی آهو کنی.
همه نیکوئی پیشه کن تا توان،
که بر کس نماند جهان جاودان!

(فردوسی)

اختراعات و اکتشافات

در تقویم سال ماضی ۱۳۰۵ تاریخ اختراعات و اکتشافات را از ابتداء تاریخ مدنیت تا سال ۱۷۷۱ بترتیب نگاشتیم در تقویم هذه السنه از آن تاریخ تا انتهای قرن نوزدهم کلیه اختراعات مهمه را درج مینمائیم

---

۱ ـ پلهای فلزی ـ در سال ۱۷۷۹ م. اولین پل آهنی در شهر کال بروکدل Coalbrookdeale در انگلستان ساخته شد پلهای فلزی بمراتب بر پلهای سنگی رجحان دارد در ثقل و حجم متساوی دارای مقاومت زیادتر است. اکنون در اروپا غالب پلها را از مخلوطی فلزی موسوم است به Beton Armé بنا می کنند (و آن اولین دفعه در سال ۱۸۷۸ بتوسط مونیر در پاریس اختراع شد) که مصارف آن ارزانتر ولی استحکام آن زیادتر و حرارت و آتش در آن تاثیر نمی نماید

---

۲ ـ منگنه ـ در سال ۱۷۸۰ اسباب منگنه برای نقل و استنساخ مکاتیب بتوسط جمس وط James Watt انگلیسی مخترع دیك بخار اختراع شد. منگنه مزبور عبارت از اسباب فشار است بر روی دو صفحه فلزی که در وسط آن مکتوبی را که با دست یا ماشین تحریر نوشته اند میگذارند و بواسطه فشار روی ورق عیناً نقل و رسم میشود

(حمل)

۱۳۰٦ شمسی

فروردین

۱۳٤٥

هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
					ساعت دقیقه	ساعت دقیقه
چهار شنبه	١٦	٣	٦		٥ ٤٣	٦ ١٧
پنجشنبه	١٧	٤	٧		٤٢	١٨
جمعه	١٨	٥	٨	تولد آلبرت اول پادشاه بلژیک ۱۸۷٥	٤١	١٩
شنبه	١٩	٦	٩		٤٠	٢٠
یکشنبه	٢٠	٧	١٠		٣٩	٢١
دو شنبه	٢١	٨	١١		٣٧	٢٣
سه شنبه	٢٢	٩	١٢		٣٦	٢٤
چهار شنبه	٢٣	١٠	١٣		٣٥	٢٥
پنجشنبه	٢٤	١١	١٤		٣٤	٢٦
جمعه	٢٥	١٢	١٥	عید (گودفرایدی) در انگلستان	٣٣	٢٧
شنبه	٢٦	١٣	١٦		٣٢	٢٨
یکشنبه	٢٧	١٤	١٧	عید پاک	٣١	٢٩
دو شنبه	٢٨	١٥	١٨		٣٠	٣٠
سه شنبه	٢٩	١٦	١٩		٢٩	٣١
چهار شنبه	٣٠	١٧	٢٠	تحویل شمس ببرج ثور قریب ٢٠ دقیقه از روز پنجشنبه گذشته اول ثور	٢٨	٣٢
					ساعت دقیقه	ساعت دقیقه
پنجشنبه	٣١	١٨	٢١		٥ ٢٧	٦ ٣٣

گلها و اقسام نباتات را در اطاقیکه میخوابید نگذارید زیرا نباتات در شب مانند انسان و حیوان تنفس کرده واکسید دوکاربن از خود خارج میکنند و کمترین صدمه گذاشتن آنها در اطاق خواب تولید صداع است (دکتر حکیم اعظم)

(الکول سم مهلکی است) برای تمام اعضای بدن، مخصوصاً مغز و کبد، سم است بجز ضرر هیچ نفعی ندارد، پول دادن و خود را مسموم کردن مخالف اقتصاد است، اخلاق خورنده آن فاسد شده و اولادش اغلب علیل و مبتلا به صرع یا امراض دیگر میکردند

کلمات منتخبه

الاقتصاد فی النفقه نصف المعیشه، والتودد الی الناس نصف العقل، و حسن السؤال نصف العلم.

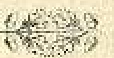
(عن النبی ص)

شکر آنرا که دگر بار رسیدی به بهار،
بیخ نیکی بنشان و ره تحقیق بجوی!

دو نصیحت کنمت بشنو و صد گنج ببر،
از ره عیش درآی و به ره عیب مپوی.

حافظ

دل را مدخل صعب بود و مخرج سهل. و کسب در دشواری چون بردن سنگ گران است برفراز کوه. و خرج در آسانی چون فرو گذاشتن آن سنگ است بسوی نشیب!

خواجهٔ طوسی ـ اخلاق ناصری

بخور چیزی ازمال و چیزی بده
ز بهر کسان نیز چیزی بنه؛

مخور جمله ترسم که دیر ایستی؛
به بیرانه سر بد بود نیستی!!

نظامی

اختراعات و اکتشافات

٣ ـ بالون ـ در سال ۱۷۸۲ اولین بالون بتوسط دو برادر موسوم به مونگولفیه Montgolfiers ساخته شد. قسمت تحتانی این بالون باز بوده و بوسیلهٔ سوختن قدری کاه ستون هوای گرم که در یک قسمت آن قرار میدادند هوای گرم تولید گشته و باعث صعود آن میشده است. در سال ۱۷۸۳ دو برادر مونگولفیه باهمراهان خودپیلاتر وارلاند Pilâtre de Rozier et d'Arlandes برای اولین دفعه بهوا صعود نمودند و در همان سال یکنفر فیزیکدان پاریسی موسوم به شارل بالونی اختراع کرد که با گاز هیدروژن مملو بوده و بارتفاع ۳٤٦۷ متر صعود و بالون مزبور بپاس زحمات مخترع آن معروف به شارلیر Charlièr گردید.

---

٤ ـ ماشین میخ سازی. در سال ۱۷۸٥ طماس کلیفرد انگلیسی اولین اسباب ساختن میخهای آهنی را ساخت و در سال ۱۸۱۱ جمس وط انگلیسی اسباب عمل آوردن میخهای مفتولی را اختراع نمود و ماشین او میخهائی میساخت که بر خلاف اولی با نوک تیز دارای ساقه مدور بودند اکنون میخ را از انواع فلزات مانند مس و برونز و رصاص و غیره می سازند

(ثور) ۱۳۰٦ شمسی	اردیبهشت	۱۳٤٥ هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یادداشت ها	[illegible]	[illegible]
جمعه	۱	۱۹	۲۲		ع ق ٥ ٢٦	ع ق ٦ ٢٤
شنبه	۲	۲۰	۲۳		۲٥	۲٥
یکشنبه	۳	۲۱	۲٤		۲٤	۲٦
دو شنبه	٤	۲۲	۲٥	تاجگذاری شاهنشاه پهلوی ۱۳۰٥ شمسی	۲۳	۲۷
سه شنبه	٥	۲۳	۲٦		۲۲	۲۸
چهار شنبه	٦	۲٤	۲۷		۲۱	۲۹
پنجشنبه	۷	۲٥	۲۸		۲۰	٤۰
جمعه	۸	۲٦	۲۹		۱۹	٤۱
شنبه	۹	۲۷	۳۰		۱۸	٤۲
یکشنبه	۱۰	۲۸	مه ۱		۱۷	٤۳
دو شنبه	۱۱	۲۹	۲		۱٦	٤٤
سه شنبه	۱۲	غره ذیقعد	۳	یوم شم النسیم و اول الخماسین	۱٥	٤٥
چهار شنبه	۱۳	۲	٤		۱٤	٤٦
پنجشنبه	۱٤	۳	٥		۱۳	٤۷
جمعه	۱٥	٤	٦	جلوس ژرژ پنجم پادشاه انگلیس ۱۹۱۰	ع ق ٥ ۱۲	ع ق ٦ ٤٨

شخص آلکولیک خیلی کمتر از شخصی که مبتلا به آلکول نیست کار می کند؛ عمرش کوتاه تر از غیر آلکولیک است؛ اولادش بواسطه تاسی به اولیای خود آلکولیک شده و مرتکب اعمال بد میشوند. شخصی که آلکول استعمال می نماید مزاجش غالباً ضعیف است - سر و صورتش بر افروخته - نوک دماغش قرمز - حرفش با تجمجم و غیر متناسب - زبانش و دستهایش میلرزد؛ مخاط معده اش متورم است؛ صبح ها قی میکند یا از دهانش آب می آید؛ اغلب مایع ترشی و گاهی خون قی میکند - کبدش معیوب می شود - مبتلا به یرقان و استسقاء می گردد - اختلال حواس حاصل می کند واغلب آلکولیسم منجر به دیوانگی میشود (دکتر لقمان الملک)

﴿کلمات منتخبه﴾

اغدوا فی طلب العلم فانی سئلت ربی ان یبارك لامتی فی بکورها

عن النبی صم

نوبهار است در آن کوش که خوشدل باشی؛
که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی؛
در چمن هر ورقی دفتر حالی دگر است؛
حیف باشد که ز حال همه غافل باشی!

حافظ

خار بیابان خوردن به که بار منت کسان بردن!

انجمن دانش - وقار

اگر کنی ز برای مجوس کناسی؛
وگر کنی ز برای یهود گلکاری؛
در این دو شغل خسیس آنقدر کراهت نیست؛
در این دو امر رذیل آنقدر دشواری؛
که در سلام فرومایگان صدر نشین؛
بروی سینه نهی دست و سر فرود آری!!

(اسدی طهرانی)

اختراعات و اکتشافات

٥ - اسباب نساجی - در سال ۱۷۸٥ اولین دفعه بود که اسباب نساجی میکانیکی بمعرض ظهور رسیده ومیکانیک دان انگلیسی موسوم به کارت رایت Cartwright آن را اختراع کرد. در سال ۱۸۰۱ نساج ابریشم باف فرانسوی موسوم به ژاکارد Jacquard ماشین نسج میکانیکی پارچه های منقش را اختراع نمود و در ۱۸۱۲ کارخانهای عدیده در لیون ماشین او را بمورد استعمال درآوردند. این نساج وطن پرست همواره تقاضای ممالك اجنبی را که با تقدیم مساعدتهای شایان اورا برای بکار انداختن کارگاه خود در ممالك مزبور دعوت مینمودند رد کرده و بهیچوجه نپذیرفت

---

٦ - اسباب خرمن کوبی در سال ۱۷۸٦ ماشین خرمن کوبی را یکنفر اسکاتلندی موسوم به اندرومیکل Andrew Meikle اختراع نمود - تا آنوقت زراعت و فلاحت تمام بوسیله آلات ساده دستی انجام میگرفت ومتضمن مخارج گزافی بود از قرن هیجدهم تدریجاً ماشینها و ادوات میکانیکی معمول و اتصالاً تکمیل شد تا اینکه اکنون اسباب شیار و بذرافشانی وحصاد و خرمن کوبی و خوشهای بخاری بحد کمال رسیده است

(ثور) ۱۳۰۶ شمسی	اردیبهشت	۱۳۴۵ هجری قمری

۱۹۲۷ — مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
					ت ق	ت ق
شنبه	۱۶	۵	۷		۵ ۱۱	۶ ۴۹
یکشنبه	۱۷	۶	۸	عید ژاندارك	۱۰	۵۰
دو شنبه	۱۸	۷	۹		۹	۵۱
سه شنبه	۱۹	۸	۱۰		۸	۵۲
چهار شنبه	۲۰	۹	۱۱		۷	۵۳
پنجشنبه	۲۱	۱۰	۱۲		۶	۵۴
جمعه	۲۲	۱۱	۱۳	تولد حضرت رضا ع سال (۱۵۳ ه.)	۵	۵۵
شنبه	۲۳	۱۲	۱۴	عروج مسیح ع	۴	۵۶
یکشنبه	۲۴	۱۳	۱۵		۳	۵۷
دو شنبه	۲۵	۱۴	۱۶	تشریفات پیراهن کعبه در مصر	۲	۵۸
سه شنبه	۲۶	۱۵	۱۷	مولود الفنس ۱۳ پادشاه اسپانی ۱۸۸۶	ت ق ۵ ۱	ت ق ۶ ۵۹
چهارشنبه	۲۷	۱۶	۱۸		ت ق ۴ ۵۹	۷ ت
پنجشنبه	۲۸	۱۷	۱۹		ق ۵۹	ت ق ۷ ۱
جمعه	۲۹	۱۸	۲۰		ق ۵۹	ق ۱
شنبه	۳۰	۱۹	۲۱	تحویل شمس ببرج جوزا قریب ۴۰ دقیقه از روز یکشنبه گذشته اول جوزا	۵۹	ق ۱
یکشنبه	۳۱	۲۰	۲۲		ت ق ۴ ۵۸	ت ق ۷ ۲

بعضی عادت دارند که در فصل بهار فصد یا حجامت میکنند در صورتیکه شاید مبتلا به کم خونی هستند و عوارضی که در خود مشاهده کرده وحمل به زیادی خون مینمایند از قبیل دوار سر و ضعف وغیره نتیجه کم خونی است. بدواً باید طبیب اندازه فشار خون را معین کرده در صورت لزوم اقدام به فصد یا حجامت بشود (دکتر حکیم اعظم)

روزی دومرتبه یکدفعه صبح ویکدفعه شب وقت خواب دهان ودندانها را بامسواك بشوئید پاکیزگی دندانها ودهان بدن را از خیلی امراض حفظ می نماید (دکتر لقمان الملك)

کلمات منتخبه

حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسبوا ـ ومهدوا لها قبل ان تعذبوا (علی علیه السلام)

گرت هواست که چون جم بسر غیب رسی
بیا و همدم جام جهان نما میباش!
چو غنچه گرچه فرو بستگی است کار جهان
تو همچو باد بهاری گره گشا میباش!

(حافظ)

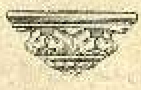
هر کس بچشم خویش عظیم وبزرك بود بچشم مردمان حقیر و کوچك نماید و تا کسی خود را خرد نشمارد مردمان ویرا بزرك ندارند

(تحفه سلیمانیه)

ز آز و فزونی بیکسو شویم!
بنادانی خویش خستو شویم!
زخود داد دادن بنزد خرد
به از مرحه گوئی بنزد خرد!

ـ فردوسی ـ

اختراعات و اکتشافات

۷ — برادری ـ برابری ـ آزادی

در سال ۱۷۸۹ مجلس مؤسسان فرانسه «اعلامیه حقوق بشریت و مدنیت» را بر روی اصولی که باید شالده قوانین اساسی کلیه عالم باشد طرح کرد. این اصول که بطور خلاصه باین سه اصل منتهی میشود برادری ـ برابری ـ آزادی ـ شعار و روح قانون اساسی جمهوریت فرانسه است.

۸ — قلم مداد ـ در سال ۱۷۹۰

نیکلا کنت Nicolas Conté عالم شیمی دان فرانسوی که یکی از مؤسسین کنسرواتوار ملی صنایع و حرف پاریس است قلم مداد جدید را اختراع نمود. مادهٔ را که برای آن بدست آورد عبارت بود ازمعدن طبیعی (گرافیت) مخلوط باخاك رست که آنرا کوبیده وعجین نموده و برای مداد بکار برد. و مشارالیه بوسیله طبخ گرافیت توانست چندین درجه براستحکام وصلابت آن فلز نرم و سهل الانکسار بیافزاید

۹ — پیل الکتریسته ـ درسال ۱۷۹۰

گالوانی Galvani طبیب و فیزیك دان معروف بولونی وجود قوه کهربائیهٔ رادر تماس اشیاء غیر متشابه ملاحظه نمود (گالوانیسم) و در تعقیب آن ولتا Volta طبیب هموطن او تأثیر عناصر ولتئیك را تصور کرده و پیلهائی که بنام او معروف است اختراع نمود (از صفحات روی و صفحات مس) که قوه محرکه الکتریسته را کشف نموده بظهور آورد.

(جوزا) ۱۳۰۶ شمسی	خرداد	۱۳۴۵ هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
دو شنبه	۱	۲۱	۲۳		ساعت دقیقه ٤ ٥٧	ساعت دقیقه ۷ ۳
سه شنبه	۲	۲۲	۲٤		٥٦	٤
چهار شنبه	۳	۲۳	۲٥		٥٦	٤
پنجشنبه	٤	۲٤	۲٦	آغاز گرما ـ اسالمیون	٥٥	٥
جمعه	٥	۲٥	۲۷		٥٥	٥
شنبه	٦	۲٦	۲۸		٥٤	٦
یکشنبه	۷	۲۷	۲۹		٥٤	٦
دو شنبه	۸	۲۸	۳۰	یادگار سربازهای مقتول در جنگ در آمریک	٥۳	۷
سه شنبه	۹	۲۹	۳۱	وفات امام محمد التقی ع سال ۲۲۰ هـ.	٥۲	۷
چهار شنبه	۱۰	ذی حجه	ژوئن ۱		٥۲	۸
پنجشنبه	۱۱	۲	۲		٥۲	۸
جمعه	۱۲	۳	۳	تولد ژرژ پنجم پادشاه انگلیس ۱۸٦٥ م.	٥۱	۹
شنبه	۱۳	٤	٤		٥۱	۹
یکشنبه	۱٤	٥	٥		٥۱	۹
دو شنبه	۱٥	٦	٦	(دو شنبه پانته کوت)	ساعت دقیقه ٤ ٥۰	ساعت دقیقه ۷ ۲۰

در فصل بهار برای بعضی اشخاص میل بخواب زیاد میشود و متأسفانه اشخاص بیکار این میل مفرط را بحد کمال تعقیب میکنند و رفته رفته خواب زیاد مزاج را به تنبلی عادت داده بدن را سست و فربه و دماغ را کدر میکند چنین وجود ها تدریجاً عاطل و باطل میشوند برای خواب نباید بیش از هفت الی هشت ساعت در شبانه روز قرار داد و صبح ها در ساعت معینی باید بچابکی از بستر بیرون جست وپس از ادای فریضه ورزش بدنی کرد

کلمات منتخبه

الملك اذا كثر ماله مما يأخذ من رعيته كان كمن يعمر سطح بيته بما يقتلعه من قواعد بنيانه.

(کسری انوشیروان)

توانگرا دل درویش خود بدست آور
که مخزن زر و گنج درم نخواهد ماند!
بر این رواق زبرجد نوشته اند بزر
«که جز نکوئی اهل کرم نخواهد ماند!»
حافظ

عامل باید شبانی باشد نگاهدارنده نه گرگی باشد درنده! و مرهمی باشد بر زخم داریشان نه ناوکی بردل درویشان!
تحفه سلیمانیه

خلق همه یکسره نهال خدایند،
هیچ نه بشکن ازاین نهال ونه برکن
دست خداوند گار باغ در ازاست
برخس وبرخار چونکه برگل وسوسن!
ـ ناصر خسرو ـ

اختراعات و اکتشافات

۱۰ — منع برده فروشی ـ درسال ۱۷۹۲ در پارلمان انگلیس ویلبرفورس Wilberforce قانون منع خرید وفروش غلام و کنیز را در مستعمرات انگلیس پیشنهاد نموده وتصویب شد و مقارن همان اوقات مجلس انقلاب فرانسه قانون منع برده فروشی را وضع نموده وفرانسه درجمهوری ۱۸٤۸ بطور قطع این قانون را بموقع اجرا گذاشت

۱۱ — اسلوب متری ـ درسال ۱۸۰۰ م. دولت فرانسه اسلوب متریك را در اوزان و مقایس اتخاذ نمود که بر طبق آن واحد مقیاس متر و واحد وزن کیلوگرام است امروزه اسلوب متریك را بطور اجباری یا اختیاری تقریباً تمام دول دنیا معمول نموده اند . دولت ایران نیز بموجب قانون مصوبه خرداد ۱۳۰٤ ان اسلوب را قانونی واجباری نمود

۱۲ تلقیح آبله ـ طریقه آبله کوبی را طبیبی انگلیسی موسوم به ژنر Jenner در اروپا معمول نمود . وی ملاحظه نموده بود که آبله گاو را میتوان بواسطه تلقیح با انسان وسیله تامین نفوس انسانی از خطر آبله قرار داد

(جوزا) ۱۳۰۶ شمسی

خرداد

۱۳۴۵ هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
سه شنبه	۱۶	۷	۷	وفات امام محمد باقر ع سال (۱۱۲ ه.)	ساعت دقیقه ۴ ۵۰	ساعت دقیقه ۷ ۱۰
چهار شنبه	۱۷	۸	۸		۴۹	۱۱
پنجشنبه	۱۸	۹	۹	یوم عرفه	۴۹	۱۱
جمعه	۱۹	۱۰	۱۰	عید اضحی	۴۹	۱۱
شنبه	۲۰	۱۱	۱۱		۴۹	۱۱
یکشنبه	۲۱	۱۲	۱۲		۴۹	۱۱
دو شنبه	۲۲	۱۳	۱۳		۴۸	۱۲
سه شنبه	۲۳	۱۴	۱۴		۴۸	۱۲
چهارشنبه	۲۴	۱۵	۱۵	ولادت امام علی النقی ع. سال ۲۱۲ ه حسوف کلی قمر	۴۸	۱۲
پنجشنبه	۲۵	۱۶	۱۶	تولد گوستاو پنجم پادشاه سوئد ۱۸۵۸	۴۸	۱۲
جمعه	۲۶	۱۷	۱۷		۴۸	۱۲
شنبه	۲۷	۱۸	۱۸	عید غدیر سال ۱۱ ه.	۴۸	۱۲
یکشنبه	۲۸	۱۹	۱۹		۴۸	۱۳
دو شنبه	۲۹	۲۰	۲۰		۴۸	۱۳
سه شنبه	۳۰	۲۱	۲۱		۴۷	۱۳
چهارشنبه	۳۱	۲۲	۲۲	تاجگذاری پادشاه انگلیس ژرژ پنجم ۱۹۱۱	ساعت دقیقه ۴ ۴۷	ساعت دقیقه ۷ ۱۳

تحویل شمس بعلامت سرطان ۵ ساعت و نیم بغروب مانده

تریاک شئی که امروز در تمام دنیا مردود شده است!
تریاکی گدا و بی چیز می گردد!!
تریاکی غالباً فعالیت و پشت کار ندارد!!
استعمال تریاک شخص را ضعیف و لاغر می کند!
تریاک شماها دائماً مسموم می نماید زیرا که تولید یبوست دائمی نموده و تمام سموم فضولات غذا هاداخل خون مشوند و شماها را مستعد قبول امراض شدید و مختلف می نماید!

کلمات منتخبه

حرّض بنیک علی الاداب فی الصغر ؛
کیما تقربهم عیناك فی الکبر!
و انما مثل الاداب تجمعها ـ
فی عنفوان الصبا کالنقش فی الحجر
(دیوان منسوب بامیر المؤمنین ع)

سعی ناکرده در این راه بجائی نرسی
مزد اگر میطلبی طاعت استاد ببر!
ـ حافظ ـ

از ابو یزید بسطامی پرسیدند که
« مردیها دراین راه چه بهتر ؟ » گفت
« دولت مادر زا ». گفتند اگر نبود ؟
گفت ـ : « دل دانا » گفتند اگر نبود؟
گفت « تن توانا » گفتند اگر نبود ؟
گفت « چشم بینا » گفتند اگر نبود ؟
گفت « گوش شنوا » گفتند اگر نبود ؟
گفت « مرگ مفاجا! »

تاریخ گزیده

جائی که عزیز بایدت بود
فرزندی کس نداردت سود!
چون شیر بخودسپه شکن باش
فرزند خصال خویشتن باش!
نظامی

اختراعات و اکتشافات

۱۳ — گرم کردن اطاقها بوسیله حرارت مرکزی ـ در سال ۱۸۰۰ م. هویل Hoyle اسلوب حرارت مرکزی Le chauffage Central را بوسیله آب داغ و فشار اختراع نمود. در ۱۸۳۱ پرکینس Perkins حرارت آب را به ۲۰۰ درجه سانتیگراد برای این مقصود رسانید. امروزه در تمام شهرهای بزرگ خانهٔ بنا نمیشود جز اینکه دارای وسایل حرارت مرکزی باشد.

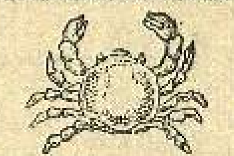
۱٤ — مشمع ـ در سال ۱۸۰۱ م. در شهر لندن اولین امتیاز طریقهٔ ساختن مشمع های بارانی و غیره بوسیله کائوچو اعطا گردید. اولین کفشهای کائوچو را فرزنو Fersneau در ۱۷۵۱ اختراع نمود.

---

۱۵ — استرلیزاسیون ـ در سال ۱۸۰٤ م. یکی از طباخهای پاریس موسوم ابرت Appert طریقه استرلیزاسیون را (یعنی طریقه محافظت ماکولات و دفع میکروبهای مفسده از آن بوسیله تسخین در فضای خالی.) اختراع نمود. این اسلوب اینك شالده صنعت حفظ اغذیهٔ مختلفه را بوجود آورده وهمچنین در علم طب نیز باعث ترقیات ذیقیمت گشته است

(سرطان)
١٣٠٦ شمسی

تیر

١٣٤٥-٤٦
هجری قمری

ایام	[illegible]	[illegible]	١٩٢٧ مسیحی	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
پنجشنبه	١	٢٣	٢٣	اول تعطیل مدارس - اول سرطان	عت فه ٤ ٤٧	عت فه ٧ ١٣
جمعه	٢	٢٤	٢٤		٤٨	١٢
شنبه	٣	٢٥	٢٥		٤٨	١٢
یکشنبه	٤	٢٦	٢٦		٤٨	١٢
دو شنبه	٥	٢٧	٢٧		٤٨	١٢
سه شنبه	٦	٢٨	٢٨		٤٨	١٢
چهار شنبه	٧	٢٩	٢٦	کسوف جزئی مرئی تقریبا ٤ ساعت از روز گذشته	٤٨	١٢
پنجشنبه	٨	٣٠	٣٠	مقدار کسوف با ختلاف افق مختلف خواهد بود	٤٨	١٢
جمعه	٩	محرم	ژوئیه	اول سال ١٣٤٦ هجری قمری	٤٨	١٢
شنبه	١٠	٢	٢		٤٩	١١
یکشنبه	١١	٣	٣		٤٩	١١
دو شنبه	١٢	٤	٤	عید استقلال اتازونی آمریکا ١٧٧٦ م.	٤٩	١١
سه شنبه	١٣	٥	٥		٥٠	١٠
چهار شنبه	١٤	٦	٦		٥٠	١٠
پنجشنبه	١٥	٧	٧		عت ف ٤ ٥٠	عت ق ٧ ١٠

تریاک شخص را کم خون میکند...!
در شخص تریاکی بواسطه اینکه بدنش دائماً در تحت اثر سم است امراض اغلب خیلی وخیم و صعب العلاج میشوند در ساعات تریاک کش تریاکی بواسطه عادت اجباری از همه چیز صرف نظر می کند...!
معتادین به تریاک اغلب با فقر و مسکنت میمیرند...!
استعمال تریاک شخص را بی‌عملی وا میدارد که عقل سلیم همیشه از آن اجتناب دارد
کسی که تریاک استعمال می کند در حقیقت با پول خود خودش را انتحار می کند

﴿ کلمات منتخبه ﴾

کل قول لیس فیه ذکر فهو لغو . وکل صمت لیس فیه فکر فهو سهو . و کل نظر لیس فیه اعتبار فهو لهو .

(امیر المؤمنین ع)

ما بصد خرمن پندار زره چون رویم ؟
چون ره آدم خاکی بیکی دانه زدند ؟!

حافظ

اگر بر هوا روی مگسی باشی !
و اگر بر آب ؛ خسی باشی - دلی بدست آر ، تا کسی باشی !

خواجه عبد الله انصاری

گر در جهان دلی زتو خرم نمیشود ،
باری چنان مکن که شود خاطری غمین ...!
بر شیر از آن شدند بزرگان دین سوار
کاهسته تر زمور گذشتند بر زمین !

(عماد فقیه)

اختراعات و اکتشافات

١٦ - روشنائی با چراغ گاز . در سالهای ١٤ - ١٨٠٧ م. خیابانهای لندن را با چراغهای گاز روشن کردند . استخدام این قسم نور در پاریس در سال ١٨١٥ و در ایران در سال ١٨٣٥ معمول گردید . در سال ١٨٣٩ بیشوف اولین دفعه سعی نمود که گاز را برای حرارت و طبخ بکار ببرد .

---

١٧ - کشتی بخار در سال ١٨٠٧ م . ملاح آمریکائی روبرت فلتون Robert Fulton اولین کشتی بخار را ساخته که در شط هودسن سیر کرد (ماشین بخار را واط انگلیسی قبلا اختراع نموده بود .) اولین دفعه در سال ١٨١٩ کشتی بخار از از نیویورك به لیورپول اقیانوس را قطع نمود .

---

١٨ - چرخ چاپ - در سال ١٨١٠ م . چرخ دوار چاپ اختراع شد این ماشین بخودی خود اعمال چاپ را باستثنای گذاشتن ورق کاغذ باقی را تماما انجام می دهد . سرعت آن بمراتب بیشتر از ماشین های چاپ دستی است

(سرطان)
۱۳۰۶ شمسی

تیر

۱۳۴۶
هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
جمعه	۱۶	۸	۸		ساعت دقیقه ۴ ۵۱	ساعت دقیقه ۷ ۹
شنبه	۱۷	۹	۹	تاسوعا	۵۱	۹
یکشنبه	۱۸	۱۰	۱۰	عاشورا شهادت حضرت سیدالشهدا ع سال ۶۱ ه	۵۲	۸
دو شنبه	۱۹	۱۱	۱۱		۵۲	۸
سه شنبه	۲۰	۱۲	۱۲		۵۳	۷
چهار شنبه	۲۱	۱۳	۱۳		۵۳	۷
پنجشنبه	۲۲	۱۴	۱۴	عید ملی فرانسه - انهدام باستیل-۱۷۸۹	۵۳	۷
جمعه	۲۳	۱۵	۱۵		۵۳	۷
شنبه	۲۴	۱۶	۱۶		۵۴	۶
یکشنبه	۲۵	۱۷	۱۷		۵۴	۶
دو شنبه	۲۶	۱۸	۱۸		ساعت دقیقه ۵۵	ساعت دقیقه ۵
سه شنبه	۲۷	۱۹	۱۹		ساعت دقیقه ۵۶	۴
چهارشنبه	۲۸	۲۰	۲۰	عید ملی بلژیک	دقیقه ۵۶	ساعت دقیقه ۴
پنجشنبه	۲۹	۲۱	۲۱		دقیقه ۵۷	دقیقه ۳
جمعه	۳۰	۲۲	۲۲		۵۷	دقیقه ۳
شنبه	۳۱	۲۳	۲۳		ساعت دقیقه ۴ ۵۸	ساعت دقیقه ۷ ۲

تحویل شمس به اسد [illegible]

با تمام وسائل مگس را از خانه خودتان دفع کنید مگس روی کثافات و روی اشخاص مریض نشسته بعد روی شما می نشانند و شمارا مبتلا به آن مرض می نماید. مخصوصاً بعضی امراض ازقبیل حصبه و غیره را مگس میتواند سرایت بدهد

شب هارا خیلی زود بخوابید و صبح ها خیلی زود بر خیزید تازندگانی خودتان را دراز کنید

(دکتر لقمان الملك)

کلمات منتخبه

اذا قرأت العلم اوطالعته ينبغي ان يكون علما يصلح قلبك و يزكي نفسك

(الغزالي - كتاب ايها الولد)

از هر طرف زخیل حوادث کمینگه است،
زآن رو عنان گسسته دواند سوار عمر!
تاکی می صبوح و شکر خواب صبحدم
بیدار گرد! دهان! که نماند اعتبار عمر!

حافظ

هر عالم که عیب خود نبیند و براه نباید بمباهات علم مشغول است نه بعمل علم - آراستن ظاهر میخواهد نه پیراستن باطن لاجرم جوارح او بند اوست!

شیخ ابو عبدالله رازی - تاریخ گزیده

هم زخود جوی هر چه میجوئی،
که بغیر از تو در جهان کس نیست.
بقدم کوش تا بکام رسی
مرد وامانده کاروان رس نیست.

(ابن یمین)

اختراعات و اکتشافات

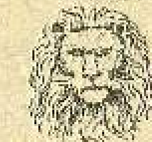
۱۹ - هلیس - در سال ۱۸۱۲ م.
اختراع هلیس برای کشتیهای بخار واقع شد در سال ۱۸۲۹ اولین کشتی بخاری ساخته شد که حرکت او مربوط بعمل چرخهای پره دار نبود بلکه در اثر هلیس که عبارت از یك پیچی است که بالای آن دو بال قرار داده اند بیش میرفت ترقی شایانی که این امر در سرعت سیر سفاین حاصل نمود باعث شد که پس ازاندك مدتی آنرا در غالب کشتیهای بزرگ بکار بردند.

۲۰ - دوچرخه - در سال ۱۸۱۷ م. درز Drais که مفتش جنگل ها بود اولین دوچرخه را اختراع کرد (اختراع (درزین) راه آهن نیز منسوب باوست) بعد ها فیشر دستان (پدال) برای دوچرخه اختراع نمود که با پا آنرا حرکت داده و بسرعت سیر مینماید.

۲۱ - فانوس تأمین سلامتی - در سال ۱۸۱۶ م. شیمی دان انگلیسی داوی Davy فانوس سلامتی را برای کارگران معادن اختراع کرد وجان صد ها هزار نفوس عملجات معادن را بوسیلهٔ این چراغ از دشمن هولناك آنها که عبارت از احتراق گاز معدنی است نجات داد این گاز که در معادن بظهور می رسد همینکه باشعله تماس حاصل مینماید فوراً محترق شده خطرات بزرك ایجاد میکند. داوی بواسطه فانوس خود این تماس مستقیم شعله را با هوای مجاور مانع شده و یك استوانه فلزی شبکهٔ خیلی نازك حایل قرار داد و باین ترتیب معادن از هرگونه خطری مصون گردید.

(اسد) ۱۳۰۶ شمسی

مُرداد

۱۳۴۶ هجری قمری

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
						۱۹۲۷ مسیحی
یکشنبه	۱	۲۴	۲۴	اول اسد	ع ت ق ٤ ٥٩	ت ق ٧ ١
دو شنبه	۲	۲۵	۲۵	تشریفات مراجعت حمل از حجاز در مصر	٥٩	١
سه شنبه	۳	۲۶	۲۶		٥ ع ت	٧ ع ت
چهار شنبه	٤	۲۷	۲۷	باد خنك دزده	ع ت ق ٥ ١	ع ت ق ٦ ٥٩
پنجشنبه	٥	۲۸	۲۸		٢	٥٨
جمعه	٦	۲۹	۲۹		٣	٥٧
شنبه	۷	صفر	۳۰	جلوس امانوئل سوم پادشاه ایطالیا ۱۹۰۰	٤	٥٦
یکشنبه	۸	۲	۳۱	اول چله کوچك تابستان	٤	٥٦
دو شنبه	۹	۳	اوت	عید رسمی در انگلستان تاسیس اتحادیه جمهوری سویس	٥	٥٥
سه شنبه	۱۰	٤	۲		٦	٥٤
چهار شنبه	۱۱	٥	۳	ولادت امام محمد باقر ع سال ٥٦ هـ	٧	٥٣
پنجشنبه	۱۲	٦	٤		٨	٥٢
جمعه	۱۳	۷	٥		٩	٥١
شنبه	۱٤	۸	٦	عید مشروطیت در ایران ۱۳۲٤ هـ ولادت حضرت امام موسی کاظم ع ۱۲۸ هـ	١٠	٥٠
یکشنبه	۱٥	۹	۷	باد خنك آشکارا	ع ت ق ٥ ١٠	ع ت ق ٦ ٥٠

هر محلی از بدن که سوخت بدون معطلی قدری روغن زیتون به آن محل بمالید در صورتیکه ممکن باشد یك مقدار آب آهك دواخانه را با یك مقدار متساوی روغن بادام شیرین یا روغن زیتون مخلوط نموده وروی محل سوخته بمالند ؛ تا بعد به طبیب مراجعه نمایند (دکتر لقمان الملك)

شیر هرمادری متعلق بطفل خودش است ـ هر مادری حتی الامکان باید خودش به طفلش شیر بدهد تا بچه های خوب و صحیح المزاج داشته باشد (دکتر لقمان الملك)

«کلمات منتخبه»

یا بنی؛ عاشروا الناس عشرة ان غبتم حنوا الیکم و ان فقدتم بکوا علیکم.

علی علیه السلام

دریغ و درد؛ که تا این زمان ندانستم،
که کیمیای سعادت رفیق بود ا رفیق!
بیامنی رو و فرصت شمر غنیمت وقت
که در کمینگه عمرند قاطعان طریق...!
(حافظ)

هرکه را این ده خصلت نیست مرگش بهتر از زندگانیست ـ :
با حق بصدق ـ با خلق بانصاف ـ با نفس بقهر ـ با بزرگان بحرمت ـ با کودکان بشفقت ـ با دوستان بنصیحت ـ با دشمنان بحلم ـ با درویشان ببذل ـ با جاهلان بصمت ـ با عالمان بتواضع.
(خواجه عبد الله انصاری)

خردمند باش و بی آزار باش
همیشه زبانرا نگهدار باش
ـ فردوسی ـ

اختراعات و اکتشافات

۲۲ ـ گراور روی فولاد. در سال ۱۸۳۰ م. پارکین و فرمن Parkins et Firman طریقه برای بکار بردن فولاد درگراور اختراع نمودند. باین ترتیب که اول صفحات فولاد را بوسیلهٔ حرارت نرم نموده وروی آن نقوش و خطوط حك میکردند و از نو بوسایلی آنرا محکم و صلب میساختند. چارلس هیث در همان سال همین طریقه را برای نقش نقوش و صور بکار برد.

۲۳ ـ ترازوی اعشاری ـ در سال ۱۸۳۱ م. یکنفر مکانیك دان استراسبورگی موسوم به کنتز Quinteuz ترازوی اعشاری را اختراع کرد. بکمك اسلوب مدبرانهٔ که چند اهرم را بطرز مخصوصی نصب نموده میتوان بسهولت اوزان ثقیله را وزن نمایند درحالیکه برای تعادل آن احتیاج بهمان مقدار ثقل نبوده بلکه به سنك وزنهٔ خیلی خفیفی مقصود حاصل میشود.

۲٤ . ترامویـ در سال ۱۸۳۲ افتتاح اولین ترامونی روی خط آهن که بوسیله اسب کشیده میشد (مابین دو شهر انگلستان ـ استکتون و دارلینگتون) بعمل آمد. اولین امتیاز تراموای طهران بمسیو بواطال فرانسوی اعطا و در ۱۳۰۵ هجری ۱۸۸۸ مسیحی شروع شده است. اولین لکوموتیف را در سال ۱۸۱٤ جرج استیفنسن انگلیسی ساخت اولین راه آهن که بوسیله لکوموتیف حرکت میکرد در سال ۱۸۳۰ مابین لیورپول و منچستر کشیده شد.

(اسد) ۱۳۰٦ شمسی

مرداد

۱۳۴٦ هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
دو شنبه	۱٦	۱۰	۸	غایت قوت گرما	عت قه ۵ ۱۰	عت قه ٦ ۵۰
سه شنبه	۱۷	۱۱	۹		۱۱	۴۹
چهار شنبه	۱۸	۱۲	۱۰		۱۲	۴۸
پنجشنبه	۱۹	۱۳	۱۱	عید ملی جمهوری آلمان	۱۲	۴۸
جمعه	۲۰	۱۴	۱۲		۱۳	۴۷
شنبه	۲۱	۱۵	۱۳		۱۴	۴٦
یکشنبه	۲۲	۱٦	۱۴	عید ملی افغانستان از ۲۲ الی ۲۹ اسد	۱۵	۴۵
دو شنبه	۲۳	۱۷	۱۵	شهادت حضرت رضا ع سال ۲۰۳ هـ اسمپسیون	۱٦	۴۴
سه شنبه	۲۴	۱۸	۱٦		۱۷	۴۳
چهارشنبه	۲۵	۱۹	۱۷		۱۸	۴۲
پنجشنبه	۲٦	۲۰	۱۸	اربعین	۱۹	۴۱
جمعه	۲۷	۲۱	۱۹		۲۰	۴۰
شنبه	۲۸	۲۲	۲۰		۲۱	۳۹
یکشنبه	۲۹	۲۳	۲۱		۲۲	۳۸
دو شنبه	۳۰	۲۴	۲۲		قه ۲۳	۳۷
سه شنبه	۳۱	۲۵	۲۳		عت قه ۵ ۲۳	عت قه ٦ ۳۷

فوراً بعد از غذا نباید کتاب خواند یا کار دماغی کرد ـ یا معده پر فوراً بعد از غذا نباید استحمام نمود مانع از هضم غذا شده یا تولید سوء هاضمه می نماید گاهی هم خطرناک است

در غیر موقع ساعات غذا میوه و تنقلات خوردن تولید سوء هاضمه مینماید

(دکتر لقمان الملک)

کلمات منتخبه

جاء رجل الی النبی ص فقال یا رسول الله ما العلم ؟ قال « الانصات » قال ثم مه ؟ قال « الاستماع » قال « ثم مه ؟ » قال « الحفظ » قال « ثم مه ؟ » قال « العمل به » قال ثم مه ؟ قال « نشره »

(عن ابو عبد الله ع)

باندازه بود باید نمود

خجالت نبرد آنکه ننمود و بود

که چون عاریت بر کنند از سرش

بماند کهن جامهٔ در برش.

(سعدی)

از پند های ملك عادل نوشیروان است که گفت ـ : از گرسنگی مردن به که بنان فرو مایگان سیر شدن . و در آب مردن به که از غوکان زنهار خواستن !

(قابوس نامه)

هیچ اگر ز آمدن و رفتن خود باخبری

جهد کن تا ندهی عمر بباد از سر جهل !

وقت را دار غنیمت که گذشت آنچه گذشت ؛

نخورد انده نا آمده خود مرده اهل !

(ابن یمین)

اختراعات و اکتشافات

۲۵ سر قلم فولاد ـ در سال ۱۸۳۸ م. یکنفر کارگر موسوم به جیله Gillet قلمهای فولادی راساخت در سال ۱۸۳۰ م. پری Perry یك شکاف و یك منفذ کوچکی در وسط سر قلم قرار داد، ترقی شایانی در این حرفه حاصل گردید بفاصله قلیلی در سال ۱۸۴۰ کارگر مذکور ۱۰۰۰ خروار فولاد بمصرف ساختن سر قلم رسانید!

---

۲٦ پاکت ـ در سال ۱۸۳۰ کتابفروشی انگلیسی موسوم به بریور Brewer اولین پاکت را برای مراسله اختراع نمود که بواسطه یك الگوی فلزی ورقهای کاغذ را بریده و انرا تا مینمود در سال ۱۸۴۵ هیل Hill اولین ماشین پاکت سازی را اختراع نمود.

---

۲۷ الفبای کوران ـ در سال ۱۸۲۹ یکنفر فرانسوی موسوم به لوی بریل L. Braille که کورها را تعلیم میداد و خود نیز از سن سه سالگی کور شده بود بر طبق دستور کاپیتن باربیه الفبای کوران را بوسیله حروف برجسته قابل لمس اختراع نمود. و بعد در سال ۱۸۷۹ این طریقه در همه جا عمومیت یافت.

(سنبله) ۱۳۰۶ شمسی

شهریور

۱۳۴۶ هجری قمری

۱۹۲۷ — مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
چهار شنبه	۱	۲۶	۲۴	اول سنبله - عید وفاء النیل	عت قه ٥ ۲٤	عت قه ٦ ۳٦
پنجشنبه	۲	۲۷	۲۵		۲۵	۳۵
جمعه	۳	۲۸	۲٦	شهادت حضرت امام حسن ع سال ٤۹ ه.	۲٦	۳٤
شنبه	٤	۲۹	۲۷	وفات حضرت رسول ص سال ۱۱ ه.	۲۷	۳۳
یکشنبه	٥	۳۰	۲۸		۲۸	۳۲
دو شنبه	٦	ربیع ۱	۲۹		۲۹	۳۱
سه شنبه	۷	۲	۳۰		۳۰	۳۰
چهار شنبه	۸	۳	۳۱	تولد ویلهلمین ملکه هلند ۱۸۸۰	۳۱	۲۹
پنجشنبه	۹	٤	سپتامبر	عید کارگر در امریکای شمالی	۳۳	۲۷
جمعه	۱۰	٥	۲		۳٤	۲٦
شنبه	۱۱	٦	۳		۳٥	۲٥
یکشنبه	۱۲	۷	٤		۳٦	۲٤
دو شنبه	۱۳	۸	٥	وفات امام حسن عسکری ع سال ۲٦۰ ه.	۳۸	۲۲
سه شنبه	۱٤	۹	٦		۳۹	۲۱
چهارشنبه	۱٥	۱۰	۷		عت قه ٥ ٤۰	عت قه ٦ ۲۰

از رعاف یاخون دماغ، تا رسیدن طبیب، به ترتیب ذیل میتوانید جلوگیری کنید:
۱ دکمه های یقه و پیراهن مریض را باز کنید تا گلوی مریض در تحت فشار نباشد،
۲ مریض را وادارید که طوری به نشیند که گردنش تحت فشار واقع نشود یعنی سرش را
نه خیلی عقب و نه خیلی متمایل بجلو نگاه دارد. ۳ ـ تمام قسمت نرم بینی مریض را یعنی
قسمتی را که از گوشت و غضروف است میان دوانگشت دست راست گرفته، بقدر کفایت
ولی بدون صدمه بمریض فشار دهید وتقریبا تا یك ربع ساعت. این حال آنرا نگاه دارید
٤ در همان حین قدری یخ یا برف به پیشانی و بالای بینی مریض بمالید.

کلمات منتخبه

لاتعلموا العلم لتماروا به السفهاو تجادلوا
به العلماء و تصرفوا وجوه الناس الیکم و
ابتغوا اقو لکم ما عند الله باق فانه یدوم
و یبقی و ینفد ماسواه

(حدیث نبوی)

بطهارت گذران منزل پیری و مکن
خلعت شیب بتشریف شباب آلوده!
پاك وصافی شو وازچاه طبیعت بدرآی
که صفائی ندهد آب تراب آلوده!
حافظ

خوار ترین مردمان درویش است که
متابعت توانگران کند وعزیز ترین مردمان
توانگری، که متابعت درویشان نماید.
ابو عبد الله مغربی ـ تاریخ گزیده

مکن دوزخ بخود این خوی بد را
بهشت دیگران کن خوی خود را
چو دارد خوی تو مردم سرشتی
هم اینجا و هم آنجا در بهشتی!
نظامی

اختراعات و اکتشافات

۲۸ تلگراف ـ درسال ۱۸۳۳ اولین
خط تلگراف الکتریکی ثابت ساخته
شد. در سال ۱۸٤۰ مورس امریکائی
Morse اسباب ثبت علائم را اختراع
نموده و در ۱۸٥٥ هوغ Houghe
اسبابی اختراع کرد که بوسیله حروف
چاپی تیپوگرافیك نقش علائم تلگرافی مینمود
اولین سیم تلگراف در ایران در سال
۱۲۷٥ هجری ازطهران به سلطانیه واز آنجا
به تبریز کشیده شد

---

۲۹ کبریت ـ درسال ۱۸۳۲ ، اولین
کبریت گوگردی اختراع شد که بوسیله
کشیدن آن روی کاغذهای مرمل مشتعل میشد
در سال ۱۸٥۸ لاندسترم سویدی
Landstroêm همان اسلوب را تکمیل نموده
و استعمال کبریت گوگردی عمومیت یافت

---

۳۰ ـ دستگاه یخ سازی ـ درسال
۱۸۳٤ ماشین یخ سازی بوسیله اثر
پارکینز انگلیسی Parkins اختراع نمود.
در ۱۸٦۰ کاره فرانسوی Carré
ساختن یخ مصنوعی را بوسیله تبخیرامونیاك
اختراع کرد. این اختراع برای تغذیه و
شرب دارای قدر و قیمت زیاد است.

(سنبله)
١٣٠٦ شمسی

شهریور

١٣٤٦
هجری قمری

١٩٢٧ — مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
					ساعت دقیقه	ساعت دقیقه
پنجشنبه	١٦	١١	٨	آخر تعطیل مدارس	٥ ٤٠	٦ ٢٠
جمعه	١٧	١٢	٩	عید تولد حضرت رسول ص در مصر و افغانستان	٤١	١٩
شنبه	١٨	١٣	١٠		٤٢	١٧
یکشنبه	١٩	١٤	١١		٤٤	١٦
دو شنبه	٢٠	١٥	١٢		٤٥	١٥
سه شنبه	٢١	١٦	١٣		٤٦	١٤
چهار شنبه	٢٢	١٧	١٤	مولود حضرت رسول اکرم ص ٥٧٠ م	٤٨	١٢
پنجشنبه	٢٣	١٨	١٥	ولادت امام جعفر صادق ع سال ٨٥ ه.	٤٩	١١
جمعه	٢٤	١٩	١٦		٥٠	١٠
شنبه	٢٥	٢٠	١٧		٥١	٩
یکشنبه	٢٦	٢١	١٨	شکستن گرما	٥٢	٨
دو شنبه	٢٧	٢٢	١٩		٥٣	٧
سه شنبه	٢٨	٢٣	٢٠		٥٥	٥
چهار شنبه	٢٩	٢٤	٢١	میلاد مریم	٥٧	٣
پنجشنبه	٣٠	٢٥	٢٢		٥٨	٢
جمعه	٣١	٢٦	٢٣		ساعت دقیقه ٦ ٥٩	ساعت دقیقه ٦ ١

تحویل شمس [illegible] ساعت ٥ [illegible] کشیده است

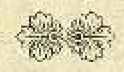
اگر معده خوب هضم نمیکند و دسترس بطبیب نیست بهترین معالجه آنست یکهفته غذای خود را منحصر به شیر کنید به این ترتیب که هر ساعت یك فنجان شیر جوشیده نیم گرم خالص یا باکمی قند تناول فرمایند (دکتر حکیم اعظم)

بعضی میکروبها در یخ نمیمیرند و مدتهای مدید در این درجه برودت امرار حیات میکنند بهتر آنست آب پاك را روی یخ گذارده خنك کنید و یخ را در مشروب نیاندازید (دکتر حکیم اعظم)

﴿ کلمات منتخبه ﴾

من قال « انا عالم » فهو جاهل.

حدیث نبوی

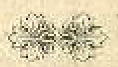
کار امروز هر که فردا کرد
نشود بر مراد خود فیروز
نقد نتوان به نسیه داد ازدست
هیچو فردا نیافت کس امروز

- ابن یمین -

رستم دستان گوید « چون هزار زخم بر من آید دوست تر دارم از آن که بر بستر بیماری چون پیر زنان بمیرم !!
بنام نکو کشته گردم رواست
مرا نام باید که تن مرگ راست ! »

اخلاق محسنی

مرا مرگ بهتر از آن زندگی
که سالار باشم کنم بندگی
یکی داستان زد بر این سان پلنگ
چو با شیر جنگی در آمد بجنگ
« بنام ار بریزی مرا ، » گفت « خون
به از زندگانی به ننك اندرون ! »

فردوسی

اختراعات و اکتشافات

٣١ ـ گالانو پلاستی ـ در سال ١٨٣٦ م. اختراع گالونو پلاستی اتفاق افتاد و آن نام عملی است که بوسیله آن فلزات مختلفه را در حالت محلول بواسطه جریان الکتریك تجزیه مینماید فلزات مذکور روی اجسامی که در محلول مزبور غوطه ور باشد مرتبا قرار میگیرد. در نتیجه ترقی شایانی که این طریقه حاصل نموده است سطح فلزات مختلفه را میتوانند مطلا یا مفضض یا با نکل مزین نمایند.

---

٣٢ ـ عکاسی ـ در سال ١٨٣٨ م. نقاش و مذهب فرانسوی داگر Daguerre مطالعات نیپس را تکمیل و خلاصه نمود و عکاسی « داگر وتیپ » روی شیشه را اختراع نمود در سال ١٨٣٩ تالبو در لندن به انتقال صور روی کاغذ موفق گردید در ١٩٠٨ دو برادر از اهل لیون موسوم به لومیر Lumière به برداشتن عکس ملون روی شیشه موفق گشتند

---

٣٣ ـ بعمل آوردن کائوچو با گوگرد ـ در سال ١٨٣٩ طریقه عمل آوردن کائوچو با گوگرد Vulcanisation اختراع شد. وقتی که بر کائوچو خام مقداری گوگرد بیافزایند صمغی رقیق حاصل میشود ولی هر گاه مقدار آنرا زیاد و خیلی داغ بکار برند کائوچوی صلب و صمغ خشن بدست می آید.

(میزان)
۱۳۰۶ شمسی

مهر

۱۳۴۶
هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
شنبه	۱	۲۷	۲۴	اول برج میزان - اول فصل پاییز	ع ت ق ۶ ۱	ع ت ق ۵ ۵۹
یکشنبه	۲	۲۸	۲۵		۲	۵۸
دو شنبه	۳	۲۹	۲۶		۳	۵۷
سه شنبه	۴	۳۰	۲۷		۴	۵۶
چهار شنبه	۵	ربیع ۲	۲۸	ربیع الثانی ۱۳۴۶	۵	۵۵
پنجشنبه	۶	۲	۲۹		۶	۵۴
جمعه	۷	۳	۳۰		۸	۵۲
شنبه	۸	۴	اکتبر	ولادت امام حسن عسکری ع سال ۲۳۱ ه.	۹	۵۱
یکشنبه	۹	۵	۲		۱۰	۵۰
دو شنبه	۱۰	۶	۳		۱۱	۴۹
سه شنبه	۱۱	۷	۴		۱۲	۴۸
چهارشنبه	۱۲	۸	۵		۱۳	۴۷
پنجشنبه	۱۳	۹	۶		۱۴	۴۶
جمعه	۱۴	۱۰	۷		۱۵	۴۵
شنبه	۱۵	۱۱	۸		ع ت ق ۶ ۱۶	ع ت ق ۵ ۴۴

چون حرارت بدن انسان باید همیشه ۳۷ درجه باشد خداوند وسیله دفاع بر ضد گرمای محیط را تعریق قرار داده است بطوریکه سطح بدن از قشر مایعی مستور گردد و آن مایع تدریجا تبخیر شده حرارت زائد بدن بمصرف این تبخیر برسد این ترشح بالنتیجه و ناچار جلد را اندک کثیف کرده ولازم است همه روزه بدن را با آب سرد بشویند تا مبتلا به بثورات و امراض جلدی نشوند (دکتر حکیم اعظم)

کلمات منتخبه

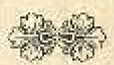
انّ العالم اذالم یعمل بعلمه زلّت موعظته عن القلوب کما یزل المطر عن الصفا
(ابی عبدالله ع)

اگر سستی آری بکار اندرون
نخواند ترا رایزن ، رهنمون
گر از کاهلان یار خواهی بکار
نباشی جهانجوی و مردم شمار
فردوسی

هر که بصناعتی موسوم شود باید که در آن صناعت تقدم و کمال طلب کند و بمرتبهٔ نازل قناعت ننماید و بدنائت همت راضی نشود.
خواجهٔ طوسی - اخلاق ناصری

ای خردمند ، نامجوی سیر ،
هر که در کارها چه بیش و چه کم ؛
قدم از سر کند قلم کردار ،
برخطش سر نهند اهل قلم ؛
پادشاه وحوش از آن باشد ،
که بجرد کار خود کند ، ضیغم ؛
(ابن یمین)

اختراعات و اکتشافات

۳۴ - چراغ برق - در سال ۱۸۴٤ مکانیک دان ژوزف دولیل Joseph Duleuil بانور الکتریسته پلاس دلا کنکرد پاریس را منور نمود (اولین دفعه در ۱۸۰۲ بود که کاسپار درو برتمون اولین شراره الکتریکی را مابین دو زغال مشاهده نمود) امروزه این اختراع عظیم الشأن در عالم متمدن مورد استعمال فوق العاده کثیری دارد

---

۳۵ حلقهای صمغی - در سال ۱۸٤۵ اولین امتیاز برای ساختن حلقهای صمغی برای چرخهای کالسکه صادر گردید در سال ۱۸۹۰ طبیب اسکاتلندی موسوم به دونلوپ Dunlop حلقه پر از باد را برای مصرف مزبور اختراع کرد .

---

۳٦ . میکروبها - در سال ۱۸٤۹ باسیل سیاه زخم و در ۱۸۸۰ باسیل جذام ودر ۱۸۸۲ باسیل سل و در ۱۸۸۳ باسیل وبا اکتشاف شد .

---

۳۷ . سیم تحت البحری - در سال ۱۸۵۰ اولین سیم تلگراف تحت البحري در (دور - کاله) بتوسط برت Brett نصب شد . ودر ۱۸٦٦ سیم کشی مابین اروپا و امریکا انجام گرفت .

(میزان)
۱۳۰۶ شمسی

مهر

۱۳۴۶
هجري قمري

۱۹۲۷ مسیحی

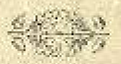
ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
یکشنبه	۱۶	۱۲	۹	جلوس پادشاه مصر ملک فؤاد اول ۱۹۱۷	ساعت دقیقه ۶ ۱۸	ساعت دقیقه ۵ ۴۲
دو شنبه	۱۷	۱۳	۱۰		۱۹	۴۱
سه شنبه	۱۸	۱۴	۱۱		۲۰	۴۰
چهار شنبه	۱۹	۱۵	۱۲		۲۱	۳۹
پنجشنبه	۲۰	۱۶	۱۳		۲۲	۳۸
جمعه	۲۱	۱۷	۱۴		۲۳	۳۷
شنبه	۲۲	۱۸	۱۵		۲۴	۳۶
یکشنبه	۲۳	۱۹	۱۶		۲۵	۳۵
دوشنبه	۲۴	۲۰	۱۷		۲۷	۳۳
سه شنبه	۲۵	۲۱	۱۸		۲۸	۳۲
چهارشنبه	۲۶	۲۲	۱۹		۲۹	۳۱
پنجشنبه	۲۷	۲۳	۲۰		۳۰	۳۰
جمعه	۲۸	۲۴	۲۱		۳۱	۲۹
شنبه	۲۹	۲۵	۲۲		۳۲	۲۸
یکشنبه	۳۰	۲۶	۲۳		ساعت دقیقه ۶ ۳۳	ساعت دقیقه ۵ ۲۷

خوردن میوه زیاد خصوصاً بطور غیر مرتب مولد اسهال وورم روده خواهد شد بهترین شقوق آنست که مقدار معینی میوه بعد از غذا صرف نمائید که اعمال هضمی را مرتب نگاه میدارد یا اینکه عوض لقمة الصباح مصرف کنید بشرط اینکه خارج از حد اعتدال نباشد.

آشامیدن آب سرد زیاد تابستان ، خصوصاً بعد افراط هضم غذا را مختل و معده را متسع و مبتلا به استرخا میکند (دکتر حکیم اعظم)

﴿کلمات منتخبه﴾

ان عامة الناس ابداً دون المتلبس بالعلم مرتبة ؛ فاذا كان ورعاً تقياً صالحاً تلبست العامه بالمباحات واذا اشتغل بالمباح تلبست العامة بالشبهات، فان دخل فی الشبهات تعلق العامی بالحرام ، فان تناول الحرام كفر العامی !
(عن كلام بعض العلما)

دوشم زبلبلی چه خوش آمد که میسرود ؛
گل گوش پهن کرده زشاخ درخت خویش ؛
« خواهی که سخت وسست جهان برتو بگذرد
بگذر زعهد سست وسخنهای سخت خویش ! »
حافظ

تقوی آن است که هیچکس دامن تو نگیرد، و جوانمردی آنکه تو دامن کس نگیری !
الرمدی ـ تاریخ گزیده

از برای دوچیز جوید و بس ؛
مرد عاقل جهان برفن را ـ :
یا از او سر بلند گردد دوست
یا کند پایمال دشمن را
ـ ابن یمین ـ

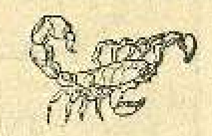

اختراعات و اکتشافات

۳۸ . چراغ نفط ـ در سال ۱۸۵۵ اختراع لامپ نفطی بوقوع پیوست . قبلا در ۱۷۸۲ یکی از اهالی ژنو موسوم به آگراند Agrand در عوض شمع و شمعدان کاسه های شمعی که در داخل آن هوا جریان دارد (لاله) اختراع نموده بود.

۳۹ الومونیوم . در سنه ۱۸۵۵ در شهر پاریس دویل موفق بدست آوردن آلومونیوم بوسیلهٔ مجزی کردن آن از خاک رست گردید در نتیجه قیمت یک کیلو گرم آلومونیوم در همین سنه از ۳۰۰۰ فرانک به ۲۰۰۰ فرانک و در سنه ۱۸۸۸ به ۸۸ فرانک و در سنه ۱۸۹۲ به ۶ فرانک تنزل نمود

۴۰ ـ تجزیه نظری در سال ۱۸۵۹ عملیه تجزیهٔ نظری اختراع شد . نور هر جسم مشتعلی در حال عبور از یک منشور مثلث القاعده تجزیه میشود و بان واسطه میتوان مواد منصریه آن جسم را تشخیص داد . همین وسیله را در اجسام سماوی بکار برده و بواسطه تجزیه نظری دانسته اند که اجرام سماوی از نقطهٔ نظر شیمیائی دارای همان موادی هستند که کرهٔ ارض دارا میباشد

(عقرب) ۱۳۰٦ شمسی	 آبان	۱۳٤٦ هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

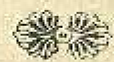
ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
دو شنبه	۱	۲۷	۲٤	تحویل برج عقرب سه ساعت و ٥٠ دقیقه گذشته از روز دوشنبه - اول عقرب	ساعت دقیقه ٦ ۳٤	ساعت دقیقه ٥ ۲٦
سه شنبه	۲	۲۸	۲٥		۳٥	۲٥
چهار شنبه	۳	۲۹	۲٦		۳٦	۲٤
پنجشنبه	٤	ج ۱	۲۷	اول جمادی الاولی ۱۳٤٦	۳۷	۲۳
جمعه	٥	۲	۲۸		۳۸	۲۲
شنبه	٦	۳	۲۹		۳۹	۲۱
یکشنبه	۷	٤	۳۰		٤۰	۲۰
دو شنبه	۸	٥	۳۱		٤۱	۱۹
سه شنبه	۹	٦	نوامبر	خلع احمد شاه وانقراض سلطنت قاجاریه ۱۳۰٤ شمسی	٤۲	۱۸
چهار شنبه	۱۰	۷	۲		٤۳	۱۷
پنجشنبه	۱۱	۸	۳		٤٤	۱٦
جمعه	۱۲	۹	٤		٤٦	۱٤
شنبه	۱۳	۱۰	٥		٤۷	۱۳
یکشنبه	۱٤	۱۱	٦		٤۸	۱۲
دو شنبه	۱٥	۱۲	۷	عید بالشویکی در روسیه	ساعت دقیقه ٦ ٤۱	ساعت دقیقه ٥ ۱

تب و نوبه یکی از امراض مبرم و کشنده است این مرض بتوسط طفیل مخصوص که در خون انسان نمو میکند بروز مینماید، طفیل مزبور در منقار پشه مخصوصی است و آن پشه از خون زیست میکند - پشه‌نوبه شخص نوبهٔ را میزند و برای تغذیه خودش خون اورا می مکد - بمحض اینکه پشه کسی را زد و طفیل ها بواسطه نیش پشه وارد خون او شده و در آنجا بسرعت نمو کرده ودر چند ساعت در آنشخص تب و نوبه بروز میکند پس اگر در خانه یا شهری یك نفر نوبه باشد مرض او بتوسط پشه نوبه به اشخاص سالم سرایت میکند. (دکتر لقمان الملك)

« کلمات منتخبه »

انما یهلك الناس لانهم لایسئلون وان العلم علیه قفل و مفتاحه المسئله

(ابوعبدالله ع)

دردمندی که کند درد نهان پیش طبیب
درد او بی سببی قابل درمان نشود
- حافظ -

کم خور تا رنجی، وکم گوی تا دیگران نرنجند، وکم خسب تا از ادراك معانی محروم نمانی. پریشان - قاآنی

بدو گفت - آنکس که افزون خورد
چو بر خوان نشیند خورش بشمرد
نباشد فراوان خورش تندرست
بزرگ آنکه او تندرستی بجست
فردوسی

اختراعات و اکتشافات

٤۱ . چرخ چاپ دوار و سریع - در سال ۱۸٦۳ م. چرخ دوار و سریع طبع اختراع گردید که تلمبه مهم طبع روی استوانه میباشد . حروفات‌را روی یك کلیشه چیده و لوله کاغذ روی آن می چرخد و لاینقطع باز میشود . این طرز چاپ را امروز برای طبع روزنامجات در مطابع بزرك بکار میبرند و قریب به یك کرور صفحه را در یك ساعت چاپ میکنند

---

٤۲ . صلیب احمر - در سال ۱۸٦٤ هنری دونانت H. Dunant ازاهل ژنو صلیب احمر را تشکیل داد که عبارت است از مؤسسهٔ بین المللی برای نگهداری و پرستاری مجروحین در موقع جنك .

---

٤۳ . دینامیت - درسال ۱۸٦٦، نوبل سویدی Nobel که مؤسس جائزه معروف وموسوم بنام اوست دینامیت را که دارای قوه احتراقیه فوق العاده میشد اختراع کرد چون بادنك ضربه محترق میشود آنرا با کمال سهولت در فشنك های حراق بکار میبرند . دینامیت درکار های بزرك نقب وحفر اراضی خدمات بزرك کرده است

---

٤٤ . اسباب تحریر . درسال ۱۸٦۷ اولین ماشین تحریر قابل استعمال درامریکا ساخته شد در اوایل قرن هیجدهم برای اختراع آن در فرانسه مساعی اولیه بکار برده شده است .

(عقرب) ١٣٠٦ شمسی

آبان

١٣٤٦ هجری قمری

١٩٢٧ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
سه شنبه	١٦	١٢	٨	وفات حضرت فاطمه ع سال (١١ ه)	ساعت دقیقه ٦ ٤٩	ساعت دقیقه ٥ ١١
چهار شنبه	١٧	١٤	٩	عبور عطارد از روی قرص آفتاب روز پنجشنبه ١٥ جمادی الاولی است - مدت عبور بافق طهران از طلوع آفتاب تا ظهر خواهد بود - تولد امانوئل سوم پادشاه ایطالیا - عید متارکه جنگ بین الملل ١٩١٨ م.	٥٠	١٠
پنجشنبه	١٨	١٥	١٠		٥١	٩
جمعه	١٩	١٦	١١		٥٢	٨
شنبه	٢٠	١٧	١٢		٥٣	٧
یکشنبه	٢١	١٨	١٣		٥٤	٦
دو شنبه	٢٢	١٩	١٤		٥٤	٦
سه شنبه	٢٣	٢٠	١٥		٥٥	٥
چهار شنبه	٢٤	٢١	١٦		٥٦	٤
پنجشنبه	٢٥	٢٢	١٧	جلوس هاکن هفتم پادشاه نروژ ١٩٠٥	٥٧	٣
جمعه	٢٦	٢٣	١٨		٥٨	٢
شنبه	٢٧	٢٤	١٩		٥٩	١
یکشنبه	٢٨	٢٥	٢٠		٧ ساعت	٥ ساعت
دو شنبه	٢٩	٢٦	٢١		ساعت دقیقه ٧ ١	ساعت دقیقه ٤ ٥٩
سه شنبه	٣٠	٢٧	٢٢		ساعت دقیقه ٧ ٢	ساعت دقیقه ٤ ٥٨

در اغلب نقاط ایران هم پشه‌های نوبتی و هم پشه نوبه هست - پشه نوبه در آب‌هائی که مدتی در یکجا بماند تخم گذاشته بعد تخم ها بشکل کرم در آب نمو کرده بعد از چندی پشه میشوند امراض ریوی عفونی میکروبهائی هستند که در گرد و خاک مخلوط و وارد مجاری تنفس میشوند یقیناً باد که ناشر گرد و خاک است به عمل شوم آنها کمک میکند لهذا بهر وسیله بتوانید از بلعیدن غبار احتراز کنید.

کلمات منتخبه

لایزال الرجل عالماً ما تعلّم، فاذا ترک التعلّم و ظن انه قد استغنی و اکتفی بما عنده فهو اجهل ما یکون.

(سعید ابن جبیر)

چو تو خود کنی اختر خویش را بد
مدار از فلک چشم نیک اختری را!
درخت تو گر بار دانش بگیرد
بزیر آوری چرخ نیلوفری را!

ناصر خسرو

از سخنان دارا است «کمتر کاه اندوهی بشما رسد اندوه بزرگتر از آن را بیاد آورید تا رنج آن کم گردد» و نیز گفت «آنکه در دوستی ترا ستایش کند بچیزی که در تو باشد در دشمنی نیز بد گوئی کند بچیزی که در تو نیست»

(نامه خسروان)

میازار موری که دانه کش است
که جان دارد و جان شیرین خوش است!
سیاه اندرون باشد و سنگدل
که خواهد که موری شود تنگدل!

فردوسی

اختراعات و اکتشافات

۴۵. موتور - در سال ۱۸۶۹ م. اولین موتور که بوسیله قوه گاز حرکت میکرد ساخته شد. در سال ۱۸۹۷ موتور های نفطی معروف به دیزل Diesel اختراع گردید این موتورها و آب و بخار و الکتریسته منابع عمده قوهٔ محرکه را تشکیل میدهند.

۴۶. افتتاح ترعه سوئز - در سال ۱۸۶۹ ترعهٔ سوئز افتتاح یافت و دریای بحر الروم را به بحر احمر متصل ساخت. این کار بزرگ از سال ۱۸۵۹ بدست مهندس فرانسوی فردیناند لسپ شروع شده بود

۴۷. مداوا و طرز بستن محل مجروح - در سال ۱۸۶۹ اولین دفعه بود که در مریضخانه ها (پانسمان انتی سپتیک) یا مداوا و طرز بستن محل جراحت بوسائل ضد عفونی عمل آمد. این اختراع مفید جان هزاران هزار نفوس انسانی را نجات داد که بوسیله این عمل گوشت مجروح آنها را از آفت میکروبهای مضره که مورث ورم و قرحه و چرک و قانقرایا می شدند محفوظ داشت.

(قوس)
۱۳۰۶ شمسی

آذر

۱۳۴۶
هجری قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
چهار شنبه	۱	۲۸	۲۳	اول قوس	ساعت دقیقه ۷ ۳	ساعت دقیقه ۴ ۵۷
پنجشنبه	۲	۲۹	۲۴	عید شکرانه در آمریک	۳	۵۷
جمعه	۳	۳۰	۲۵	جلوس ویلهلمین ملکه هلند ۱۸۹۰	۴	۵۶
شنبه	۴	ج ۲	۲۶	اول جمادی الثانیه ۱۳۴۶	۴	۵۶
یکشنبه	۵	۲	۲۷		۵	۵۵
دو شنبه	۶	۳	۲۸	شهادت امام حسن ع بقولی ۴۹ ﻫ	۵	۵۵
سه شنبه	۷	۴	۲۹		۵	۵۵
چهارشنبه	۸	۵	۳۰		۶	۵۴
پنجشنبه	۹	۶	دسامبر	اول دسامبر ۱۹۲۷	۶	۵۴
جمعه	۱۰	۷	۲		۶	۵۴
شنبه	۱۱	۸	۳		۷	۵۳
یکشنبه	۱۲	۹	۴		۷	۵۳
دو شنبه	۱۳	۱۰	۵		۷	۵۳
سه شنبه	۱۴	۱۱	۶		۸	۵۲
چهارشنبه	۱۵	۱۲	۷	امتزاج الفصلین	ساعت دقیقه ۷ ۸	ساعت دقیقه ۴ ۵۲

اگر چه با قاشق غذا تناول میکنید هروقت از شستن دستها و انگشتها با صابون قبل از نشستن بطعام غفلت نکنید

فربهی زیاد باعث فرسودگی قلب میشود و زیان آن بسیار است وجلوگیری از آن علاوه بر تقلیل غذا نیاشامیدن در بین طعام است

ظرف آب و خوراك مشترك دستمال و حوله مشترك سیگار ونی قلیان مشترك تیغ و اسباب حمام مشترك میتوانند بسهولت سبب سرایت امراض بشوند (دکترحکیم‌اعظم)

کلمات منتخبه

قال رسول الله ص من علم احداً مسئله ملك رقه قیل «ایبیعه و یشتریه ؟» قال «بل یامره و ینهاه»

یك دل‌سوخته بنواز که کاری است عظیم ؛
ورنه آزار دل خلق چه کاری باشد ؟
خاکساران جهان را بحقارت منگر
توچه دانی که در این گردسواری باشد ؟!

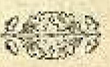
ابن یمین

در نیستی مردن به که حاجت پیش کسی بردن

هم رقعه دوختن به و الزام کنج صبر
کز بهر جامه رقعه بر خواجگان نوشت
حقا که با عقوبت دوزخ برابر است
رفتن بپایمردی همسایه در بهشت

(سعدی)

روز در کسب هنرکوش که می خوردن روز
دل چون آینه در زنگ ظلام اندازد !

حافظ

اختراعات و آکتشافات

۴۸. دینامو ـ درسال ۱۸۷۰م. اولین دینامو اختراع گردید و آن ماشینی است قوی که بوسیله آن انرژی یا مساعی مکانیکی به‌مساعی الکتریکی منتقل میشود

---

۴۹ . اتحاد پستی بین‌المللی ـ درسال ۱۸۷۴ درشهر برن اولین کنگره اتحاد پستی عمومی بین المللی تشکیل گردید.

---

۵۰ . اتومبیل ـ درحدود سال ۱۸۷۵ اولین عراده خود رو که‌بوسیله نفط حرکت میکرد ساخته‌شد . در۱۸۸۶ اولین کالسکهٔ که موتور آن با بنزین حرکت مینمود بظهور رسید ودر ۱۸۸۱ اولین‌اتومبیل الکتریکی اختراع گردید .

---

۵۱ . تلفون ـ در سال ۱۸۸۵ اولین تلفون را ادر امریکابل امریکائی اختراع نمود و در ۱۸۷۸ اختراع میکروفون بوقوع پیوست که ضعیف‌ترین اصوات‌را ثبت کرده و از بعیدترین مسافات وسیله مکالمه بدست میدهد

(قوس)
۱۳۰۶ شمسی

آذر

۱۳۴۶
هجري قمری

۱۹۲۷ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
پنجشنبه	۱۶	۱۳	۸	جلوس گوستاو پادشاه سوئد ۱۹۰۷	ساعت دقیقه ۷ ۸	ساعت دقیقه ۴ ۵۲
جمعه	۱۷	۱۴	۹	خسوف کلی قمر مرئی شب جمعه	۸	۵۲
شنبه	۱۸	۱۵	۱۰		۸	۵۲
یکشنبه	۱۹	۱۶	۱۱		۹	۵۱
دوشنبه	۲۰	۱۷	۱۲		۹	۵۱
سه شنبه	۲۱	۱۸	۱۳		۹	۵۱
چهارشنبه	۲۲	۱۹	۱۴		۱۰	۵۰
پنجشنبه	۲۳	۲۰	۱۵	مولود حضرت زهرا ع (۲ ق ه)	۱۰	۵۰
جمعه	۲۴	۲۱	۱۶	جلوس پادشاه بلژیك ۱۹۰۹	۱۰	۵۰
شنبه	۲۵	۲۲	۱۷	جلوس اعلیحضرت شاهنشاه پهلوی ۱۳۰۴	۱۱	۴۹
یکشنبه	۲۶	۲۳	۱۸		۱۱	۴۹
دو شنبه	۲۷	۲۴	۱۹		۱۲	۴۸
سه شنبه	۲۸	۲۵	۲۰		۱۲	۴۸
چهارشنبه	۲۹	۲۶	۲۱		۱۲	۴۸
پنجشنبه	۳۰	۲۷	۲۲	تحویل شمس به جدی قریب ۷ ساعت و ربع از شب گذشته	ساعت دقیقه ۷ ۱۳	ساعت دقیقه ۴ ۴۷

وقتیکه محلی از بدنتان زخم میشود آنرا از آب و خاك و گرد و غیره حفظ کنید، کمی تنتورید روی زخم زده و روی آن پارچه تزیب دواخانه ببندید تا از میکروب محفوظ مانده زود خوب شود

همیشه تابستان و زمستان در پشه بند بخوابید ولی در پشه بندی که مانع عبور پشه باشد، اگر نوبه کردید بدون معطلی اقلا بیست روز یا یك ماه روزی شش نخود جوهر کنه‌گنه بخورید. برای اینکه دائما از آن محفوظ باشید مخصوصا در جاهائی که مرض نوبه هست روزی بقدر یك نخود و نیم عصرها جوهر کنه‌گنه بخورید (دکتر لقمان الملك)

«کلمات منتخبه»

قال صلی الله علیه «قیّدوا العلم» قیل «وما تقییده؟» قال «کتابته»

یقین دان که کاری که دارد دوام
بنای پذیرد از آن کار نام
تو کاری که داری نبرده بسر
چرا دست یازی بکار دگر؟!
(فردوسی)

یکی از حکما بپادشاهی گفت: سعی کن تا خلق را از مرتبه رعیتی بدرجه دوستی رسانی و چنانکه تنهای ایشان را در ربقه اطاعت در آوردهٔ دلهای ایشانرا بسلسله لطف و مهربانی بخود کشانی!
(تحفه سلیمانیه)

هم بخورهم بدیگران بخوران
از نهال سعادتت ثمری
حیف باشد که حاصل همه عمر
بگذاری که تا برد دگری!!
ابن یمین

اختراعات و اکتشافات

۵۲ . ناقل الصوت ـ درسال ۱۸۷۷ م. دانشمند آمریکائی ادیسون Edison اولین فنوگراف را اختراع نمود. که اکنون ترقی عظیم وانتشار فراوانی حاصل نموده است

۵۳ . لامپ الکتریك ـ در سال ۱۸۷۹ ادیسون امریکائی اولین لامپ الکتریکی را بوضعی منظم و عملی اختراع کرد. اگرچه در ۱۸۳۸ استفاده ازنور الکتریك را در بروکسل نموده و آنرا بکار برده بودند لکن طرز واسلوب عمل کاملا سهل و امکان پذیر نشده بود.

۵۴ . بالون دیریژابل ـ درسال ۱۸۸۴ کاپیتان فرانسوی رنارد Renard اولین مسافرت را با بالون دیریژابل انجام داد. ماشینی که او فکر کرده وساخته بود بعدها اصلاح و تکمیل شد.

۵۵ . تونل ـ در سال ۱۸۷۲ م. خط راه آهن کوتارد که دارای هشتاد تونل بود افتتاح شد طولانی ترین آنها ۱۴۹۸۴ متر طول دارد و در مدت ده سال ساختمان آن بطول انجامید.

(جدی) ۱۳۰٦ شمسی — دی — ١٣٤٦ هجری قمری

١٩٢٧

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
جمعه	١	٢٨	٢٣	اول برج جدی-اول چله بزرگ زمستان	ساعت دقیقه ٧ ١٢	ساعت دقیقه ٤ ٤٧
شنبه	٢	٢٩	٢٤	کسوف جزئی شمس	١٢	٤٨
یکشنبه	٣	٣٠	٢٥	عید نوئل میلاد مسیح ع	١٢	٤٨
دو شنبه	٤	رجب	٢٦	اول رجب المرجب ١٣٤٦ ه.	١٢	٤٨
سه شنبه	٥	٢	٢٧		١٢	٤٨
چهار شنبه	٦	٣	٢٨	وفات امام علی النقی ع (٢٥٤ ه)	١٢	٤٨
پنجشنبه	٧	٤	٢٩	لیلة الرغائب	١٢	٤٨
جمعه	٨	٥	٣٠		١٢	٤٨
شنبه	٩	٦	٣١		١٢	٤٨
یکشنبه	١٠	٧	ژا نویه	اول ژانویه سال ١٩٢٨	١١	٤٩
دو شنبه	١١	٨	٢		١١	٤٩
سه شنبه	١٢	٩	٣	کسوف حلقة النوری شمس، غیرمرئی در طهران	١١	٤٩
چهار شنبه	١٣	١٠	٤	ولادت امام محمد تقی ع بقولی	١٠	٥٠
پنجشنبه	١٤	١١	٥		١٠	٥٠
جمعه	١٥	١٢	٦	ختان شویان کاتولیك	ساعت دقیقه ٧ ١٠	ساعت دقیقه ٤ ٥٠

مشروب همیشه مضر است و در زمستان که بعضی سردی هوا را بهانه قرار میدهند ضررش بیشتر است

یك علت اینکه رنك شما خوب نیست تنفس در اطاقهائی است که درهای آن بسته و روزنه های آن مسدود است وجمعی در آن اطاق سیگار میکشند پس با اینکه زمستان و هوا سرد است باید گاهی پنجره را باز و هوای اطاق را تجدید کرد

برای رفع صداع اگر دوا موجود باشد دوسه فنجان قهوه نافع خواهد بود

دم کردهٔ دوسه مثقال پرسیاوشان بهترین مسکن سرفه است (دکتر حکیم اعظم)

﴿ کلمات منتخبه ﴾

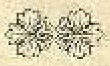
علیك بِرّ الوالدین کلیهما
و بِرّ ذوی القربی و بِرّ الاباعد
ولا تصحبن الّا تقیاً مهذباً
عفیفاً ذکیاً منجزاً للمواعد
(دیوان منسوب بامیر المؤمنین ع)

ز کجگوئی سخن را قدر کم گشت،
کسی کو راستگو شد محتشم گشت..
چو صبح صادق آمد راست گفتار،
جهان در زر گرفتش محتشم وار!
(نظامی)

تاتوانی از خیانت اندیشه کن ودرستی و امانت پیشه . که هر که یکبار خائن گشت کس بر وی دیگر بار اعتماد نکند!
(قابوس نامه)

هر که را بینی بگیتی روزی خود میخورد
گر زخوان تست نانش ور زخوان خویشتن.
پس تورا منت زمهمان داشت باید زانکه او
میخورد از خوان احسان تو نان خویشتن!
ابن یمین

اختراعات و اکتشافات

٥٦ . لامپ چراغ گاز - در سال ١٨٨٥ از یانه مخصوص چراغ گاز bec Auer اختراع شد که نور بهتر را با مصرف کمتر نتیجه داد .

٥٧ . مؤسسه پاستور - در سال ١٨٨٧ م در پاریس مؤسسه پاستور رسماً افتتاح یافت که در آنجا عملیات شایان در علم باکتریولوژی (میکروب شناسی) انجام میگیرد .

٥٨ . سینماتوگراف - درسال ١٨٧٥ برادران موسوم به لومیر Lumière عکس متحرك را در شهر لیون اختراع نمودند . اساس این اکتشاف روی قاعده علمی بقاء آثار اشباح و صور در باصره بعد از زوال آنها میباشد

٥٩ . اشعهٔ X - درسال ١٨٩٥ یك شعاع الکتریکی موسوم به اشعه رنتجن Röntgen یا اشعه X اکتشاف گردید این اشعه ازغالب اجسام و بالاخص از جسد انسانی عبور نموده ماوراء حجاب را نشان میدهد خدمات این اکتشاف در طب و جراحی مافوق حد وصف است .

٦٠ . تلگراف بی سیم - در سال ١٨٩٤ مارکنی ایطالیائی Marconi تلگراف بی سیم را اکتشاف نمود اولین دستگاه آن درسال ١٨٩٩ مابین فرانسه وانگلستان تأسیس شد .

(جدی) ۱۳۰۶ شمسی — دی — ۱۳۴۶ هجری قمری

۱۹۲۸

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
شنبه	۱۶	۱۳	۷	تولد حضرت امیر ع سال (۲۳ ق ه.)	ساعت دقیقه ۷ ۹	ساعت دقیقه ۴ ۵۱
یکشنبه	۱۷	۱۴	۸		۹	۵۲
دو شنبه	۱۸	۱۵	۹	شهادت امام جعفر صادق ع ۱۴۸ ه.	۸	۵۲
سه شنبه	۱۹	۱۶	۱۰		۸	۵۲
چهارشنبه	۲۰	۱۷	۱۱		۸	۵۳
پنجشنبه	۲۱	۱۸	۱۲		۷	۵۳
جمعه	۲۲	۱۹	۱۳		۷	۵۳
شنبه	۲۳	۲۰	۱۴		۶	۵۴
یکشنبه	۲۴	۲۱	۱۵		۶	۵۴
دو شنبه	۲۵	۲۲	۱۶		۵	۵۵
سه شنبه	۲۶	۲۳	۱۷		۴	۵۶
چهار شنبه	۲۷	۲۴	۱۸	وفات امام موسی کاظم ع ۱۸۳ م.	۳	۵۷
پنجشنبه	۲۸	۲۵	۱۹	خاچ شوران ارامنه	۲	[illegible]
جمعه	۲۹	۲۶	۲۰		۲	۵۸
شنبه	۳۰	۲۷	۲۱	مبعث ۱۲ ق ه. اول دلو	ساعت دقیقه ۷ ۱	ساعت دقیقه ۴ ۵۸

مسیحی

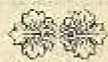
تحویل شمس [illegible] ساعت از روز گذشته

بدن را باید از طفولیت و جوانی به تحمل سرما عادت داد همه روزه صبح ها در کلیهٔ فصول جلد را با آب سرد اندکی شست و این کار را با ورزش توام کرد. با این ترتیب بمحض اینکه هوا مختصر تغییری کرده و سرد شد تولید زکام و امراض مختلفه نخواهد کرد

بهترین مولد حرارت در بدن پیاده روی و ورزش است نه اینکه مواد مضره بعنوان گرم شدن صرف کرده و ماشینهای بدن را از کار بیاندازید [دکتر حکیم اعظم]

کلمات منتخبه

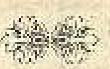
ان الله تعالی لاینظر الی صورکم ولا الی اعمالکم ولکن ینظر الی قلوبکم و نیاتکم (الغزالی)

اگر مرد عشقی کم خویش گیر
وگر نه ره عافیت پیش گیر
مترس از محبت که خاکت کند
که باقی شوی گر هلاکت کند
ـ سعدی ـ

هر که را کردار باشد و گفتار نه نعمتی بود؛ و اگر گفتار باشد و کردار نه محنتی بود؛ و اگر هردو نبود وصدق بود غنیمتی باشد.
شیخ ابو محمد ـ تاریخ گزیده

دل و پشت بیداد گر بشکنید
همه بیخ وشاخش زبن برکنید...!
بدادو دهش دل توانگر کنید
ز آزادگی بر سر افسر کنید...!
فردوسی

بزرگترین مردان دنیا

اگر چه اتفاق آراء نسبت به عظمت رجال بزرگ عالم بصعوبت حاصل میشود ودر این باب شاید دونفرهم عقیده یافت نشوند ولی در جدول ذیل اسامی اشخاصی ذکر شده که نسبهٔ عظمت مقام آنها مسلم و در تمام فهرست ها نام برده شده اند (بترتیب تهجی)

۱ ـ ابراهیم لینکلن (۱۸۰۹-۱۸۶۵) ب م
۲ ـ ابن سینا (۱۰۳۷ـ۹۸۰) ب م
۳ ـ ارسطو (۳۲۲ـ۳۸۴) ق م
۴ ـ اسکندر کبیر (۳۲۳ـ۳۵۶) ق م
۵ ـ افلاطون (۳۴۷ـ۴۲۷) « «
۶ ـ الیور کرامول (۱۶۵۸ـ۱۵۹۹) ب م
۷ ـ بودا ۵۵۰ ق م
۸ ـ پاستور (۱۸۹۵ـ۱۸۲۲) ب م
۹ ـ تماس ادیسن (۱۸۴۷...... « «
۱۰ ـ جرج واشنگتن (۱۷۹۹ـ۱۷۳۲) « «
۱۱ ـ جیمس وات (۱۸۱۹ـ۱۷۳۶) « «
۱۲ ـ داریوش کبیر ۴۸۵ ق م وفات
۱۳ ـ رفائیل (۱۵۲۰ـ۱۴۸۳) ب م
۱۴ ـ ژول سزار (۴۴ـ۱۰۲) ق م
۱۵ ـ سقراط (۴۰۰ـ۴۶۸) ق م
۱۶ ـ سلیمان ۱۰۰۰ ق م
۱۷ ـ سیروس کبیر ۵۲۹ ق م وفات
۱۸ ـ شارلمان (۸۱۴ـ۷۴۲) ب م
۱۹ ـ شاه عباس کبیر ۱۶۲۹ـ۱۵۵۷ ب م
۲۰ ـ شرل داروین (۱۸۸۲ـ۱۸۰۹) ب م
۲۱ ـ شکسپیر (۱۶۱۶ـ۱۵۶۴) ب م
۲۲ ـ فردریك کبیر (۱۷۸۶ـ۱۷۱۲) م
۲۳ ـ فردوسی (۱۰۲۰ـ۹۴۱ م)
۲۴ ـ کنفسیوس (۴۷۹ـ۵۵۱ ق م)

(دلو) ۱۳۰۶ شمسی

بهمن

۱۳۴۶ هجری قمری

۱۹۲۸ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
یکشنبه	۱	۲۸	۲۲		۷ ه ث	۵ ه ث
دو شنبه	۲	۲۹	۲۳		عت قه ۶ ۵۹	عت قه ۵ ۱
سه شنبه	۳	۳۰	۲۴	تموز دزده	۵۸	۲
چهار شنبه	۴	شعبان	۲۵	اول شعبان المعظم ۱۳۴۶ ه	۵۸	۲
پنجشنبه	۵	۲	۲۶	نفس دزده	۵۷	۳
جمعه	۶	۳	۲۷	مولود حضرت امام حسین علیه السلام (۴ ه)	۵۶	۴
شنبه	۷	۴	۲۸	ولادت امام زین‌العابدین ع (۳۷ ه.)	۵۵	۵
یکشنبه	۸	۵	۲۹		۵۴	۶
دو شنبه	۹	۶	۳۰		۵۳	۷
سه شنبه	۱۰	۷	۳۱	اول چله کوچک زمستان	۵۲	۸
چهار شنبه	۱۱	۸	فوریه	اول فوریه ۱۹۱۸ م.	۵۲	۸
پنجشنبه	۱۲	۹	۲	تطهیر مسیح	۵۱	۹
جمعه	۱۳	۱۰	۳	غایت قوت سرما	۵۰	۱۰
شنبه	۱۴	۱۱	۴	نفس آشکارا	۴۹	۱۱
یکشنبه	۱۵	۱۲	۵		عت قه ۶ ۴۸	عت قه ۵ ۱۲

خوابیدن در اطاقیکه بخاری در آن میسوزد، خصوصاً بخاریهای ایرانی که اکثر از یکورقه آهن سیاه ساخته شده و اکسید دوکاربن بیرون میدهند فوق العاده خطرناک، و در هر حال مضر بسلامت است و خون را فاسد میکند. ضرر خفتن زیر کرسی کمتر از آن نیست استعمال هر قسم مواد محترقه را در موقع خواب باید ممنوع دانست

(حکیم اعظم)

کلمات منتخبه

احذر کل عمل یکرهه صاحبه لنفسه ویرضاه لعامة المؤمنین؛ واحذر کل عمل اذا سئل صاحبه عنه انکره و اعتذر منه؛ و احذر کل عمل یعمل فی السّر ویستحیی منه فی العلانیه.

(امیر المؤمنین ع)

بس کس که یافت مکنت وامساك پیشه کرد
بر نفس نا ستوده واهل و عیال خویش!
عذرش بر آن دناءت همت همین بود
کز بیم فقر هست نگهدار مال خویش؛
عمری بفقر می گذراند ز بیم فقر!
مسکین نگر چه بیخبر آمد ز حال خویش!!
ابن یمین

هر که بیش از قوت خود ذخیره نهد و دفینه نماید متاع غیر است و حمّال مال غیر؛ که آنچه را بخورد مال اوست و آنچه را بنهد وبال او!

انجمن دانش

بجز سنگدل کی کند معده تنگ؟
چو بیند کسان برشکم بسته سنگ.؟
توانگر خود دان نعمه چون میخورد؟
چو بیند که درویش خون میخورد؟!!
(سعدی)

۲۵ ـ گلادستون (۱۸۰۹-۱۸۹۸ م)
۲۶ ـ لوتر (۱۴۸۳-۱۵۴۶ م)
۲۷ ـ لئونار دونسی (۱۴۵۲-۱۵۱۹)
۲۸ ـ مارکنی (۱۸۷۴-...
۲۹ ـ ناپلیون (۱۷۶۹-۱۸۲۱ م
۳۰ ـ نیوتون (۱۶۴۲-۱۷۲۷ م
۳۱ ـ هانیبال (۲۴۷-۱۸۳ ق م
۳۲ ـ هم‍ر ۸۵۰ ق م
۳۳ ـ ورجیل (۷۰-۱۹) ق م

مهمترین ایام در تاریخ عالم

۱ ـ ساختمان شهر رم ۷۵۳ ق م
۲ ـ فتح بابل بدست سیروس ۵۳۸ ق م
۳ ـ جلوس داریوش ۵۲۱ ق م
۴ ـ جنك ماراتان و فتح یونان ۴۹۰ ق م
۵ ـ جنك ترموپیل و سالامیس ۴۸۰ «
۶ ـ جنك اربل اسکندر ۳۰۳ «
۷ ـ وفات اسکندر کبیر ۳۲۳
۸ ـ خراب شدن شهر کارتاژ ۱۴۶ «
۱۰ ـ شورش اسلاو بسرکردگی اسپارتاگوس ۷۳ ق م
۱۱ ـ ورود ژول سزار بخاك بریطانی ۵۵ ق
۱۲ ـ قتل ژول سزار قیصر رم ۴۴ ق م
۱۳ ـ تولد عیسی علیه السلام (تاریخ صحیح) ۴ م.
۱۴ ـ صلب عیسی ۳۴ ب م
۱۵ ـ شهر بیزانتیه پای تخت روم شرقی ۳۲۱
۱۶ جنك رامهرمز و شکست اردوان از اردشیر بابکان ۲۲۶ ب م
۱۷ ـ تعمید قسطنطین ۳۳۷ ب م
۱۸ ـ فتح رم بدست ویزیگتها ۴۱۰ ب م
۱۹ ـ مرك آتیلا رئیس هون ها ۴۵۲ ب م

(دلو) ۱۳۰۶ شمسی

بهمن

۱۳۴۶ هجری قمری

۱۹۲۸ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
دو شنبه	۱۶	۱۳	۶		۶ ۴۷	۵ ۱۲
سه شنبه	۱۷	۱۴	۷		۴۶	۱۴
چهار شنبه	۱۸	۱۵	۸	تولد حضرت قائم ۲۵۵ ه	۴۵	۱۵
پنجشنبه	۱۹	۱۶	۹		۴۴	۱۶
جمعه	۲۰	۱۷	۱۰		۴۳	۱۷
شنبه	۲۱	۱۸	۱۱		۴۱	۱۹
یکشنبه	۲۲	۱۹	۱۲		۴۱	۱۹
دو شنبه	۲۳	۲۰	۱۳		۴۰	۲۰
سه شنبه	۲۴	۲۱	۱۴		۳۹	۲۱
چهار شنبه	۲۵	۲۲	۱۵		۳۸	۲۲
پنجشنبه	۲۶	۲۳	۱۶		۳۷	۲۳
جمعه	۲۷	۲۴	۱۷		۳۶	۲۴
شنبه	۲۸	۲۵	۱۸		۳۵	۲۵
یکشنبه	۲۹	۲۶	۱۹		۳۴	۲۶
دو شنبه	۳۰	۲۷	۲۰	اول حوت	۶ ۳۳	۵ ۲۷

اگر در زمستان امراض صدری خصوصاً ذات الریه زیاد است برای آنست که بعضی عادت دارند که خیلی نزدیك بخاری نشسته، شاید از بیرون آوردن پالتو یا عبا هم در اطاق گرم غفلت میکنند و پس از اینکه حرارت زیاد دوران خون را به سطح بدن و قسمت های خارجی ریه متمایل کرد غفلةً از آتش دور شده از اطاق بیرون میروند و در هوای سردی داخل میشوند و همان هوای سرد را تنفس میکنند این تغییر آنی درجه حرارت است که به آلات تنفس صدمه زده تهیج ریوی وورم قصبه الریه و ذات الجنب یا ذات الریه را باعث میشود (حکیم اعظم)

﴿ کلمات منتخبه ﴾

من لم یصبر علی ذل التعلم بقی عمره فی عمایة الجهالة و من صبر علیه آل امره الی عز الدنیا و الآخرة.

(عن کلام بعض العلماء)

از امام مرشد محمد غزالی پرسیدند که بدین منزلت از علوم چگونه رسیدی؟ گفت «بر آنچه ندانستم از پرسیدن آن ننگ نداشتم.»

امید عافیت آنگه بود موافق عقل
که نبض را بطبیعت شناس بنمائی.
بپرس آنچه ندانی که ذل پرسیدن
دلیل راه تو باشد بعز دانائی!

ـ سعدی ـ

خجلت عیب تن خویش وغم جهل کشد
کودکی کو نکشد منت استاد وادیب

ناصرخسرو

۲۰ ـ فتح روم بدست قبایل واندال ۴۵۵ م

۲۱ شکست قطعی هیاطله (هون‌ها) در ایران ۵۱۴ م

۲۲ ـ جلوس نوشیروان عادل ۵۳۱ ب م

۲۳ ـ ولادت حضرت رسول اکرم ص ۵۷۰ م ـ ۵۲ ق. ه.

۲۴ ـ هجرت ۶۲۲

۲۵ ـ رحلت حضرت رسول ص ۶۳۲ ـ ۱۱ ه.

۲۶ ـ جنگ قادسیه و سقوط مداین بدست اعراب ۶۳۶ م ۱۴ ه.

۲۷ ـ شهادت حضرت امیر ع ۶۶۱ م ۴۰ ه

۲۸ ـ جنگ زاب و شکست مروان حمار. ۷۵۰ م ۱۳۲ ه

۲۹ ـ سلطنت شارلمان ۷۷۱ ب م

۳۰ ـ وفات شارلمان ۸۱۴ ب م

۳۱ ـ اکبرت اولین پادشاه انگلستان ۸۲۸ م

۳۲ ـ بوریس اولین پادشاه مسیحی بلغار ۸۵۲

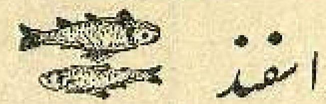
۳۳ ـ سلطان محمود سبکتکین ۹۶۲ ب م ۳۵۱ ه

۳۴ ـ کانیوت پادشاه انگلیس و دانمارك و نرماندی ۱۰۱۶ ب م

۳۵ ـ ظهور آل سلجوق ۱۰۳۸ ب م ۴۲۹ ه

۳۶ ـ ویلیام فاتح انگلستان جنگ هاستینگ ۱۰۶۶ م.

(حوت)
۱۳۰۶ شمسی

اسفند

۱۳۴۶
هجری قمری

۱۹۲۸ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
سه شنبه	۱	۲۸	۲۱		ع ت ق ۶ ۳۲	ع ت ق ۵ ۲۸
چهار شنبه	۲	۲۹	۲۲	تولد ژرژ واشینکتن ۱۷۳۲	۳۰	۳۰
پنجشنبه	۳	۱ رمضان	۲۳	اول رمضان المبارک ۱۳۴۶ ه	۲۹	۳۱
جمعه	۴	۲	۲۴		۲۸	۳۲
شنبه	۵	۳	۲۵		۲۷	۳۳
یکشنبه	۶	۴	۲۶		۲۶	۳۴
دو شنبه	۷	۵	۲۷		۲۵	۳۵
سه شنبه	۸	۶	۲۸	عید استقلال افغانستان ۱۹۱۹ م	۲۴	۳۶
چهارشنبه	۹	۷	۲۹		۲۳	۳۷
پنجشنبه	۱۰	۸	مارس	اول مارس ۱۹۲۸	۲۲	۳۸
جمعه	۱۱	۹	۲		۲۰	۴۰
شنبه	۱۲	۱۰	۳		۱۹	۴۱
یکشنبه	۱۳	۱۱	۴		۱۸	۴۲
دو شنبه	۱۴	۱۲	۵	امتزاج الفصلین	۱۷	۴۳
سه شنبه	۱۵	۱۳	۶		ع ت ق ۶ ۱۶	ع ت ق ۵ ۴۴

همیشه در نظرداشته باشید که غالباً اشتهای انسان بیش از احتیاج بدن به مواد غذائی است، مقدار غذا باید متناسب با احتیاجات عناصر حیاتی بوده بهر اندازه که حرارت بدن و اشتغالات انسان مواد محترقه، یعنی غذاء لازم دارد باید مصرف نمود. پر خوری جز اتساع معده و زیاد شدن چربی بدن و شحمی شدن قلب و امراض دیگر نتیجه ندارد

کلوا واشربوا و لاتسرفوا (دکتر حکیم اعظم)

« کلمات منتخبه »

من ازداد علماً ولم یزدد هدی لم یزدد
من الله الّا بعدا

(حدیث نبوی)

بار درخت علم ندانم بجز عمل
با علم اگر عمل نکنی شاخ بی بری
علم آدمیت است و جوانمردی و ادب
ورنه ددی بصورت انسان مصوری
(سعدي)

از سقراط پرسیدند که سبب فرط نشاط و قلت حزن تو چیست ؟ گفت « آنکه دل بر چیزی ننهم که چون مفقود شود اندوهگین شوم »
خواجه نصیرالدین - اخلاق ناصری

شادمانی گزین و نیکخوئی
زندگانی وفانخواهد کرد !
از سر روزگار گرد برآر
پیش از آن کز سرت برآرد گرد !!
- انوری -

۳۷ - فتح اورشلیم بدست گادفری ۱۰۹۹ ب م
۳۸ - دومین جنک صلیب ۱۱۴۷ ب م ۵۴۲ ه
۳۹ - فتح اورشلیم بدست سلطان صلاح الدین ایوبی ۱۱۸۷ م
۴۰ - سومین جنک صلیب ۱۱۸۹ م
۴۱ - حملهٔ جنگیز بایران ۱۲۱۷ ب م ۶۱۵ ه
۴۲ - تصرف اورشلیم در ششمین جنک صلیبی بدست فردریک دوم ۱۲۲۸ ب م
۴۳ - سقوط بغداد قتل المستعصم ۱۲۵۷ م ۶۵۶ ه
۴۴ - تولد امیر تیمور گورکان ۱۳۳۵ م ۷۳۶ ه
۴۵ - فتح قسطنطنیه بدست سلطان محمد فاتح ۱۴۵۳ م
۴۵ - اکتشاف آمریکا بواسطه کریستوف کلومب ۱۴۹۲
۴۶ - مسافرت واسکودگاما و عبور از دماغهٔ امید ۱۴۹۸
۴۷ - ظهور شاه اسماعیل اول ۱۴۹۹ م ۹۰۵ ه
۴۸ - هنري هشتم پادشاه انکلیس ۱۵۰۹
۴۹ - وفات مارتین لوتر مصلح کبیر ۱۵۴۶
۵۰ - ایوان تزار روسیه ۱۵۴۷
۵۱ - تولد شکسپیر ۱۵۶۴
۵۲ - شاه عباس کبیر ۱۵۸۷ م، ۹۹۵ ه.
۵۳ - مغلوب شدن بحریه اسپانی «آرمادا» ۱۵۸۸ م

(حوت) ۱۳۰۶ شمسی	اسفند	۱۳۴۶ هجری قمری

۱۹۲۸ مسیحی

ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	وقایع و یاد داشت ها	[illegible]	[illegible]
چهارشنبه	۱۶	۱۴	۷		ت ق ۶ ۱۵	ت ق ۵ ۴۵
پنجشنبه	۱۷	۱۵	۸	ولادت امام حسن مجتبی ع (۲ هـ)	۱۴	۴۶
جمعه	۱۸	۱۶	۹		۱۳	۴۷
شنبه	۱۹	۱۷	۱۰		۱۱	۴۹
یکشنبه	۲۰	۱۸	۱۱	اول برد العجوز	۱۰	۵۰
دوشنبه	۲۱	۱۹	۱۲		۹	۵۱
سه شنبه	۲۲	۲۰	۱۳		۸	۵۲
چهارشنبه	۲۳	۲۱	۱۴	عید استقلال مصر و افتتاح پارلمان مصر	۷	۵۳
پنجشنبه	۲۴	۲۲	۱۵	مولود اعلیحضرت شاهنشاه پهلوی ۱۲۹۵ قمری	۶	۵۴
جمعه	۲۵	۲۳	۱۶	آخر برد العجوز	۵	۵۵
شنبه	۲۶	۲۴	۱۷		۴	۵۶
یکشنبه	۲۷	۲۵	۱۸		۳	۵۷
دو شنبه	۲۸	۲۶	۱۹		۲	۵۸
سه شنبه	۲۹	۲۷	۲۰		ت ق ۶ ۱	ت ق ۵ ۵۹
چهارشنبه	غروب دین	۲۸	۲۱	اول حل سال ۱۳۰۷ شمسی هجری		ت ۶

تحویل شمس بحمل ... [illegible] ... رمضان قریب ۲ ساعت و ۸ دقیقه از شب گذشته است

[illegible]

سبزی جات نه پخته نخورید برای اینکه اقلب مکروب مرض حصبه و تخم کرم های معده وغیره بتوسط سبزی جات و آب نجوشیده به بدن انسان وارد میشوند

همیشه قبل از شروع به خوردن غذا دستها را با آب پاك و صابون بشوئید تا اگر مکروبي یا اشیاء کثیفی را که ممکن است تولید امراض بکند دست زده باشید درموقع غذا خوردن بخودتان سرایت ندهید. شیر گاو را قبل از خوردن همیشه کاملا و اقلا ده دقیقه بجوشانید و الا ممکن است محتوی میکروب سل بوده و اطفال را مبتلا به سل نماید.

(دکتر لقمان الملك)

کلمات منتخبه

قال لقمان لابنه: یابنی لا یکن الدیك اکیس منك ینادي وقت السحر و انت نائم ...!!

لقد هتفت فی جنح لیل حمامة
علی فنن وهناً و انی لنائم
و ازعم انی هائم ذو صبابة
لربّی ولا ابکی وابکی البهائم

هنگام سپیده دم خروس سحری
دانی که چرا همی کند نوحه گری؟
یعنی، که نمودند در آئینه صبح،
کز عمر شبی گذشت و تو بیخبری

خواجه ابوسعید ابوالخیر

خواهی که رستگار شوي راستکارباش
تا عیبجوی را نرسد بر تو مدخلی
تیر از کمان چورفت نیاید بشست باز
پس واجب است در همه کاری تأملی

- سعدي -

کسیکه بر کفاف قادر بود وباقتصاد زندگانی تواند نشاید که بفضله طلبیدن مشغول گردد چه آنرا نهایتي نبود و طالب آن مسافری بیند که آنرا غایتي نباشد.

خواجه نصیر طوسی - اخلاق ناصری

چه جورها که کشیدند بلبلان ازدی
ببوی آنکه دگر نو بهار باز آید

حافظ

۵۴ - ورود اولین کشتی مهاجرین بخاك اتازونی ۱۶۲۰ م

۵۵ - بریدن سرشارل اول پادشاه انگلیس ۱۶۴۹ م

۵۶ - پطر کبیر پادشاه روسیه ۱۶۸۹

۵۷ - تولد فردریك کبیر پادشاه آلمان ۱۷۱۲ ب م

۵۸ - جلوس نادرشاه به تخت سلطنت ایران ۱۷۳۶ م.

۵۹ - فتح شهر کوبك (کانادا) بدست ولف ۱۸۵۹ م.

۶۰ - تولد ناپلئون بناپارت ۱۷۶۹ م.

۶۱ - استقلال اتازونی امریکا ۱۷۷۶ م.

۶۲ - انهدام باستیل در شورش کبیر فرانسه ۱۷۸۹ م

۶۳ - بریدن سر لوئی شانزدهم ۱۷۹۳ م.

۶۴ - قتل لطفعلی خان زند ۱۷۹۴ م ۱۲۰۸ هـ.

۶۵ - اعلان امپراطوری بناپارت ۱۸۰۴ م.

۶۶ - بازگشت ناپلئون از مسکو ۱۸۱۲ م.

۶۷ - جنك واترلو ۱۸۱۵ م.

۶۸ - افتتاح اولین خط آهن ۱۸۲۵ م.

۶۹ - ابراهیم لینکلن رئیس جمهور اتازونی ۱۸۶۱ م ب

۷۰ - محاصره کردن آلمان ها پاریس را ۱۸۷۱ ب م.

۷۱ - اعلان مشروطیت ایران ۱۹۰۶ م ۱۳۲۴ هـ

۷۲ - جمهوری شدن چین ۱۹۱۲ م

۷۳ - ابتدای جنك عمومی بین المللی ۱۹۱۴ م.

۷۴ - جلوس اعلیحضرت پهلوی ۱۹۲۵ م ۱۳۴۴ هـ.

عالم

صور آسمانی

اسامی صور شمالی	عدهٔ تقریبی کواکب عمده صور شمالی	اسامی صور منطقة البروج	عدهٔ تقریبی کواکب عمده	اسامی صور جنوبی	عدهٔ تقریبی کواکب عمده صور جنوبی
دب اصغر	۸	حمل	۱۸	قیطس	۲۲
دب اکبر	۳۶	ثور	۴۲	جبار	۳۸
تنین	۳۱	جوزا	۲۶	نهر	۳۴
قیقاوس	۱۳	سرطان	۱۳	ارنب	۱۲
عوا	۲۳	اسد	۳۵	کلب اکبر	۲۹
فکه	۸	سنبله	۳۲	کلب اصغر	۲
الجاثی	۲۹	میزان	۱۷	سفینه	۴۵
شلیاق	۱۰	عقرب	۲۴	شجاع	۲۷
دجاجه	۱۹	قوس	۳۱	باطیه	۷
ذات الکرسی	۱۳	جدی	۲۸	غراب	۳
برساوش یاحامل راس الغول	۲۹	دلو	۴۵	قنطورس	۲۷
ممسك الاعنه	۱۴	حوت	۳۸	سبع	۱۹
حوا	۲۹			مجمره	۷
سهم	۵			اکلیل	۱۳
عقاب	۱۵			حوت جنوبی	۱۷
دلفین	۱۰				
قطعة الفرس	۴				
فرس اعظم	۲۰				
مراة المسلسله	۲۳				
مثلث	۴				

متقدمین از برای تعیین مواضع کواکب ثابته ۴۸ صورت تخیل کرده اند و بعد متاخرین قریب ۵۰ صورت دیگر از ترکیب کواکب خارج صور قدیمی توهم نموده بر صور سابق افزوده اند چنانکه امروز عده صورفلکیه ۱۱۸ میباشد و لیکن صور عمده همان ۴۸ صورت متقدمین است که اسامی و مواضع و عدهٔ تقریبی کواکب آنها در این جدول ضبط شده است

کرهٔ ارض

مساحت سطح کرهٔ زمین ۱۹۶۵۵۰۰۰۰ میل مربع ـ مساحت خشکیها ۵۵۵۰۵۰۰۰ میل مربع ـ مساحت دریاها ۱۴۱۰۵۰۰۰۰ میل مربع ـ قطر زمین در خط استوا ۷۹۲۶ $\frac{1}{2}$ میل انکلیسی ـ قطر زمین در قطبین ۷۹۰۰ میل انکلیسی محیط کرهٔ زمین درخط استوا ۲۴۹۰۱ میل انکلیسی که به ۳۶۰ درجه قسمت میشود هر درجه ۶۹ میل انگلیسی و ۶۰ میل جغرافیائی. کثافت کره خاك نسبت به آب ۵ر۵ برابر است. مقدار زاویه تمایل خط استوا بدائره منطقه البروج ۲۳ر۵ درجه است. معدل سرعت سیر زمین درمدار خود در هر ثانیه ۱۸ر۵ میل انگلیسی است

کواکب ثابته

اسامی	فواصل بحسب شعاع دارز مین (۱)	فواصل بملیون ملیون کیلومتر	مدت سیر نور
رجل قنطورس	۲۷۵۰۰۰	۴۱	۴ر۳ سال
ذنب الدجاجه	۴۶۹۰۰۰	۶۹	۷ر۴
شعرای یمانی	۶۲۵۰۰۰	۹۲	۹ر۹
شعرای شامی	۷۶۱۰۰۰	۱۱۲	۱۲ر
الراقص	۸۲۸۰۰۰	۱۲۴	۱۳ر۲
دبران	۸۷۴۰۰۰	۱۲۸	۱۳ر۸
آخر النهر	۱۰۸۶۰۰۰	۱۶۰	۱۷ر۱
الطایر	۱۰۸۶۰۰۰	۱۶۰	۱۷ر۱
کف الخضیب	۱۲۸۹۰۰۰	۱۹۲	۲۰ر۱
نسر واقع	۱۳۷۵۰۰۰	۲۰۴	۲۱ر۷
سهیل	۱۸۷۵۰۰۰	۲۷۶	۲۹ر۶
سماك رامح	۲۱۹۴۰۰۰	۳۲۴	۳۴ر۷
جدی یا ستاره قطبی	۲۳۱۸۰۰۰	۳۴۴	۳۶ر۶
عیوق	۳۴۳۸۰۰۰	۵۰۸	۵۴ر۴

(۱) شعاع متوسط مدار زمین یا فاصلهٔ متوسط زمین از شمس ۱۴۸ ملیون کیلومتر است

(منظومهٔ شمسی یا خانوادهٔ شمسی)

اسامی	عدهٔ اقمار	فاصله از شمس	حجم نسبت به زمین	قطر حقیقی	مدت حرکت انتقالی	مدت حرکت وضعی		تمایل نسبت بمدار شمس		کثافت	قوه ثقل	خروج از مرکز	ماهیت
شمس (خورشید)	—	—	١٢٨٣٧٢٠	١٠٨٫٥٦	—	روز ٢٥	ساعت ١٢	—		٠٫٢٥	٢٧٫٥	—	٣٢٤٫٥
عطارد (تیر)	—	٠٫٣٩	٠٫٠٠٥	٠٫٣٧٨	٨٨ روز	ساعت ٢٤	دقیقه ٥	درجه ٧	دقیقه ٠	١٫٢٨	٠٫٥٢	٠٫٢٠٥	٠٫٠٧٥
زهره (ناهید)	—	٠٫٧٢	٠٫٩٧	٠٫٩٥٤	٢٢٥ روز	ساعت ٢٣	دقیقه ٣١	٣	٢٤	٠٫٩١	٠٫٨٦	٠٫٠٠٦	٠٫٧٨٧
ارض (زمین)	١	١	١	١	١ سال	ساعت ٢٣	دقیقه ٥٦	٠	٠	١	١	٠٫٠١٦	١
مریخ (بهرام)	٢	١٫٥٢	٠٫٥٤	٠٫٥٤٠	١٫٩	٢٤	٣٧	١	٥١	٠٫٧١	٠٫٣٨	٠٫٠٩٣	٠٫١٠٩
مشتری (کیوان)	٨	٥٫٢	١٢٨٠	١١٫١٦	١١٫٩	٩	٥٥	١	١٩	٠٫٢٤	٢٫٥٨	٠٫٠٤٨	٣٠٩
زحل (برجیس)	١٠	٩٫٥	٧١٩	٩٫٥٣	٢٩٫٥	١٠	٣٠	٢	٣٠	٠٫١٢	١٫١٠	٠٫٠٥٦	٩١٫٩
اورانوس	٤	١٩٫٢	٦٩	٤٫٢٢	٨٤	١٠	٤٩	٠	٤٦	٠٫٢١	٥٫٨٨	٠٫٠٤٦	١٥٫٨
نبطون	١	٣٠	٥٥	٤٫٤١	١٦٥	٧	٥٠	١	٤٧	٠٫٢٢	٠٫٩٥	٠٫٠٠٩	١٨٫٥

عجایب سبعهٔ عالم: ١ ـ هرمان مصر ٢ ـ باغهای واژگونه بابل ٣ ـ مقبره موسولوس ٤ ـ معبد دیان در افوس ٥ ـ کولوسوس در جزیرهٔ ردس ٦ ـ مجسمهٔ ژوپیتر ٧ ـ فانوس بحری اسکندریه.

السنه مهمهٔ عالم

زبان	نفوس
انگلیسی	١٦٠،٠٠٠،٠٠٠
المانی	١٠٠،٠٠٠،٠٠٠
روسی	١٠٠،٠٠٠،٠٠٠
فرانسه	٧٠،٠٠٠،٠٠٠
اسپانیولی	٥٠،٠٠٠،٠٠٠
ایطالیائی	٥٠،٠٠٠،٠٠٠
عربی	٥٠،٠٠٠،٠٠٠
فارسی	٣٠،٠٠٠،٠٠٠
پرتقالی	٢٥،٠٠٠،٠٠٠

مرتفعترین عمارات عالم

به فوت انگلیسی

برج ایفل پاریس ـ فرانسه ارتفاع ٩٨٤. وول ورث نیویورک ـ اتازونی ارتفاع ٧٩٢. متر، پلیتان لایف نیویورک ـ اتازونی ارتفاع ٧٠٠ هرم خوفو مصر ارتفاع ٤٥٠ مناره کلیسای سالیسبوری انگلستان ارتفاع ٤٠٤. صلیب کلیسای سنت پال انگلستان ارتفاع ٣٦٥.

نژادهای انسانی

اسامی	اماکن	تخمین نفوس
مغولی، زرد پوست	آسیا	٦٨٠،٠٠٠،٠٠٠
قفقازی، سفید پوست	اروپا و مشرق زمین	٧٢٥،٠٠٠،٠٠٠
زنگی، سیاه پوست	افریقا	٢١٠،٠٠٠،٠٠٠
سامی	شمال افریقا	١٠٠،٠٠٠،٠٠٠
مالقه، گندم گون	اقیانوسیه و غیره	١٠٤،٥٠٠،٠٠٠
هنود و غیره قرمز پوست	امریکا	٣٠،٠٠٠،٠٠٠
		١،٨٤٩،٥٠٠،٠٠٠

قارات عالم

قاره	مساحت میل مربع	تخمین نفوس
آسیا	١٧،٠٠٠،٠٠٠	١،٠١٣،٠٠٠،٠٠٠
اروپا	٣،٧٥٠،٠٠٠	٤٧٥،٠٠٠،٠٠٠
افریقا	١١،٥٠٠،٠٠٠	١٤٣،٠٠٠،٠٠٠
امریکای شمالی	٨،٠٠٠،٠٠٠	١٤٦،٠٠٠،٠٠٠
امریکای جنوبی	٦،٨٠٠،٠٠٠	٦٤،٠٠٠،٠٠٠
اوقیانوسیه	٣،٤٥٠،٠٠٠	٨،٥٠٠،٠٠٠
نواحی قطبی	٥،٠٠٠،٠٠٠	—
	٥٥،٥٠٠،٠٠٠	١،٨٤٩،٥٠٠،٠٠٠

شهر های بزرگ عالم

(متجاوز از یك کرور نفوس)

		عده سکنه
۱	لندن - انگلستان	۷۴۷۶۰۰۰
۲	نیویرك - اتازونی امریکا	۶۱۰۳۰۰۰
۳	برلن - پروس	۴۰۰۰۰۰۰
۴	پاریس - فرانسه	۳۰۰۰۰۰۰
۵	شیکاکو - اتازونی امریکا	۲۷۰۱۰۰۰
۶	توکیو - ژاپن	۲۲۷۰۰۰۰
۷	وینه - اطریش	۱۸۴۲۰۰۰
۸	فیلادلفیا - اتازونی امریکا	۱۸۲۳۰۰۰
۹	بوئنابریس - ارژانتین	۱۷۲۲۰۰۰
۱۰	اوساکا - ژاپن	۱۶۴۳۰۰۰
۱۱	مسکو - روسیه	۱۶۰۰۰۰۰
۱۲	پکن - چین	۱۳۰۰۰۰۰
۱۳	کلکته - هندوستان	۱۲۶۳۰۰۰
۱۴	کانتون - چین	۱۲۵۰۰۰۰
۱۵	بودایست - هنگری	۱۲۰۰۰۰۰
۱۶	سیدنی - انگلستان	۱۱۰۰۰۰۰
۱۷	ورشو - لهستان	۱۰۰۰۰۰۰
۱۸	بمبئی - هندوستان	۱۱۷۲۰۰۰
۱۹	ریودوژانیرو - برازیل	۱۱۶۰۰۰۰
۲۰	گلاسکو - اسکاتلند	۱۰۳۴۰۰۰
۲۱	اسلامبول - ترکیه	۱۰۰۰۰۰۰
۲۲	دتریت - اتازونی امریکا	۹۹۳۰۰۰
۲۳	هامبورگ - آلمان	۹۳۱۰۰۰
۲۴	برمینگهام - انگلند	۹۱۹۰۰۰
۲۵	ملبورن - استرالیا	۹۱۲۰۰۰
۲۶	بروکسل - بلجیك	۸۰۸۰۰۰
۲۷	لیورپول - انگلند	۸۰۳۰۰۰
۲۸	قاهره - مصر	۸۰۰۰۰۰
۲۹	کلولند - اتازونی امریکا	۷۹۶۰۰۰
۳۰	سنت لوئی - اتازونی امریکا	۷۷۲۰۰۰
۳۱	مادرید - اسپانیا	۷۵۰۰۰۰
۳۲	بستن - اتازونی امریکا	۷۴۸۰۰۰
۳۳	بالتیمور - اتازونی امریکا	۷۳۳۰۰۰
۳۴	منچستر - انگلستان	۷۳۰۰۰۰
۳۵	رم - ایطالیا	۷۰۰۰۰۰
۳۶	ناپل - ایطالیا	۶۹۸۰۰۰
۳۷	پراك - چك اسلواك	۶۸۰۰۰۰
۳۸	کوپنهاك - دانمارك	۶۷۰۰۰۰
۳۹	میلان - ایطالیا	۶۶۳۰۰۰
۴۰	آمستردام - هلند	۶۴۴۰۰۰
۴۱	شانکهای - چین	۶۳۹۰۰۰
۴۲	کوبه - ژاپن	۶۳۷۰۰۰
۴۳	مونت رئال - کانادا	۶۱۸۰۰۰
۴۴	مونیخ - باویر	۵۹۶۰۰۰
۴۵	کیوتو - ژاپن	۵۹۱۰۰۰
۴۶	لیپزیك - ساکسون	۵۹۰۰۰۰
۴۷	پیتزبورگ - اتازونی امریکا	۵۸۸۰۰۰
۴۸	بارسلونا - اسپانیا	۵۸۷۰۰۰
۴۹	لزانجلز - اتازونی امریکا	۵۷۶۰۰۰
۵۰	مارسیل - فرانسه	۵۵۱۰۰۰
۵۱	درسدن - ساکسون	۵۴۸۰۰۰
۵۲	لیون - فرانسه	۵۲۴۰۰۰
۵۳	مدرس - هندوستان	۵۲۳۰۰۰
۵۴	ترانتو - کانادا	۵۲۱۰۰۰
۵۵	کولونی - پروس	۵۱۷۰۰۰
۵۶	برسلو - پروس	۵۱۲۰۰۰
۵۷	بوفالو - اتازونی امریکا	۵۰۶۰۰۰
۵۸	سانفرانسیسکو - اتازونی امریکا	۵۰۶۰۰۰
۵۹	روتردام - هلند	۵۰۱۰۰۰
۶۰	لیزبون - پرتقال	۵۰۰۰۰۰

عجایب طبیعت

۱ - پارك ملي Yelolw stone Park در ممالك متحده امریکا بمساحت ۳۳۵۰۰ میل مربع

۲ - آبشار نیاگارا بارتفاع ۲۲۶ قدم

۳ - دریاچه هاي بزرك امریکا - سوپریور - میشیکان هورن اری - آنتاریا با مساحت ۹۴۱۰۰ میل مربع (تمام دریاچه ها)

۴ - آبشار ویکتوریا رودخانه زامبز به عمق ۳۵۷ قدم

۵ - دره طویل ممتد از شمال فلسطین تا ساحل ناتال طویلترین دره هاي روي زمین بطول ۵۰۰۰ میل

۶ - دریاچه بزرك نمك در ایالت یوتا از ایالات ممالك متحده امریکا

۷ - صحراء شمال افریقا

۸ - سلسله جبال موسوم به (دیوایدینك رنج) در مشرق استرالیا

۹ - سنگر طبیعي موسوم به (گریت باریریف) در شمال شرقی استرالیا

ممالك معظمهٔ عالم

مملکت	طرز حکومت	رئیس مملکت	پای تخت	مساحت بحسب کیلومتر مربع	عدهٔ نفوس
ایران (آسیا)	سلطنت مشروطه	اعلیحضرت رضا شاه پهلوی	طهران	١٦٤٨١٩٥	١٥٠٠٠٠٠٠
اتازونی (امریکای شمالی)	جمهوری متفقه	کالوین کولیج ١	واشنگتن	٩٣٩٥٤٠٧	١٠٧٤١٠٩٦٦
ارژانتین (امریکای جنوبی)	جمهوری متفقه	دکتر آلوار ٢	بوئنوس آیرس	٢٩٧٨٥٩٠	٨٦٩٨٥١٦
اوروگوای [امریکای جنوبی]	جمهوری	دکتر ژوزه سواتو ٣	مونت ویدئو	١٨٧٠٠٠	١٥٦٤٦٣٠
اسپانیول [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	آلفونس سیزدهم ٤	مادرید	٥٠٥٢٠٨	٢١٠٣٤٢٣٦
اطریش [اوروپا]	جمهوری متفقه	دکتر هنش ٥	وین	٨٠٠٠٠	٦٣٠٠٠٠٠
افغانستان [آسیا]	سلطنت مطلقه	امیر امان الله خان ٦	کابل	٥٥٨٠٠٠	٥٠٠٠٠٠٠
اکواتر [امریکای جنوبی]	جمهوری	گونزالو کوردوا ٧	کیتو	٣٠٧٣٠٠	١٤٠٠٠٠٠
آلمان [اوروپا]	جمهوری	مارشال هند نبورك ٨	برلن	٤٧٤٣٤٧	٥٩٩٢٥٣٨١
انگلیس [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	ژرژ پنجم ٩	لندن	٣١٣٣٧٣	٤٧٤٥٣٣٣٠
ایتالیا [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	امانوئل سوم ١٠	رم	٣١٢٥١٠	٣٨٤٤٨٠٠٠
برزیل [امریکای جنوبی]	جمهوری متفقه	دکتر واشنگتن لوئیس ١١	ریودوژانیرو	٨٥٢٢٠٠٠	٣٠٦٧٣٤٢٨
بلژیك [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	البرت اول ١٢	بروکسل	٢٩٤٥١	٧٦١٩٧٥٢
بلغارستان [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	بوریس سوم ١٣	صوفیه	٩٦٢٤٥	٤٨٦١٤٣٩
بلیوی [امریکای جنوبی]	جمهوری	١٤	لاپاز	١٣٣٤٠٠٠	٢٨٩٠٠٠٠

1 Calvin Coolidge 2 De Alvear 3 Dr. José Sévato 4 Alphonse XIII. 5 Dr. Hainisch 6 Aman ollah Kh. 7 Gonzalo Cordova. 8 Marechal Von Hindenburgh 9 George V. 10 Victor Emmanuel III. 11 Dr. Washington Luis. 12 Albert 1er. 13 Boris III.

ممالك معظمهٔ عالم

مملکت	طرز حکومت	رئیس مملکت	پای تخت	مساحت بحسب کیلومتر مربع	عدهٔ نفوس
پاراگوای [امریکای جنوبی]	جمهوری	الیژیو ایالا ١	آسونسیون	٢٥٣١٠٠	١٠٥٠٠٠٠
پرتقال [اوروپا]	جمهوری دموکراسی	ژنرال کارموا ٢	لیسبون	٩١٩٤٨	٥٩٦٠٠٥٦
پرو [امریکای جنوبی]	جمهوری	لگیا ٣	لیما	١٧٦٩٠٠٠	٤٦٠٠٠٠٠
ترکیه [آسیا]	جمهوری دموکراسی	غازی مصطفی کمال پاشا ٤	آنقره	٤٩٤٥٣٨	١٣٤٠٠٠٠٠
تونیس [افریقا]	سلطنت	محمد حبیب ٥	تونیس	٩٩٦٥٠	٢١٠٠٠٠٠
چك اسلوواکی [اوروپا]	جمهوری دموکراسی	دکتر مازاریك ٦	پراك	١٤٠٤٨٥	١٣٥٩٥٨١٦
چین [آسیا]	جمهوری		پکن	١١١٣٩٠٠٠	٤٣١٤٨٠٠٠٠
دانمارك [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	کریستیان دهم ٧	کپنهاك	٤٤٤١٦	٣٢٨٩١٩٥
روسیه [اوروپا]	جمهوری شوروی سوسیالیستی	ریکف ٨	مسکو	١٥٥٥٥٠٠٠	٨٦٠٠٠٠٠٠
رومانی [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	فردیناند ٩	بخارست	٢٩٤٢٤٤	١٦٢٦٢١٧٧
ژاپن [آسیا]	سلطنت مشروطه موروثی	هیروهیتو ١٠	توکیو	٣٨٥٥٢١	٧٧٠٠٥٥١٠
سوئد [اوروپا]	سلطنت مشروطه موروثی	گوستاو پنجم ١١	استکهلم	٤٤٨٢٧٨	٥٩٠٢٧٦١
سویس [اوروپا]	جمهوری متفقه	میسو هبرلن ١٢	برن	٤١٢٩٨	٣٨٨٠٣٢٠
سیام [آسیا]	سلطنت مطلقه	پراژادی پك ١٣	بانکوك	٧٦٠٠٠٠	٨٨٠٠٠٠٠
شیلی [امریکای جنوبی]	جمهوری	امی لیانو فیگورا ١٤	سانتیاگو	٧٧٦٠٠٠	٤٠٣٨٠٠٠

1 Eligio Ayala. 2 Général Carmoua. 3 Léguia. 4 Gazi Mustapha Kamal. 5 Mohammed Habib. 6 Dr. Masaryk. 7 Christian X. 8 Rikoff. 9 Ferdinand. 10 Hirohito. 11 Gustave V. 12 Haeberlin. 13 Prajadhipok. 14 Emiliano Figueroa.

ممالك معظمهٔ عالم

مملکت	طرز حکومت	رئیس مملکت	پای تخت	مساحت بحسب کیلومتر مربع	عدهٔ نفوس
فرانسه [اروپا]	جمهوری	مسیو دومرك ۱	پاریس	۵۵۰۹۸۵	۳۹۲۰۹۷۶۶
فنلاند [اروپا]	«	رولاندر ۲	هسینگفر	۳۷۳۶۰٤	۳۳۰۰۰۰۰
کولومبی [امریکای جنوبی]	«	پدرونل اسپینا ۳	بوگوتا	۱۲۰۶۰۰۰	۵۰۷۱۰۰۰
لوکزامبورك [اروپا]	سلطنت مشروطه و موروثی	شارلت ٤	لوکزامبورك	۲۵۸۶	۲۶۳۸۲٤
لهستان [اروپا]	جمهوری دموکراسی	مسیو موزسیکی ۵	ورشو	۳۷۳۷۱۸	۲۸۳۵۲۹۰۳
مراکش [افریقا]	سلطنت	مولا یوسف ٦	فاس	٤٤۰۰۰۰	٦۱٤۰۰۰۰
مصر [افریقا]	سلطنت مشروطه	فؤاد اول ۷	قاهره	۹۹٤۰۰۰	۱۲۷۵۰۹۱۸
مکزیك [امریکای شمالی]	جمهوری	کالس ۸	مکزیکو	۲۰۰۰۰۰۰	۱۵۵۰۰۰۰۰
موناکو [اروپا]	امارت مشروطه و موروثی	پرنس لوئی دوم ۹	موناکو	۱۰۵	۲۳٤۱۸
نروژ [اروپا]	سلطنت مشروطه و موروثی	هاکن هفتم ۱۰	اسلو	۳۲۳٦۵۸	۲۲٤٦۳۰٦
ونزوئلا [امریکای جنوبی]	جمهوری	گومز ۱۱	کاراکاس	۱۰۲۷۰۰۰	۲۸٤۵۰۰۰
هلاند [اروپا]	سلطنت مشروطه و موروثی	ملکهٔ ویلهلمین ۱۲	آمستردام	۳٤۱۸٦	٦۸٤۱۱۵۵
هنگری [اروپا]	دولت مستقله	نیکولاس هورتی ۱۳	بوداپست	۹۱۱٤۷	۷۸٤۰۸۳۲
یوگوسلاوی [اروپا]	سلطنت مشروطه و موروثی	الکساندر اول ۱٤	بلگراد	۲٤۵۲۰۰	۱۱۷۲۳۵٦۷
یونان [اروپا]	جمهوری	......	آتن	۱۷۳۵۸٤	٦٥۱۰۵۷۱

1 Gaston Doumergue. 2 Relander. 3 Pedronel Ospina. 4 Charlotte. 5 Moscicki. 6 Moulla Youssef. 7 Fouad 1er 8 Callès. 9 Louis II. 10 Hoakon VII. 11 Gomez. 12 Wilhelmine. 13 Amiral Hority. 14 Alexandre 1er

حوادث سال ماضی در عالم

۱۹۲۵ میلادی

ماه ژوئیه – ۹ – فرانسه : تصویب اعتبار مخارج قشون کشی برای کش وجنك با ریف ها در پارلمان فرانسه

۲۲ – اکوتر : کودتای نظامی در کویا Guaya ؛ بدست گرفتن زمام حکومت جدید توسط ژنرال فرانسیسکو گمس .

۱۳ – فرانسه بوسیلهٔ تلگراف بی سیم غواصان مشهودات خودرا از ۲۵ متر زیر آب اطلاع میدهند

۱۹ – پرتقال : ظهور انقلاب در لیسبن بدست صاحبمنصبان نظامی

۱۹ – یوگوسلاوی : تشکیل مجدد کابینه توسط پاچیچ با اکثریت رادیکالها .

۲۰ – پرتقال : بر قرار شدن حکومت نظامی در تمام مملکت در نتیجهٔ طغیان نظامیها

۲۱ – پرتقال : استعفای کابینه .

۲۲ – اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی روسیه جانشین شدن مسیو ستالین Staline بجای لنین Lenine .

۲۳ – هلاند : تشکیل کابینه توسط مسیو کلن Colyn

ماه اوت – ۱ – ژاپن : تشکیل کابینه توسط ویکونت کاتو Vte Kato

٤ – بریطانیای کبیر : تقاضای یك ملیارد اعتبار از طرف حکومت برای رفع بحران کارگران معادن .

۱۸ – چین : دعوت شدن دول معظمه از طرف حکومت بکنفرانس راجع باستقلال کامل گمرکات .

ماه سپتامبر – بریطانیای کبیر : تصویب طرح بر ضد امپریالیسم از طرف اتحادیه تجار با اکثریت ۲۰۸۲۰۰۰ رأی در مقابل ۷۹۰۰۰ رأی

۲۳ – ایران : بسته شدن بازارهای طهران در نتیجه کمیابی نان و هجوم مردم بمجلس شورای ملی

ماه اکتبر – ۲ – شیلی : استعفای مسیو آلساندری Alessandri رئیس جمهور

۱۵ – فرانسه : تشکیل کنگرهٔ حزب رادیکال در نیس Nice و انتخاب مسیو هریو Herriot بعنوان ریاست حزب

۱۸ – سیام : اعلام خلع ملکه بوسیلهٔ فرمان سلطنتی

۲۵ – ترکیه : اقدام باصلاح تاریخ وقبول کردن تاریخ میلادی در تقویم رسمی ترکیه

۲۵ – شیلی : انتخاب مسیو امیلیا نوفیگروا Figueroa بسمت ریاست جمهور

۲۶ – آلمان : بعنوان اعتراض برضد قرار داد لوکارنو Locarno وزرای ملیون آلمان استعفای خود را به صدر اعظم آلمان مسیو لوتر Luther تقدیم مینمایند .

۲۷ – فرانسه : استعفای کابینه پن لوه Painlevé

۲۸ – نیکاراگوآ : کودتا توسط شامارو Chamarro رئیس جمهور سابق .

۲۹ فرانسه : تشکیل کابینهٔ جدید توسط پن لوه .

۳۱ – ایران : خلع سلسلهٔ قاجاریه بموجب رای مجلس شورای ملی و تشکیل حکومت موقتی بریاست پهلوی

۳۱ – هندوستان : تعیین مستر ادوارد فردریك لیندلی وود E.F. Lindley Wood بسمت نیابت سلطنت وحکومت .

ماه نوامبر - ۲ - فرانسه : معرفی کابینهٔ پن لوه بمجلس

۴ - ایطالیا . - کشف کنکاش درزم برضد موسلینی

۵ - فرانسه : تعیین دوژوونل DeJouvenel بسمت کمیسردرسوریه بعدازانقلاب طولانی در سوریه

۸ - ایران : شناختن حکومت جدید از طرف دول خارجه

۱۱ - هلاند ، حذف سفارت هلاند در دربارپاپ از طرف مجلس کهموجب استعفای وزرای کاتولیکی مذهب گردید

۱۱ - آنام : تفویض مقام سلطنت بهشاهزاده ون توئی Vinh Thuy پسرامپراطور متوفی و در نظر گرفتن اعطای مجلس ملی «کنستیتوسیون» درآتیه به ملت آنام

۱۲ - ، اعطاء جائزهٔ نوبل برای فیزیك به مادام سیکباهن پر فسور دراوپسال .

۱۲ - اسپانیا : کشف کنکاش برضد دیرکتوار Directoire

۱۳ - هلاند : استعفاي کابینه کلن Colyn

۱۴ - لهستان ، استعفای کابینه گرابسکی Grabski

۱۵ - ایران : رأی مجلس مؤسسان در تفویض مقام سلطنت به اعلیحضرت پهلوی

۲۲ - فرانسه : سقوط کابینه پن‌لوه

۲۴ - فرانسه ، مأمور شدن بریان برای تشکیل کابینهٔ جدید

۲۶ - سیام ، اعلان سلطنت سوخودایا Sukhodaya برادر امای ششم RamaVI پادشاه متوفی

۲۶ - لهستان : تشکیل کابینه اسکرزینسکی Skrzynski

۲۸ - فرانسه ، تشکیل کابینهٔ بریان

ماه دسامبر - ۲ - اسپانی ، سقوط دیرکتوار نظامي و تشکیل کابینهٔ غیر نظامی درتحت ریاست ژنرال پریمودوریورا G^l^ Primode' Riviera

۵ - آلمان ، استعفای کابینه لوتر

۶ - فرانسه . - تقدیم لوایح مالي توسط مسیو لوشور Loucheur وزیر مالیهٔ بمجلس کهدر لوایح مذکور تقاضای تصویب هشت ملیارد مالیات جدید شده بود

۹ - چکوسلواکی: تشکیل کابینه آنتوان اسولا Antoine Svehla

۹ - فرانسه : امتحان اسباب الکتریك برای پختن نان توسط هیئت خبازان پاریس

۱۰ - پرتقال استعفاي رئیس جمهور مسیو گمس Gomez بواسطهٔ علت مزاج

۱۷ - سویس ، انتخاب هبرلن Haeberlin بریاست جمهور برای سنه ۱۹۲۶

۲۰ - حجاز ، استعفای سلطان علی از مقام سلطنت پس از چندماه محاصره شدن درشهر جده وفتح کردن ابن سعودسلطان نجد مکه معظمه را

سنه ۱۹۲۶ میلادی

ماه ژانویه - ۱ - رومانی : استعفای کارول Carol ولیعهد رومانی ازمقام خود و تعیین پسراو بسمت ولایت عهد

۳ - بلغارستان : استعفای کابینه سانکوف Sankof و تشکیل کابینه جدید توسط لیاپاتشف Liapatcheff

۳ - یونان ، دیکتاتوری نظامی ژنرال پانگالوس Pangalos

۴ - رومانی ، تشکیل شورای سلطنتی در سینایا Sinaïa برای پذیرفتن استعفای ولیعهد و تعیین میشل Michel پسر ولیعهد مستعفی بسمت ولایت عهد و تغییر قانون اساسی خانواده سلطنتی

۱۲ - فرانسه، انتخاب مسیو هریو Herriot بریاست مجلس

۱۳ - اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی ، وضع قانون راجع بارث و تعیین میزان مالیات بر ترکه

۱۴ - اطریش : استعفای کابینه ماتاژا Mataja

۱۴ - فرانسه انتخاب مسیو دوسلو DeSelves بریاست سنا

۱۵ - اطریش : تشکیل کابینه جدید و تعیین مسیو رامك Ramek بسمت صدر اعظمی

۱۶ - آلمان ، تشکیل کابینه جدید توسط مسیو لوتر Luther و تعیین مسیو اشترزمان Stresemann بسمت وزیر خارجه

۱۷ - اتحاد جماهیر شوروی ، تعیین مسیو ریکوف بریاست سویت مشاغل ودفاع مملکتي بجای کامنیل Kamieniell

۲۳ - چین ، توقیف ایوانف روسی رئیس راه آهن شرقی چین که چندین محل رااشغال نموده بود ازطرف مارشال چانك تسالین TchangTsoLin

۲۵ - چین ، خاتمه اختلاف بین چین و روسیه بوسیله استخلاص ایوانوف

۲۸ - ژاپن ، تقدیم استعفای کابینه به نایب السلطنه پس از فوت ویکونت کاتو وتشکیل کابینهٔ جدید مسیو واکاتسوکی Wakatsuki

ماه فوریه ۳ - پرتقال ، تجدید انقلاب درتحت اوامر ماژور آلمیدا MajorAlmeida

۹ - ایطالی ، تیرول Tyrol جنوبی که از طرف آلمان بهایطالیا واگذارشده بود موجب حدوث مناقشه بین مملکتین میشود

۱۶ - فرانسه : تصویب لایحه مالی .درلایحه مزبور ۱۸۰۰ ملیون مالیات جدید پیش بینی شده است درصورتیکه ۲۴۰۰ ملیون دیگر لازم میباشد تاموازنه خرج و دخل مملکتي حاصل گردد .

۲۶ - ترکیه : به تصویب رسیدن قوانین مدنی در مجلس ملی

ماه مارس ۱ - برزیل : انتخاب مسیو واشینگتن لویس Luis بسمت ریاست جمهور ممالك متحده برزیل

۲ - فرانسه : تصویب معاهده لوکارنو Locarno باکثریت ۴۱۳ رأي درمقابل ۷۱ رای .

۶ . - فرانسه : تقاضای رأي اعتماد از طرف مسیو بریان و استعفای او

۹ - فرانسه : تشکیل مجدد کابینه توسط بریان

۹ - چین ، توسعه جنگهای داخلی باطراف کانتون .

۱۲ - چین : توپ بستن جهازهای جنگی ژاپن از قلاع تاکوواولتیماتوم به دولت چین از طرف دول ذی‌نفع در محاصره

۱۴ - ژاپن : مطالبه ترمیم خسارات وارده به جهازات جنگی ازطرف کابینه توکیو . برداشتن بنبهائی که مدخل بندر تاکورا مسدود کرده بود

۱۸ - فرانسه: رأی اعتماد به کابینه بریان باکثریت ۳۴۱ رأی درمقابل ۱۶۵ رأی

۱۹ - یونان : استعفای گوندوریوتیس Goundouriotis امیر البحر ورئیس جمهور .

۲۲ ـ فرانسه : تقدیم لایحه مالی بمجلس توسط مسیو پره Péret وزیر مالیه

۲۳ ـ چین : تخلیه پکن از طرف دستجات قشونی ژنرال فنك یوسیانك Feng YouSiang واشغال آن از طرف دیکتاتور مانشو چانسولن Mandchou Tchang TsoLin

۲۷ ـ رومانی : استعفای کابینهٔ براتیانو Bratiano

۳۰ ـ رومانی : تشکیل کابینه جدید توسط آورسکو Averesco رئیس حزب رنجبران

ماه آوریل ـ ٤ ـ یوگوسلاوی : استعفای کابینه پاچیچ Pachitch

۵ ـ یونان : در انتخابات ریاست جمهور نود در صد از آراء نصیب ژنرال پانگالوس میشود

۶ ـ فرانسه : مطالبه کردن دوك دوگیز Duc de Guise خلف فیلیپ دورلئان Phil.d'Orléans حقوق خود را بر تخت و تاج فرانسه

۷ ـ ایطالیا : مجروح شدن صورت موسولینی بوسیلهٔ گلولهٔ طپانچه که مادام گیبسن Gibson بسوی وی انداخته بود

۱۳ ـ هایتی : انتخاب بورنو Borno بسمت ریاست جمهور

۱۶ ـ بریطانیای کبیر : انعقاد قرارداد بین بریطانیا و ایطالیا در خصوص منافع خود در حبشه

ماه مه ـ ۱ ـ بریطانیای کبیر : اعتصاب عملجات معادن

۴ ـ بریطانیای کبیر : برای حمایت معدنچیان شورای اتحادیه تجار تصمیم میگیرد که اعتصاب عمومی در تمام مملکت شروع شود . شرکت کردن معدنچیان و کارخانجات فلز سازی و عملجات حمل و نقل در اعتصاب

۵ ـ لهستان : استعفای کابینهٔ اسکرزینسکی Skrzinski

۷ ـ بلژیك : تشکیل کابینه توسط برونه Brunet

۱۱ ـ لهستان : تشکیل کابینهٔ ویتوس Witos پس از استعفای کابینهٔ اسکرزینسکی

۱۲ ـ بریطانیای کبیر : استرداد حکم اعتصاب عمومی توسط اتحادیهٔ تجار وادامهٔ اعتصاب توسط هیئت اجرائیه معدنچیان .

۱۲ ـ آلمان : استعفای کابینهٔ لوتر در نتیجهٔ باقلیت افتادن آن در موضوع معمول کردن بیرق واحد در تمام مملکت .

۱۲ ـ لهستان : ظهور کودتا در ورشو در تحت ریاست سردار پیلسودسکی Pilsudski

۱۲ ـ آلمان : کشف توطئه ملی در برلن راجع باعادهٔ سلطنت خانواده هوهنزلرن Hohenzollern

۱۳ ـ لهستان : استعفای کابینهٔ ویتوس Witos در نتیجهٔ فشار پیلسودسکی که در ورشو اقتدار کامل حاصل نموده بود .

۱۵ ـ یوگوسلاوی : استعفای کابینهٔ اوزونوویچ Auzounovitch

۱۶ ـ لهستان : تشکیل کابینهٔ جدید توسط بارتل Bartel و تعیین پیلسودسکی بسمت وزارت جنك

۱۶ ـ آلمان : قبول کردن دکتر مارکس Marx مقام صدر اعظمی را

۱۹ ـ فرانسه : شور دولت با رؤسای بانك فرانسه Banque de France در خصوص بحران نرخ فرانك

۲۰ ـ بلژیك : تشکیل کابینهٔ جدید توسط مسیو ژاسپار Jaspar

۲۲ ـ لبنان : تأسیس حکومت جمهوری

۳۰ ـ پرتقال : استعفای کابینه در نتیجهٔ فتح شورشیان .

۳۰ ـ لهستان : عدم قبول مقام ریاست جمهور از طرف پیلسودسکی که باین سمت انتخاب شده بود .

۳۱ ـ پرتقال : تشکیل کابینهٔ جدید توسط ژنرال کابکاداس Cabecadas

ماه ژوئن ـ ۱ ـ لهستان : انتخاب پرفسور موزسیکی Moscicki بسمت ریاست جمهور

۱ ـ پرتقال ـ استعفای برناردینو Bernardino رئیس جمهور

۱ ـ فرانسه : رأی اعتماد بکابینهٔ بریان باکثریت ۳۱۳ رأی در مقابل ۱۴۷

۲ ـ سوئد : استعفای کابینهٔ سوسیالیستی ساندلر Sandler که در اقلیت افتاده بود

٤ ـ فرانسه : تصویب معاهده لوکارنو در سنا باکثریت ۲۷۲ رأی در مقابل ۶ رأی .

۶ ـ ترکیه : الحاق موصل بعراق در اثر معاهده بین انکلستان و ترکیه

۱۰ ـ آلمان : تصویب معاهدهٔ آلمان و روس از طرف ریشتاک Reichstag

۱۲ ـ بریطانیای کبیر : اعتراض دولت بریطانیا بحکومت مسکو راجع بارسال اعانه برای ترویج و ترغیب اعتصاب عمومی

۱۶ ـ فرانسه : استعفای کابینهٔ بریان Briand

۱۷ ـ فرانسه : قبول تشکیل کابینه جدید توسط بریان

۱۹ ـ فرانسه : رد مأموریت فوق از طرف مسیو بریان وقبول آن از طرف مسیو هریو Herriot

۲۰ ـ فرانسه : استنکاف هریو از تشکیل کابینه و محول کردن آن به بریان از طرف دومرك Doumergue رئیس جمهور

۳۰ ـ آلمان : اقدام راجع بسلب حق مالکیت در آلمان از خانوادهٔ سلطنتی بوسیله آراء عمومی

۲۳ ـ فرانسه : تشکیل کابینهٔ جدید توسط بریان .

فرانسه : دوزی Doisy مسافت بین پاریس و پکن را در مدت ۵ روز با آئروپلان طی مینماید

ژوئیه ـ فرانسه : مراسم افتتاح با شکوه مسجد مسلمین در پاریس توسط سلطان مراکش در موقع عبور خود از پاریس

رجال علم و ادب درمشرق

در مجموعهٔ ذیل خلاصهٔ از اسامی ومجملی ازشرح حال بزرگان درجه اول عالم اسلام و بالاخص ایران از وزراء وفلاسفه و فقها و اطبا ومنجمین وشعراءوغیره بطور فهرست جمع آوری شده است .

ـ الف ـ

ابن اثیر مورخ ـ عزالدّین علی بن ابی الکرم محمد شیبانی معروف بابن اثیر از مورخین نامی قرن هفتم هجري درشهر موصل میزیسته است ودرسال ٦٣٠ هجري وفات نموده است

کتاب الکامل درعلم تاریخ مشتمل بردوازده مجلد از کتب مهمه تاریخی اسلامي از تالیفات ابن اثیر میباشد

ابن بطوطه ـ ابو عبد الله محمد ابن عبد الله ولادتش در طنجه درسال ٧٠٣ هجري اتفاق افتاد در دوره زندگانی خویش بطور سیاحت به بلاد حجاز و شام وعراق و ایران و آسیای صغیر و جنوب روسیه اسلامبول بخارا افغانستان دهلی و چین و غرناطه و سودان مسافرت نموده است سیاحت نامهٔ ابن بطوطه از کتب نافعهٔ طرف توجه است وفاتش درسال ٧٧٩ هجری واقع شد

ابن جبیر ـ ابوالحسن محمدبن احمد کنانی اندلسی از علماء نامي علم لغت و ادبیات واز رحاله های معروف است دراواخر قرن ششم هجري میزیسته است به ممالك مصر و شام و حجاز و عراق مسافرت نموده و سفرنامهٔ وي کراراً بطبع رسیده است

ابن جوزی ـ ابوالفرج عبدالرحمن بن علي از علماء نامی تاریخ وطب و جغرافیادراوایل قرن ششم هجري متولد گردید وقسمت عمدهٔ زندگانی خود را در بغداد گذرانیده است کتاب

المنتظم فی تاریخ الامم کتاب شذور العقود فی تاریخ العهود و بسیاری تالیفات دیگر از او باقي است وفاتش در سال ٥٩٧ هجری واقع شد

ابن خرداذبه ـ عبیدالله بن احمد بن خرداذبه فارسی اصلاً ایرانی وزردشتی مذهب بوده است واز اعاظم علماء جغرافیای قرن سوم هجری اسلامی محسوب میگردد کتاب المسالك والممالك از تالیفات او بفرانسه ترجمه وطبع شده است

ابن خرداذبه در اواسط قرن سوم هجری وفات نمود

ابن خلدون ـ ابوزید عبد الرحمن بن محمدبن محمد بن خلدون اشبیلی اصلاً از اهالی اشبیلیه اسپانی ولی در ٧٣٢ هجری درشهر تونس متولد گردید معظم له دارای تألیفات نفیسه درعلم تاریخ میباشد که از آن جمله کتاب تاریخ ابن خلدون یکی از تواریخ مهمهٔ قرن هشتم اسلامي است و مرور زمان براهمیت این کتاب و مقدمهٔ گرانبهاي آن افزوده است وفاتش درسال ٨٠٨ هجری واقع شد و درشهر قاهره مدفون گردید

ابن خلکان ـ شمس الدین ابوالعباس احمدبن ابراهیم بن ابی بکر بن خلکان اربلی ازخانوادهٔ برامکه ولادتش در اربل بتاریخ ٦٠٨ هجری اتفاق افتاد از علماء تاریخ مشهور قرن هفتم هجری، کتاب وفیات الاعیان او تا این ایام مورد توجه علما و دانشمندان است

ابن خلکان درسال ٦٨١ وفات نمود

ابن دُرید ـ ابوبکر محمدبن حسن بن ازدی ازعلماء نامی علم لغت وانساب عرب معاصر بامقتدر خلیفه عبّاسی بوده است ولادتش در سال ٢٢٣ در بصره و وفاتش در سنه ٣٢١ واقع شد، کتاب المقصور والممدود درعلم لغت، کتاب الاشتقاق دراسماء قبایل عرب وغیره از تالیفات ابن درید موجود است

ابن رشد – ابوالولید محمد بن احمد بن محمد بن رشد از فلاسفهٔ مشهور دنیا و حکمای اعظم اسلام، ولادتش در قرطبهٔ (اسپانیا) بتاریخ ٥٣٠ هجری واقع شد وفاتش در ٥٩٥ تالیفاتش در فلسفه و طب میباشد که مشهور ترین آنها کتاب کلیات در طب وتهافت التهافت در فلسفه است

ابن ماسویه – ابوزکریا یوحنا ابن ماسویه پدرش دواساز بیمارستان جندیشاپور بود و خود در بغداد اقامت داشت . ازمشاهیر اطباء زمان خود و صاحب کتاب نوادر الطب و جواهر الطب و غیره است با مامون عباسی معاصر و در ٢٤٣ وفات یافت،

ابن طفیل – ابوبکر محمد بن عبد الملك بن طفیل از شاگردان ابن باجه و از حکمای قرن ششم هجری است وفاتش در سال ٥٨١ هجری اتفاق افتاد، کتاب اسرار الحکمة المشرقیه و رسالهٔ حیّ بن یقظان از تالیفات ابن طفیل باقی است

ابن ساعی – تاج الدین ابو طالب علی ابن انجب بغدادی مورخ نامی و کتابدار المستنصر خلیفه عباسی وفاتش درسنه ٦٧٤ واقع شد کتاب مختصر اخبار الخلفاء و جامع المختصر در ٢٥ جلد از تالیفات او است

ابن سینا – ابو علی حسین بن عبدالله بلخی شیخ الرئیس ارسطوی اسلام و استاد علم طب در قریهٔ خرمیثن از توابع بخارا بتاریخ ٣٧٠ هجری متولد گردید و در ایام شباب سر آمد اقران و امثال از هر جهت شد معاصر با نوح سامانی وسلطان محمود غزنوی بوده است از تالیفات عالیه این فیلسوف شرقی عالیقدر علماء غرب استفاده نموده و مینمایند حکیم معظم در شهر همدان به سن ٥٨ سالگی بتاریخ ٤٢٨ هجری وفات نمود

ابن طقطقی – محمد بن علی بن طباطبا بن الطقطقی در بلدهٔ موصل بتاریخ ٦٦٠ هجری متولد گردید وازسرامدان مورخین قرن هفتم هجری میباشد کتاب آداب السلطانیه از تالیفات او، وفاتش در ٧٠١ هجری اتفاق افتاد

ابن مسکویه – حکیم ابو علی احمد بن محمد معروف بابن مسکویه رازی اصفهانی از حکماء فلاسفهٔ معاصر با ابن سینا بوده است در خدمت عضد الدوله دیلمی و خوارزمشاه قرب و منزلت داشت کتاب الفوز الاکبر وکتاب الفوز الاصغر کتاب جاویدان خرد بزبان فارسی درعلم حکمت، کتاب الطهاره درعلم اخلاق کتاب السیاسة وبسیاری ازمؤلفات نفیسه دیگر ازآثار آن حکیم دانشمند میباشد در سنه ٤٢٠ دراصفهان وفات یافت

ابن عمید – ابوالفضل محمد بن عمید خراسانی وزیر رکن الدوله دیلمی در سال ٣٢٨ هجری رتبه وزارت ارتقاء یافت از نویسندگان نامی زبان عرب وعلماء مشهور علم هیئت است وفاتش در سنهٔ ٣٦٠ هجری واقع شد

ابن المعتز – ابو العباس عبدالله بن المعتز بن المتوکل عباسی از شعراء و نویسندگان نامی اواخر قرن سوم هجری بوده است مدت یکشبانه روز خلافت نموده و درسال ٢٩٦ کشته شد واضع علم بدیع بوده است کتاب الادب وکتاب اشعار الملوك از تالیفات او فعلا موجود است

ابن مقفع – روزبه عبدالله بن مقفع فارسی زردشتی اصلا ایرانی و از مشهور ترین نویسندگان مائه دوم هجری در زبان عرب میباشد کتاب کلیله و دمنه را از زبان پهلوی بعربی ترجمه نمود و تحریرات بدیعه دیگر از آن نویسندهٔ نامی بیادگار باقی است

ابن مقفع در سنهٔ ۱۴۳ هجری بسن ۳۶ سالگی مقتول شد

ابن هشام ـ جمال الدین عبدالله بن یوسف ابن عبدالله المصری از بزرکان علماء لغت عرب و از اساتید این فن است کتاب قطر الندی و بل الصدی در نحو و کتاب مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب و مؤلفات دیکر از او باقی است در ۷۶۱ هجری وفات یافت

ابن یمین ـ امیر محمود بن امیر یمین الدین طغرائی از اهل فریومد خراسان دیوان اشعاری دارد و قطعات اخلاق او معروف است دیوان او در ۷۶۳ در جنگهای سربداران خراسان از میان رفته است

ابو اسحق صابی ـ ابو اسحق ابراهیم بن هلال صابی از نویسندگان نامی زبان عرب در اواسط قرن چهارم هجری میزیسته دبیر عز الدوله دیلمی بوده است وفاتش در سنهٔ ۳۸۴ و از تألیفاتش کتاب منشأت الصابی و رسائل الصابی در علم انشاء فعلا موجود است

ابو اسود دئلی ـ ابو اسود ظالم بن عمر از شعراء و دانشمندان مائه اول هجری در علم نحو بشرف تلمذ خدمت حضرت امیر مؤمنان مشرف گردیده و بواسطهٔ آنحضرت واضع علم نحو گردید وفاتش در سنهٔ ۹۹ هجری اتفاق افتاد

ابو العباس نیریزی ـ ابو العباس فضل ابن حاتم النیریزی الفارسی از علماء بزرك ریاضی و علم هیئت بوده معاصر المعتضد بالله عباسی است از اهل نیریز فارس است در حدود ۲۸۹ هجری وفات یافته تفسیر مجسطی بطلمیوس تالیف اوست

ابو بکر خوارزمی ـ ابو بکر محمد بن عباس خوارزمی نویسنده و شاعری نامی در زبان عرب بوده است اصلا ایرانی و در شام اقامت داشته گویند متجاوز از ۲۰ هزار بیت عربی محفوظ بود وفاتش در سال ۳۸۳ هجری اتفاق افتاد

دیوان خوارزمی در مصر و بمبئی بطبع رسیده است

ابو تمام ـ حبیب ابن اوس الطائی معروف بابی تمام از شعراء و ادباء قرن سوم هجری معاصر با المعتصم خلیفهٔ عباسی بوده است وفاتش در سنهٔ ۲۳۱ هجری اتفاق افتاد وقسمتی از دیوان اشعارش موجود است

میرزا ابو الحسن جلوه ـ میرزا ابو الحسن بن سید محمد زوارهٔ طهرانی از مشاهیر حکماء الهی وفاتش در سال ۱۳۱۴ هجری در تهران اتفاق افتاد در تمام ایام حیوة بافاده و استفادهٔ علوم اشتغال داشته و از امور دنیوی منقطع و بر کنار بود حاشیه بر اسفار ملاصدرا از آثار مرحوم جلوهٔ باقی و مورد استفاده است

ابو ریحان بیرونی ـ محمد بن احمد بیرونی (منسوب به بیرون شهر خوارزم است) در سنهٔ ۶۳۲ متولد شده است از اعاظم علماء علم ریاضی و هیئت در قرن پنجم هجری بشمار میآید در ملازمت سلطان محمود غزنوی در ممالک مختلفه هند برای تحصیل علوم مختلفه مسافرت نموده است تالیفات عالیه از حکیم معظم باقی میباشد که مشهور ترین آنها آثار الباقیه و تاریخ الهند و قانون مسعودی است وفاتش در سال ۴۴۰ هجری اتفاق افتاد

خواجهٔ ابو سعید ابو الخیر ـ ابو سعید فضل الله بن ابو الخیر از بزرگان مشایخ و عرفاء در قرن پنجم هجری میزیسته و با شیخ الرئیس ابو علی سینا ملاقات نموده است وفاتش در نیشابور بتاریخ ۴۴۰ هجری اتفاق افتاد رباعیاتش معروف است

ابو سهل مسیحی طبیب ـ از حکماء و اطباء دانشمند قرن چهارم هجری معاصر با ابو العباس خوارزم شاه مامون بن مامون بوده است

کتاب منتخب العلاج کلیات ، طب و بسیاری تالیفات دیگر از آن حکیم باقی است

وفاتش در سنه ۴۰۱ هجری اتفاق افتاد

ابو سهل فضل بن نوبخت ـ از علماء معروف علم هیئت و منجم دربار منصور خلیفه عباسی بوده‌است و تا ایام هرون الرشید زیست نمود اصلا ایرانی و شیعی مذهب بوده تألیفات مشارالیهٔ عبارتند از کتاب نهمطان در موالید و کتاب ـ فی الموالید کتاب مدخل کتاب تشبیه و تمثیل وغیره در علم کلام نیز تألیفات گران بهائی از منجم مذکور باقی میباشد

ابو العلاء معری ـ احمد بن عبدالله تنوخی فیلسوف وحکیم نامی درشهر کوچك معره ازتوابع دمشق درسنهٔ ۳۶۳ هجری متولد گردید درسن سه سالگی از آسیب آبله نابینا شده معظم له یکی از اعاظم فلاسفهٔ دنیا وشعرای بزرگ عرب محسوب و تالیفات نفیسه اش مورد مطالعه حکمای اروپا است وفاتش در سنهٔ ۴۴۹ هجری واقع گردید

ابو الفتح بستی ـ نظام الدین ابوالفتح بستی چندی وزارت سلطان ناصرالدین سبکتکین را داشته از شعرائی است که بزبان فارسی وبیشتر بزبان عربی شعر سروده ودرسال ۴۳۰ وفات یافته

ابو الفدا ـ ابوالفداء اسماعیل بن عمر بن کثیر اصلاً ازشهر بصره بتاریخ ۷۰۰ هجری در دمشق متولد گردید ازعلماء مشهور علم جغرافیا وتاریخ قرن هشتم هجری محسوب میگردد وفاتش در سال ۷۷۴ تالیفاتش عبارتند از کتاب البدایه والنهایه در تاریخ عمومی ، تفسیر قرآن جامع المسانید والسنن

ابو الفرج اصفهانی ـ علی ابن الحسین الاصفهانی یکی ازادباء معروف عصر عباسی ومؤلف کتاب الاغانی است . و مؤلفات دیگرنیز ازقبیل کتاب الدیارات وکتاب الاباء الشواعر و کتاب دعوة الاطبا و غیره نیز دارد ولی کتاب اغانی اورا درعالم ادب شهرهٔ آفاق ساخته درسنهٔ ۳۵۶ وفات یافت.

ابو المعالی نصرالله ـ نظام الدین ابوالمعالی نصرالله بن محمد بن عبدالحمید از منشیان و نثرنویسان نامی زبان فارسی در قرن ششم هجری میزیسته است کتاب کلیله و دمنه را بنام بهرام شاه غزنوی زعربی بفارسی ترجمه نموده است

ابو معشر بلخی ـ ابومعشر جعفر ابن محمدبن عمر البلخی از مشاهیر منجمین قرن سوم هجری ابتدا از علماء حدیث بود درسن ۴۷ سالگی علم نجوم آموخت و از فحول علماء این فن گردید وفاتش در ۲۷۲ هجری واقع شد مؤلفات بسیار دارد که ، دوازده جلد آن در کتابخانهای اروپا موجود است .

ابو نصر فارابی ـ محمدبن طرخان فارابی از مشاهیر دانشمندان ایرانی که بلسان عرب تالیفات نموده است در علم فلسفه و حکمت سر آمد همگنان بوده ودر فن موسیقی از مفاخر ایران و ایرانیان محسوب میگردد متجاوز از ۱۲ مجلد تالیفات نفیسه فارابی در کتابخانه های معظم اروپا موجود است وفاتش درسال ۳۳۹ هجری اتفاق افتاد

ابو نصر کندری ـ ابونصر محمد بن منصور بن محمد عمید الملك کندری اولین وزیر دولت سلجوقیه وخدمت طغرل بك و الب ارسلان مینمود درسنه ۴۵۶ مقتول گردید ازوزراء بزرك ایران است

ابو نواس ـ حسن بن هانی معروف به ابو نواس اصلا از آهواز و در بلدهٔ مزبوره بتاریخ ۱۴۵ هجری متولد شده از شعرا وسخنوران نامی دربار هرون و مامون عباسی بوده است وفاتش در سنه ۱۹۸ هجری واقع شد دیوان ابی نواس مشتمل بر ۱۳۰۰۰ بیت کرارا درمصر وبمبئی بطبع رسیده است

شیخ احمد احسائی – شیخ احمد بن
زین الدین ابراهیم احسائی البحرانی
از علماء بزرگ و صاحب مقامات
است کتب و مؤلفات بسیار دارد
که از آنجمله است شرح الزیاره
الجامعه کتاب شرح الحکمة
العرشیه شرح تبصره علامهٔ رساله
در مباحث الفاظ و رسالة الخاقانیه
معاصر فتحعلی شاه بوده است

اخطل – غیاث بن غوث تغلبی
معروف به اخطل از شعراء دورهٔ
امویان و نصرانی مذهب بوده است
وفاتش در سنه ۹۵ هجری واقع
شد دیوان اخطل در پطروگراد
(لنین گراد) و بیروت بطبع رسیده
است و اغلب اشعارش در مجله
آسیائی فرانسوی به زبان فرانسه
ترجمه شده است

ادیب الممالک – میرزا صادق خان
ادیب الممالک فراهانی از اساتید شعر
قرن معاصر و از اولاد قایم مقام
فراهانی است مدیر مجله ادب
منطبعهٔ تبریز و مشهد و روزنامه
آفتاب و بسیاری از جراید دیگر
وفاتش در سنه ۱۳۳۵ هجری
اتفاق افتاد

اسدی طوسی – استاد ابونصر
علی بن احمد طوسی از فحول بلغا
و شعرای خراسان و صاحب لغت
فارسی معروف بفرهنگ اسدیست
در عهد آل بویه و غزنوی ظهور
کرده – در سال ۴۶۵ هجری
وفات یافت

سید اسمعیل جرجانی – زین الدین
ابوابراهیم اسمعیل ابن حسن الحسینی
الجرجانی از مشاهیر اطباء زمان
خود بوده کتاب ذخیره خوارزمشاهی
را بنام قطب الدین محمد خوارزمشاه
تالیف کرد کتابهای دیگر نیز دارد
در سنه ۵۳۱ در مرو وفات نمود

اصطخری – ابو اسحق فارسی که
بکرخی نیز معروف بوده – جغرافی
نویس معروف است – کتاب مسالک
الممالک از تالیفات مشهور اوست

که بچاپ رسیده و بالسنه مختلفه
نیز ترجمه گردیده در اواسط قرن
چهارم هجری میزیسته است

اصمعی – عبدالملک بن قریب
معروف به اصمعی اصلاً از بصره
وجزء علماء نامی لغت عرب محسوب
میشود متجاوز از چهل و چند
کتاب در علم مزبور تالیف نموده
وفاتش در سال ۲۱۴ هجری واقع
شد اغلب کتب و رسائل اصمعی
بالسنه اروپائی ترجمه وطبع شده
است

امیرخسرو دهلوی – اصلش از
دیار کش ترکستان بوده ومثنویات خمسه
که دراقتفاء نظامی گنجوی سروده
معروف میباشد در ۷۲۵ دردهلی
وفات یافته است

امین احمد رازی – امین احمد
رازی ازعلماء جغرافی وتاریخ قرن
یازدهم هجری اصلاً ازبلده ری و
در هندوستان متوطن شده است
کتاب هفت اقلیم در علم تاریخ و
جغرافی از کتب مشهورهٔ که
در علوم مزبوره بزبان فارسی
نوشته شده است از تالیفات نفیسهٔ
معظم له محسوب میگردد کتاب
مزبور در سنه ۱۰۱۰ هجری
باتمام رسید

انوری ابیوردی – اوحد الدین
علی بن اسحق ازشعرای معروف
زبان فارسی است درطوس بتحصیل
پرداخته در انواع علوم ماهر و
درقصیده وقطعه سرائی استاد. معاصر
سلطان سنجر سلجوقی است و در
بلخ بسال ۵۷۵ وفات یافت

– ب –

بابا افضل کاشانی – معاصر هلاکو
خان ازحکماء وعرفاء مشهوراست و
رسائل متعدد ورباعیات بسیار دارد
در کاشان مدفون میباشد

بابا طاهر عریان – از حکماء و
عرفای عهد خود از اهل همدان و
معاصر دیالمه بوده دو بیتی های
او معروف خاص و عام و

بسال ۴۱۰ وفات یافته است

باخرزی ـ ابوالحسن علي بن حسن باخرزی (باخرز ازنواحی خراسان است) از ادباء و نویسندگان نامی قرن پنجم هجری در سنه ۴۶۷ وفات نموده است کتاب دمیة القصر وعصرة اهل العصر درتکمیل یتیمة الدهر ثعالبي ازتالیفات باخرزی موجود میباشد

بایزید بسطامی ـ معروف به سلطان العرفا اسمش طیفور و پسر عیسی بسطامی بود

بایزید بسطامی در تصوف مرتبه بزرگی دارد و حالات عجیبی از او نقل میکنند و همچنین گویند خدمت مشایخ زیاد رسیده که از آنجمله شقیق بلخي است متوفی در سنه ۲۳۴ هجری است

بدیع الزمان همدانی ـ ابوالفضل احمد بن حسین همدانی معروف به بدیع الزمان ازشعراء ونویسندگان نامی قرن سوم هجری درهرات اقامت داشته است

وفاتش در سنه ۳۹۸ هجری و دیوانش کراراً به طبع رسیده است

بُحتری ـ ابو عباده ولیدبن عبد بحتری از شعراء نامی قرن سوم هجری معاصر با متوکل عباسی بوده است ودرسال ۲۸۴ وفات نمود دیوان اشعار بحتری در اسلامبول و بیروت بطبع رسیده است

بشار ابن برد ـ شاعر ایرانی نژاد عربی زبان که اعمی متولد شده در بصره وسپس دربغداد سکونت داشت درسنه ۱۶۷ هجري وفات یافت معاصر منصور دوانیقی خلیفه عباسی است

بطرس بستانی ـ ازمشاهیر فضلاء و دانشمندان سوریه ولادتش بتاریخ ۱۸۱۹ میلادی در قریه دبیه از توابع بیروت اتفاق افتاد السنهٔ لاتین سریانی انگلیسی را در

مدارس بیروت آموخته بعلاوه در علوم فلسفه ادبیات حقوق و لغت تتبع کامل داشت

کتاب محیط المحیط و قطر المحیط در لغت عربی از تالیفات نفیسه مشار الیه میباشد و بمساعدت فرزند خویش سلیم بستانی شروع به تالیف دائرة المعارف نموده قبل از اتمام آن کتاب جلیل درسال ۱۸۸۳ میلادي وفات نمود

بلاذری ـ ابو جعفر احمدبن یحیي بلاذری دراواخر قرن دوم هجرت متولد شد وسنه ۲۷۹ وفات یافت معلم ابن المعتز عباسی است شاعر و مترجم بسیاری از کتب فارسی را بعربی نقل نمود

کتاب فتوح البلدان وانساب الاشراف از تالیفات اوست

شیخ بهائی ـ شیخ بهاء الدین محمدبن حسین بن عبد الصمد عاملی حارثی همدانی درسنه ۹۰۳ در قریهٔ بعلبك متولد شده و به والد خویش بایران مهاجرت نمود و معاصر با شاه عباس کبیر صفوي وشیخ الاسلام دربار وی بوده است متجاوز از دویست کتاب ورساله در علوم مختلفه بعربی و فرسی تالیف نموده و سرآمد دانشمندان عصر خویش بوده است

در سال ۱۰۳۱ در شهر اصفهان وفات نمود مدفنش درمشهد رضوی و از بقاع متبرکه مشهوره است

بیضاوی ـ عبدالله ابن عمر بیضاوی شیرازی از علماء نامی علم تفسیر و فقه اسلامی قرن هفتم هجري مدتها درشیراز وتبریز قاضی القضاة بوده است وفاتش در تبریز بتاریخ ۶۸۵ هجري واقع شد

کتاب انوار التنزیل در علم تفسیر کتاب لب اللباب فی علم الاعراب ازتصانیف بیضاوي فعلاً باقی است

ـ ت ـ

میرزا تقی خان ـ میرزا تقي خان

امیر کبیر از مشاهیر رجال و مفاخر
ایران در مدت سه سال صدارت در
پیشرفت امور سیاسی و معارفی ایران
خدمات بزرگ نمود مدرسهٔ دار الفنون
در سنهٔ ۱۲۶۷ از آثار عالیه آن
امیر بی نظیر است و در سنه ۱۲۶۸
هجری در فین کاشان مقتول گردید

– ث –

ثعالبی – ابو منصور عبد الملك ابن
محمد نیشابوری ثعالبی – ادیب معروف
و نویسنده و شاعر بزرگ است
کتب معروف او رسائل الثعالبی
یتیمة الدهر و فقه اللغه است . در
۴۲۹ وفات یافته خاتمه ادباء
قرن چهارم هجری است

– ج –

جاحظ – ابو عثمان عمرو بن محبوب
الکنانی اللیثی معروف به جاحظ از
ادباء و نویسندگان نامی قرن سوم
هجری بزبان عربی است وفاتش در
بصره بتاریخ ۲۵۵ هجری واقع
شد –
کتاب البیان و التبیین کتاب الحیوان
کتاب اخلاق الملوك و چندین
مؤلفات دیگر از جاحظ باقی است

جامی – شاعر بزرگ ایران در قرن
نهم هجری نور الدین عبد الرحمن
جامی است در قریه تربت شیخ جام
بین مشهد و سرحد افغانستان تولد
یافت و در سمرقند بتحصیل علوم
پرداخت و سرآمد زمان خود گردید
تولد او در شعبان ۸۱۷ هجری و
وفات او در محرم ۸۹۸ هجری
اتفاق افتاد
در نثر و نظم و حکمت و عرفان دارای
مقام کمال بوده است
در تصوف مرید شیخ الاسلام سید
صدر الدین محمد کاشغری بوده و پس از
او بمسند ارشاد نشسته است معاصر
با امیر علیشیر نوائی و مصنفات او
بسیار و از همه مشهورتر نفحات الانس
در احوال عرفاء و سبعة و لوایح و
بهارستان میباشد –

جبرئیل متوفی در ۲۱۳ هـ

پسر بختیشوع جندیشاپوری و مثل
پدر در علم طب سرآمد زمان خود بود
و تالیف و تصانیف بسیار از خود
گذاشته است
جبرئیل در خدمت هارون الرشید
مقام پدر را حائز شد و در نزد جعفر
بن یحیی برمکی هم قدر و منزلت زیاد
یافت –
پس از هارون الرشید جبرئیل
نزد امین و بعد هم نزد مأمون الرشید
خلیفه عباسی عزت زیاد یافت

جریر شاعر – جریر بن عطیه
از شعرای نامی دورهٔ اُمویان اصلاً
اهل بادیه ولی در فصاحت و سخنوری
بر کلیه شعراء معاصر تفوق یافت
وفاتش در سال ۱۱۰ هجری اتفاق
افتاد دیوان اشعار جریر در سنهٔ
۱۸۹۵ میلادی در مصر بطبع
رسید.

جریر طبری (متوفی در ۳۱۰ هـ)
ابو جعفر محمد بن رستم جریر طبری
از جمله اشخاصی است که اسم او زیور
تاریخ ایران است
کتاب تاریخ بزرگ و مشهور خود
را در ۳۰۰ هجری نوشته است
این کتاب حاوی اطلاعات مفید و
معتبر تاریخی میباشد
تاریخ طبری را ابو علی محمد البلعمی
وزیر نوح بن منصور سامانی از عربی
بفارسی ترجمه نموده است

جعفر برمکی – جعفر بن یحیی ابن
خالد بن برمك وزیر هرون الرشید
از طایفه برامکه همگی از وزراء دانش
پرور دورهٔ عباسی بوده اند و مدت
پنجاه سال تمام وزارت مینمودند در
زمان آنها کتب علمی و فلسفی
یونانی و ایرانی و هندی به عربی
ترجمه شد
جعفر در سال ۱۹۶ هـ بدست هارون
کشته شد و خانواده ایرانی برامکه
منقرض گردید

جلال الدین دوانی – جلال الدین
محمد کلاز دوانی فارسی از متکلمین
و حکماء اسلام است در زمان سلاطین

آق قویونلو قاضی القضاة فارس بود تألیفات معروف او حاشیه شرح تجرید ــ حواشی تهذیب المنطق ــ رساله انموذج العلوم اخلاق جلالی است . وفاتش در ۹۰۸ هجریست

سید جمال الدین افغانی ــ سید جمال الدین اسد آبادی معروف بافغانی از علماء بزرك سیاسی و اصلاح طلبان قرن سیزدهم و چهاردهم هجری مدتی در ایران اقامت داشته و به ممالك اروپا مسافرت نموده است جریده عروة الوثقی از تحریرات سید در پاریس منتشر میشد در سال ۱۳۱۵ هجری در اسلامبول وفات نمود

جمال الدین عبدالرزاق ــ پدر کمال الدین اسمعیل است از شعراء بزرك اصفهان و مداح قاضی القضاة اصفهانی در قرن هفتم هجری میزیسته است .

جمال الدین قفطی ــ ابو الحسن علی بن یوسف قفطی (قفط از قراء تابع قاهره است) از مورخین و نویسندگان قرن هفتم هجری مدتی بوزارت ملك الظاهر پادشاه حلب اشتغال داشت و در سال ۶۴۶ هـ وفات نمود

کتاب اخبار العلماء باخبار الحکماء کتاب انباء الرواة علی انباء النحاة و کتاب اخبار مصر از تألیفات قفطی موجود است

جوهري ــ ابو نصر اسماعیل بن حماد جوهری اصلاً از اهل فاراب از علماء نامی علم لغت و ادبیات عرب در اواخر قرن چهارم هجری میزیسته است

مدتی به حجاز مسافرت نموده و بالاخره در نیشابور متوطن گردید وفاتش در ۳۹۸ هجری اتفاق افتاد

کتاب صحاح اللغه جوهری از تألیفات نفیسه و طرف استفاده است

ــ ح ــ

حافظ شیرازی متوفی در ۷۹۱ هجری

خواجه شمس الدین محمد از مفاخر ایران بلکه مشرق است حافظ قران بوده بحافظ متخلص گشته است اشعار حکیمانه او را که بر منتهای فضل و کمالش دلیل است از واردات غیبی دانسته اورا لسان الغیب نامیده اند

حافظ برخلاف سعدی کمتر از وطن خود خارج شده و در تمام عمر فقط یك سفر به یزد و یك سفر هم بساحل خلیج فارس نموده است در این سفر حافظ عازم هند بود که طوفان دریا مانع مسافرت او شد حافظ در زمان شاه شجاع و شاه مظفر و شاه منصور از آل مظفر بوده و همچنین سلطان اویس و پسرش احمد را مدح گفته است

دیوان مشهور او پس از وی جمع آوری شده است

حریری صاحب مقامات ــ ابو محمد قاسم بن علی حریری در شهر بصره بتاریخ ۴۴۶ متولد گردید از نویسندگان و مورخین مشهور قرن پنجم اسلامی وفاتش در سنه ۵۱۶ واقع شد

کتاب مقامات حریری یکی از بهترین مؤلفات ادبی لسان عرب محسوب میشود و در غایت اشتهار میباشد

حسّان بن ثابت ــ حسّان بن ثابت از شعراء نامی قرن اول هجري و مدّاح مخصوص حضرت رسالت پناهی از سخنوران مشهور زبان عربی است وفاتش در سنه ۵۴ هجری اتفاق افتاد دیوان شعر حسّان جمع آوری وطبع شده است

قاضی حسین میبدی ــ از اهل میبد از توابع یزد و از اعاظم علما متأخرین از تالیفات او هدایة الاثیریه در حکمت و شرح بر کافیه ابن حاجب و شرح بر شمسیّه در منطق و شرح فارسی بر دیوان حضرت امیر میباشد معاصر شاه اسمعیل صفوی بوده است

حمد الله مستوفي قزويني ـ حمدالله
مستوفی قزوینی ازمورخین وجغرافیا
دانهای نامی قرن هفتم هجری
اصلاازنژاد عرب ولی درقزوین
متوطن شده بود بمناسبت تصدّی
استیفاء ولایات زنجان و ابهر
و قزوین وبدا مستوفی میگفتند
کتاب تاریخ گزیده و ظفر نامه در
تاریخ کتاب نزهة القلوب در علم
جغرافی فعلاً از مؤلفات حمد الله
موجود است

حمزهٔ اصفهانی ـ حمزة بن حسن
اصفهانی در اوایل قرن چهارم
هجری در بغداد میزیسته . اسناد
و مبانی کتب خود را از کتب
ایرانی بدست میآورده تاریخ
سنی الملوك الارض ازتالیفات مشهور
اومیباشد بسال ۳۵۰ هجری وفات
یافته است

حمید الدین ـ قاضی القضاة ابی بکر
عمر ابن محمود البلخی صاحب کتاب
مقامات حمیدي ازاد باونثر نویسان
معروف دوره سلجوقی ومعاصر سلطان
سنجر است در۴۵۹ وفات یافت
کتاب او معروف است

ـ خ ـ

خاقانی ـ ابو بدیل افضل الدین
ابراهیم شیروانی ـ از اساتید
و شعراء معروف زبان فارسی در
سال ۵۸۲ وفات یافته ودرمقبرهٔ
سرخاب تبریز مدفونست . کتاب
دیوان او معروف میباشد

خلیل بن احمد ـ از علماء و
دانشمندان نامی قرن دوم هجری
بوده اول کسی است که در زبان
عربی برای علم عروض تالیف نموده
و در علم لغت نیز تالیفات عالیه
از وی باقی میباشد که مشهورترین
آنها کتاب العین درعلم لغت عرب
است وفاتش درسنه ۱۷۰ هجری
اتفاق افتاد

خواجوی کرمانی ـ وفات ۷۴۲

تولد ۶۸۹ هجری ابو العطا محمود
از بزرگ زادگان کرمان ظهورش
در زمان سلطان ابو سعید بهادر
خان بوده است
خواجو اغلب بمسافرت میپرداخت
وکمتر در کرمان میزیست چنانکه
کتاب همای و همایون را در بغداد
منظوم ساخته است
درضمن سیاحت مرید شیخ علاء
الدوله سمنانی گردید آخر الامر
درشیراز وفات یافت در تنگ الله
اکبر مدفون شد غزلیات عالی و
مثنویات زیاد از خود باقی گذاشته
است

خیّام یاخیّامي ـ ابو الفتح عمربن
ابراهیم معروف بخیّام ازفحول علماي
رياضي و حكمت و یکی از مفاخر
ایران محسوب است
خیّام اصلاً از اهل نیشابور و از
معاصرین سلطان ملکشاه سلجوقی
است و بامر این سلطان بتصحیح
تقویم وقت پرداخته سال شمسی
جدیدی بنام جلالی استخراج کرد و
همچنین رصد خانهٔ بزرگی ترتیب داد خیّام
نه تنها در فلسفه وجبر ومقابله دست
داشت بلکه در غالب علوم تبحّر
داشت شرحی بکتاب اقلیدس و
رساله در تعیین مقدارطلا ونقره و
مختصری هم در طبیعیّات نوشته است
رباعیّات اوشهره آفاق است وفاتش
۵۱۷ هجری

ـ د ـ

دعبل خزاعی ـ شاعر یمنی نژاد
که در کوفه متولد وسپس بدعوت
هرون الرشید به بغداد رفت ازشعرا
شیعه و در مدح اهل بیت رسالت
قصائد بسیاردارد ازفحول سخنوران
عرب بشمار میرود در۲۴۶ وفات
یافت

ـ ذ ـ

ذکاءالملك میرزا محمد حسین فروغی
ذکاء الملك در ۱۲۵۴ دراصفهان
متولد شد، از رجال ادب قرن
چهاردهم و در نثر فارسی صاحب

آثار بلند است مدّت ده سال از ۱۳۱۴ تا ۱۳۲۵ روزنامه تربیت را در طهران مینگاشت مقالات بسیار و ترجمه های شیرین از او باقیمانده است که ترجمه «کلبه هندی» و «عشق وعفت» وجلد اوّل تاریخ ساسانیان تألیف رولنسن انگلیسی از آنجمله میباشد در ۱۳۲۵ در طهران وفات یافت

— ر —

خواجه رشید الدین — خواجه فضل الله علی بن محمد رشید الدین آوی از وزراء بزرگ واطبّاء قرن هشتم هجری ایران مدتها وزارت غازان خان و الجایتو سلطان محمد خدابنده را نموده است و با کثرت مشاغل سیاسی دقیقهٔ از تعلیم و تعلم غفلت نداشت کتاب جامع التواریخ معروف بتاریخ رشیدی بزبان فارسی در چهار مجلّد از تألیفات آن دانشمند نامی میباشد وفاتش در ۷۱۷ هجری اتفاق افتاد

رشید وطواط — رشید الدین محمد بن عبد الجلیل بلخی از شعراء نامی قرن ششم هجری ومعاصر با سلطان سنجر واتسز خوارزمشاه بوده است وفاتش در خبوشان بسال ۵۷۸ واقع شد

کتاب حدائق السحر و دیوان اشعار رشید در نهایت شهرت است

رضاقلی خان هدایت — امیر الشّعراء رضا قلی خان بن محمد هادی خان هزار جریبی از احفاد کمال الدین خجندی و اعاظم رجال دانشمند دورهٔ ناصری بوده است در سنه ۱۲۷۵ هجری بوزارت علوم و معارف ایران اشتغال داشت تألیفات وی در تاریخ و ادبیات و سایر علوم بغایت مشهور و نمونهٔ از درجات عالیهٔ علمیّه او محسوب میشود کتاب روضة الصفاء ناصری و مفتاح الکنوز و تذکرهٔ ریاض العارفین و مجمع الفصحا و گلستان ارم و انیس العاشقین و خرّم بهشت و غیره از تألیفات نفیسه آن دانشمند میباشد

سید الرّضی — ابو الحسن محمّد بن الطاهر نسبش بحضرت امام موسی کاظم ع میرسد در سنهٔ ۳۵۹ در بغداد متولد شد و نقیب اشراف علویین بود در علوم تفسیر ولغت و نحو به منتهای کمال رسیده و ازعلماء بزرگ شیعه امامیّه محسوب است او را اشعر شعراء قریش مینامند دارای دیوان بزرگ و مؤلفاتی بسیار است در سنه ۴۰۶ وفات یافت

رودکی (متوفی در ۳۲۹ هـ)

ابو عبدالله جعفر بن محمد رودکی از شعرای مقدّم ومعاصر نصر بن احمد سامانی است این شاعر شیرین زبان از جمله مفاخر ایران محسوب ودر قریه رودک از قراء سمرقند تولد یافت وبنا برمشهور نابینا به دنیا آمده و بتحصیل علم و کمال پرداخت واورا پدر شعر فارسی مینامند رودکی آوازی خوش داشت و نی و بربط خوب مینواخت و بهمین سبب امیر نصر اورا در دربار خود قرب و منزلت داد رودکی اشعار زیاد داشته که امروز قلیلی ازآن باقی مانده است

— ز —

زکریای قزوینی (متوفی در ۶۸۳ هـ)

پسر محمد بن محمود قزوینی در زمان آخرین خلیفه عباسی درواسط وحله قاضی بود وپس از تسخیر بغداد نزد هلاکو خان مغول آمد

دو کتاب آثار البلاد و عجایب المخلوقات از اوست اولی حاوی معلومات آنزمان بخصوص نظریات پلین رومی است

(بهمین مناسبت قزوینی را پلین مشرق گویند)

زمخشری — جار الله محمود بن عمر زمخشری ازعلماء نامی علم لغت و نحو وبیان وتفسیر در سال ۴۲۷ در زمخشر از بلاد خوارزم متولد شده است ودر بغداد ومکه متوطن گردید وفاتش درسال ۵۳۸ واقع شد

کتاب الکشّاف در علم تفسیر کتاب المفصّل درعلم نحو کتاب اساس البلاغه

در علم لغت از تألیفات زمخشری موجود است

— س —

سپهر — میرزا محمد تقی بن ملا محمد علی ملقب بلسان الملك از تاریخ نویسان مائه سیزدهم هجری و وفاتش در سنه ۱۲۹۷ واقع شد کتاب ناسخ التواریخ مشهور از تألیفات اوست کتاب براهین العجم در علم عروض و قافیه نیز از تألیفات او میباشد

سروش اصفهانی — میرزا محمد علی سروش اصلش از سده اصفهان از شعرای معروف دوره قاجاریه است در ۱۲۸۵ وفات یافته

سعدی شیرازی — تولد ۵۸۲ هجری وفات ۶۹۱ شیخ مشرف الدین ابن مصلح الدین ابن عبدالله ، مقامات فضلش معروف آفاق در روانی گفتار و شیرینی کلام سرآمد اقران است در اواخر مائه ششم هجری در شیراز متولد شد بعد از فوت پدرش در بغداد در مدرسه نظامیه در حلقه درس شیخ ابوالفرج ابن الجوزی به تحصیل مشغول شد و پس از اتمام تحصیل شروع بمسافرت کرد

ممالك مختلفه مانند کاشغر و هندوستان و شام و فلسطین و مصر و حبشه و آسیای صغیر را سیاحت کرده است عاقبت در شیراز مقیم شد و دو کتاب گلستان و بوستان را باسم پادشاه وقت اتابك ابی بکر سعد بن زنگی و پسر او سعد بن ابی بکر نوشت و در آنشهر وفات یافت

کتب اشعارش در غزل : طیبات ، بدایع ، خواتیم و قصاید از شاهکارهای شعر فارسی بشمار است

سکاکی — سراج الدین ابو یعقوب یوسف بن ابی بکر سکاکی از علماء نامی ادب در خوارزم متولد شد در به سال ۶۲۶ در همان جا وفات نمود —

کتاب مفتاح العلوم در صرف و نحو و معانی بیان و عروض از سکاکی موجود و در دست است

حکیم سنائی غزنوی — (متوفی

در ۵۹۰ هجری) ابو المجد مجدود بن آدم از شعرای بزرك است اشعار او غالباً حاوی مطالب عالی فلسفی و عرفانی است

این استاد در غزنین متولد شده از معاصرین سلطان ابراهیم غزنوی و پسرش سلطان بهرام شاه است اغلب بعزلت بسر میبرد و طریق ریاضت میسپرد ولی سلطان به او قدر و منزلت زیاد میداد شیخ سنائی از معاریف عرفا میباشد

دیوان او مشهور و حاوی ۶ مثنوی است —

سیبویه — ابو بُشر عمرو بن عثمان معروف به سیبویه اصلاً ایرانی و در شهر بصره متولد شده است از علماء مشهور علم نحو و لغت عرب دارای تصانیف عالیه که اغلب آن در اروپا طبع و ترجمه شده است و وفاتش در سال ۱۸۳ هجری در شیراز واقع شد

سُیوطی — جلال الدین عبدالرحمن بن کمال در سال ۸۴۹ در اسیوط مصر متولد گردید بسن هفده سالگی شروع بتألیفات نمود متجاوز از ۳۶۱ کتاب و رساله در مواضیع مختلفه از وی در دست است کتاب تاریخ الخلفاء کتاب طبقات الحفاظ کتاب المنجم فی المعجم و بسیاری کتب دیگر جزء مؤلفات معظم له است وفاتش در سنه ۹۱۱ هجری واقع شد

— ش —

شهاب الدین سهروردی — ابوحفص عمر شهاب الدین سهروردی از مشایخ معروف صوفیه و حکماء عهد خود بوده نود و سه سال عمر کرد در سال ۶۳۳ هجری در شهر بغداد در گذشت کتاب عوارف رشف النصایح اعلام الهدی از تألیفات اوست

شهرستانی — ابوالفتح محمد بن ابی القاسم عبدالکریم شهرستانی از نویسندگان و فضلاء نامی قرن ششم هجری

معظم له در تاریخ و سیره ملل و امم مختلفه اطلاعات عالی داشت کتاب ملل و نحل شهرستانی از تالیفات نفیسه دراین موضوع بشمار میرود

وفاتش ۵٤۸ هجری واقع شد

شهید ثانی ـ زین الدین بن نور الدین علی بن احمد عاملی معروف به شهید ثانی در سال ۹۱۱ متولد گردید و در سنه ۹٦۰ هجری ایام سلطنت سلطان سلیمان عثمانی بقتل رسید معظم له از پیشوایان و فقهاء نامی مذهب شیعه و منبع کمالات بوده‌است متجاوز از دو هزار کتاب و رساله درعلوم مختلفه تالیف فرمود کتاب شرح لمعه کتاب منیة المرید حاشیه بر عقود الارشاد و غیره از مؤلفات مشهوره وی میباشد

ـ ص ـ

صائب تبریزی (متوفی ۱۰۸۸)

از گویندگان معتبر دوره صفوی بوده درسخن سرائی طرزی خاص داشته است

اسمش میرزا محمدعلی درقریه عباس آباد نزدیك اصفهان تولد یافت پس از تکمیل تحصیلات به مسافرت پرداخت و بدهلی وهند سفر کرد درخدمت نجباي هند منزلت یافت پس از چندی توقف در هند بایران باز گشت

صائب باصفهان نزد شاه عباس ثانی آمد وقدر واحترام یافت ولی نزد شاه سلیمان جانشین شاه عباس آن منزلت سابقرا ندید

صاحب بن عبّاد ـ ابو القاسم اسماعیل بن حسن عباد طالقانی از سیاست مداران وحکماء عالیقدر ایران وزیر فخر الدوله دیلمی ولادتش در سنهٔ ۳۲٦ وفاتش درسال ۳۸۵ در شهر ری اتفاق افتاد اول کسی است که از وزراء ایران به لقب صاحب ملقب گردید زیرا ازطفولیت مصاحب مؤید الدوله دیلمی بوده است کتاب المحیط درلغت کتاب الوزراء کتاب نهج السبیل کتاب

جوهرة الجمهره و بسیاری تصانیف دیگر ازآثار عالیه آن وزیر بی‌نظیر است

صاحب دیوان ـ خواجه شمس الدین محمد جوینی ازوزراء نامی دانشمند ایران سالهای متمادی وزارت هلاکو خان آباقا خان وتکودارین هلاکو خان را داشته علاوه بر مراتب فضل و لیاقت در سیاست واداره مملکت استعداد وکفایت وافی داشت درایام وزارت وی بلاد واسعه مغول بخوبی اداره میشد

صاحب دیوان درشهر قره باغ بتاریخ ٦۸۳ هجری بامر ارغون خان مقتول گردید

صباء ـ فتحعلی خان ملقب بملك الشعراء کاشانی از سخنوران نامی دورهٔ سلطنت فتحعلی شاه قاجار وفاتش درسنهٔ ۱۲۲۸ هجری اتفاق افتاد و کتاب شاهنشاه نامه کتاب خداوند نامه رساله عبرت نامه رساله گلشن صبا و دیوان مفصل شعر فارسی از آثار افکار اوست

ملاصدرالدین شیرازي ـ صدر الدین محمد بن ابراهیم شیرازی فیلسوف معروف عصر صفوی از شاگردان سیّد داماد وشیخ بهائی بوده‌است وفاتش در سال ۱۰۵۰ موقع عزیمت به حج در بصره اتفاق افتاد

تالیفات معظم له در غایت اشتهار واغلب بطبع رسیده است که مشهور ترین آنها کتاب اسفار در فلسفه میباشد

شیخ صدوق ـ ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی معاصر رکن الدوله دیلمی از علما ومحدّثین شیعه تالیفاتش بسیصد جلد بالغ است در ۳۸۱ فوت شده وقبرش نزدیك طهران در بقعه معروف « ابن بابویه » میباشد از جمله تالیفاتش: دعائم الاسلام ـ المقنع المرشد ـ الفضائل ـ المواعظ و

غیره است ومعروفتر ازهمه کتاب من لایحضره الفقیه میباشد

صفدی ـ صلاح الدین ابوالصفاء خلیل ابن ایبك الصفدي در ۶۹۶ هـ تولد و در سنه ۷۶٤ وفات یافت و دیوان انشاء قاهره وحلب با او بود از بزرگترین نویسندگان عصر مغولی است کتاب الوافی فی الوفیات والتذکرة الصلاحیه از تالیفات اوست و قریب سی مجلد تالیفات داشته است

صفي الدین اردبیلی ـ شیخ صفي الدین اسحق موسوی اردبیلی از مشایخ وعرفاء معروف است وجدّ سلاطین صفویه میباشد وفاتش در ۷۳۵ هجریست

ـ ط ـ

طالبوف ـ حاجی میرزا عبدالرحیم ابن ابو طالب تبریزی از مشاهیر نویسندگان و ادباء قرن چهاردهم هجری و از کسانی است که قبل از مشروطیت ایران به روشن کردن افکار عمومی خدمت کرده کتابها ومؤلفات او از قبیل «کتاب احمد» «مسالك المحسنین» «مسائل الحیات» «پند نامه مارکوس» دارای مقام ارجمندی است در ۱۳۲۸ در تمرخان شوره از بلاد قفقاز وفات نمود

شیخ طریحی ـ فخر الدین محمد بن علی بن احمد بن طریح رماحی نجفی از فقهاء و اعاظم پیشوایان مذهب امامیه میباشد وفاتش درسال ۱۰۸۵ هجری اتفاق افتاد تالیفات معظم له عبارتند از کتاب جامع المقال در علم رجال کتاب (اصول الاثنا عشریه) در علم فقه کتاب مجمع البحرین در لغت قرآن و احادیث . .

طغرائی مؤید الدین فخر الکتاب ابو اسماعیل حسین بن علی بن محمد بن عبدالصمد اصفهانی مشهور به طغرائی وزیر دانشمند سلطان مسعود سلجوقي قصیدهٔ لامیه العجم کتاب مفاتیح الحکمه آثار اوست طغرائی در سنهٔ ۵۱۳ بدست عساکر سلطان محمود برادر سلطان مسعود در نزدیکی همدان کشته شد

شیخ طوسی ـ ابوجعفر محمد بن حسن طوسی از اکابر علماء مذهب شیعه معروف به شیخ الطائفه درسال ۳۸۵ در شهر طوس متولد گردید و در سنه ٤۰۸ به بغداد آمده سپس به نجف اشرف مهاجرت کرد ودرسال ٤۶۰ رحلت نموده در منزل خویش که امروز معروف به مسجد طوسی است مدفون گردید تصانیف جلیله در فقه و غیره از او باقیمانده که مشهور ترین آنها کتاب استبصار و تهذیب و غیره میباشد

ـ ظ ـ

ظهیر الدین فاریابی ـ ازشعراء و قصیده سرایان خراسان و فاریاب یکی ازقراء آن سامان است . وفاتش در ۵۹۸ هجریست مدّاح قزل ارسلان از اتابکان آذربایجان میباشد دیوان او معروف است

ـ ع ـ

عبد الجلیل سجزی ـ احمد عبد الجلیل سجزی ازمشاهیر علماء ریاضي نجوم بوده درقرن چهارم هجری کتاب جامع شاهی درعلم نجوم و اختیارات تالیف اوست در شیراز در زمان عضد الدولة دیلمی ساکن بوده است

عبدالحمید ـ عبد الحمید ابن یحیی بن سعید کاتب مروان حمار آخرین خلفای بنی امیه است که در بلاغت ضرب المثل است و گفته اند «بدأت الرسائل بعبد الحمید وختمت بابن العمید» در سنه ۱۳۲ هجری همراه مروان در جنك زاب کشته شد

خواجه عبدالله انصاري ـ (٤۸۱ ۳۹۶ هـ) امام ابو اسمعیل عبدالله بن ابی منصور نیشابوري از عماء بزرك و اجلهٔ صوفیه است به پیر انصاری معروف میباشد خواجه عبدالله از معاصرین سلطان الب ارسلان سلجوقی بوده است کتابی در مناجات نثر نوشته که نمونه نثر قرن پنجم هجري است و هم چنین رباعیات زیاد دارد

عبد الرزاق بیك دنبلی ـ عبد الرزاق بیك بن نجفقلی دنبلي از

شعراء و مورخین مشهور قرن سیزدهم هجری اصلاً تبریزی و در سنه ۱۲٤۳ وفات نمود تخلصش مفتون کتاب مآثر سلطانی در حالات قاجاریه کتاب تاریخ دنابله کتاب تذکرة الشعراء از تصانیف اوست

ملا عبدالرزاق لاهیجی ـ شاگرد ملاصدرای شیرازی در حکمت و شعر مقامی عالی داشته است و فیّاض تخلص مینمود کتاب گوهر مراد در علم کلام و شرح فصوص الحکم شیخ محی الدین اعرابی از تألیفات اوست

عبید زاکانی قزوینی ـ از شعراء و معاصر سلاطین انجوی و آل جلایر است در قرن هشتم میزیسته کتاب مطایبات او از رسائل مشهوره میباشد و زاکان از نواحی قزوین است

عتبي ـ ابوالنصر محمد بن عبدالجبار العتبي از ادبا و مورخین دورهٔ غزنوی است در آغاز شباب شهر ری را که وطن اصلیش بود ترك کرد و رهسپار خراسان گردید کتاب تاریخ عتبي از تألیفات اوست و چون کتاب مزبور را برای یمین الدوله محمود غزنوي نوشت بتاریخ یمینی معروفست. این کتاب در قرن هفتم هجری بزبان فارسی ترجمه گردیده و در اول قرن یازدهم هجری منیني شرحی بزبان عربي بر آن نوشته و به «الفتح الوهبي» موسومش ساخته است

عتبي در ٤۳۱ وفات یافت

شیخ عطار ـ (۵۱۳ـ۶۲۷ه)

فرید الدین محمد بن ابراهیم عطار از مشاهیر و مستغنی از توصیف است عطار در نیشابور متولد شد و بیشتر عمر خود را درین شهر گذرانده است شیخ عطار از معاصرین سلاطین خوارزمشاهی و از مریدان شیخ مجدالدین بغدادي بوده است در فتنه مغول در نیشابور مقتول شد قبرش در این محل بصورت خراب باقي بود تا امیرعلیشیر در مائه نهم هجری آنرا تعمیر و مرمت کرد

خواجه عطا ملك جوینی ـ خواجه عطا ملك جوینی از وزراء و مورخین نامی ایران در دورهٔ مغول معاصر با هولاکو خان بوده است کتاب تاریخ جهانگشا در سه مجلّد مشتمل بر تاریخ مغول و خوارزمشاهیان و اسماعیلیه از تألیفات خواجه عطاء ملك فعلا موجود است

علّامه حلی ـ شیخ جمال الدین ابی منصور حسن بن سدید الدین یوسف بن زین الدین علی بن مطهر حلّی در سال ۶٤۸ متولد گردیده و در سال ۷۲۶ وفات نموده است از مشاهیر علماء و پیشوایان روحاني شیعه محسوب میگردد متجاوز از پانصد مجلّد در علوم مختلفه بخط خویش تحریر فرموده و بسیاري از تألیفات نفیسه از او باقي مي ماند

علّامه مجلسی ـ محمد باقر بن محمد تقی مجلسی از پیشوایان مذهب شیعه و اعظم علمای روحانی معاصر پادشاه سلطان حسین صفوي بوده است و تألیفات او مشهور و موفور است که مهمترین آنها مجموعهٔ بحار الانوار در حفظ آثار امامیه تدوین شده است وفات علّامه مجلسی در ۲۷ رمضان سنه ۱۱۱۱ هجری واقع گردید

علی بن العباس المجوسی ـ علی ابن العباس المجوسی الاهوازی الارّجانی از مشاهیر اطباء ایران وطبیب عضد الدوله دیلمي بود دین او زردشتي و در سنه ۳۸٤ وفات یافت کتاب کامل الصناعه الطبیّه از تألیفات اوست و بطبع رسیده است

عماد الدین اصفهاني ـ ابوعبدالله محمد بن صفی الدین اصفهانی از علماء مورخین قرن ششم هجری در اصفهان متولد گردید و در بغداد به تحصیل علوم پرداخت وفاتش در دمشق بتاریخ ۵۹۷ هجري واقع شد کتاب نصرة الفطره وعصرة القطره در تاریخ سلاجقه کتاب برق شامي در تاریخ

صلاح الدین ایوبی وبسیاری تألیفات
دیگر ازوی باقی است

عمربن ابی ربیعه - عمربن ابی ربیعه
مخزومی از سخنوران و فصحاء قرن
اول اسلامی بوده وفاتش در سنه
۹۳ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعار
عمربن ابی ربیعه در لیپزیك و مصر
بطبع رسیده است

سید علیخان - سید صدر الدین
علیخان بن امیر نظام الدین دشتکی
شیرازی از احفاد زیدبن علی بن
الحسین علیهما السلام در ۱۰۵۲
در مدینه طیبه متولد و در شیراز
در ۱۱۱۷ هجری وفات نمود این
عالم بزرگوار از علما و ادبا ووزراء
بزرك در حجاز وهندوستان وایران
باحترام وعزت میزیست کتاب شرح
صحیفه سجادیه و کتاب طراز اللغه
و کتاب شرح کبیر صمدیه وانوار
الربیع و سلافة العصر وبسیاری از
مؤلفات دیگر از آن سیّد دانشمند
باقی است

- غ -

غزالی طوسی - (۴۵۰-۵۰۵ ه)
ابو حامد محمد بن محمد حجة الاسلام
غزالی فاضلی گرانمایه بود نزد ابو المعالی
امام الحرمین بتحصیل علوم پرداخت
در ۴۸۴ خواجه نظام الملك طوسی
او را ببغداد آورد مدرسیّ مدرسهٔ
نظامیه را باو سپرد چندی بعد غزالی
بسمت شام وبیت المقدس واسکندریه
و مصر رفته مدتی هم در آن دیار
توقف نمود و آخر الامر بطوس
مراجعت کرد و بتحریر و تالیف کتب
پرداخت و مؤلفات کثیره مثل
احیاء العلوم و کیمیای سعادت بسیط
و وسیط و نصایح الملوك از خود
باقی گذاشت .

غیاث الدین جمشید کاشانی - از
مشاهیر علماء علم هیئت و ریاضی
است در زمان میرزا الغ بیك
گورکان میزیسته و زیج الغ بیکی
باتفاق او انجام گرفت

سید غیاث الدین - سید غیاث الدین

ابو المظفر عبد الکریم بن جمال الدین
احمد بن طاوس علوی حسینی حایری
از اجلّه دانشمندان و فقهای قرن
هفتم هجری ولادتش درسال ۶۴۸
وفاتش در سنهٔ ۶۹۳ واقع گردید
کتاب شمل منظوم در احوالات
مصنّفین علوم کتاب تحریر طاوس
کتاب اجازات و سایر کتب دیگر
است که از تصنیفات عالیه او
محسوب میشود

عنصری - حکیم ابو القاسم حسن
عنصری بلخی ملك الشعرای دربار
سلطان محمود غزنوی است گویند سی
هزار بیت گفته و اکنون بیش از
سه هزار بیت از آن باقی نمانده در
سال ۴۳۱ وفات یافته است

- ف -

فاضل خان گرّوسی - محمد فاضل
خان گروسی متخلص به راوی
ولادتش درسنه ۱۱۹۸ وفاتش
درسال ۱۲۵۲ واقع شد از مشاهیر
ادبا و نویسندگان زبان فارسی
کتاب تذکرهٔ انجمن خاقان از تألیفات
مشهورهٔ آن ادیب نامی است

فخر الدین رازی - ابو عبدالله محمد بن
عمر بن حسین رازی از بزرگان
فضلاء و دانشمندان قرن ششم هجری
در زبان فارسی و عربی نویسنده
و ناطق زبردستی بوده است کتاب
تاریخ الدول و تفسیر کبیر و بسیاری
آثار عالیه از حکیم مزبور باقی است
وفاتش در ۶۰۶ هجری در هرات
واقع شده و همانجا مدفون گردید

فرّاء - ابوزکریا یحیی بن زیاد معروف
به فراء دیلمی فارسی از علماء علم
نحو و لغت عرب در دربار هرون و
مأمون الرشید بوده است وفاتش
در سنهٔ ۲۰۷ هجری واقع شد

فرخی - حکیم ابوالحسن علی بن
جولوق سیستانی مقام او میان
قصیده سرایان مرتبت سعدیست در
میان غزل گویان معاصر سلطان
محمود غزنوی بوده و بسال ۴۲۹

وفات یافته دیوان مطبوع او معروف است .

فردوسی - حکیم ابو القسم فردوسی طوسی صاحب کتاب شاهنامه سر آمد شعراء و حکماء پارسی زبان و از رجال بزرك عالم است باتفاق آراء تا کنون کتاب جامع نفیسی در ادبیات زبان ایرانی مانند شاهنامه نگاشته نشده است قصهٔ تألیف شاهنامه و بیوفائی شاه محمود غزنوی تا کنون معروف داستان سرایان شرق و غرب است وفات حکیم طوسی در سنهٔ ۴۱۱ در شهر طوس اتفاق افتاد

فرزدق - همام بن غالب معروف به فرزدق از شعرای نامی مائه اول و ثانی هجری و معاصر با هشام بن عبد الملك است وفاتش در سال ۱۱۰ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعار شاعر مزبور در سنه ۱۸۷۰ میلادی بفرانسه ترجمه و در پاریس طبع شد

فیروز آبادی - ابو طاهر مجد الدین محمد بن یعقوب بن محمد بن ابراهیم شیرازی فیروز آبادی در سال ۷۲۹ در بلدهٔ کازرون متولد گردید سپس بممالك عثمانی مسافرت نموده بمصاحبت سلطان با یزید عثمانی نایل گشت دانشمند مذکور بواسطه حافظه فوق العاده موفق بتألیف کتاب قاموس در علم لغت گردید وفاتش در سال ۸۱۷ هجری اتفاق افتاد

- ق -

قاآنی - میرزا حبیب الله قاآنی شیرازی از قصیده سرایان بزرك دورهٔ قاجاریه است در ۱۲۷۰ هجری وفات یافت

قابوس وشمگیر - شمس المعالی قابوس وشمگیر از سلاطین آل زیار و در بلاغت و فصاحت و حسن خط معروف است . کمال البلاغه و سیر الملوك از تصانیف اوست در ۴۰۳ هجری کشته شد و در بقعهٔ گنبد قابوس مدفون میباشد

قلقشندی - شهاب الدین احمد بن علی بن احمد قلقشندی مصری از منشیان و نویسندگان نامی قرن هفتم و هشتم هجری وفاتش در ۸۲۱ واقع شد
کتاب صبح الاعشی فی صناعة الانشاء از بهترین تصنیفات معظم له محسوب میشود دیگر کتاب نهایة الارب فی معرفة قبایل العرب در موضوع انساب قبایل عرب کتاب نفیس مهمی میباشد

قایممقام فراهانی - میرزا عیسی قایممقام فراهانی از نویسندگان و ادباء و وزراء قرن سیزدهم هجری در دربار فتحعلی شاه قاجار و پسرش نایب السلطنه عباس میرزا دارای مقام ارجمندی بوده است
وفاتش در سنهٔ ۱۲۳۷ واقع شد

- ك -

کثیر عزة - کثیر بن عبد الرحمن خزاعی از شعرای نامی قرن اول هجری بمناسبت معاشقه با عزة نام از مشاهیر زمان معاصر باسم وی مشهور گردیده است دیوان خطی شاعر مزبور در کتابخانه پاریس و برلین موجود است

کسائی - علی بن حمزه فارسی معروف بکسائی از علماء علم نحو و لغت عرب معاصر با هرون الرشید وجزء معلمین دربار آن خلیفه بوده است وفاتش در سنهٔ ۱۸۹ هجری و مختصری از تالیفاتش در کتابخانه برلین موجود است

کلینی - ابو جعفر محمد کلینی رازی از فقهاء و علما مذهب شیعه و در ایام المقتدر بالله میزیسته کتاب کافی از تالیفات معروف وی میباشد وفاتش در سال ۳۲۸ هجری است

کمال الدین اصفهانی - (متوفی در ۶۳۵) کمال الدین اسمعیل پسر جمال الدین عبد الرزاق اصفهانی از شعرای معروف قرن هفتم هجری میباشد در اصفهان متولد بخلاق المعانی ملقب است در زمان سلطان محمد

خوارزمشاه میزیسته و در فتنهٔ مغول حضور داشته است و چنانکه مذکور است در این فتنه بدست مغولان در اصفهان بقتل رسید قصاید غرّای او معروف

کمیت – کمیت بن زیداسدی از شعراء و سخنوران نامی قرن ثانی هجری وفاتش درسنهٔ ۱۲۶ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعار کمیت در لیدن و مصر در سال ۱۹۰۴ بطبع رسیده است

کوشیار جیلی – ابوالحسن کوشیار بن لبان بن با شهری گیلانی از مشاهیر منجمین زمان خود در نصف اخیر قرن چهارم هجری میزیسته چهار کتاب از تألیفات او در کتابخانه‌های اروپا موجود است و مجمل الاصول از آنجمله میباشد

– م –

متنبی – ابوالطیب احمد بن حسین کندی در کوفه بتاریخ ۳۰۳ هجری متولد گردید جزء شعراء و فصحاء درجهٔ اول اسلامی محسوب میگردد دیوان متنبی کراراً بطبع رسیده و موضوع بحث ادبای معاصر است

وفاتش در سنه ۳۵۴ هجری اتفاق افتاد

مجنون – قیس بن ملوح عامری معروف به مجنون از شعرا وچکامه سرایان قرن اول هجری اشعار و قصاید وي درنهایت اشتهار و موضوع داستان نویسان نامی است دیوان مجنون در مصر و بیروت و نولس و برلین و بارلیر کراراً بطبع رسیده است

ملا محسن فیض – مولی محسن محمد فیض کاشانی – از مفسرین وعلماءمذهب شیعه است دیوانی در شعر فارسی نیز دارد . صاحب کتبی متعدد در فقه و تفسیر میباشد . نود سال تمام عمر کرد . وفاتش در سال هزارو اندی از هجرتست

محقق ثانی – شیخ زین الدین ابوالحسن علی بن حسین بن عبدالعالی عاملی کرکی معروف به محقق ثانی اصلا اهل شام بوده است از آنجا به مصر و عراق عرب مسافرت نموده و بالاخره در عصر شاه طهماسب صفوی در اصفهان وارد و اقامت نمود شاه طهماسب محقق را قاضی القضاة و شیخ الاسلام جمیع ممالك ایران نمود قبله بلاد داخلی ایران را او تعدیل کرد کتب و رسایل بسیاري درعلم فقه تألیف نموده است وفاتش در نجف سنه ۹۴۰ واقع گردید

محمد ابن زکریا – ابوبکر محمد بن زکریای رازی سرآمد اطباء واستاد علم شیمی یکی از بزرگترین رجال علمی قرن سوّم هجری محسوب میشود گویند علم طب نیست بود به همت ارسطو هست گشت وبجدیت محمد ابن زکریاء رازي جمع آوری گردید و در اثر اکتشافات ابن سینا تکمیل شد

متجاوز از دویست مجلد تألیفات در علم طب وشیمی دارد که متجاوز از بیست جلد آن فعلاً موجود و مهم ترین آنها کتاب الحاوی وکتاب الطب المنصوری وکتاب الفصول و کتاب الکافي است وفات ابوبکر رازی درسنهٔ ۳۲۰ هجري واقع شد

محمد بن سعد – ابو عبدالله محمد بن سعد ازهری از اعاظم مورخین ومؤلفین اسلامي وفاتش در سنهٔ ۲۳۰ هجري اتفاق افتاد کتاب طبقات ابن سعد مشتمل بر چندین مجلد مشهور بطبقات کبیر در علم تاریخ و شرح حال رجال نامی از کتب نفیسه و بالسنهٔ اروپائی ترجمه شده است

شیخ محمد عبده – شیخ محمد عبده از علماء نامی ومصلحین اسلام در قرن سیزدهم هجری درسال ۱۲۵۸ در یکی از قراء توابع قاهره متولد گردید در جامع الازهر تحصیلات خود را به پایان رسانید وخدمت سیدجمال

الدین افغانی نیز تلمذ نمود وفاتش درسال ۱۳۲۳ ه اتفاق افتاد

شیخ محمود شبستری ـ سعدالدین محمود شبستری تبریزی ازاجله عرفا وادبا قرن هفتم هجری است کتاب « مثنوی گلشن راز » که یکی از بهترین وانفس ترین آثار صوفیه معروف خاص وعام میباشد از طبع وقریحه اوست درحدود ۷۲۰ ه. وفات یافت.

محیي الدین اعرابی ـ شیخ محیي الدین ابو محمد بکری از مشاهیر مشایخ عرفاء درشهر دمشق متولد گردیده و درسنهٔ ۱۱۶۲ هجری درقاهره وفات نموده است ۴۵ مجلد کتب مختلفه درعرفان وتصوف تألیف نموده که اغلب آن درکتابخانه برلین وخدیوی مصر موجود است

سیدالمرتضي ـ علي ابن طاهر المرتضی ازاحفاد حضرت موسی الکاظم واز اجلّه علماء شیعه است در بغداد نقیب طالبیین بود درعلم فقه وکلام وادب وشعر مقام عالی و مصنفات بسیار دارد که مهمتر ازهمه کتاب نهج البلاغه مشتمل برخطب واقوال حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام میباشد وابن ابی الحدید آن را مفصلاً شرح کرده ودر طهران در سنه ۱۲۷۱ بطبع رسیده است کتاب «الدرر والغرر» نیزازتألیفات سید مرتضی است در سنهٔ ۴۳۶ وفات یافت

شیخ مرتضی انصاری ـ شیخ مرتضی انصاری شوشتری از بزرگان علماء شیعه اثنا عشریه ودرحقیقت مجدّد ومؤسس علم اصول فقه میباشد در اوایل قرن سیزدهم متولدشده ودرسنه ۱۲۸۱ وفات یافت فرائد الاصول و مکاسب وطهارت وصلوة از مؤلفات آن عالم بزرگواراست

مسعود سعد سلمان ـ (متوفی در ۵۱۵ م) ابوالفخر مسعودبن سعدبن سلمان اصلاً از اهل همدان ولی پدرش به لاهور عزیمت کرده و مسعود دراین شهر متولد شد ودر همانجا به تحصیل علوم پرداخت در دربار محمود غزنوی قرب ومنزلت زیاد یافت اما چیزی نگذشت که سلطان نسبت باو بد گمان شد مسعود که اغلب عمر خود را در زندان بسر برده وسختی کشیده است بهمین مناسبت اشعار حبسیهٔ او معروف است دیوانش بطبع رسیده

مسعودی ـ علی بن حسین بن علی از احفاد عبدالله بن مسعود بوده وبدین مناسبت بمسعودی اشتهار یافت از علماء علم تاریخ و هیئت در اواسط قرن چهارم هجری میزیسته ودرسنه ۳۴۶ وفات نمود کتاب مُروج الذهب کتاب اخبار الزمان در تاریخ کتاب التنبیه والاشراف درعلم هیئت ازمؤلفات مسعودی باقی است

معزی ـ امیر معزی اسمش محمد پسر عبدالملك از شعرای معروف زمان سلجوقیان است اصلاً ازاهل نیشابور ولی در خدمت سلطان سنجر سلجوقی ازخراسان باصفهان آمد و نزد این سلطان تقرب زیاد یافت تابمرتبه امارت وملك الشعرائی رسید وفاتش در ۵۴۲ هجری اتفاق افتاد

امیرمعزي درمدیحه گوئی وظرافت طبع مهارت زیاد داشت ودرقصیده سرائی معروف است

شیخ مفید ـ ابو عبدالله محمد بن محمد بن نعمان بن عبدالسلام ملقب بشیخ مفید در سال ۳۳۶ متولد گردیده ودرسال ۴۱۳ رحلت نمود مزار شریفش در مقابر قریش از اعلام علمای شیعهٔ امامیه وفحول دانشمندان عصر خویش بوده است عضد الدوله دیلمی معاصر حضرت [illegible] وخواجه تجلیل ازاو مینمود [illegible] تألیفات بسیاری [illegible] باقی مانده است

مقریزی ـ تقي الدّین بن علاءالدین عبیدی ازمؤرخین مشهور نامی اسلام درسنهٔ ۷۶۶ هجری درقاهره متولد گردید ودرسال ۸۴۵ وفات نمود

کتاب خطط مقریزی در تاریخ مصر کتاب المقفی وبسیاری کتب نفیسهٔ دیگری ازاو باقی است

مقری ـ ابو العباس احمد بن محمد بن احمد مقری اصلاً از اهالی فاس و مراکش در سال ۱۰۲۸ هجری به قاهره مهاجرت نمود ازمورخین ونویسندگان قرون اخیره اسلامی محسوب میشود کتاب نفح الطیب در تاریخ اندلس از آثار او باقی است وفاتش در ۱۰٤۱ هجری اتفاق افتاد

مقدّس اردبیلی ـ احمد بن محمد معروف بمقدّس اردبیلی از بزرگان روحانیین معاصر شاه عباس صفوی بوده است و در عصر خویش سر آمد اقران گردید کتاب حدیقة الشیعه فارسی درنبوّت وامامت ازتالیفات مشهوره مشار الیه میباشد وفاتش در سال ۹۹۳ واقع گردید

منوچهری ـ (٤۳۲ هجری) حکیم ابو النجم احمد منوچهری ازاهل دامغان است ابتدا مدّاح ملك المعالی منوچهر بن قابوس بود و بهمین مناسبت منوچهری تخلص کرده بعد بدربار سلطان محمود غزنوی آمد و از جمله شعرا غزنویان گردید مسمّطات منوچهری در نهایت امتیاز و شهرت است

مولوی رومی (٦۰٤ـ٦۷۲ هـ) ـ

جلال الدین محمد بن بهاءالدین درشهر بلخ متولد شد پدرش با اهل وعیال بحج رفت و از راه بیت المقدس شام و از انجا بقونیه روم آمد و در آن شهر ساکن شد و بهمین مناسبت جلال الدین را رومی گویند

مولوی در زمان سلطنت علاءالدین کیخسرو سلجوقی در روم بافاده و استفاده مشغول بود و مجلس درس معتبری داشت ولی چیزی نگذشت که مجذوب شمس الدین تبریزی که نسبت طریقت او بمعروف کرخی میرسد گردید کتاب مثنوی در شش مجلد از آن عالم ربانی معروف است

میرزا مهدیخان منشی ـ میرزا مهدی خان بن محمد نصیر استرابادی مورخ و منشی مشهور دربار نادری از نویسندگان قرن دوازدهم هجری محسوب میگردد کتاب دُرّهٔ نادری کتاب تاریخ جهان گشا کتاب سنگلاخ زبان ترکی از تالیفات او میباشد

مهستی ـ از زنهای شاعره و ازاهل گنجه است در خدمت سلطان سنجر سلجوقی مکانت و محبوبیّت داشته رباعیات او بسیار محکم ومانند اشعار اساتید است

مهیار دیلمی ـ ابو الحسن مهیار ابن مرزویه شاعر ونویسنده ایرانی نژاد عربی زبان است بدست سید رضی ازکیش مجوسی بدیانت اسلام مشرف شده ونزد اوفن شعر آموخت واز اجلهٔ شعرا گردید . دیوان او معروف ومطبوع است در ٤۲۸ هـ . وفات یافت

میدانی ـ ابو الفضل احمد بن محمد بن احمد نیشابوری میدانی ازعلماء علم لغت و امثال عرب در اوایل قرن ششم هجری میزیسته ودرسال ۵۱۸ در نیشابور وفات نموده است ـ

کتاب مجمع الامثال در امثال عرب کتاب السامی فی الاسامی از تالیفات میدانی فعلاً موجود است

میر داماد ـ میر محمد باقر بن میر شمس الدین محمد حسین استرابادی الاصل اصفهانی معروف بسید داماد ازفلاسفه و علماء وادبای عالیمقدار دربار صفویه بوده است اشعار بدیعه مشار الیه بفارسی وعربی در نهایت فصاحت میباشد استاد ملاّ صدرای شیرازی است تالیفات عالیه معظم له عبارتند از کتاب انموذج درعلم ریاضی کتاب ایضاحات واشراقات درحدوث وقدم وجذوات در علم عرفان حبل المتین درحکمت

سید داماد موقع تشرف به نجف اشرف باشاه صفی درسال ۱۰٤۱ درنجف رحلت نمود

میر فندرسکی ـ میر ابو القاسم حسین

موسوي فندرسكي از حكماو دانشمندان عصر شاه صفی صفوي بوده و تاليفات نفيسه از او باقی است میر فندرسكی در شهر اصفهان ايام سلطنت شاه صفی بسنّ هشتاد سالگی وفات نموده ودر همان بلده مدفون گرديد

— ن —

نابغهٔ بني شيبان — عبد الله بن مخلوق معروف به نابغهٔ بنی شیبان از شعراء نامي دورهٔ اموی و نصرانی مذهب بوده است اشعر وی بیشتر درمدح عبدالملك اموی خليفه معاصر گفته شده و ديوان اشعارش در كتابخانهٔ خدیوی مصر موجود میباشد

ناصر خسرو — حكيم ناصر خسرو ابن حارث نسبش بحضرت علی بن موسی الرضا میرسد — از حکماء وشعراء معروف ایرانست درسال ٣٩٤ متولد گرديد ومدتی را بمسافرت وزمانی را بعزلت وریاضت گذرانید رمیگویند یکصد ر چهل سال زندگی کرده ودر ٥٣٤ وفات يافته است

زاد المسافرين — سعادتنامه روشنائی نامه از تصنيفات اوست وغالباً حجّت تخلص میفرموده . دیوانش معروف ومتداول است

نجم الدوله — میرزا عبد الغفار بن میرزا علیمحمد نجم الدوله از علماء نامي اخير علم هيئت وریاضیات — ولادتش در سنه ١٢٥٩ وفاتش بتاريخ ١٣٢٦ اتفاق افتاد تاليفات او در نهايت اشتهار و از هر حيث جامع ومرغوب است كتاب هداية الجبر در اصول جبر ومقابله كتاب جراثقال كتاب نقشه برداری هندسه دیسکریپتیو پل سازی راه سازی مساحی علم المخروطات جغرافیای بزرك كفاية الحساب كتاب آسمان وغيره از تصانيف معظم له است

خواجه نصير طوسي — خواجه نصير الدين محمد بن محمد بن حسن طوسی حکیم وعالم و رياضی مشهور در سال ٥٩٧ هجری درشهر طوس متولد گردید

ودر سنه ٦٧٢ وفات نمود ودرروضهٔ كاظمیّین علیهما السلام مدفون گرديد از مفاخر ایران وایرانیان محسوب میگردد مدتی وزارت هلاكو را نموده زیج مشهور ایلخانی را درشهر مراغه بنا كرد وكتابخانهٔ در آنشهر ترتيب داد كه دارای چهارصد هزار مجلد كتاب بود تاليفات بسيار و معروف دارد

نظام الملك — (متوفي در ٤٥٨ ه) حسن بن اسحق طوسی یکی از وزراء جليل القدري است كه گذشته از تدبیر مملکت داری بعلم وادب هم توجه داشته است پس از فراغت از تحصیل در بلخ چندی نزد ابن شاذان وبعد درملازمت الب ارسلان بسر میبرد

پس از كشته شدن الب ارسلان در خدمت ملكشاه همان قرب ومنزلت سابق را يافت وبوزارت او اشتغال داشت عاقبت بدست یکی از فدائين اسمعيليه كشته شد

مدرسه نظاميّه بغداد را او ساخته است كتاب سیاست نامه منسوب باوست

حكيم نظامی گنجوی (متوفّي در ٥٧٦ ه)

ابو محمد نظام الدين الياس بن يوسف متخلص بنظامی از شعراء معروف است بعضی او را از اهل تفرش وكوهستان قم دانسته اند حكيم نظامی شاعر زبر دست و معروف معاصر با طغرل ابن ارسلان از جمله اتابكان آذربایجان بوده است مثنويات خمسه او از شاهكار های بزرك زبان فارسی است

شاه نعمت الله ولی — (٨٣٤ — ٧٣١ ه) سيد نور الدين نعمت الله بن عبد الله درحلب متولد شد پس از خواندن فقه و تفسیر وكلام در سن ٢٤ سالگی بمسافرت پرداخت در سن ٦٠ سالگی در كوهبنان كرمان ساكن شد

نعمت الله ولی از اجلّه متصوفه و مشايخ در زمان امير تيمور و پسرش شاهرخ میزیست و اشعار

او در عرفان متداول است

— و —

وحشی بافقی از اهل بافق کرمان مداح شاه طهماسب اول بوده بوده دیوان اشعار و مثنوی ناقص فرهاد و شیرین ، او معروف است در ۹۹۱ ه . وفات یافت

وصّاف — ادیب عبدالله ابن فضل‌الله شیرازی از مشاهیر ادبا و مورخین قرن هشتم هجری معاصر بالجایتو سلطان محمد خدابنده است کتاب « تجزیة الامصار وتزجیه الاعصار » که معروف به « تاریخ وصاف » و یکی از کتب مشکله ادبیات فارسی است تالیف اوست . از زبان او نثر فارسی صورت تکلف و تعقید حاصل نمود .

— هـ —

هاتف — سید احمد هاتف اصفهانی در نثر و نظم قدرتی بسزا داشته ترجیع بندا و معروف است در سال ۱۱۹۸ هجری وفات یافته است

— ی —

یاقوت حموی — (۶۲۶ — ۵۷۴ ه .) ابوعبدالله شهاب‌الدین یاقوت اصلاً یونانی بود ودر یکی از جنگها بچنگ مسلمین افتاد و باسم غلامی در بغداد بتاجری حموی فروخته شد تاجر مزبور بتربیت غلام پرداخت و او را بمسافرت فرستاد در همین وقت یاقوت تمام قسمت شمالی ایران و هندوستان واروپا راسفر کرد اما پس از مرگ تاجرنیز دنباله مسافرت خودرا ادامه داد وبالاخره درمرو مقیم شد

دو کتاب معجم‌الادباء ومعجم‌البلدان از اوست

یاقوت مستعصمی — ابوالدر جمال‌الدین یاقوت البغدادی — کاتب المعتصم بالله آخرین خلیفه عباسی است ودر حسن خط معروف آفاق است کتاب اسرارالحکماء تالیف اوست دیوان اشعار نیز دارد در ۶۹۸ ه . وفات یافت

مملکت ایران

مساحت کل مملکت ایران ۴۲۲۵۰ فرسنگ مربع

جمعیت کل ایران ۰۰۰،۰۰۰،۱۰ تقریبی

حدود مملکت ایران

سرحد غربی

خط سر حدی شمالي و غربي ايران از ناحيه كوه ارارات شروع ميشود . خطی بطول ۲۰ میل انگلیسی از رود خانه ارس در ۳۹ جه ۴۵ ثه شمالي و ۴۴ جه ۴۰ ثه شرقی (گرنویچ) تا کوه ارارات بسمت جنوب غربی حد فاصل خاك روس و ایران است . و از کوه ارارات خطی بطول ۷۰۰ میل انگلیسی تا دهنه شط العرب در ۳۰ جه شمالي و ۴۸ جه ۴۰ ثه شرقي (گرنویچ) حد فاصل خاك تركيه و ايران ميباشد

سرحد شمالی

از ۲۰ میلی شمال شرقی کوه ارارات در رودخانه ارس خط سر حد شمالی ایران شروع میشود تا امتداد طول شرقی ۴۸ جه این خط بطرف جنوب شرقی از صحراء و کوهستان مغان بامتداد ۳۵ میل عبور کرده به بیله سوار میرسد واز انجا بطرف جنوب منحرف شده به مغرب رودخانه آستارا و بندر آستارا منتهی میشود . در آستارا همه جا ساحل دریاي خزر سرحد ایران است تا خلیج حسینقلی در شمال استراباد و از آنجا رود اترك خط سرحدی شمرده میشود تا چبات سپس بطرف مشرق و جنوب شرقی امتداد دارد تا بسرخس در کناررود تجن میرسد . طول خط مستقیم از کوه ارارات تا سرخس تقریبا ۹۳۰ میل است .

سرحد شرقی

خط سر حد شرقی از سرخس تا نزدیکی بندر گوادر (که در بحر عمان به ۲۵ جه شمالی و ۶۱ جه و ۲۰ ثه شرقی واقع شده است) تقریباً ۸۰۰ میل امتداد دارد

سرحد جنوبی

خط سر حد جنوبی ایران سواحل دریاي عمان و خلیج عجم است از بندر گوادر تا دهنه شط العرب که تقریباً ۸۷۰ میل طول دارد و ما بین ۴۸ جه ۴۰ ثه شرقي و ۶۱ جه ۲۰ ثه شرقي (گرنویچ) قرار گرفته است.

شهرهای ایران

بلاد و قصبات	عده نفوس تقریبی شهر باحومه	عرض جغرافیائی (درجه)	(دقیقه)	(ثانیه)	طول جغرافیائی نسبت به نصف النهار طهران (درجه)	(دقیقه)	(ثانیه)	ارتفاع بحسب ذرع
اردبیل ـ آذربایجان	۲۰۰۰۰	۳۸	۹		غ ۳	۱۱		۱۴۵۱
ارومیه ـ «	۲۱۴۲۰	۳۷	۲۴		غ ۶	۱۵		۱۲۲۴
استراباد ـ استراباد	۱۵۰۰۰	۳۶	۵۱	۲۶	ش ۳	۰	۰	۱۱۰
اشرف ـ مازندران	۲۰۰۰	۳۶	۴۱	۴۰	ش ۲	۶	۳۰	۱۵
اصفهان ـ اصفهان	۱۲۱۷۰۰	۳۲	۳۹		ش ۰	۱۵		۱۵۶۷
اهر ـ آذربایجان	۹۵۹۰	۳۸	۳۰		غ ۴	۲۰		۱۳۸۴
بارفروش ـ مازندران	۵۰۰۰	۳۶	۲۷		ش ۱	۱۲		۱۰
بجنورد ـ خراسان	۸۰۰۰	۳۷	۳۱		ش ۵	۳		۹۳۸
بروجرد ـ لرستان	۲۵۰۰۰	۳۳	۵۱		غ ۲	۲۸		۱۶۰۵
بسطام ـ خراسان	۲۵۰۰	۳۶	۲۹	۰۷	ش ۳	۲۵	۳۰	
بندرعباس ـ بنادرجنوب	۱۶۰۰۰	۲۷	۹		ش ۴	۴۴		۴
بندرجز ـ استراباد	۱۰۰۰	۳۶	۴۷	۳۰	ش ۲	۳۰	۳۰	۵
بوشهر ـ بوشهر	۳۰۰۰۰	۲۸	۵۹		غ ۰	۲۶		۴
بهبهان ـ بهبهان	۸۰۰۰	۳۰	۴۳		غ ۱	۵		۱۱۶٫۶
بیجار ـ کروس	۷۳۰۰	۳۵	۵۰		غ ۳	۵۲		۵۱۰
بیرجند ـ خراسان	۳۰۰۰۰	۳۲	۵۳		ش ۷	۵۰		۱۳۵۰
پهلوی ـ گیلان	۲۸۰۰۰	۳۷	۳۲		غ ۱	۵۸		۱٫۵
تبریز ـ آذربایجان	۲۴۰۰۰۰	۳۸	۴	۵۰	غ ۵	۶		۱۴۸۰
تربت حیدری ـ خراسان	۳۵۰۰۰	۳۵	۱۵		ش ۷	۱۰		۱۳۱۳
تربت شیخ جام ـ «	۵۰۰۰	۳۵	۱۳	۵۰	ش ۹	۱۲	۴۰	۹۵۸
ترشیز ـ «	۲۵۰۰۰	۳۵	۹		ش ۷	۱۲		۳۰۳
تون ـ «	۲۳۳۶۰	۳۴	۰	۰	ش ۶	۴۸	۰۰	۱۱۵۲
خرم آباد ـ لرستان	۲۴۰۰۰	۳۳	۲۲		غ ۲	۵۵		۱۱۸۲

شهرهای ایران

بلاد و قصبات	عده نفوس تقریبی شهر باحومه	عرض جغرافیائی (درجه)	(دقیقه)	(ثانیه)	طول جغرافیائی نسبت به نصف النهار طهران (درجه)	(دقیقه)	(ثانیه)	ارتفاع بحسب ذرع
خرم آباد ـ تنکابن	۴۸۲۰	۳۶	۴۰		غ ۰	۲۴		۴
خوی ـ آذربایجان	۷۲۰۰۰	۳۸	۲۳		غ ۶	۲۳		۱۱۲۳
دامغان ـ دامغان	۱۶۲۹۰	۳۶	۶		ش ۲	۱		۳۴۶٫۷
دزفول ـ خوزستان	۵۵۰۰۰	۳۲	۲۴		غ ۲	۵۷		۴۵٫۷
دولت آباد ـ ملایر	۵۰۰۰	۳۴	۱۸		غ ۲	۴۰		۵۳۱
رشت ـ گیلان	۶۵۰۰۰	۳۷	۱۲		غ ۱	۲۸		۱۰
زنجان ـ خمسه	۶۰۰۰۰	۳۶	۴۰		غ ۲	۱۱		۱۶۶۳
ساری ـ مازندران	۱۰۰۰۰	۳۶	۳۵		ش ۱	۴۰		۱۰
ساوجبلاغ ـ آذربایجان	۱۵۰۰۰	۳۴	۴۰		غ ۵	۲۶		۱۳۰۷
ساوه ـ ساوه	۱۲۷۰۰	۳۵	۱		غ ۱	۸		۱۰۰۰
سبزوار ـ خراسان	۶۰۰۰۰	۳۶	۱۲		ش ۶	۱۷	۳۵	۱۶۱۰
سلطان آباد ـ عراق	۲۴۰۰۰	۳۴	۴		غ ۱	۴۴		۱۱۳۶
سمنان ـ سمنان	۲۰۰۰۰	۳۵	۳۶		ش ۲	۱		۱۱۴۰
سنندج ـ کردستان	۳۰۰۰۰	۳۵	۱۶		غ ۴	۲۸		۱۷۱۶
شاه‌کوه بالا ـ استراباد	۴۰۰۰	۳۶	۴۵	۲۵	ش ۳	۴	۲	۲۲۱۱
شاهرود ـ شاهرود	۲۲۰۰۰	۳۶	۲۵		ش ۳	۳۲	۵۰	۱۳۰۸
شوشتر ـ خوزستان	۱۸۰۰۰	۳۲	۴	۲۰	غ ۲	۲۶		۱۱۴
شیراز ـ فارس	۶۰۰۰۰	۲۹	۴۰		۱	۸		۱۴۹۰
طهران ـ طهران	۲۰۰۰۰۰	۳۶	۴۰		۰	۰		۱۱۳۰
قزوین ـ قزوین	۵۰۰۰۰	۳۶	۱۵	۳۰	۱	۲۷		۱۲۲۸
قم ـ قم	۴۰۰۰۰	۳۴	۳۹		۰	۲۶		۹۰۳
قوچان ـ خراسان	۱۷۰۰۰	۳۷	۸	۴۰	ش ۷	۱۱		۴۴۰
کازرون ـ فارس	۲۴۰۰۰	۲۹	۳۷	۴۵	۰	۴۰		۸۰۶

شهرهای ایران

بلاد و قصبات	عده نفوس تقریبی شهر با حومه	عرض جغرافیائی درجه	دقیقه	ثانیه	طول جغرافیائی نسبت به نصف النهار طهران	درجه	دقیقه	ثانیه	ارتفاع بحسب ذرع
کاشان ـ کاشان	۵۰۰۰۰	۳۴	۰	۰		۰	۰	۰	۹۳۵
کرد محله ـ استراباد	۲۵۰۰	۳۶	۴۸	۱۲	ش	۲	۴۰	۵۰	۱۰
کرمانشاهان ـ کرمانشاه	۵۰۰۰۰	۳۴	۲۰		غ	۴	۲۶		۱۲۲۸
گلپایگان ـ گلپایگان	۱۵۰۰۰	۳۳	۲۷		غ	۱	۱۱		۱۷۷۶
گلوگاه ـ استراباد	۳۰۰۰	۳۶	۴۴	۱۲	ش	۲	۲۲	۱۸	۹۶
گمش تپه ـ استراباد	۳۰۰۰	۳۷	۰۵	۳۵	ش	۲	۳۸	۱۰	۲
گواشیر ـ کرمان	۵۰۰۰۰	۳۰	۱۶		غ	۵	۲۴		۱۶۱۲
لاهیجان ـ گیلان	۱۵۰۰۰	۳۷	۱۲	۴۰	غ	۱	۱۷	۳۰	۴,۵
لنگرود ـ گیلان	۱۲۰۰۰	۳۷	۸	۳۵	غ	۱	۱۵		۴,۵
لنگه ـ بنادر جنوب	۲۵۰۰۰	۲۶	۳۲		ش	۳	۲۴		۱۱۷
ماکو ـ آذربایجان	۸۰۰۰	۳۹	۲۰		غ	۶	۴۸		۱۲۷۶
محمره ـ خوزستان	۱۰۰۰۰	۳۰	۲۸		غ	۳	۱۲		۱
مراغه ـ آذربایجان	۹۸۱۰	۳۷	۲۲		غ	۴	۲۰		۱۵۷۶
مرند ـ »	۱۰۰۰۰	۳۸	۲۸		غ	۵	۲۹		۱۳۵۱
مشهد ـ خراسان	۱۵۰۰۰۰	۳۶	۱۷	۴۸	ش	۸	۱۰	۱۹	۸۲۰
منامه ـ بحرین	۴۰۰۰۰	۲۶	۱۵		غ	۰	۴۱		۴
نصیرآباد ـ سیستان	۱۵۷۷۰	۳۱	۰		ش	۱۰	۸		۵۱۱
نیریز ـ فارس	۱۰۰۰۰	۲۹	۱۲		غ	۱	۵۸	۵۰	۱۵۰۴
نیشابور ـ خراسان	۲۰۰۰۰	۳۶	۱۲		ش	۷	۲۲	۴۵	۱۱۲۴
همدان ـ همدان	۳۴۰۰۰	۳۴	۴۸		غ	۲	۵۸		۱۸۲۶
یزد ـ یزد	۴۰۰۰۰	۳۵	۵۸		ش	۳	۰		۱۱۱۲

جبال مهم ایران

اسم کوه	ارتفاع تقریبی بحسب ذرع
اسپیدار ـ استراباد	۲۴۰۰
اشتران ـ لرستان	۱۸۶۷
اغری داغ ـ آذربایجان	٤٦٦٦
الوند ـ همدان	۲۰۵۰
الله اکبر ـ خراسان	
بزمان کوه ـ کرمان	۳۹۴۵
بیرک ـ »	۲۸۲۰
تفتان ـ بلوچستان	۳۷۲۰
توچال ـ طهران	۲۹۰۰
جهان نما ـ استراباد	۲۲۷۷
خوش انگور ـ »	۲٤۰۰
دماوند ـ طهران	۶۰۰۰
سبلان ـ آذربایجان	٤۲۵٤
سهند ـ »	۳٤۱۰
شاه کوه ـ استراباد	۳۷۵۰
غاله ـ خوزستان	۲۹۱٤,۵
کرکس ـ کاشان	۲۶٤۵,۸
مالو ـ خوزستان	۲۰۶۲,۵
هزار مسجد ـ خراسان	٤۸۰

ایلات مهم ایران

اسم	ییلاق قشلاق
ایل شاهسون	کوه‌های اردبیل و مشکین ـ مغان
» بختیاری	چهار محال وچقا خور ـ دزفول ورامهرمز
» قشقائی	سمیرم ـ فراش بند و فیروز آباد
» خمسه‌عرب	داراب و فسا ـ شبب کوه
» لرستان	اطراف خرم‌آباد ـ شوشتر دزفول

دریاها و دریاچه‌های ایران

اسامی دریاها و دریاچه‌ها	ایالت و ولایت
بحر خزر	شمال ایران
خلیج فارس	جنوب ایران
ارومیه	آذربایجان
باختگان	فارس
دریاچه قم	قم
زریبار	کردستان
فامور	فارس
مهارلو	»
هامون	سیستان

رودخانهای مهم ایران با طول تقریبی آنها بحسب فرسخ

اسامی	طول	ملاحظات
اجی چای ـ آذربایجان	۳۶	
ارس سرحد بین ایران وروس	۱۲۶	۲۶ فرسخ آن سرحد بین روس و ایران است
اترك ـ استراباد	۵۳	۲۱ فرسخ سرحد ایران وروس
بابل ـ مازندران	۹	
باو ـ فارس	۲۴	شعبه مند
تاتاهو ـ آذربایجان	۱۰	
تالار ـ مازندران	۱۸	
تجن ـ سرحد شرقی	۴۸	۱۸ فرسخ سرحد ایران وروس و ۲۰ فرسخ سرحد ایران و افغان
جراحی ـ خوزستان	٤۶	
جیغتو ـ آذربایجان	۲۳	
چالوس ـ مازندران	۱۰	
زاینده رود ـ اصفهان	۵۰	
سردان ـ کردستان	۱۶	طول قسمتی که در خاك ایران است
سفید رود ـ گیلان	۱۸	تا شیخ میدان
شاهرود ـ طالقان	۲۵	ملحقات سفید رود
قزل اوزن ـ کردستان	۶۵	ملحقات سفید رود
کارون ـ خوزستان	۳۰	
کرخه ـ »	۵۰	
کشکان ـ »		ملحقات کارون
کرند ـ »		» »
گرگان ـ استراباد	۲۸	
لاوین ـ کردستان	۳۷	
کر ـ فارس	۲۸	
نکا ـ مازندران	۲۰	

☆(وقایع مهمه تاریخ ایران)☆

۱ ـ قبل از هخامنشیان

تاریخ قبل از مسیح

۲۰۰۰ ا. ـ مهاجرین اریانی بایران

۱۱۰۰ ـ الی ٦۷٤ ـ مهاجمه وتنازع پادشاهان آشور

۷۰۰ پیدایش سلطنت مدی

٦۰۷ سقوط نینوا وانقراض سلطنت آشور

٦۰۰ اختراع ضرب سکه

۵۸٤ مردن سیاکسار بزرگترین پادشاه مدی

۵۵۰ فتح مدی و شکست آستیاژ آخرین پادشاه مدی بدست سیروس کبیر

۲ ـ عصر پهلوانی ایران

۵۵۰ ـ فتح اکباتان پای تخت مدی بدست سیروس کبیر.

۵٤٦ ـ فتح سارد پای تخت لیدی بدست سیروس کبیر.

۵۳۸ ـ فتح بابل بدست سیروس کبیر

۵۲۹ ـ جلوس کامبیز بتخت سلطنت ایران

۵۲۱ ـ جلوس داریوش کبیر ـ ابتدای ضرب سکه در ایران ـ گرفتن مالات ـ تشکیل ایالات (ساتراپی) ساختن شاهراه مابین شوش و سارد

۵۱۲ ـ عبور از دانوب ـ فتح طراس ومقدونیه حمله بهندوستان

٤۹۰ ـ جنك ماراتان

٤۸۵ ـ وفات داریوش کبیر و وجلوس اگزرسیس

٤۸۰ ـ سوق اردوی بزرك ایران بیونان وفتح آتن

٤٦۵ ـ مرك اگزرسیس وجلوس آرتاگزرسیس (اردشیر دراز دست)

۳۳٦ ـ جلوس داریوش (کودمانوس) آخرین پادشاه هخامنشیان

۳ ـ اسکندر و دورهٔ ملوك الطوایفی

۳۳٦ ـ مرگ فیلیپ وجلوس اسکندر بتخت سلطنت مقدونیه

۳۳۶ ـ حمله بایران جنك گرانیکوس

۳۳۳ ـ جنك ایسوس وفتح قطعی یونان

۳۳۱ ـ جنك آربل

۳۳۰ ـ قتل دارا وسلطنت اسکندر

۳۲۸ ـ حمله بهندوستان

۳۲۳ ـ مرك اسکندر

۳۱۲ ـ تسخیر بابل بدست سلوکوس سردار اسکندر وتشکیل سلطنت سلوکیدها

۲۵۰ ـ شورش پارتها برضد سلوکوس دوم

۲۴۸ ـ ابتدای سلطنت اشکانیان ـ ارشاك اول

۲۰۰ ـ انطیوکوس سوم معروف بکبیر

۱۷۰ ـ ۱۳۸ فتوحات مهرداد اول اشکانی

۱۲۹ ـ مردن انطیوکوس سیدت وانقراض خانواده سلوکید

۱۵۰ ـ ۱۲۸ ـ شورش ارمنستان برعلیه سلوکیدها و استقلال ارمن

۶۵ ـ حمله و جنك رومیها با اشکانیان

میلاد مسیح

۲۰ ق م ـ ۳۷ ب م ـ ادامه جنك وکشمکش بارومانیها و ارمنستان

۵۱ ـ ابتدای تألیف وتدوین کتاب اوستا

۱۱۵ ـ حمله تراژان قیصر روم و فتح عراق وبابل

۲۱۷ ـ آخرین جنك رومانیها با پارتها وشکست اردبانوس قیصر و دادن غرامت جنك بایرانیها

---

۴ ـ عصر طلائی ایران ـ ساسانیان

۲۲۶ ـ جنك رام هرمز وشکست اردوان از اردشیر بابکان

۲۴۱ ـ ۲۴۴ ـ اولین جنك با رومانیها

۲۶۰ ـ اسیری والرین قیصر روم بدست شاپور اول ظهور مانی

۳۰۹ ـ پادشاهی شاپور کبیر ـ شکست ژولیانس قیصر روم و

سرکوبی اعراب وارمنستان

۴۲۰ ـ جلوس بهرام گور ـ جنك بارومانیها ـ حمله هیاطله (هونها)

۴۸۷ ـ جلوس قباد ـ ظهور مزدك

۵۰۳ ـ ۵۱۳ ـ شکست قطعی هیاطله (هونها)

۵۳۱ ـ جلوس نوشیروان عادل ـ قتل عام مزدکیان فتح انطاکیه ـ تسخیر توران ـ بوزرجمهر حکیم. انکشاف نرد و شطرنج ـ ترجمه کلیله ودمنه بفارسی ـ

۵۷۰ ـ تولد حضرت رسول ص

۵۹۰ ـ جلوس خسرو پرویز ـ فتح اورشلیم شکست رومانیها

۶۲۶ ـ محاصرهٔ قسطنطنیه بتوسط ایرانیها

۶۱۴ ـ بعثت حضرت رسول ص

۶۳۴ ـ جلوس یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی

---

۵ ـ عصر اسلامی

مسیحی ـ هجری

۶۲۲ ـ ۱ هجرت حضرت رسول ص از مکه بمدینه و ابتدای تاریخ هجری

۶۳۵ ـ ۱۴ اعزام قشون اسلام بایران

۶۳۶ ـ ۱۴ جنك قادسیه وفتح عرب ـ تسخیر مداین

۶۳۸ ـ بنای دوشهر بصره وکوفه

۶۴۲ ـ ۲۱ جنك نهاوند شکست لشکر ایران (فتح الفتوح)

دورهٔ خلافت از ۶۳۲ ـ تا ۱۲۵۸ مسیحی

۶۳۲ ـ ۱۱ وفات پیغمبر اسلام ص خلافت ابوبکر

۶۳۴ ـ ۱۳ خلافت عمر بن خطاب

۶۴۴ ـ ۲۴ قتل عمر ـ خلافت عثمان

۶۵۶ ـ ۳۵ خلافت علی بن ابیطالب (ع) طغیان معاویه ابن ابی سفیان والی شام جنك جمل جنك صفین .

۶۶۱ ـ ۴۰ شهادت امیرالمؤمنین علی (ع)

۶۸۰ ـ ۶۱ شهادت حسین ابن علی (ع) ـ واقعهٔ عاشورا خلافت

یزید ابن معاویه .

٦٨٤ ـ ٦٥ خلافت عبد الملك مروان

٧٠٥ ـ ٨٦ فتوحات اسلام در ترکستان و آسیای مرکزی

٧٠٧ ـ ٨٩ فتح سند

٧١٧ ـ ٩٩ خلافت عمرعبد العزیز

٧٥٠ ـ ١٣٢ جنك زاب وشکست مروان آخرین خلیفه اموی خلافت ابو العباس ـ قتل عام بنی امیه

٧٥٤ ـ ١٣٦ خلافت جعفر ابو منصور قتل ابو مسلم خراسانی (ابتدای شورش ایرانیها) .

٧٦٢ ـ ١٤٥ بنای شهر بغداد

٧٨٦ ـ ١٧٠ جلوس هرون الرشید عظمت دربار عباسی ابتدای ترجمه کتب طب و فلسفه و ریاضی از یونانی بعربی

٨٠٩ ـ ١٩٣ وفات هرون ـ جلوس مأمون در خراسان ولایت عهد حضرت رضا (ع)

٨٢٧ ـ ٢١٢ ترقی علوم وفلسفه و ادبیات در اسلام

٨٤٧ ـ ٢٣٤ ـ خلافت متوکل قصر سامره قطع سرو کشمیر

٦ پادشاهان اسلامی

٨٦٨ ـ ٢٥٥ ظهور سلاطین صفاریان ـ یعقوب بن لیث

٨٧٤ ـ ٢٦٣ ـ ظهور خانواده سامانیان در خراسان اسمعیل سامانی

٩٢٨ ـ ٣١٦ ظهور آل زیار ـ قابوس و شمگیر

٩٣٢ ـ ٣٢٠ ظهور سلسلهٔ آل بویه ـ دیالمه عضد الدوله

٩٦٢ ـ ٣٥١ ظهور خانواده غزنویان ـ سلطان محمود سبکتکین فتوحات در هندوستان

١٠٣٨ ـ ٤٣٩ ظهور سلسله سلجوقیان

١٠٦٣ ـ ٤٥٥ الب ارسلان سلجوقی

١٠٦٦ ـ ٤٥٩ خواجه نظام الملك بنای مدرسه نظامیه در بغداد

١٠٧٠ ـ ٤٦٣ اسیر شدن ارمانوس

چهارم امپراطور روم بدست لشکر ایران

١٠٧٤ ـ ٤٦٧ بنای رصد خانه جلالی بدست عمر خیام و تاریخ جلالی

١٠٩٣ ـ ٤٨٥ وفات سلطان جلال الدین ملکشاه پیدایش فدائیان اسمعیلیه ـ ابتدای جنگهای صلیب

١١١٨ ـ ٥١٢ جلوس سلطان سنجر

١١٥٢ ـ ٥٤٧ انقراض سلطنت غزنویه وابتدای پادشاهان غور

١١٤١ ـ ٥٣٦ شکست سنجر از قراختائیان

١١٥٧ ـ ٥٥٢ ـ وفات سنجر پیدایش و قوت سلاطین خوارزمشاهیان

٧ حملهٔ مغول

١١٧٥ ـ ٥٧١ ـ ظهور چنگیز خان . انقراض سلسله قراختائیان

١٢١٨ ـ ٦١٥ حمله بترکستان فتح بخارا ـ فتح خوارزم و ماوراء النهر

١٢٢٠ ـ ٦١٧ فرار و مرك سلطان محمد خوارزم شاه ـ قتل و غارت خراسان ـ ویرانی مرو و نیشابور جنگهای سلطان جلال الدین ویران کردن عرب و شمال غربی ایران

١٢٢٧ ـ ٦٢٤ وفات چنگیز خان

١٢٥١ ـ ٦٤٩ تعیین هلاکو خان بسلطنت ایران

١٢٥٦ ـ ٦٥٤ ـ انقراض پادشاهان اسمعیلیه

١٢٥٨ ـ ٦٥٦ ـ فتح بغداد و قتل خلیفه المستعصم آخرین خلفا

٦٦٣ ـ ١٢٦٥ | سلطنت ایلخانیان

٧٣٦ ـ ١٣٣٥ | مغول در ایران

١٣٣٦ ـ ٧٣٦ ـ ظهور خانواده جلایر

١٣١٣ ـ ٧١٣ ظهور آل مظفر

١٢٤٥ ـ ٦٤٣ سلاطین آل کرت

١٣٣٥ ـ ٧٣٦ تولد امیر تیمور

١٣٦٩ ـ ٧٧١ ـ فتح خوارزم بدست امیر تیمور فتح ایران

١٣٩٧ ـ ٨٠٠ ـ جنگهای باطقتمش خان ـ حمله بهندوستان

۱۹۲۵ ـ ۱۳۴٤ ـ انقراض سلطنت قاجاریه بموجب قانون (۹ هم آبان) تاسیس مجلس مؤسسان و اصلاح چهار اصل از قانون اساسی راجع بسلطنت ـ تفویض سلطنت باعلیحضرت شاهنشاه رضا شاه پهلوی بموجب رای مجلس مؤسسان (در ۲۱ آذر)

تاریخ سال ماضی

از دیماه ۱۳۰٤ تا دیماه ۱۳۰۵

حوادث داخله

۲۱ آذر ۱۳۰٤ پیدایش سلطنت اعلیحضرت پهلوی واصلاح اصل ۳٦ ـ ۳۷ ـ ۳۸ ـ ٤۰ قانون اساسی

۲۳ آذر ۱۳۰٤ اجرای مراسم تحلیف از طرف اعلیحضرت پهلوی

چهارشنبه ۲۵ آذر جلوس اعلیحضرت پهلوی

جمعه ۲۷ آذر افتتاح دار المعلمین و رزش

یکشنبه ۲۹ آذر تشکیل ومعرفی اولین کابینه سلطنت اعلیحضرت پهلوی بطریق ذیل:

آقای میرزا محمد علی خان فروغی رئیس الوزراء

آقای میرزا حسنخان مشار وزیر امور خارجه

آقای امیر لشکر عبدالله خان طهماسبی وزیر جنگ

آقای میرزا علی اکبرخان داور وزیر تجارت و فلاحت وفوائد عامه

آقای میرزا حسین خان دادگر وزیر داخله

آقای میرزا مهدیخان فاطمی وزیر عدلیه

آقای میرزا مرتضی قلی خان بیات وزیر مالیه

آقای جعفر قلی خان اسعد وزیر پست و تلگراف

آقای میرزا یوسف خان مشار کفیل معارف

۳ دیماه صدور فرمان انتخابات مجلس شورای ملی برای ششمین دورهٔ تقنینیه

۲۰ دیماه تصویب قانون مالیات ارباب ودواب

۱۹ بهمن تصویب قانون مالیات راه والغای عوارض مالیاتهای بلدی

۲۰ بهمن تصویب قانون واگذاری حق انحصار هوا پیمائی ایران به یونکرس

۲۰ بهمن تصویب قانون اجازه ساختن خطوط آهن اصلی ومهم مملکت

۲۱ بهمن تصویب قانون بودجهٔ مملکتی ۱۳۰٤

۲۲ بهمن اختتام دورهٔ پنجم تقنینیه

۵ فروردین ۱۳۰۵ ٤ مارس ورود مسیون جامعه ملل بایران راجع به تحقیقات امر زراعت تریاك (دهم خرداد از ایران مراجعت نمودند)

۱ ـ اردی بهشت ۲۲ آوریل ۱۹۲٦ انعقاد معاهدهٔ ودادیه وتامینیه بین دولت ایران و جمهوری ترکیه

یکشنبه ٤ اردی بهشت اجراء مراسم تاجگذاری اعلیحضرت همایونی پهلوی در عمارت گلستان مه ۱۹۲٦ اعزام نماینده از طرف دولت ایران برای کنفرانس صحی پاریس

۲۷ اردی بهشت شروع امتحانات مدارس طهران

۸ شوال خراب کردن بقاع بقیع بدست وهابی ها

۱۵ خرداد سقوط کابینه آقای فروغی

۱۷ خرداد انتخاب آقای مستوفی بریاست وزراء

۲۰ خرداد مسافرت اعلیحضرت همیونی به ملایر

۲۲ خرداد معرفی کابینه آقای مستوفی بطریق ذیل:

آقای میرزا حسنخان مستوفی رئیس الوزراء و وزیر داخله

آقای میرزا حسنخان وثوق وزیر مالیه

« میرزا محمد علیخان فروغی وزیر جنگ

آقای میرزا احمدخان بدر وزیر معارف

« حاج مهدیقلی خان هدایت وزیر فوائد عامه

آقای میرزا مصطفی خان بهروز کفیل عدلیه

آقای میرزا داود خان مفتاح کفیل وزارت خارجه

۲ تیر تمرد قوای ساخلوی سلماس و مراوه تپه (جنوب رود اترک)

۵ تیر خاتمهٔ انتخابات طهران

.... تیر اختتام دورهٔ یکسالهٔ انجمن آثار ملی که افتتاح آن در ۱۳ خرداد ۱۳۰۴ شده بود

۱۵ تیر خاتمهٔ امتحانات مدارس طهران

۱۹ تیر روز یکشنبه دو ساعت قبل از ظهر افتتاح دورهٔ ششم دارالشورای ملی

۳ مرداد ۱۵ محرم ورود آقای علیقلیخان مشاورالممالک وزیر خارجه از مسکو بطهران

۳ مرداد مسافرت اعلیحضرت همیونی بخراسان

۱۶ مرداد افتتاح رسمی راه مزندران با حضور هیئت دولت و مسافرت آقای رئیس الوزراء آقای وزیر معارف و آقای وزیر فوائد عامه بمازندران و استرآباد

۲۲ مرداد انتخاب هیئت رئیسه ششمین دورهٔ مجلس شورای ملی بشرح ذیل:

آقای آقا سید محمد تدین رئیس

آقای طباطبائی دیبا
آقای مرتضی قلیخان بیات
} نایب رئیس

* میرزا آقاخان عصر انقلاب
* نوبخت
* آقا سید ابراهیم ضیاء
* میرزا محمد علیخان بامداد
} منشی

* میرزا حسینخان جلائی
* ارباب کیخسرو شاهرخ
* میرزا رضاخان افشار
} مباشر

۲۳ مرداد توقیف و عزل جان محمد خان امیرلشگر خراسان

... مرداد اعزام آقای تیمورتاش وزیر دربار پهلوی به مسکو

.... مرداد ظهور سالار الدوله در کردستان

۲۴ مرداد مراجعت اعلیحضرت همیونی از خراسان

۱۳ مهر - ۱۶ اوکتبر افتتاح

غرفه ایران در نمایشگاه فیلادلفی

۱ آبان حرکت اعلیحضرت همیونی بمازندران

۴ آبان صدور فرمان اجرای نظام اجباری

شنبه ۷ آبان سوء قصد به آقای مدرس

۱۹ آبان معرفی مستر کلیو Mr. R. H. Clive, C. M. G. وزیر انگلیس بحضور شاهانه

۲ آذر انعقاد جشن سالانه اعطاء جوائز و تصدیق نامه ها در وزارت معارف

۱۳ آذر الغاء مالیات صنفی

۱۵ آذر الغاء مالیات روده

۲۷ آذر تصویب قانون معافیت زراعت چای از تادیه مالیات

۲۷ آذر تصویب قانون معافیت ساروج و گچ و آهک از تادیه مالیات راه

۲۵ دی اجازه و امتیاز اتوبوس رانی طهران و شمیران بکمپانی دانمارکی

۲۹ دی اجازه استخدام یک‌نفر متخصص فرانسوی برای مؤسسه پاستور

اشخاص متوفی درسال ماضی

از دیماه ۱۳۰۴

۱۷ دیماه وفات پرفسور ادوارد برون انگلیسی مستشرق و معلم زبان عربی در دارالعلوم کمبریج

۲۲ اسفند وفات ایرج میرزا اجلال الممالک شاعر

۶ تیر ۱۳۰۵ قتل سید محمد خان اصر معاون وزارت مالیه

۲۰ تیر خودکشی محمد ولیخان خلعتبری سپهسالار اعظم

۶ خرداد وفات شیخ عبدالجواد ادیب نیشابوری تولد ۱۲۸۱

۱۷ خرداد وفات حاجی میرزا عبدالمجید مجدی ملک الکلام

۲۱ مهر وفات حاجی میرزا محمد تقی شوریده شیرازی (فصیح الملک) شاعر

معارف

۱ — تعلیمات عالیه

۱ ـ مدارس عالیهٔ (حقوق ـ طب وشعبه (دواسازی وقابلگی دارالمعلمین)

۱ ـ مدرسه حقوق ـ دوره تحصیلات این مدرسه سه سال است پس از ختم تحصیلات و گذراندن امتحان سال دوم محصلین باشلیه و پس از گذرانیدن امتحان سال سوم لیسانسیه در حقوق میشوند شرط ورود باینمدرسه داشتن تصدیقنامه شش ساله متوسطه است

مواد که در مدرسه حقوق تحصیل میشود و ساعات تدریس هفتگی آن در هر سال

مواد تحصیلات	سال اول	سال دوم	سال سوم
علم ثروت	۲	۱	—
تاریخ سیاسی	۳	—	—
تاریخ عمومی حقوق	۲	—	—
حقوق مدنی	۲	۲	۳
علم اصول فقه	۲	۲	—
علم فقه	۲	۲	٥
حقوق اساسی ایران	۲	—	—
احصائیه دموگرافی	۱	—	—
حقوق مالکیت ایران ثبت اسناد واملاك	—	۲	—
حقوق اداری	—	۲	—
حقوق بین المللی عمومی	—	۲	—
حقوق بین الملل خصوصی	—	—	۲
علم مالیه	—	—	۲
حقوق تجارتی	—	—	۲
حقوق اساسی عمومی	—	—	۲
تاریخ معاهدات	—	—	۲
حقوق جزائی و اصول محاکمات	—	—	۲
طب قانونی	—	—	۱

درسال اول علم ثروت و تاریخ سیاسی و تاریخ عمومی حقوق و حقوق مدنی بزبان فارسی ترجمه و تکرار میشود

۲ ـ مدرسه طبی ـ دوره تحصیلات این مدرسه پنجسال است ـ شرط ورود داشتن دیپلم شش ساله متوسطه دیپلم این مدرسه درجه دکتری ـ محصلین مدرسه طب ازسال دوم بعد همه روزه از سه ساعت بظهر الی ظهر در مریضخانها در بالین مرضی مشغول تحصیل عملی هستند ودر خاتمه تحصیلات وگذراندن امتحانات علمی در مدرسه وامتحانات عملی در مریضخانه ازفارغ التحصیلها بعمل میآید (در صورت قبول شدن) باخذ دیپلم موفق میگردند سابقه انترنا واکسترنا هر دو معمول است دوره انترنا واکسترنا هر کدام یکسال و نیم است

مواد تحصیلات و صورت ساعات تدریس هفتگی آن در هر سال

مواد تحصیلات	سال اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم
شیمی طبی	۱	-	-	-	-
فیزیك طبی	۳		-	-	-
تاریخ طبیعی طبی	۳	-	-	-	-
تشریح توصیفی	-	٤	٤	-	-
معرفة الانساج	-	۱	۱	-	-
فیزیولوژی وظایف الاعضا		۲	۲	-	-
طب قانونی وحفظ الصحه		۱	۱	-	-
تشریح موضعی	-	-	۳	۲	-
عملیات طبی	-	۱	۱	۱	
امراض خارجی	-	-	۳	۳	۳
امراض داخلی	-	-	۳	۳	۳
امراض اطفال	-	..	۱	۱	۱
قابلگی	-	-	-	۱	-
کحالی	-	-	-	-	۲
امراض مجاری بول	-	-	-	۲	۲
میکروب شناسی	-	-	-	۲	-
تشریح مرضی	-	-	-	۱	-
امراض ممالك حاره	-	-	-	-	۱
ترابوتیك	-	-	-	۲	۲
تشخیص امراض	-	۲	۲	-	-
قرابادین ایرانی	-	-	-	۱	-
طب ایرانی	-	-	-	-	۱
امراض دهان	-		۱	۱	-

۳ ـ مدرسه دواسازی ـ دورهٔ تحصیلات این مدرسه سه سال است شرط ورود علاوه بر تحصیلات سه ساله متوسطه سه سال استاژ در دواخانه میباشد محصلین اینمدرسه پس از اخذ تصدیقنامه حق دواسازی خواهند داشت

مواد که در مدرسه دوا سازي تحصیل میشود و صورت تقسیم ساعات تدریس هفتگی هر سال

مواد تحصیلات	سال اول	سال دوم	سال سوم
شیمی معدنی وشبه فلزات	۲	-	-
شیمی آلی	-	۲	-
تاریخ طبیعی عمومی	۲	-	-
تاریخ طبیعی دواسازی	-	۲	-
فیزیك	۲	۲	-
فارماکولوژی	-	۲	۲
بکتریولوژی	-	-	۱
حفظ الصحه	-	-	۱
حیوان شناسی	۱	-	-

٤ ـ مدرسه قابلگی ـ دورهٔ تحصیلات سه سال شرط ورود علاوه بر تصدیق سه ساله متوسطه امتحان شیمی وفیزیك بزبان فرانسه است

٥ ـ دار المعلمین تحصیلات این مدرسه در سه دوره است

دوره اول ـ دورهٔ چهار ساله متضمن مواد دوره اول تحصیلات متوسطه باانضمام اخلاق و اصول تعلیم و مراجعه بعضی از مواد کلاس ٥ و ٦ ابتدائي مانند تعلیمات مدنی و اصول شرعیات و غیره

دوره دوم ـ عین دوره دوم متوسطه از شعبه عامی باانضمام موادی از شعبه ادبی که برای تحصیل فلسفه و دوره عالی اصول تعلیم لازم باشد

دوره سوم ـ دوره عالی که منقسم به سه شعبه ادبی و ریاضي وطبیعی میباشد و در هر سه شعبه فلسفه واصول تعلیم اجباري است

شرایط ورود:

براي دوره اول ـ تصدیقنامه ٦ ساله ابتدائی و یك مسابقه مشتمل بر مواد مهمه کلاس ششم ابتدائي

براي دوره دوم ـ تصدیقنامه سه ساله متوسطه

براي دوره عالی ـ تصدیقنامه شش ساله

متوسطه برای محصلین مدارس جدیده - طلاب قدیم برای ورود در هریك از شعب ثلاثه میتوانند مواد مربوطه بآن شعبه را در حد پرگرام شش ساله متوسطه امتحان داده وارد شوند لیکن باید قبل از اخذ تصدیقنامه دوره عالی تحصیلات متوسطه خود را تنظیم نموده تصدیق نامه رسمی شش ساله متوسطه را بگیرند و الا استحقاق اخذ تصدیقنامه عالی را نخواهند داشت

درجات تصدیقنامه

دوره اول - تصدیقنامه سه ساله متوسطه واجازه نامه معلمی در دوره ابتدائی

دوره دوم - تصدیقنامه متوسطه کامل و اجازه نامه معلمی در دوره اول متوسطه

دوره عالی - تصدیقنامه لیسانس در شعبه که تحصیل کرده اند واجازه نامه معلمی در تمام دوره متوسطه

مواد تحصیلات دوره های اول و دوم وسوم

دوره اول

مواد تحصیلات	اول	دوم	سوم	چهارم
فارسی	۵	۴	۳	۳
فقه واصول دین	۱	۱	۱	۲
عربی	۲	۳	۳	۲
فرانسه	۵	۵	۴	۴
تاریخ وجغرافیا	۵	۵	۴	۴
ریاضیات	۳	۴	۴	۲
طبیعیات	۲	۴	۴	۱
رسم ونقاشی	۲	۲	۲	۲
دفتر داری	-	-	۲	-
مشق خط	۱	۱	۱	۱
اخلاق وتعلیمات مدنی	۱	۱	۱	۲
اصول تعلیم	-	-	-	۲
دروس عملی	-	-	-	۳
ورزش	۲	۲	۲	۲

دوره دوم

مواد تحصیلات	اول	دوم	سوم
فارسی	۳	۳	۲
فقه	۱	۱	۱
عربی	۳	۳	۲
فرانسه	۴	۴	۴
زبان خارجی دیگر	۲	۲	۲
جغرافیا	۲	۱	
تاریخ	۲	۲	۳
تاریخ طبیعی	۲	۲	۱
فیزیك	۲	۲	۲
شیمی	۲	۲	۱
ریاضیات مواد شعبه علمی	۵	۷	۱۰
نقاشی	۲	-	-
حقوق	-	۱	۱
معرفة النفس ومنطق	-	-	۲

دوره عالي ❊

مواد تحصیلات	اول
۱ - شعبه ادبي	
فقه	۱
ترجمه عربی	۱
ادبیات فارسی	۱
۲ - شعبه ریاضی وطبیعی	
جبر عالی	۱
حساب انتگرال	۱
هندسه تحلیلی	۱
فیزیك	۱
میکروگرافی	۱
۳ - مواد مشترك درسه شعبه	
منطق قدیم وجدید	۱
فلسفه قدیم	۱
فلسفه جدید	۱
زبان وادبیات فرانسه	۳

❊ در دوره عالي متمم مواد سال اول دوم وسوم هنوز معین نشده زیرا که پرگرام تفصیلی بعد از شورای عالی معارف قابل نشر خواهد بود

۲ — تعلیمات فني

(مدرسه صنعتي دولتي - مدرسه موزیك مدرسه صنایع مستظرفه)

مدرسه صنعتی دولتی - دوره تحصیلات این مدرسه بر دو قسم است حرفة و فنی

ا قسمت حرفة برای نجاری و آهنگری دورهٔ تحصیلی هرکدام چهار سال میباشد

ب قسمت فنی برای مهندسی ماشین سازی دوا سازي و شیمی آل - دورهٔ هرکدام ازین دوشعبه برای شاگردانی که سیکل اول متوسطه را تمام کرده اند ٦ سال وبرای شاگردانی که فقط مدرسهٔ ابتدائی را تمام نموده باشند ۹ سال خواهد بود

شرایط ورود

ا - براي دخول در قسمت حرفهٔ تصدیق مدرسهٔ ٦ کلاسه ابتدائی لازم است

ب - برای دخول درقسمت فنی یا تصدیق مدرسهٔ ٦ کلاسه ابتدائی (در این صورت دورهٔ تحصیلی ۹ سال میباشد) ویاتصدیق سیکل اول متوسطه (در اینصورت دورهٔ تحصیلی ٦ سال میباشد) لازم است .

درجه تصدیق و اهمیت آن

ا ، شاگردان قسمت حرفة (نجاری یا آهنگری) دیپلم دریافت نکرده فقط تصدیق نجاري یا آهنگری بانها داده خواهد شد .

ب ، شاگردان فني بطور ذیل تصدیق یا دیپلم خواهند گرفت : -

۱ - پس از اینکه کلاس ۳ را تمام نمودند (با کلاس تهیه میشود چهار سال تحصیل) تصدیقی خواهند گرفت که مطابق است با تصدیق سیکل اول متوسطه .

۲ - پس از ختم کلاس ٦ (با کلاس تهیه میشود ۷ سال تحصیل) دیپلمی خواهند گرفت که مطابق است با تصدیق سیکل دوم متوسطه

۳ - دیپلم مهندسي ماشین سازی یادوا سازی و شیمی آلی به شاگردانی داده میشود که پس از اخذ دیپلم مذکور در (۲) مدت دو سال دو کلاس فنی عالی را نیز طی نمایند .

مواد تحصیلات هر قسمت و پرگرام تدریس هفتگی

پرگرام هفتگی شعبهٔ حرفهٔ

مواد تدریسی	سال دوم	سال سوم	سال چهارم
فارسی	٤	۲	۲
آلمانی	٦	٦	۵
حساب	۲	۲	-
فیزیك	۱	۱	۲
نجاری			
رسم	٤	٤	٤

شکل شناسی	۱	-	۱
طرز کار	۳	۳	۶
عملیات در کارخانه	۲۴	۲۴	۲۴
حساب فنی	-	۲	-

آهنگری

آهنگری تئوری	۲	۲	۲
رسم	۲	۲	۲
حساب	۲	۲	۲
عملیات در کارخانه	۲۵	۲۷	۲۹

برگرام تدریسی کلاس تهیه کاملا مطابق است با برگرام کلاس تهیه سیکل اول مدارس متوسطه

برگرام هفتگی سیکل اول

مواد تدریسی	کلاس تهیه ساعت	اول ساعت	دوم ساعت	سوم ساعت
فارسی	۳	۴	۲	۲
شرعیات	۱	-	-	-
عربی	۳	۲	۲	۲
آلمانی	۱۲	۶	۶	۵
فرانسه	-	۴	۴	۴
تاریخ	۲	۲	۲	۲
جغرافی	۳	۲	۲	۱
حساب	۳	۲	۱	-
هندسه	۲	۲	۲	۲
جبر	-	۱	۱	۲
فیزیک	-	۱	۱	۲
شیمی	-	-	۱	۱
تاریخ طبیعی	۲	۲	۱	-
مشق خط فرسی	۱	۱	-	-
رسم و مشق خط آلمانی	۱	۲	-	-
ورزش	۱	۱	۱	۱
دفترداری	-	-	-	۲
مواد فنی	-	-	۶	۶

برگرام هفتگی سیکل دوم

مواد تدریسی	کلاس تهیه	چهارم	پنجم	ششم
فارسی	۲	۲	۱	۱
شرعیات	-	-	-	۱
عربی	۳	۲	۱	-
آلمانی	۱۲	۶	۶	۶
فرانسه	۴	۴	۳	۲
تاریخ	۲	۲	۱	-
جغرافی	۱	۱	-	-
هندسه	۲	۲	-	-
هندسه تسطیحیه	-	-	۲	۲
هندسه آنالیتیک	-	-	-	۱
جبر	۲	۲	۲	۱
مثلثات	-	-	۲	۱
فیزیک	۲	۲	۳	۳
شیمی	۱	۱	۲	۲
تاریخ طبیعی	-	۱	۱	۱
مشق خط آلمانی	۱	۱	-	-
ورزش	۱	۱	۱	۱
مواد فنی	-	۵	۷	۱۰

برگرام دورهٔ عالی درهفته

مواد تدریسی	کلاس A	کلاس B
A. برای مهندسین ماشین سازی		
مواد فنی	۶	۳
نقشه کشی	۳	۵
حساب فنی	۳	۲
عملیات در کارخانه	۲۵	۲۵
طرز اداره نمودن و تشکیلات یک کارخانه	-	۲
B. برای دوا سازها و شیمیست ها		
شیمی فارماسوتیک	۲	۲
تاریخ طبیعی	۲	۲
عملیات شیمیائی	۲۰	۱۶
فارماکوگنزی	-	۲

دواسازها در مدرسه نصف روز تحصیل مینمایند - نصف روز را در دواخانه ها عملیات خواهند نمود.

۲ مدرسه موزیک

دورهٔ تحصیلات مدرسه موزیک مطابق برگرامی که بپیشنهاد شورای محترم عالی معارف شده است هشت سال است شرایط ورود محصل سن بیشتر از پانزده سال نباشد تصدیق نامه شش ساله ابتدائی داشته باشد و پس از پذیرفته شدن ولی شاگرد باید بتصدیق کیسارهای محل ضمانت نماید که تا اتمام تحصیلات شاگرد را از آن مدرسه خارج ننماید و الا بعنوان خسارت ملزم است که ماهی پنجتومان بابت مدت اقامت آنمحصل در آنمدرسه بدولت بپردازد.

تصدیقنامه این مدرسه درجه عالی راداشته ودارندگان آن میتوانند رئیس ارکستر و رئیس موزیک شوند

موادی که تعلیم میشود و صورت برگرام ساعات هفتگی

سال	تهیه	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم
فارسی	۳	۵	۳	۲	۲	۳
جغرافیا	۲	۲	-	-	-	-
حساب	۲	۲	۲	-	-	-
فرانسه	۲	۴	۳	۳	۳	۳
شرعیات	۱	-	-	-	-	-
فیزیک	۲	۲	۲	۲	-	-
مشق خط	۲	۲	۲	۱	-	-
تعلیم نوشتن وخواندن نوت	۲	-	-	-	-	-
اسباب بادی	۲	۲	۲	۲	۲	۲
اسباب زه	۲	۲	۲	۲	۲	۲
پیانو	۲	۲	۲	۲	۲	۲
تئوری علم موسیقی	۲	۲	۲	-	-	-
سلفژ	-	۲	۲	۲	۲	-
تناسب علم موسیقی	-	-	۲	۲	۲	-
موسیقی ایرانی	-	-	-	-	۲	۲
انسترومانتاسیون Instrumentation	-	-	-	-	-	۲

سال ششم و هفتم هنوز دائر نگردیده است

۳ - تعلیمات متوسطه

مقصود از تعلیمات متوسطه تربیت فرد کاملی است بنحویکه ازعهده تحصیل علوم عالیه برآید

تعلیمات متوسطه در دستور جدید بدو دوره تقسیم شده ودر انتهای هردوره به شاگردانی که در امتحان کامیاب شده اند تصدیقنامه اعطا میشود

در دوره اول یکدوره تحصیلات بالنسبه جامعی باعطف نظر خاص بزبان فارسی تدریس میشود وبعبارة دیگر محصلیندر این دوره معلوماتی را که برای ادارهٔ امور شخصی خودلازم است فرامیگیرند دوره دوم که پایه واساس مدارس عالیه است از نظر تخصص بدو شعبه ادبی و

علمی تقسیم شده در شعبه ادبی که مقدمه مدارس حقوق و ادبیات است دروس ادبی بیشتر بسط داده شده ولی مواد ریاضی وطبیعی باختصار مذکور گردیده است .

درشعبه علمی که مقدمه مدارس عالیه طب ومهندسی وعلوم عالیه ریاضی فیزیک و شیمی و تاریخ طبیعی است ریاضیات و طبیعیات مبسوط‌تر ومعلومات ادبی ازقبیل فارسی وعربی وتاریخ وجغرافی مختصرتر منظور شده است

مواد تحصیلات متوسطه وصورت

ساعات تدریس هفتگی

دوره اول

مواد تحصیلات	تهیه	اول	دوم	سوم
فارسی	۶	۵	٤	۳
فقه	۱	۱	۱	۱
عربی	۲	۳	۳	۳
فرانسه	۵	۵	٤	٤
تاریخ وجغرافی	۵	۵	٤	٤
ریاضیات حساب هندسه جبر	۲	۳	٤	٤
طبیعیات (تاریخ طبیعی فیزیک شیمی)	۲	۲	٤	٤
رسم ونقاشی	۳	۳	۳	۲
دفترداری	-	-	-	۲
مشق خط	۱	۱	۱	۱
ورزش	۲	۲	۲	۲

دوره دوم

شعبه ادبی

مواد تحصیلات	سال ٤	سال ۵	سال ٦
فارسی	٤	٤	٤
فقه	۳	۳	۳
عربی	٤	٤	٤
فرانسه	٤	٤	٤
زبان خارجی دیگر	۲	۲	۲
جغرافی	۲	۲	۲
تاریخ	۳	۳	۳
جبر	۱	۱	-
هندسه	۱	۱	-
علوم طبیعی	۱	۱	۱
حقوق	-	۲	۲
فلسفه	-	-	۲
هیئت	-	-	۱
نقاشی	۲	۲	-

شعبه علمی

مواد تحصیلات	سال ٤	سال ۵	سال ٦
فارسی	۲	۲	۱
فقه	۱	۱	۱
عربی	۲	۲	-
فرانسه	٤	٤	٤
زبان خارجی دیگر	۲	۲	۲
جغرافیا	۱	-	-
تاریخ	۲	-	-
جبر	۲	۲	۱
هندسه	۲	۲	۱
دسکریپتیو	-	۲	۲
هیئت	-	-	۱
تاریخ طبیعی	۲	۱	۲
فیزیک	۳	۳	۳
شیمی	۲	۲	۲
حساب استدلالی	-	۱	-
مثلثات	-	۲	۲
مخروطات	-	-	۱
میکانیک	-	-	۲
نقاشی	۲	۲	-
رسم	۲	۱	۱

٤ تعلیمات ابتدائی

مقصود از تعلیمات ابتدائی مطالبی است که دانستن آنها بر هرکس لازم و باطفال میآموزند:

۱ ـ خواندن و نوشتن و حساب کردن

۲ ـ شناختن اشیائیکه انسان را احاطه کرده و دانستن فوائد آنها

۳ ـ آموختن اصول احکام اسلامی و تحکیم حب دیانت و معرفت اینکه فوق زندگانی مادی وجسمانی زندگانی دیگری هست که حاوی لذاید ابدی و تنعمات سرمدیست

٤ ـ دوستی خانواده و ابنا نوع و وظایف انسانیت

۵ ـ حب وطن وعلل ونتایج آن مخصوصاً شناختن مقامیرا که وطن ما در این کره حائز است و مساعی و مجاهداتی که برای اعلا و ترفیع آن باید بکار برد

٦ ـ دانستن وقایع مهمه تاریخیه که سبب تشکیل اوطان مختلفه شده و طرقی را که اهل هر مملکت برای ارتقاء بدرجات عالیه عظمت و ثروت وتمدن پیموده ومی پیماید

۷ فوائد حفظ الصحه و ورزش بدن که باعث تقویت قوای جسمانیه و روحانیه می شود

مواد تحصیلات ابتدائی و پروگرام

تدریس هفتگی

مواد تحصیلات	سال اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم
فارسی	۱۵	۱۲	۱۰	۹	۷	۷
دروس شفاهی	۱۵	—	—	-	-	-
قرآن	—	٦	۵	٤	۲	۲
شرعیات	—	۲	۲	۲	۲	۲
اخلاق	—	۱	۱	۱	۱	۱
علم الاشیاء وحفظ الصحه	—	۲	۲	۲	۲	۲
جغرافیا	—	۲	۲	۲	۲	۲
حساب	—	۳	۳	۳	۳	۳
مشق خط	—	۲	۲	۲	۲	۲
ژیمناستیک	—	۲	۲	۲	۲	۲
تاریخ	—	-	۲	۲	۲	۳
سبق	—	-	۱	۱	۱	۱
هندسه و رسم	—	-	-	۲	۲	۲
تعلیمات مدنی	—	-	-	-	۱	۱
عربی	—	-	-	-	۲	۲

۵ ـ مدارس تهران

مدارس عالیه	۳
مدارس مخصوصه	۲
مدارس متوسطه دولتی ذکور	۹
مدارس متوسطه دولتی اناث	۱
مدارس متوسطه ملی ذکور	۷
مدارس متوسطه ملی اناث	۱۰
مدارس ابتدائی دولتی ذکور	۴۰
مدارس ابتدائی دولتی اناث	۹
مدارس ابتدائی ملی ذکور	۱۰
مدارس ابتدائی ملی اناث	۴۱

مدارس تابعه سایر وزارتخانه ها :

مدارس نظام	٥
مدرسهٔ تجارت	۱
مدرسهٔ علوم سیاسی	۱
مدرسهٔ فلاحت	۱
مدرسهٔ شعبه رنك رزی	۱
مدارس بلدیه	۲
مدارس خارجی :	
مدارس خارجی ذکور	٥
مدارس خارجی اناث	٤
مدارس خارجی مختلط	۱
مدارس قدیمه	٤٦
مکاتب	۱۰٥

مواد مستخرجه ازقانون اساسی معارف.

مادهٔ ۸ ــ مکاتب ومدارس بردو قسم است، رسمی وغیررسمی. رسمی آنست که ازطرف دولت دائرشده باشد غیر رسمی آنکه بانی مخصوص داشته باشد

مادهٔ۹ ــ کسیکه میخواهد مدرسه افتتاح کند باید رعایت شرایط ذیل را بنماید:

اول ــ مدیر مدرسه کمتر ازسی سال نباید داشته باشد

دوم ــ بنای مدرسه موافق ملاحظات حفظ الصّحه که از طرف وزارت معارف مقرر شده است فراهم نماید

سوم ــ در مدارس ابتدائی مدیر باید دارای تصدیقنامه تحصیلات مدارس متوسطه و در مدارس متوسطه دارای تصدیقنامه تحصیلات عالیه باشد

چهارم ــ مدیر مدرسه بایدمعروف بسوءعقیده واخلاق وعادات ذمیمه نبوده مرتکب جنحه وجنایتی نشده باشد و معلمین را هم که انتخاب میکنند باید علاوه بر شرایط مزبوره هرکدام درفن خود تصدیق رسمی وزارت معارف را دارا باشند

ماده ۱۱ ــ هرکس در هرجا تحصیل کرده باشد تادرمقام امتحان رسمی ورنیامده است درمدارس رسمی دولتی پذیرفته نخواهد شد

ماده ۱۲ ــ مفتشین دولتی درکل مدارس ومکاتب رسمی وغیر رسمی

حق ورود و تفتیش دارند و هیچ مدیری درهیچ موقعی حق مخالفت ندارد.

ماده۱۸ ــ وزارت معارف ترتیب درجات ومراتب تحصیلیه را معین نموده برای هرکدام امتحانات و تصدیقنامه ها برقرار خواهد نمود که دخول در خدمات دولتی موقوف بداشتن آن تصدیق نامه‌ها خواهد بود

ماده ۲٥ ــ مدارس و مکاتب مجانی‌که بخرج دولت اداره میشود فقط برای تعلیم اطفال فقراء و اشخاصی است که رسماً عدم بضاعت آنها از طرف مامورین رسمی محل تصدیق شده باشد

ماده۲۷ ــ قبول محصلین بی‌بضاعت درمدارس متوسطه و عالیه بطور مجانی بموجب قانون مخصوصی خواهد بود.

ماده ۲۸ ــ مجازات بدنی درمکاتب ومدارس ممنوع است

مواد مستخرجه ازقانون مطبوعات

چاپخانه و کتابفروشی

ماده اول ــ چاپخانه حق ندارد چیزی بطبع برساند بدون این که اسم نویسنده و رسم اورا بداند وبدون اینکه اسم ورسم خودرا در آخر مطبوع درج کند

ماده دوم ــ کتابفروش حق ندارد ازمطبوعات آنچه را که نویسنده و مطبعه آن بطور وضوح معرفی‌نشده اند بفروشد مگر کتبی که قبل از این تاریخ طبع شده وبجهتی دیگر ازجهات قانونی ممنوع نباشد

ماده سوم ــ کتابفروش حق‌ندارد کتابی را بفروشد که قانوناً غدغن شده باشد

طبع کتب

ماده ٥ ــ از هرنسخهٔ که بطبع میرسد چاپ کننده دونسخه برای ضبط در کتابخانه ملی و تکمیل مجموعه مطبوعات میفرستد درپایتخت این دو نسخه را رسماً نزد وزارت علوم و درسایر بلاد بشعب وزارت

علوم و اداره معارف میفرستند در هر صورت قبض رسید دریافت می کنند و در آن قبض باید عنوان کتاب وعدّه نسخ آن که بطبع رسیده مذکور باشد

چاپ کننده بموجب این فصل ملتزم شرعیست که در صورت تخلف سه تومان الی شصت تومان مجانی دادنی باشد بسته بنظر حاکم قضیه

روزنامجات

ماده ۶ – هر روزنامه و جریده باید یکنفر مدیر مسئول داشته باشد متّصف بصفات ذیل:

(۱) ایرانی باشد (۲) سنّش سی سال بالغ باشد (۳) زوال شرف ازاو نشده باشد یعنی مرتکب جنحه و جنایات و مشهور بفسق و فساد عقیده نباشد

ماده ۸ – پس از طبع و انتشار هر روزنامه و ورقه مفرده مدیر جریده مکلّف است که اظهارات ذیلرا در روی یك ورقه بنظارت انطباعات بفرستد:

۱ – اسم و رسم مدیر روزنامه و محل اداره آن ۲ – اسم و رسم مطبعهٔ که روزنامه در آن بطبع خواهد رسید ۳ – عنوان روزنامه و جریده ترتیب طبع آن که یومیه است یا هفتگی یا ماهیانه ۴ – عده چاپ هر نمره ۵ – مسلك روزنامه و سیاق مطالب آن

در صورت تغییر هر یك از کیفیات فوق باید دو ثانی معلومات لازمه بنظارت انطباعات داده شود واین اظهارات باید همه مکتوباً درروی ورقه معیّنه با امضای مدیر مسئول بعمل آمده آن ورقه تمبر دولتی خورده باشد بموجب این فصل مدیر مسئول روزنامه ملتزم است که در صورت تخلف از پنج الی پنجاه تومان دادنی باشد

ماده ۹ – در موقع انتشار هریك از نمرات روزنامه دونسخه روزنامه باامضای مدیر برای اداره معارف آن شهر که درآن طبع میشود ودو نسخه برای کتابخانه وقرائتخانه ملی فرستاده میشود و در صورت تخلف مدیر

روزنامه پنجتومان مجانی دادنی خواهد بود

ماده ۱۰ – هرگاه روزنامه و جریده نسبت بیکی از مامورین دولتی یا بیکی از ادارات چیزی درج کرده باشد که بشغل ایشان برخورد آنچه را که در توضیح و رد ایراد آن شخص یا آن اداره نزد مدیر روزنامه بفرستند باید بدون تاخیر و تحریف در ستون اول نمره آتیه روزنامه درج کند عبارت مقاله جوابیّه میباید بیش ازضعف مقاله تعرضیه نباشد والا مازادرا باید صاحب مقاله جوابیه اجرت چاپ ازقرار عادله بدهد برای تخلف از این فصل مدیر روزنامه ازده الی صد تومان دادنی خواهد بود

ماده ۱۱ – درغیر اشخاص رسمی امتناع مدیر روزنامه ازدرج مقاله جوابیه مستوجب دادن پنج الی پنجاه تومان وجه ملزمی خواهد بود این نوع ازمقالات باید درهمان محل وبهمان حروف که مقالات اولیه مندرج بوده بطبع برسد

ماده ۱۳ – مدیر روزنامه مسئول مقالات مندرجه در روزنامه است وهمچنان مسئول اعلاناتی است که در روزنامه بطبع میرسد درمقالات با امضا وقتی مدیر مسئول نیست که منهیات مسلّمه واضحه چیزی در مقاله مندرج نباشد والا مدیر نیز مسئول است

ماده ۱۵ – در روزنامجاتی که درج اعلانات معمول است مدیر حق طفره وتعویق ازدرج اعلانات رسمی ندارد اجرت طبع از قرار معمول باآنها داده میشود

ماده ۱۷ – طبع ونشر اعلانات آزاد است لیکن اگر مضمون اعلان شامل قبایح وفضایح باشد یا داعی بفساد واختلال امور عامه مطبعه و متصدی هردو مسئولند و اداره نظمیه حق توقیف اینگونه اعلانات وادانشته مرتکب ومتصدی رابمحکمه عدالت جلب خواهد کرد

ماده ۱۹ – اعلانات رسمی که از

ظرف ادارات دولتی بطبع میرسند روی کاغذ سفید خواهد بود سایر اعلانات از هرکس و هر جا روی کاغذ رنگین بطبع میرسد تا اعلانات رسمی از اعلانات شخصی ممتاز باشد درصورت تخلف از اینماده متصدی پنجهزار دینار الی پانزده هزار دینار دادنی خواهد بود ودرصورت تکرار تخلف درعرض یك سال از یکروز الی پنج روز حبس خواهد شد .

ماده ۴۹ ـ مامورین وزارتعارف که برای روزنامه معین میشوند و پلیس حق دارند روزنامه وجرائد دیگر را در موارد ذیل توقیف کنند :

۱ ـ آنجا که روزنامه یا جریده یالایحه مضر باساس مذهب اسلام باشد .

۲ ـ آنجا که روزنامه یاجریده یا لایحه هتك احترام سلطنت شده باشد

۳ ـ آنجا که نقشه وطرح حرکت قشونی یادیگر اسرار نظامی مکشوف شده باشد

۴ ـ آنجا که مندرجات روزنامه موجب هیجان کلی واختلال آسایش عمومی بشود

۵ ـ آنجا که دعوت بر مضادت قوای رسمیه مرکز مملکت شده باشد

۶ ـ آنجا که اشاعه صور قبیحهٔ برضد عصمت وعفت شده باشد

ماده ۵۰ ـ بقای توقیف و عدم بقای آن باید در بیست و چهار ساعت باطلاع محکمه قانونی (دیوانخانه محل) رسیده حکم توقیف با سبب توقیف یا آزادی روزنامه وغیره کتباً اعلان شود

مواد مستخرجه از قانون طبابت

۱ ـ هیچکس درهیچ نقطه ایران حق اشتغال بهیچ یك از فنون طبابت و دندان سازی ندارد مگر آنکه از وزارت معارف اجازه نامه گرفته وبثبت وزارت داخله رسانیده باشد

۲ ـ در آتیه اسنادیکه وزارت

معارف آنرا رسماً شناخته وبصاحب آن اجازه نامه خواهد داد از این قرار است :

اولاً ـ تصدیقنامه هائی که در مملکت ایران توسط مدارس طبی دولت داده شود

ثانیاً ـ تصدیقنامهای طبی دولتی ممالك خارجه

۳ ـ گیرنده اجازه نامه طبابت مبلغ پنج تومان به صندوق وزارتمعارف باید کارسازی نماید

ماده ۱۰ ـ هرکس بر خلاف مقررات مواد فوق بشغل طبابت مشغول شود در نوبت اول اخطار میشود و در نوبت دوم چهار ماه محبوس و در نوبت سوم یکسال محبوس خواهد شد

ماده ۱۱ ـ بعد از انتشار این قانون هیچ طبیبی برای امور صحیه وطبیّه در ادارات دولتی مستخدم واجیر نخواهد شد مگر اینکه توجب اسناد مذکوره در ماده دوم دارای اجازه نامه طبابت باشد

ماده ۱۲ ـ نسخه رمز کلیةً ممنوع است و هر طبیبی که نسخه رمز بدهد مجازات او چهار ماه حبس خواهد بود

فهرست پرگرامهای مصوبه مدارس

۱ ـ پرگرام شش ساله ابتدائی ذکور جوزای ۱۳۰۳ درورزارت آقای میرزا صادق خان صادقی

۲ ـ پروگرام شش ساله ابتدائی اناث سنبله ۱۳۰۳ در وزارت آقای نظام الدین خان حکمت

۳ ـ پرگرام ۰ ساله متوسطه ذکور ۲۰ دلو ۱۳۰۴ دروزارت آقای نظام الدین خان حکمت

۴ ـ پرگرام دوره دوم متوسطه ذکور اول دلو ۱۳۰۲ دروزارت آقای سلیمان میرزا

۵ ـ پرگرام مدرسه طبی ۲۴ ذي الحجه ۱۳۲۷ دروزارت آقای میرزا احمدخان بدر

۶ ـ پرگرام مدرسه حقوق ۱۳ عقرب ۱۳۰۲ دروزارت آقای سلیمان میرزا

فهرست نظامنامه های مصوبه

عنوان تاریخ تصویب زمان وزارت
نظامنامه مدارس ثور ۱۲۹۹ آقای میرزا احمد خان بدر
» اداره تفتیش سرطان ۱۳۰۰ آقای میرزا اسمعیل خان ممتاز
» امضای مراسلات میزان ۱۳۰۱ آقای محتشم السلطنه
» حاضر و غائب » ۱۳۰۱ آقای محتشم السلطنه
» مدال و نشان علمی جدی ۱۳۰۱ آقای محتشم السلطنه
» امتحانات اسد ۱۳۰۲ آقای حکیم الدوله
» کتابخانه وزارت معارف قوس ۱۳۰۲ آقای سلیمان میرزا
» دار المعلمین مرکزی جدی ۱۳۰۲ »
قرارنامه وزارتین عدلیه و معارف مصوبه هیئت وزراء
راجع باداره تحقیق اوقاف دلو ۱۳۰۲
در زمان وزارت آقای سلیمان میرزا
نظامنامهٔ کمک خرج محصلین بی بضاعت
حمل ۱۳۰۳ آقای مستشار الدوله
نظامنامه عتیقات جوزای ۱۳۰۳ مصوبه هیئت وزراء از زمان وزارت آقای مستشار الدوله
نظامنامه اثاثیه و ملزومات میزان ۱۳۰۳ آقای مشار الدوله
» داخلی وزارت معارف مصوبه هیئت وزراء و اوقاف و صنایع مستظرفه جدی ۱۳۰۳
در زمان وزارت آقای مشار الدوله

تعرفه تمبر وزارت معارف و اوقاف

تعرفه تمبری که باوراق واسناد الصاق میشود ازقرار ذیل مقرر است

۱ ـ باصل عرضحال وسواد عرضحال هرچند عدد باشد بهرعددی یکقران ویکعباسی

۲ ـ ازوکالتنامه یکقران

۳ ـ ازثبت وقفنامه و شرکتنامه و اجازه تولیت و اجازه نامه پنجقران

٤ ـ ازالتزام وقرارنامه ها وقراردادها وامثال آن ۲ قران

۵ ـ ازرای نهای دائره تحقیق اوقاف درموارد اموری که ازخصایص دائره مزبوره است و بطور قطعی صادر میشود در صورتی که محکوم به موضوع مالی داشته باشد ازهرتومانی نیم شاهی

٦ ـ ازرای نهای دائره تحقیق اوقاف در موارد اموریکه ازمشترکات دائره مزبوره و محاکم عدلیه است در صورتیکه راپرت موضوع مالی داشته باشد ازهرتومانی ربع شاهی

تنبیه کسورشاهی حساب نمیشود

۷ ـ در مورد بند پنجم و ششم هرگاه موضوع حکم راپرت مالی نباشد بطور مقطوع از حکم ۵ قران از راپرت ۲ قران و دوشاهی

۸ ـ برای حفظ حق الطبع و تصدیق تطابق کتاب باپرگرام مدارس ۵ قران

۹ ـ اجازه کتب شرعیه ۵ قران

۱۰ ـ برای دادن امتیاز روزنامه یا مجله یکتومان

۱۱ ـ از اعلانات ازربع ورق دوقران ازنیم ورق سه قران ازتمام ورق پنجقران

۱۲ ـ حق سواد ازهرصفحه یکقران
تنبیه ـ صفحه دارای بیست سطر و سطر دارای بیست کلمه است

۱۳ ـ ازمهر اداره که بپای سواد میخورد (سواد مطابق با اصل است) یکقران

۱٤ ـ از تصدیقنامه اطباء موافق قانون پنج تومان تمبر اجازه نامه هم موافق ماده (۳) معمول میباشد

۱۵ ـ تمبر اجازه نامه موقوفات مطابق حکم نمره ٤٥٣٤ ۲ مورخه ۳ دلو ۱۳۳۲
از یکتومان الی ده تومان یکقران
از ده » » صد » تومانی صد دینار
صد تومان ببالا ز تومانی پنجاه دینار

۱٦ ـ تمبر شهریه مدارس مطابق ماده ٦٦ نظامنامه مدارس

۱۷ ـ تمبر تصدیقنامهای مدارس مطابق ماده (۲٦) نظامنامه امتحانات

۱۸ ـ تمبر اجازه معافیت اشیائی که بعنوان عتیقه بخارج حمل میشود و کمتر از پنجاه سال دارد دو قران

۱۹ ـ تمبر اجازه نامهٔ حفاری یکتومان

۲۰ ـ تمبر عتیقات مطابق نظامنامه عتیقات

قشون

تشکیلات نظامی ـ قشون حاضر اسلاح مملکت ایران از ۵ لشکر و یک تیپ مستقل تشکیل میشود

تشکیلات جزء لشکر از نقطهٔ نظر موقعیت و ضرورت بواحد های مختلط پیاده نظام ـ سواره نظام ـ توپخانه ـ مهندسی و غیره تقسیم شده ولی اساس تشکیلات قشون روی صف بندی ودرایاه صلح تشکیلات مذکوره بشرح ذیل است:

۱ ـ لشکر مرکب است از : دوتیپ پیاده نظام ـ یك تیپ سواره نظام یك تیپ توپخانه ـ یك گردان مهندسی .

تیپ پیاده نظام مرکب است از : دو الی سه فوج هر فوج سه گردان هر گردان سه گروهان

تیپ سواره نظام مرکب است از : دو الی سه فوج هر فوج دو گردان هر گردان دو بهادران

تیپ توپخانه مرکب است از : سه فوج (پیاده سواره ـ کوهستانی) هر فوج دو آتش بار که با توپهای سریع الاطلاق مجهز است

واحد های بزرك (لشکر) اسلحه های طرز جدید تانك ـ زره پوش ـ طیارات نظامی دارا هستند و برای وسایل مخابرات دستگاههای تلگراف بی سیم ثابت ومتحرك وتلگراف هاي باسیم وتلفون و سایر وسایل مخابره نیز موجود است

تشکیلات دفتری ـ قشون مملکت دارای ارکان حرب کل است که بچهار رکن تقسیم میشود و هر رکنی باداشتن شعب مخصوص بکار های معین میپردازد (دفتر ارکانحرب کل ـ شعبه امور اداری وچهار رکن)

ادارات ـ ادارهٔ مالیه کل قشون ـ ادارهٔ صحیه ـ اداره هوا پیمائی ـ ادارهٔ محاکمات ـ ادارهٔ نظام اجباری ـ ادارهٔ تلگراف بی‌سیم ـ اداره قورخانه ـ ادارهٔ موزیك ـ ادارهٔ نقلیه ـ ادارهٔ بیطاری ـ ادارهٔ مدارس نظام ـ ادارهٔ ابنیه ـ ادارهٔ ایلخی ـ دژبانی (قلعه بیکی)

در تشکیلات مدارس نظام : مدرسهٔ صحب منصبی ومتوسطه فعلا دایر است مدارس نیابت وصاحب منصبان بیطار ووکلای بیطار وهوا پیمائی واتوموبیل رانی ونقشه برداری متحل ـ کلاس والاحضرت تاسیس‌شده ودرمقابل انحلال این مدارس قشون هر ساله مرتبا عدهٔ شاگرد برای تحصیل همان قسمتها باروپا میفرستند و علاوه براین مؤسسات بحریه‌قشون نیزهست : یکی درطرف جنوب ودیگر درشمال که هریك ازاینهاجزء ابواجمعی لشکر هاي شمال وجنوب میباشد

لشکر مطابق است با Division

تیپ مطابق است با Brigade
فوج مطابق است با Régiment
گردان مطابق است با Bataillon
پیاده } گروهان مطابق است با Compagnie
سوار } بهادران مطابق است با Escadron
پیاده } رصد مطابق است با Section
سوار } دسته مطابق است با Peloton
پیاده } جوقه مطابق است با escouade
سوار } Section de peloton

ردیف			فرمانده
لشکر	مرکب است از :	۲ الی ۳ تیپ	امیر لشکر
تیپ	مرکب است از :	۲ الی ۳ فوج	سرتیپ
فوج	مرکب است از :	۳ گردان	سرهنك
گردان	مرکب است از :	۳ گروهان	یاور
گروهان	مرکب است از :	۳ رصد	سلطان
رصد	مرکب است از :	۳ جوقه	نایب

درجات مختلفهٔ نظامی :

سپه بد	نایب اول	وکیل راست
امیر لشکر	نایب دوم	وکیل چپ
سرتیپ	نایب سوم	سرجوقه
سرهنك	معین نایب اول	تابین اول
نایب سرهنك	معین نایب دوم	تابین
یاور	معین نایب سوم	
سلطان	وکیل باشی	

۵ لشکر عبارتند از :

لشکر ناحیه	[۱]	لشکر مرکز ـ طهران
لشکر ناحیه	[۲]	لشکر شمال غرب ـ آذربایجان
لشکر ناحیه	[۳]	لشکر غرب ـ غرب
لشکر ناحیه	[٤]	لشکر جنوب ـ جنوب
لشکر ناحیه	[٥]	لشکر شرق ـ شرق
	[٦]	تیپ مستقل شمال ـ رشت

اقتصادیات

معادن

«قانون موقتی معادن»

اجازه

مادهٔ اول ـ بدون اجازه دولت که برطبق قوانین جاریه خواهد بود هیچکس حق استخراج معدن ندارد باستثناء معادن مذکوره درماده ۳۲

اجازه تفتیش

مادهٔ دویم ـ تفتیش وتجسس برای کشف معدن باید باجازه صاحب ملك یاباجازه دولت بعد از تحصیل نظریات صاحب ملك باشد ولی عدم رضایت صاحب ملك مانع از دادن حق تفتیش نخواهد بود

حق تفتیش صاحب ملك

ماده سیم ـ صاحب ملك در اراضی خود حق هرگونه تفتیش دارد ولی استخراج معدن بدون اجازه دولت جایز نیست .

حق کاشف

مادهٔ چهارم ـ صاحب ملك و کاشف معدن در تحصیل امتیاز نسبت بسایرین قانوناً هیچ نوع مزیت ورجحانی ندارد ولی در صورتی که امتیاز بکاشف معدن داده نشود وجه غرامتی از بابت مخارج تجسس و کشف در حق کاشف معدن منظور خواهد شد

کاشف کیست ؟

مادهٔ پنجم ـ شخص وقتی کاشف معدن محسوب تواند بود که حق تفتیش معدنی را از دولت یاصاحب ملك تحصیل نموده عملیات و حفریاتی کرده مواد معدنی را تجزیه و درجهٔ ترکیب آنرا معلوم داشته نقشه علمی ضمیمه نماید

شرایط صاحب امتیاز

مادهٔ ششم ـ طالب امتیاز باید ثابت نماید که واجد شرایطی که لازمه تفتیش و استخراج است میباشد و نیز باید مدلل نماید که ازعهدهٔ عملیات وتأدیه اقساط و سایر تکالیف ومقررات اداری می تواند بر آید

اراضی ممنوعه

مادهٔ هفتم ـ حفر چاه و کوره و سایر حفریات تحت الارضی درحدود هفتاد و پنج ذرع از عمارات وباغات ومحوطه‌های محصور بکلی ممنوع است مگر اینکه رضایت صاحب ملك تحصیل شود نسبت بقنوات وسایر مجاری المیاه نیز تمام مرسومات باید رعایت گردد

مالیات معادن

ماده هشتم ـ مالیاتی که بر معدن تعلق میگیرد دو قسم است اولا مالیات نسبی ثانیا مالیات ثابت مالیات نسبی در موقع اعطای امتیاز تعیین میشود ومیزان ان مالیات نسبت بمواد و درجه ترکیب و استعداد معدن ومخارجی که برای بدست آوردن ومصرف ان میشود معین میگردد مالیات ثابت عبارت است از یك تومان برای هرهزار ذرع مربع که صاحب امتیاز در نقشه معین میکند

حق مالك

ماده نهم ـ اگر دارنده امتیاز غیر از صاحب ملك است اولا ازبابت معدن و ثانیا ازبابت اراضی سالیانه وجهی درباره صاحب ملك منظور میشود

[الف] ـ وجهی که ازبابت معدن منظور میشود در موقع اعطای امتیاز دولت معین خواهد کرد ونظریات صاحب ملك نیز در این امر جلب خواهد شد این مبلغ باید بطریق مقاطعه معین شود بطوری که صاحب ملك حق دخالت در محاسبات دارنده امتیاز ورؤیت دفاتر اورا نداشته باشد

[ب] ـ وجهیکه ازبابت اراضی منظور میشود معادل یك برابر ونیم عوایدی است که همه ساله از محصول زمین عایدی صاحب ملك میشود واداء آن نیز بعهده صاحب امتیازاست دراین صورت صاحب امتیاز درخرید یا اجاره آن زمین مختار است .

حق مالك درفروش اراضی خود

ماده دهم ـ اگر امر تفتیش ویا استخراج معدن طوری است که صاحب ملك بیش از دوسال ازمنافع اراضی خود محروم بماند در این صورت صاحب ملك محق است که ازصاحب امتیاز یادارنده حق تفتیش بخواهد که اراضی او را بقیمت عادله خریداری نماید

پیشنهاد تقاضای امتیاز

ماده یازدهم ـ طالبین امتیاز پیشنهاد خودرا درطهران بوزارت فوایدعامه ودرولایات بتوسط حکام بوزارت مذکوره میدهند و نیز نقشه از اراضی بمقیاس یك ده هزارم با تعیین حدود به پیشنهاد خود منضم میکنند و اگر اراضی متعلق بغیر است اسم صاحب ملك و آدرس او را در تقاضانامه خود معین می نمایند

اعلان مزایده

ماده دوازدهم ـ تقاضای امتیاز درطهران بتوسط وزارت فواید عامه ودرولایات بتوسط حکام بصاحب ملك ابلاغ پس از آن در روزنامه اعلان میشود ودرمحل هائیکه روزنامه موجود نیست در چهار معبر معتبر تامدت دوماه اعلانیکه حاوی تقاضای امتیاز است بدیوارها نصب می گردد

اعتراضات

ماده سیزدهم ـ اشخاصیکه بتقاضا وپیشنهاد اعتراض دارند یا آنکه خود طالب همان امتیاز هستند تامدت سه ماه حق دارند که اعتراضات و پیشنهادات خود را در ولایات بتوسط حکام و در طهران مستقیماً بوزارت فوایدعامه ارسال دارند پس از انقضای مدت سه ماه وزارت فواید عامه باعتراضات وپیشنهادات اشخاص رسیدگی نموده پس از آن دولت قرار قطعی امتیاز مزبور را در اعطا و عدم قبول خواهد داد

ماده چهاردهم ـ تعیین مدت تفتیش و مدت استخراج با دولت است

ماده پانزدهم ـ هرگاه صاحب امتیاز ششماه بدون عایق فوق العاده درمعدنی کار نکرد دولت میتواند امتیاز را از او سلب نماید ولو اینکه اقساط مالیاتی را مرتبا پرداخته باشد

مادهٔ شانزدهم ـ کار در معدن باید بترتیبی باشد که اسباب خرابی معدن نشود و الا دولت حق خواهد داشت که حق

امتیاز را از دارندهٔ آن سلب نماید تصدیق خرابی معدن با اهل فن است

مادهٔ هفدهم ـ هرگاه صاحب امتیاز بخواهد هرگونه نقل و انتقالی بهرنحوی از انحاء بامتیازنامه خود بدهد بایدباجازه و استحضار وزارت فواید عامه باشد

مادهٔ هیجدهم ـ صاحب امتیاز مجبور است دفاتر منظمی راجع بمواد مستخرجه و مقدار و مصرف آن ترتیب دهد

مادهٔ نوزدهم ـ دعاوی که بین افراد ناس راجع به اراضی معدن حاصل میشود بمحاکم معموله رجوع خواهد شد و دعاوی بین دولت وافراد راجع بملکیت اراضی حکم آن دعاوی را دارند که نسبت بمالصجات دولت معمول است

مادهٔ بیستم ـ بعد از ثبت در وزارت فواید عامه امتیاز نامه باید در ادارهٔ ثبت اسناد نیز ثبت گردد از بابت حقوقی ادا خواهد شد که مطابق است با صدی یك مالیات نسبی که در ماده هشت مصرح است

ماده بیست ویکم ـ مفتشین دولت درهر موقعی ازمواقع حق خواهندداشت معادنرا بازدید ورسیدگی نمایند

ماده بیست و دویم ـ راجع بامتعه راج سطح الارضی معادن ذیل صاحب ملك ازتحصیل اجازه معاف است ولی بایدقبلا وزارت فوایدعامه رامطلع ونقشه باتعیین حدود ارسال داشته مالیات وحقوق ماده هشتم وماده بیستم را بپردازند

[معدن سنك ازهر قبیل] [معدن آهك] [معدن گچ] [معدن بورق] [گل اخری] [گل سفید] [سنك چخماق] [بلور کوهی] [مومیائی] [خاك بوته] [خاك چینی] [گل رس] [گل ارمنی] [خاك شوره] [کلیه معادنیکه خاك آن مخصوص به بنائی و ظروف نقاشی است]

ماده بیست وسیم ـ هرچند که مفاد این قانون عطف بر ماسبق نمیشود لیکن دارندگان فرامین امتیاز معادن بایداسناد خودرا درفواید عامه وثبت اسناد بثبت رسانیده و مالیات مقرره ماده هشتم را تادیه کنند

ماده بیست وچهارم ـ وزیر فواید عامه مأمور اجرای اینقانون است

قانون مرقوم معادن که مشتمل بربیست و چهار ماده است درجلسه ۱۴ شهر ذیحجه ۱۳۳۵ بتصویب هیئت وزراء عظام رسید .

[محمد علی]

محتشم السلطنه ـ حکیم الملك ـ اسمعیل ـ نصرالملك ـ مشیرالدوله ـ مؤتمن الملك ـ مستشار الدوله

معادن معلومهٔ ایران

۱ ـ ذغال سنك

طهران وتوابع

رودبار قصران : شمشك ـ روته ـ ابارك آبنیك ـ گرمابدر ـ لاون ـ خاتون بارگاه دربندسر ـ لیکون .

لار : گل وگچ ـ آلرم ـ توشك چال ـ آرد ـ یونجه زار ـ نمك کوتر ـ محل زمین دیو آسیا ـ کاسمانك ـ سرخك ـ مراتع یازك ـ آزوهه ـ جرك ـ سنك زغالك کمه رود ـ مرغ سر ـ لستك ـ گل زرد کاجره .

اوادان : کمرود ـ آلرم ـ سیاه بلاغی.

طالقان : جوزانك ـ کته ده

دماوند : دشت مزار ـ موسچ .

ساوجبلاغ : هیو ـ فشند ـ شاه بلاغی

همدان : در یك فرسخی شهر ـ درهٔ مرادبیك (گرافیت است)

کاشان : ابیانه ـ سوه ـ کهرود (در نطنز) .

اصفهان : شاه سید علی اکبر (درنزدیکی شهر) سیاه چال

یزد : پشت کوه .

شاهرود : یونجان ـ محمد آباد ـ تاش ـ سرفان

سمنان : سارو ـ نوبه ـ دربر ـ فولاد محله

خمسه : قلی بیك لو علی آباد ـ زنجان رود نظام آباد

قزوین : رودبار ـ آیک ـ همایونك افشاری .

آذربایجان : ساری داغ ـ هاچاتی داغ ـ زنوز ـ قریهٔ بورق ـ خلخال ـ آستارا [اطراف کوه لوندل] دامنه شدالآ ـ [یك فرسخی اهر] قریهٔ امیربیك [یك فرسخی مراغه] ـ

کرمان وبلوچستان : اسفندقه ـ کوه بادامن ـ گرسیدی ـ رودخانهٔ شهرود بازرگان

مازندران : گلوگان ـ کند کر ـ مزار جریب .

خراسان : نقندر ـ جارقه ـ کلاته عبدل کوه ارومیه ـ کوسار [قلعه نور] کراچال [درهفت فرسخی مشهد] قربری ـ آب قند ـ آبدی ورند ـ سطرآباد (درنشاور)

لرستان : کوه تپال .

۲ ـ آهن

طهران وتوابع : دوشان تپه

کاشان : جوشقان .

اصفهان : جهرودچهار محال

خمسه : پشت کوه ـ گلهرود ـ سیاهرود زنجان چای

آذربایجان : سنکین تپه [حسن آباد] امیرحسن کندی نیشه [حسن اباد] خوند [اهر]

کرمان وبلوچستان : استر [بلوچستان]

مازندران : کنوکاه ـ هانیج نور

گیلان : ماسوله .

خراسان : تربت حیدری

(۳ ـ مس)

طهران و توابع : سیاه کوه ، قریهٔ دنبلی (طالقان)

کاشان : بفر طنز .

یزد : انارك

قم و ساوجلاغ : کوه مسکرآن

شاهرود : میامی

خمسه : امیر آباد . . علی آباد راجینه

قزوین : نوبین زرده . زیان زان . نو داران . قریه حصار . سیرو آن . همایونك افشاریه

آذربایجان : خلخال . قراجه داغ .مشکین (دامنه کوه شاو لان) انکبراهر (قراجه داغ) اقجه قلعه (دیرمار قراجه داغ) سرداتقیه (قراجه داغ) کوه منال (قراجه داغ)

کرمان و بلوچستان : بهر آسمان (کرمان) کوکبسودیم . قریه بانت(مرنجان) اطراف رفسنجان .

مازندران : هزار جریب .

استرآباد : شاه کوه

فارس : فسا

خراسان : سبزوار . کوه نخ آباد (طبس) سبزوار . بیرجند . ـ یکفرسخی (گنبد خدا بنده) سه فرسخی (مرجانه) ٦ فرسخی در سرخاك آباد ٤ فرسخی در کلاته سر کل . ٧ فرسخی در خبار . چهار فرسخی درکان سالار . ٨ فرسخی در سر میل کدکن .

قائنات : مزرعه کبوك (چهار فرسخی ٤ فرسخی بیرجند خلبلان خور بو ده فرسخی مزرعه تومول (جلب بیرجند) زیرکوه (٢٠) فرسخی (دامنه آهنگران)

(٤ ـ سرب)

طهران و توابع : بس قلعه . غش (لار مرغان) کنه ده (طالقان) کوه بی بی شهربانو . کیکا شهرستانك (مدم زاده داود) سیاه کوه . دوشان تپه . رندان (اطراف طهران)

کاشان : انه (جوشقان) بدهند (نطنز)

اصفهان : چهار محال

یزد : انارك . پشت کوه

سمنان : آرادك . قریه دربار .

خمسه : انکوران . سیاه رود . پشت کوه طارم . علی آباد (منجیل)

قزوین : مزرعه شاه نگاه طارم)

آذربایجان : خلخال . قریه شاه علی . قریه الوار کف (آذربایجان)

کرمان و بلوچستان : کوه پیح . کوه کبودیه

استرآباد : شاه کوه .

خراسان : جادرك مشهد . اسفراین (قاسم آباد) نیشابور ـ اناوهد ـ تخت دهان ـ یکفرسخی گنبد خدا بنده

(پنجم نقره)

اصفهان : لنجان (انجان)

بلوچستان : سرحد بلوچستان .

خراسان : بیرجند از قشك دربلوك

قائنات : در فوق جنك بیدان (۵فرسخی قائنات)

(ششم فیروزج)

قم و ساوجلاغ : خلجستان

قزوین : قریه درکن .

کرمان و بلوچستان : شهر بابك .لشر .

خراسان : نیشابور . طبس

فارس : فسا

قائنات : سهندان ۲۳ فرسخی (کوه اسفندقه

(هفتم نفط)

بلوچستان : کهنو ملا

سمنان : حاجی آباد قرعلا ـ کوه پیغمبران

مازندران : ساری(ساری)محال سوادکوه

استرآباد : شاه کوه .

گیلان : لاهیجان

خوزستان و غرب : نفتون . شوشتر مسجد سلیمان قصر شیرین . دالکی

(هشتم طلا)

آذربایجان : قریه محین . داشلان . خوی

کرمان و بلوچستان : کوه هزار . کوه شاه

خراسان : کوه ملك سیاه . بیرجند

قائنات : ۱۸ فرسخی (دردامنه دانین)

(نهم آکسید دوفر)

بنادر . جزیره هرمز . کوه حجیران بسکه لارك . کچین

(دهم فولاد)

قائناه : گنبد راز ۸ فرسخی بیرجند

(یازدهم یاقوت سوخته)

قائنات : در حدود نهندان ۲۷ فرسخی

علاوه بر معادن فوق الذکر در غالب نقاط ایران معادن ذیل نیز یافت میشود :

معادن نمك در آذربایجان و خمسه و قزوین و قم و عراق و کاشان و اصفهان و سمنان و فارس و کرمان و بلوچستان و لرستان و یزد و سایر نواحی مرکزی

معادن سولفات دوسود در اغلب کویر های مرکزی و مخصوصاً بین طهران و قم و طهران و قزوین و بلوچستان

معادن سنك آسیا در آذربایجان و مازندران و اصفهان و اطراف قم و حدود بنادر فارس

معادن خاك چینی اغلب در آذربایجان و بین طهران و قم

معادن زاج سفید و سیاه در خمسه و قزوین و آذربایجان و یزد و کاشان و شاهرود و فارس و لارستان و حدود بنادر جنوب و خراسان

معادن گل سفید در لرستان و نائین و یزد

و گل سرشور در سمنان و سیستان و بلوچستان و گیلان

معادن لاجورد در کاشان و آذربایجان

معادن گوگرد در اغلب طبقات آتش فشانی و مخصوصاً در اردبیل و سمنان و لارستان و فارس و آذربایجان و خراسان معادن زرنیخ - و سنگ قیاب و پاد زهر - و سنگ ستباده و شوره در اغلب نقاط آذربایجان و خراسان

و نوشادر و آمیانت بیشتر در کرمان و بلوچستان و سنگ تراش و سنگ سبز اغلب در خراسان - و سنگ مرمر که غالباً در یزد و آذربایجان و خراسان وجود دارد - و مومیائی که اغلب در بهبهان و داراب فارس و سرخس خراسان و لرستان یافت میشود - و آبهای مختلفه معدنی که معروفتر از همه آب گرم گوگرد است و بیشتر در آذربایجان و عراق عجم و لاریجان مازندران و گیلان وجود دارند

توضیح آنکه استخراج معادن سطح الارضی از قبیل سنگ آهک و گچ و سنگ تراش و غیره بموجب تصویب نامهٔ هیئت وزراء عظام تا مدت پنج سال از تأدیه عشریه معاف واستفادهٔ از آنها برای اتباع داخله کاملا آزاد است

جنگلهای ایران

مملکت ایران دارای اراضی وسیعی است که قابل کشت و زرع میباشد و باید موجبات تهیهٔ رسوبات لازمه را که بواسطهٔ قلت باران نایاب میباشد فراهم کرد . ایرانیان در مدت قرون متمادیه زحمات وافی کشیده اند که بوسایل مصنوعی جبران این نقص را نمایند قدیمیان نمی دانستند که می توان رطوبت زمین را بوسیلهٔ احداث جنگل حفظ نمود و این فکر که احداث جنگل تنها وسیلهٔ است که بشر می تواند با اعمال آن آب و هوای مملکت را تغییر دهد در سنوات اخیر تولید گشته

ایران دارای جنگلهای وسیعی می باشد و در امکنهٔ که جنگلها از بین رفته است می توان در طول رودهائی که از چشمه های جاریهٔ از کوهها تشکیل شده اند تاسیس جنگل نمود و زمین بواسطهٔ حاصلخیزی خارق العادهٔ که دارد برای هر نوع زراعت و احداث جنگل کاملا مساعد خواهد بود

ایران بین ۲۵ الی ۳۸ درجه عرض جغرافیائی و ۴۲ الی ۶۰ درجه طول جغرافیائی واقع و مساحت آن تقریباً ۱۶۴۵۰۰۰ کیلومتر مربع میباشد

طرز جریان میاه بطوری است که در آسیای وسطی مشاهده میشود رودهائیکه از کوه ها جاری میباشند در بحر خزر یا در بحرارال یا در صحرای مجاور یا در خلیج فارس میریزند آب و هوای ایران بسیار خشک می باشد

صحرای مرکزی ایران بواسطهٔ فقدان کامل جنگل و گیاه ایران یکی از خشکترین نقاط دنیا بشمار میرود و بالعکس هوای گیلان و مازندران واقعه در جنوب بحر خزر خیلی مرطوب و غیر سالم میباشد و کوههای ایندو ولایت در مساحت دو ملیون هکتار دارای جنگل میباشد

سیاحان عالیمقامی از قبیل مارکوپولو MarcePolo و دلاوال DellaValle واولئارین Olearins و غیره در قرن گذشته بایران آمده و مطابق مندرجات سفرنامه ها و کتبی که نگاشته اند چنین معلوم میشود که در هزار سال قبل از میلاد مسیح مساحت جنگل بیشتر از حالا بوده و در قسمتهای کوهستانی ایران که حالیه بیش از چند اصله درخت وجود ندارد در سابق جنگلهای انبوه وذی قیمتی موجود بوده است

ایران در عهد سلاطین هخامنشی و ساسانی خیلی پر جمعیت بوده و از حیث معماری و منبت کاری مقامی ارجمند داشته است و فراوانی و خوبی چوب ایران از آثاری که باقی مانده است کاملا هویدا میباشد . از پارهٔ اطلاعات چنین مستفاد میشود که قسمت جنوبی البرز دارای جنگل بوده است و عدم کفایت چوب دراین نواحی پرجمعیت باعث شده است که اهالی نه فقط درختها حتی ریشه های آنهارا ازبین برده و مورد استفاده قرار داده اند بنا براین درختانی که بواسطهٔ استعداد خاص زمین از باخوشها بعمل آمده بود بکلی معدوم گردید

مساحت ایران ۱۶۵ ملیون هکتار و جمعیت آن بالغ بر ۹ ملیون است

مجموع مساحت جنگلها در ایران مساویست با ۵ ملیون هکتار

قسمت جنگلی ایران نسبت بکل مساحت مملکت ایران که بطور قطع تعیین نشده است ۳۲ درصد میباشد

اگر قسمتهای جنگلی را با سکنه مملکت بسنجیم نسبت ۶ر۰ هکتار برای هریك نفر بدست می آید

اینعدد بنظر اغراق آمیز می آید زیرا که حد طبیعی تقریباً ۵۳ر۰ می باشد ولی باید در نظر گرفت که جمعیت مملکت نسبت بمساحت آن به نسبت ۶ نفر در هریك کیلومتر می باشد

اطلاعات جامع و کاملی راجع به نوع چوبهای جنگلی در دست نیست ولی در گیلان تا اندازهٔ در این ضمینه اقدامات بعمل آمده و در نظر دارند که شاید بتوانند بوسیلهٔ برداشتن عکسهای هوائی لا اقل نوع قسمتی از آنهارا تعیین نمایند و چنانچه از عهده این اقدام که قهرا متضمن مخارجی میباشد برآیند برای تاسیس دفتر ثبت اراضی Cadastre ونقشجات جغرافیائی نیز مفید خواهد بود بموجب کتب سیاحان شهر رشت لاهیجان و بعضی از شهرهای دیگر که امروزه در جلگه واقع میباشند محاط در جنگلهای انبوهی بوده اند و در کتب مزبور از قسمتهای بی جنگل صحبت نمی کنند و در عوض نقاطی را اسم میبرند که تا قلهٔ کوه دارای جنگل بوده است و بهترین دلیل برحقانیت اظهارات سیاحان همانا فراوانی و کثرت آب است که در

آنموقع در رودخانه هائی که در بحر خزر میریختند وجود داشته است . - از آنموقع که شروع بانداختن درختها در اطراف دریا و قراء نموده اند آب چشمه ها و رود ها رو به نقصان گذارده و موجب خطراتی براي آب و هوای آن نواحی شده است

لازم است که برای مصرف ذغال و سایر مصارف از قطع اشجار جلوگیری بعمل آید اما این اقدام که قطعا تغییرات عمده در زندگانی اهالي تولید خواهد نمود تنها بوسیلهٔ احکام دولتی بسهولت صورت پذیر خواهد بود بعلاوه جبران خسارات وارده در مدت قرون متمادیه در مدت چندسال امکان پذیر نمی باشد خوشبختانه قسمتهاي وسیعی در جنگلها موجود است که دست بشر تا کنون بان راه نیافته و با انواع چوبهای گرانبهائی که دارا می باشد ثروت مهمی براي مملکت تشکیل داده است و باید اقدامات ذیل بعمل آید :

۱ - تهیه نقشجات جنگلها با تعیین حدود

۲ - تأسیس شعب در نواحی مختلفه برای رسیدگی بامور جنگل

۳ - تأسیس راه آهن و خطوط شوسه براي حمل و نقل چوبهای جنگلی

۴ - از بین بردن درختان کهن و غرس اشجار جدید بوسایل طبیعی یا مصنوعی

۵ - تبدیل بعضی از جنگلها بمرتع و مزرعه برای توسعهٔ زراعت

انجام اقدامات فوق متضمن مخارجی میباشد که پس از چندین سال زحمت متمادی جبران پذیر خواهد بود (فن دم هاگن)

تصویبنامهٔ نمرهٔ ۱۳۱۳۵ مورخهٔ ۱۷ برج حوت ۱۳۰۳ راجع به تنسیقات جنگلهای ایران

هیئت وزراء در جلسهٔ ۸ حوت ۱۳۰۳ پیشنهاد نمرهٔ ۸۴۵۱ وزارت فلاحت و تجارت و فوائد عامه را راجع به جنگلها تحت مداقه قرار داده مواد ذیل را تا گذشتن قانون جنگلها از تصویب مجلس شورای ملی تصویب و مقرر میدارند :

اولا - نظر باینکه جنگلها یکی از ثروتهاي ملی بوده و بنا بر این باید در تحت ادارهٔ دولت باشد کلیهٔ جنگلها متعلق بدولت است مگر آنکه تعلق آنها بمالکین خصوصی برحسب اسناد و مدارک معتبره ثابت شده باشد .

ثانیاً - دولت اساساً برای حفظ جنگلها حق نظارت در تمام آنها را اعم از دولتی و اربابي داشته و این نظارت فنی که مربوط به حفظ و ازدیاد جنگلها مخصوصاً در کوه ها و دامن کوه ها و تکثیر اشجار صنعتی وتعیین شرایط و دادن دستورالعمل قطع و غرس اشجار در عوض درختهای قطع شده میباشد بر عهدهٔ وزارت فلاحت محول است .

ثالثاً - اجاره دادن جنگلهای دولتي و اجازهٔ قطع اشجار صنعتی و غیر صنعتی و استفاده از محصولات جنگلهای مزبور با مراعات نظارت فنی وزارت فلاحت بتصویب وزارت مالیه بوده ودر هر موقع

مطابق مقررات قانون محاسبات عمومی بطریق مزایده صورت خواهد گرفت .

رابعاً - اشجار مهمه صنعتی که حفاظت آنها باید مورد توجه مخصوص باشد عبارت از درخت گردو و شمشاد وصنوبر وبلوط و آزاد و توت وکلیه سیاه درخت است .

خامساً - قطع اشجار صنعتی براي استعمال در داخله در جنگلهای اربابی بدون اجازه مخصوص وزارت فلاحت ممنوع است و در هر مورد قبل از صدور اجازه از طرف وزارتخانه مزبور درخواست کننده باید توضیحات ذیل را داده و تقبلات ذیل را عهده دار شود :

۱ - مساحت جنگل و واقع بودن آن در کوه و دامن کوه و یا در جلگه و تعیین مالک آن .

۲ - مقدار و جنس چوبهائیرا که مایل است قطع کند و قطر متوسط آنها .

۳ - تقبل غرس پنج درخت تازه در عوض هر یک درخت قطع شده و یا آن که سر شاخه ها و مواد حاصله درظرف مدت معین طوري تخلیه واز جنگل خارج نمایند که وسائل نمو جوانه ها و نهالها سهل شود .

۴ - تقبل تادیه عوارض دولتی برای هر یک درخت قطع شده .

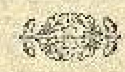
۵ - تقبل قطع وغرس اشجار درتحت نظارت مأمور مخصوص وزارت فلاحت

۶ - تقبل تادیه حقوق مأمور مخصوص

سادساً - قطع اشجار غیر صنعتی براي احتیاجات داخله درجنگلهای ارباب محتاج باجازه مخصوص نبوده ولی قبلا صاحبان آنها باید مراتب را بوزارت فلاحت اطلاع بدهند و اگر صاحبان جنگلهای اربابی بطوری جنگلهاي خود را قطع نمایند که باعث ازبین رفتن جنگل شود و یا قبلا مراتب را اطلاع ندهند قیمت اشجار قطع شده از آنها دریافت خواهد شد .

سابعاً اجازهٔ صدور چوبهاي صنعتی بخارجه در هر مورد منوط به پیشنهاد وزارت فلاحت و صدور تصویبنامهٔ هیئت وزراء است و اگر برای صدور آن حقی مطابق تعرفهٔ گمرکي معین نشده باشد یکی از دو شق ذیل رفتار خواهد شد یا همه ساله در اول سال مقدار کل صادرات وچوبهاي صنعتی که در آن سال دولت اجازه خواهد داد معین شده و میزان حق الصدور آن بمزایده معین خواهد گردید و یا اینکه هر گاه درموارد مختلفه صدور چوبهای مزبوره مقتضی شود اجازهٔ مخصوص صادر نموده و حق الصدور را با توافق نظر وزارت مالیه معین خواهد نمود .

ثامناً - اجازهٔ صدور چوبهای غیرصنعتی و مواد جنگلی بخارجه در صورتیکه در تعرفهٔ گمرکی حقی پیش بینی شده باشد با تادیه آن حق پس از اطلاع قبلی بوزارت فلاحت صورت خواهد گرفت و در صورتی که تادیه حقي در تعرفهٔ گمرکی پیش بینی نشده باشد تعیین حق الصدور با موافقت وزارت مالیه بسته باجازهٔ هیئت وزراء است

قانون علامات صنعتی و تجارتی

ماده اول - هرقسم علامت از رقم و حرف وعبارت ویانقش که برای امتیاز و تشخیص یك محصول صنعتی و یا یك شیٔ ویامؤسسه تجارتی بکار رود علامت صنعتی وتجارتی شناخته خواهد شد معهذا علائم ذیلرا بجای علامت صنعتی ویاتجارتی نمیتوان بکار برد

۱ - بیرقهای ایران و خارجه . علامت مملکتی (شیرو خورشید) انواع نشانها و مدالهای دولتی ایران ویا خارجه - نقشه های ترکیبی شبیه به بیرقهای مختلفه ایران و خارجه انکهای مخصوص دولتی

تبصره - راجع به نقشه های ترکیبی شبیه به بیرقهای مختلفه ایران که قبل از تصویب این قانون استعمال شده است درصورتیکه تایکسال پس از تصویب این قانون بثبت رسد اجازه داده خواهد شد

۲ - علائمی که محتمل اختلال انتظامات عمومی و برخلاف حسن اخلاق ویاموهم گمراهی مردم ویاتولید رقابت غیرعادلانه بنماید .

۳ - علائمی که مرکب باشد از ارقام ویا کلماتی که معمولا کمیت ویا کیفیت و یا نوع مال التجاره را مشخص میدارد و یا عبارت است از اسامی مختلفه جغرافیائی

٤ - انواع علائم مذهبی وعلامات هیئتها ومؤسسات رسمی مانند شیر و خورشید سرخ و هلال و یا صلیب احمر و یا نظایر آن .

ماده دوم - هیچکس حق انحصار هیچ نوع علامت صنعتی وتجارتی را نخواهد داشت مگر آنکه قبلا موافق مقررات این قانون علامت خودرا رسماً بثبت وزارت تجارت رسانیده و اجازه استعمال آنرا صادر نموده باشد

ماده سوم - هرتاجر ویاصنعتگر که بخواهد علامتیرا بخود تخصیص دهد باید شخصاً ویابوسیلهٔ وکیل ثابت الوکاله خود نقشه علامت مزبوره را باندازه حقیقی درسه نسخه با امضاء ومهر خویش باانضمام نقش یاعکس آن علامت و اظهار نامهٔ متضمن جنس ونوع و طرح آن علامت واسامی و اوصاف اجناسیکه آن علامت روی آنها بکار خواهد رفت وزارت تجارت تقدیم نماید

اندازه علامتی که بوزارت تجارت تقدیم میشود درهرحال باید ازیکمشر ذرع مربع زیادتر باشد

تبصره ۱ - علاماتی که سابقا معمول بوده اند هرگاه از یك عشر ذرع هم متجاوز باشد بارعایت ماده ۷ پذیرفته میشود .

تبصره ۲ - نسبت باجناس جدید که در اظهار نامه ذکری از آنها نشده است صاحب علامت درصورتی میتواند علامت خودرا استعمال نماید که بموجب اظهارنامه جداگانه متضمن اسامی واوصاف اجناس مزبوره مراتبرا باطلاع وزارت تجارت رسانیده واجازه تحصیل کند

ماده چهارم - اظهار نامه هرعلامتی که در حدود مقررات این قانون بوزارت تجارت پیشنهاد میشود در دفتر مخصوص ثبت و ذیل آنرا اظهار کننده و مأموری که متصدی ثبت است امضاء خواهند نمود

درصورتیکه علامت بتوسط وکیل معرفی شود وکالتنامه باصل اظهارنامه منضم گردیده وضبط میشود

ماده پنجم - ثبت هر علامتی در دفتر فوق الذکر باید بارعایت مراتب ذیل بعمل آید .

اولا - تاریخ روز وماه وسال وساعت ثبت .

ثانیا - اسم وشغل ومسکن صاحب علامت ووکیل او درصورتیکه معرفی بتوسط وکالتنامه بعمل آید

ثالثا - اسامی واوصاف نوع ویا انواع مال التجاره ویا محصول صنعتی که علامت مزبور برای امتیاز ویاتشخیص آن بکار خواهد رفت

رابعا - تفصیل چگونگی علامت بطور اجمال واینکه علامت بطور مقعر ویابرجسته ویامسطح در روی جنس نقش ویاطرح خواهد شد

خامساً - مبلغ حق ثبت مأخوذه مطابق ماده ۹ این قانون

صورت ثبت در دونسخه نوشته شده یك نسخه باظهار کننده ونسخه دیگر بدفتر وزارت تجارت برای ضبط داده خواهد شد

در روی نسخهٔ اصلی دردفتر وهمچنین در روی هریك ازدونسخه باید یك نقشه از علامت الصاق شود

ماده ششم - وزارت تجارت درصورتیکه ملاحظه نماید علامت پیشنهادی بواسطه شباهت کاملی که باعلامت دیگر دارد

مردم را باشتباه خواهد انداخت از ثبت وتصدیق آن امتناع خواهد نمود .

ماده هفتم - برای حفظ حقوق افراد نسبت بعلامات صنعتی وتجارتی که قبل از وضع این قانون استعمال میشده اند از تاریخ انتشار رسمی این قانون الی انقضای یکسال مهلت داده میشود که کلیه دارندگان علامت صنعتی و تجارتی در صورتیکه باانحصار استعمال علامات خود درمملکت مایل باشند علامت مزبوره را بوزارت تجارت معرفی نمایند ؛

اجازه استعمال هیچگونه علامتی صادر نخواهد شد مگر پس از انقضای مدت یکسال مهلت فوق الذکر وبارعایت شرایط ذیل :

۱ - علامت موافق مقررات این قانون باشد .

۲ - عین یا شبیه علامت صنعتی وتجارتی دیگری که در مدت مهلت برای ثبت و صدور اجازه بوزارت تجارت تسلیم شده و ثابت شود که قبل از آن علامت معمول و متداول بوده است نباشد

تبصره - اسنادی که حق تقدم برای علامات صنعتی و تجارتی ثابت مینمایند عبارت است از قراین و احکام دولتی ایران در صورت فقدان نوشتجات رسمی اسناد و تصدیقنامه هائیکه تقدم استعمال علامتیرا ثابت نماید . در هر حال اسناد رسمی اولویت خواهند داشت .

مادهٔ هشتم - در صورتیکه دارندهٔ علامتی بخواهد علامت خود را بدیگری انتقال دهد باید بموجب اظهار نامه مراتب را باطلاع وزارت تجارت رسانیده نام ونشان

شخص جدید را ذکر و اجازهٔ مخصوص تحصیل نماید ـ انتقال مزبور در ظهرورقه صورت مجلس مذکور در مادهٔ ۵ قید خواهد شد

مادهٔ نهم ـ برای ثبت و تصدیق هر علامت مبلغ ده تومان وبرای هراظهار نامه مبلغ دو قران بصندوق دولت عاید ودر مقابل تمبرمخصوص دولت روی اجازه‌نامه و اظهار نامه ها الصاق خواهد شد

مادهٔ دهم ـ اعتبار اجازه فقط ده سال است و پس از انقضای این مدت بترتیب فوق باید تجدید شود و الا ممکن است پس از یکبار اخطار در مجله علامات صنعتی و تجارتی و انقضای مدت یکسال اجازهٔ استعمال عین و یا شبیه آن بدیگری داده شود باضافهٔ ممیزی

مادهٔ یازدهم ـ علامتی که متعلق بغیر است و به ثبت رسیده است عیناً یا با تغییر و اصلاح و یا کسر و اضافه نمیتوان استعمال کرد

تبصره ـ استعمال علامت صنعتی وتجارتی با تغییر واصلاح ویا کسر و اضافه بطوری که اسباب اشتباه برای خریدار نشود با اجازهٔ وزارت تجارت مجاز خواهد بود

مادهٔ دوازدهم ـ ورود اشیاء و امتعهٔ مختلفه‌از خارجه بداخلهٔ مملکت با علاماتی که بموجب این قانون قلب شناخته شوند ممنوع است و نسبت بآنها مقررات قانونی راجع باشیاء ممنوعه مرعی ومجری خواهند شد .

مادهٔ سیزدهم ـ ثبت و تصدیق هر علامت که بر خلاف مقررات این قانون بعمل آمده باشد خالی از اعتبار اعلان خواهد شد

نسبت به‌علاماتی که از تاریخ تحصیل‌اجازه الی سه سال برای منظور و یا مقاصدی که گرفته شده اند استعمال نشود همان رفتار خواهد شد

مادهٔ چهاردهم ـ اتباع خارجه که در ایران دارای تاسیسات صنعتی و تجارتی هستند یا اجناس یا مارك خود بایران ارسال میدارند در صورت ایفای ترتیبات مقرره این قانون از فواید آن بهره‌مند خواهند شد

مادهٔ پانزدهم ـ دولت میتواند بواسطهٔ قرار دادهای بین المللی استعمال مااثرالغیر علامت صنعتی و تجارتی اتباع داخله و یا خارجه را که در خارج از حدود ایران به صنعت و تجارت مشغول هستند در صورت ایفای شرایط مقرره این قانون و بشرط معامله متقابله نسبت به علامت ایرانی درایران تامین نماید علامات صنعتی و تجارتی خارجه ممکن است بر وفق شرایط معینی که ازطرف وزارت تجارت‌مقررخواهد شد بوسیلهٔ قونسولگری های‌دولت‌علیه ایران در خارجه برای ثبت و تصدیق وزارت تجارت فرستاده بشود

مدهٔ شانزدهم ـ وزارت تجارت‌علامات صنعتی و تجارتی‌اجازه داده‌شده و معلومات لازمه و اعلانات و احکام قضائی راجعه بآنها و بعلاوه قوانین و نظامات و غیره مربوطه بعلامات صنعتی و تجارتی را در قسمت مخصوصی از مجلهٔ تجارت و فلاحت بطبع رسانیده انتشار خواهد داد

تبصره ـ طبع و انتشار علامات صنعتی و تجارتی تصویب شده نباید بیش از مدت ششماه بتأخیر بیفتد

مادهٔ هفدهم ـ طریقهٔ اجرای این قانون بموجب نظامنامهٔ مخصوصی که بتصویب دولت میرسد معین خواهد شد

مادهٔ هیجدهم ـ وزارت تجارت وعدلیه و داخله وخارجه ومالیه‌هریك درقسمت راجعه بخود مأمور اجرای این قانون میباشد .

این قانون که مشتمل بر هیجده ماده است درجلسه لیلهٔ نهم برج حمل ١٣٠٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

مؤتمن‌الملك

قانون اجازه ساختن خطوط آهن اصلی و مهمه مملکتی

ماده اول ـ مجلس‌شورای ملی‌ساختن خطوط آهن اصلی و مهمه مملکت را بدولت اجازه میدهد و دولت مکلف است پس از جلب متخصصین لازم و مطالعات کافی در فوائد اقتصادی و سیاسی و نظامی یك یا چند خط‌ممتد که ساختن آنها را مقدم بر خطوط دیگر میداند نتیجه را بمجلس شورای عرضه و تصویب مجلس را در انتخاب آنخطوط تحصیل نماید .

ماده دوم ـ دولت مکلف است پس از تهیه نقشه مقدماتی برای ساختن‌راه آهن ترتیبی‌را که نافع وبصرفه نزدیکتر میداند پس از تصویب مجلس شورای بموقع اجرا بگذارد و مواد اولیهٔ که برای ساختن راه آهن لازم است و تهیه آن در مملکت امکان داردباید در خود ایران تهیه شود و کارخانه آهن آب کنی برای این کار در ایران از طرف دولت ایجاد شود .

ماده سوم ـ برای تهیه نقشه مقدماتی راه و نقشه ترتیب استخراج آهن و تأسیس کارخانه آهن‌آب کنی درایران دولت مجازاست یك‌نفر متخصص‌امریکائی و یك نفر متخصص آلمانی بلافاصله‌پس از تصویب این قانون و عدهٔ کافی مهندسین ایرانی استخدام نماید

تبصره ـ حقوق دونفر مستخدمین‌مزبور در مادهٔ فوق درسال بیش تر از بیست و پنج هزار تومان و مدت استخدام آنها بیشتر از دوسال نخواهد بود .

ماده چهارم ـ برای حقوق و مخارج متخصصین و سایر مخارج نقشه برداری مبلغ دویست و پنجاه هزار تومان از محل عواید قند و چائی بدولت اعتبار داده میشود .

ماده پنجم ـ وزارتین فوائد عامه و مالیه هر یك در حدود وظایف خود مأمور اجرای این‌قانون‌هستند این‌قانون که مشتمل بر پنج ماده است درجلسه پنجم بهمن ماه ١٣٠٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

جدول تطبیقیه اوزان

اوزان ایرانی	اوزان انگلیسی	سیستم متریك (اوزان متری)
۱ مثقال =	۷۱٫۰۶ گرن	۴٫۶۴ گرام
۱ سیر = ۱۶ مثقال =	۲٫۶۱۷۵ اونس (آوردیوا)	۷۴٫۲۴ «
۱ من تبریز = ۴۰ سیر =	۶٫۵۴۶۴ پوند «	۲٫۹۷۰ کیلوگرام
۱ خروار تبریز = ۱۰۰ من =	۶۵۴٫۶۴ پوند «	۲۹۷ «
۴ خروار =	۱۶۳۰۹۲ پوند	

اوزان کنونی	اوزان قانون پیشنهادی		سیستم متریك	
۱ مثقال	۵	درم	۵	گرام
۱ سیر	۷۵	درم	۷۵	«
۱ من (۶۰۰ مثقال)	۳۰۰۰	درم	۳۰	کیلوگرام
۱ خروار	۳۰۰۰۰۰	درم	۳۰۰	«

نقل از پانزدهمین راپرت رئیس کل مالیه ایران

موضوع امتیاز	صاحب امتیاز	تاریخ شروع امتیاز	حقوق دولت	مدت امتیاز
ترامواي شهر طهران	مسیو بواطال فرانسوی	۱۵ رمضان ۱۳۰۵-۲۰ مه ۱۸۸۸	حقوق برای دولت تعیین نشده در ذیقعده ۱۳۰۵ به کمپانی انونیم بلژیکی منتقل شده است	۹۹ سال
نفت جنوب	ویلیام کنکس دارسی	صفر ۱۳۱۹-۲۹ مه ۱۹۰۱	۱۶٪ عایدات خالص وسالی دو هزار تومان حقوق کمیسر دولت	۶۰ «
بانك شاهنشاهی	بارن ژولیوس دیرویترشرکاء	۲۷ ج ۱ ۱۳۰۶-۳۰ ژانویه ۱۸۸۹	۱۶ ٪ منافع خالص که در هر صورت از ۴۰۰۰ لیره انگلیسی نباید کمتر باشد	۶۰ «
چراغ برق طهران	حاج امین الضرب	۱۴ محرم ۱۳۲۲	بعد از سی سال از تاریخ امضا ۱۶ ٪ منافع خالص	۷۵ «
ریسمان ریسی	مرحوم صنیع الدوله	ذیحجه ۱۳۱۶	۱۵٪ از منافع خالص پس از وضع ۶٪ بابت فرع سرمایه	۵۰ «
تلفون	مرحوم معیر الممالك	۱۳ محرم ۱۳۲۱	بعد از پنج سال از تاریخ استقرار در طهران و ده سال در ولایات ۱۵ ٪ عایدات خالص	۶۰ «
چراغ برق رشت	حاج معین السلطنه	اول ذیقعده ۱۳۲۱	۱۵ ٪ عایدات خالص	۵۰ «
استخراج اکسید دوفر (گل سرخ) جزایر هرمز قشم لارك هنگام	حاج معین التجار	اول حمل ۱۳۰۲	۵۰ ٪ عایدات خالص	۱۵ «
کبریت سازی آذربایجان	حاج باقر آقا حاج رحیم آقا	۴ دلو ۱۳۰۱	۲ ٪ از تاریخ امضا تا آخر برای معارف و ۱۵ ٪ بعد از ده سال باضافه ۲ ٪ مذکور	۱۵ «

نمره	خطوط اصلی بین طهران و سرحدات مملکتی	خطوط فرعی	فواصل جزء بکیلومتر	جمع فواصل از مبدأ	وضعیات فعلی راه
۱	طهران - قصرشیرین - سرحد خسروی - سرحد بین‌النهرین				در طهران وقزوین مهمانخانه‌ها وگاراژهای متعدده جهت تعمیر اتومبیل و خرید بنزین موجوداست بین راه بفاصله‌هائی
	قزوین		۱۴۴		که حد اقل و اکثرش از ۲۶ کیلومتر
	همدان		۲۳۳		تجاوز نمی‌کند استاسیون برای تهیه آب
	کرمانشاهان		۱۸۹		موجود است
	سرحد خسروی		۲۰۵	۷۷۱	
۲	طهران - جلفا (سرحد قفقازیه روسیه)				
	قزوین		۱۴۴		
	زنجان		۱۷۲		راه بین قزوین و زنجان سنگ ریزی
	جمال آباد		۹۹		نشده درزمستان اسباب زحمت عابرین است
	تبریز		۲۱۲		
	جلفا		۱۳۲	۷۴۳	راه بین تبریز - جلفا کاملاً شوسه است
		خوی - مرند (تاشوسه خوی جلفا)	۶۷		وضعیاتش مطابق شرح نمره ۱ میباشد
		خوی - جلفا	۷۹		«
		خوی ماکو (سرحد ترکیه)	۱۵۰		بعضی قسمتهای راه سنگریزی نشده است
		خوی اواجیق (سرحد ترکیه)	۱۳۲		« «
		خوی - قطور	۸۰		« «
		خوی - سلماس - ارومیه	۱۳۹		« «

نمره	خطوط اصلی بین طهران و سرحدات مملکتی	خطوط فرعی	فواصل جزء بکیلومتر	جمع فواصل از مبدأ	وضعیات فعلی راه
		تبریز - قراجه‌داغ - مشکین	۱۹۸		بعضی قسمتهای راه سنگریزی نشده است
		اردبیل - تاخط شوسه تبریز - زنجان	۱۷۰		« «
		مراغه - دالانو	۴۸		« «
		مراغه - میاندوآب	۴۵		« «
		میاندوآب ساوجبلاغ - حیدرآباد	۹۰		« «
		آستارا - اردبیل	۷۴		راه آستارا - اردبیل شوسه وضعیاتش مطابق شرح نمره ۱ میباشد
۳	طهران - پهلوی (سواحل بحر خزر)				« «
					« «
	قزوین		۱۴۴		« «
	رشت		۱۹۷		« «
	پهلوی		۳۰	۳۸۱	« «
		رشت - پیله بازار	۸		« «
		رشت - فومن	۲۵		« «
		رشت - لنگرود - رود سر	۶۲		« «
۴	طهران - فرح آباد (سواحل بحر خزر)				راهی است که جدیداً شوسه شده و قسمت فیروزکوه ییلاقی است
	دماوند		۶۲		بین راه استاسیون جهت تهیه آب موجوداست
	فیروزکوه		۸۳		
	علی آباد		۱۰۷		بعضی قسمتهای راه هنوز سنگریزی نشده و [illegible] است

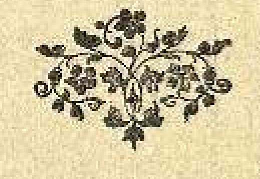
نمره	خطوط اصلی بین طهران وسرحدات مملکتی	خطوط فرعی	فواصل جزء بکیلومتر	جمع فواصل از مبدا	وضعیات فعلی راه
	ساری		۲۱		بعضی قسمتهای راه هنوز سنگ ریزی
	فرح آباد		۲۵	۲۹۸	نشده موقع بارندگی اسباب زحمت است
		ساری - اشرف - بندر جز	۸۷		درموقع خشکی میتوان ازاین راه عبور نمود (ساخته نشده)
۵	طهران - مشهد - باجگیران (سرحد ترکستان روسیه)				
	فیروز کوه		۱۴۵		مطابق شرح نمره ٤
	سمنان		۸۳		
	دامغان		۱۱۳		راه طبیعی است ساختمان آن ناتمام ترشیده است
	شاهرود		٦۷		»
	سبزوار		۲٦۲		»
	نیشابور		۱۰٦		»
	مشهد		۱۱۵		»
	قوچان		۱۳۵		راه شوسه است وضعیات مطابق شرح نمره ۱
	باجگیران		۷۱	۱۰۹۲	»
		مشهد - بیرجند	٤۷۸		» »
٦		بیرجند - دزداب	٤۷۲		راه شوسه نظامی موقتی فواصل استاسیونهای آب خیلی دور باید آب همراه برداشته شود
	طهران بوشهر (سواحل خلیج فارس)				
	قم		۱٤۹		مطابق شرح نمره ۱

نمره	خطوط اصلی بین طهران و سرحدات مملکتی	خطوط فرعی	فواصل جزء به کیلومتر	جمع فواصل از مبدأ	وضعیات فعلی راه
	اصفهان		۲۷۲		مطابق شرح نمره ۱
	شیراز		٤۸۷		تمام طول این راه ساخته نشده در زمستان
	بوشهر		۲٦٤	۱۱۷۳	عبور از آن مشکل است
		شیراز - لار	۱۸۷		راه اتومبیل رو طبیعی است در مواقع
		قم - کاشان	۹۰		خشکی میتوان عبور نمود
		اصفهان - یزد	۲۷٤		» »
		یزد - کرمان	۳٤۱		» »
		کرمان دزداب	٦۸۸		فواصل آب دوراست بایدآب برداشته شود
۷	طهران خرم آبادفیلی				
	قم		۱٤۹		مطابق شرح نمره ۱
	عراق (سلطان آباد)		۱۲۵		
	بروجرد		۱۱۲		
	خرم آباد		۱۱۸	۵۱٤	
		سلطان آباد عراق - ملایر	۱۰۰		
		ملایر - همدان	۸۷		
		عراق - خمین	٦۷		
		خمین - دلیجان	۷۲		
		طهران - ورامین	٤۵		راهی ست که مشغول ساختمان میباشند
		طهران - شمیران	۱۲		راهی است بین طهران و شمیران

۱ ـ مطابق شرح فوق دراغلب شهرهاي فوق الذکر مهمانخانه و گاراژ و بنزین موجود است ولی بهتر آن است که مسافرین همیشه با خود تخت خواب سفري و چند پتو برداشته ودرزمستان هم چون بعضی نقاط کوهستانی و هوای آن سرد است احتیاطاً باید لباسهای گرم همراه داشته باشند

۲ ـ درعموم شهرها بنزین موجوداست و در اغلب نقاط بین راه بفاصله هاي کم که حداکثرش ۵۰ کیلومتراست موجود است و با داشتن یك مشك آب بطور احتیاط در تمام راهها) غیر از راههای دزداب ـ کرمان ـ دزداب بیرجند کهفواصل بین نقاطي که دارای آب است کم است باید بیشتر آب همراهداشته باشند) اتومبیل میتواند عبور نماید

۳ ـ باج راه و کلیه مالیاتهاي راه اخیراً لغو شده است و فقط بعنوان حق الثبت ازاتومبیلهای شخصی مبلغ سی قران در ماه و از اتومبیلهای کرایه مبلغ ۵۵ قران در ماه دریافت مینمایند

/// مالیه

وزارت مالیه عبارتست از ادارات و دفاتر و سرویس های مرکزي وادارات مالیه ایالتی و ولایتی

۱ ـ تشکیلات

مرکز وزارت مالیه

۱ ـ دفتر وزیر مالیه
۲ ـ دفتر رئیس کل مالیه دکتر میلسپو Dr. A. C. Millspaugh
۳ ـ دفتر معاون اداری رئیس کل مالیه که تفتیش کل هم ضمیمهٔ آن است
۴ ـ اداره عایدات داخلی
۵ ـ اداره گمرکات
۶ ـ اداره محاسبات کل
۷ ـ خزانه داری کل
۸ ـ اداره خالصجات مملکتی
۹ ـ اداره استخدام کشوری
۱۰ ـ سرویس ارزاق
۱۱ ـ سرویس ملزومات کل
۱۲ ـ ضراب خانه
۱۳ ـ املاك وضبط کل «کابینه»
۱۴ ـ ادارات مالیه ایالتي ، که رؤسای امریکائي در آن ادارات سمت ریاست دارند

فارس
آذربایجان
خراسان
کرمان
طهران
کرمانشاهان
خوزستان
گیلان

۱۵ ـ ادارات مالیه ولایتی در تحت ریاست رؤسا و پیشکاران ایراني

عراق	استراباد
بروجرد	دامغان
قم	گلپایگان
اصفهان	کاشان
قزوین	کردستان
ملایر	مازندران
نهاوند	سمنان
شاهرود	یزد
زنجان	

ادارات مرکزی و مالیه های ایالتی و ولایتی هریك بنوبه خود مسئول مستقیم ریاست کل مالیه (دکتر میلسپو) هستند

تصدی جمع آوری مالیات ها و سایر عوارض دولتی نقدي و جنسی مستقیم و غیر مستقیم اعم از آنهائیکه در مقابل وجوه ماخوذه تمبر یا باندرل باطل مي شود و یا بدون تمبر وصول میشود و هر قسم عواید دیگری که بنام دولت از هر منبع و محلي بحیطه وصول در میآید بعهده وزارت مالیه وادارات تابعه آن است ادارات وسرویسهائیکه فوقاً اسم برده شد هرکدام درتحت اختیار خود دارای شعب مختلفه دیگری هستند

محاسبات کل :

وظایف ودیون عمومی
رسیدگی محاسبات
تطبیق حوالجات
بانك ایران
تهیه بودجه

ازطرف وزارتخانها ومؤسسات مملکتی هرسال برای سال بعد مطابق احتیاجات برآوردی خود بودجهٔ تهیه و بوزارت مالیه ارسال میدارند و بعد از وصول کلیه بودجه وزارتخانها بعد از آنکه وزارت مالیه موافقت نمود وزارت مالیه بودجه کل مملکتي را (بودجه جمع وخرج) تهیه وتوسط مقام ریاست وزراء بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید تهیه بودجه توسط اداره محاسبات کل میشود ومطابق قانون محاسبات عمومی سه ماه قبل ازختم سال جاری براي سال بعد بودجه جمع و خرج مملکتی باید حاضر وتقدیم شود

بودجه عایدات برآوردی برای سال ۱۳۰۵ مطابق جدول صفحه ۱۶۴

بودجه مخارج پیشنهادی برای سال ۱۳۰۵ مطابق جدول صفحه ۱۶۵

بانك مالیه ایران (بانك سابق استقراضی) که مطابق عهدنامه مودت منعقده بین دولت ایران وروس بدولت وملت ایران بخشیده شده است عجالةً مشغول جمع آوری مطالبات خود میباشد وداد وستد بانکی درآن مؤسسه نمیشود

وقروضی هم که مردم واشخاص ازبانك مزبور داشتند تا میزان پانصد تومان بهرکس که طلب داشت پرداخته شد و پرداخت قروض بیش ازمبلغ پانصدتومان موکول به جمع آوري سایر مطالبات بانك است

وزارت مالیه پیشنهاد چند مؤسسه بنام

بانك بمجلس شورای ملی نموده است که یکی دو فقره از پیشنهادات تصویب شده و بقیه درشرف اتمام است بانك مستقل ملی ایران بانك رهنی بانك فلاحتی

(۱) چون وجوهی که ازمحل تقاعد جمع آوری شده بمبلغ قابلی بالغ گردیده و جمع مبالغ مهمی در یك محل از جریان تجارت باز میماند وعوایدی هم از آن منبع حاصل نمیشود بنا برپیشنهاد وزارت مالیه مجلس شورای ملی تصویب نمودند که مؤسسه رهنی ازمحل وجوه تقاعدتاسیس شود وعجالة وزارتمالیه مشغول تاسیس آن میباشد که برطبق قانون ذیل مؤسسه مذکوره را افتتاح نماید

قانون اجازهٔ تأسیس مؤسسهٔ رهنی ازمحل وجوه تقاعد

مادهٔ اول ـ وزارت مالیه مجاز است یك باب مؤسسهٔ رهنی تأسیس نماید این مؤسسه پس از تصویب بانك دولتی که بموجب قانون علیحده ایجاد میشود یکی از شعب آن بانك محسوب خواهد شد

مادهٔ دوم ـ مؤسسهٔ رهنی مزبور بابت هر قرضه که می دهد فقط بمأخذ صدی نه در سال بعنوان حق الحفاظه دریافت خواهد نمود و در مقابل هرقرضه اجناس منقول قابل فروش وثیقه گرفته خواهد شد که مبلغ قرضه بیش از دو ثلث قیمت حقیقی آن اجناس در موقع استقراض نبوده باشد.

تبصره ـ مبلغ قرضه برای هر وامخواهی از چهار صد تومان نباید تجاوز کند و بهر وام خواهی که تا میزان چهار صد تومان گرفته باشد تا قرض سابق خود را تدیه نکرده است قرضهٔ دیگری داده نخواهد شد.

مادهٔ سوم ـ برای تهیهٔ سرمایهٔ این مؤسسهٔ وزارت مالیه مجاز است قسمتی از وجوه تقاعد را که بعنوان استقراض از صندوق تقاعد مأخوذ می شود در مؤسسه مزبوره بگذارد و مبلغ وجه استقراض شده در هیچ موقع نباید از سه خمس کلیه وجوه تقاعد تجاوز نماید.

تبصره ـ وزارت مالیه مجاز است لدی الاقتضاء شعبه هائی مؤسسهٔ مزبور را در ولایات ایجاد نماید

مادهٔ چهارم ـ مادام که لطمه به حقوق متقاعدین وارد نیاید مؤسسهٔ رهنی دو خمس دیگر را از صندوق تقاعد استقراض خواهد نمود ودراین صورت همیشه معادل خمس نقد باید در مؤسسه موجود باشد

مادهٔ پنجم ـ مؤسسهٔ رهنی می تواند امانات نقدی که مدت آنها کمتر ازیك سال نبوده بشرطی که مؤسسه مجاز در تصرف باشد قبول نموده ودراین صورت دو ثلث از حق الحفاظه که مؤسسه از بابت مراهنه مال مذکور می گیرد بصاحب امانت خواهدداد. تبصره ـ مؤسسهٔ رهنی سند رسمی بضمانت دولت بصاحب امانت خواهد داد.

ماده ششم ـ عواید مؤسسهٔ رهنی پس از تادیه مخارج اداری اصل سرمایهٔ مؤسسه را تشکیل خواهد داد.

مادهٔ هفتم ـ وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون و مکلف است از تاریخ تصویب در ظرف سه ماه اولا نظامنامه مؤسسه را تهیه و به تصویب هیئت دولت رسانده و ثانیا مؤسسهٔ مزبور را تاسیس نماید.

مادهٔ الحاقیه ـ مأخذ هر وجهی که درسایر معاملات استقراضی مؤسسات و اشخاص بعنوان حق الحفاظه ومال لصلح ومال الاجاره معمول می باشد حدا کثرآن صدی دوازده خواهد بود ومحاکم عدلیه نسبت به مبالغی که علاوه برمیزان فوق قرار داده شود حکم نخواهند داد.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده و یك مادهٔ الحاقیه هست درجلسهٔ دهم آبانماه ۱۳۰۵ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید   سید محمد تدین

رئیس مجلس شورای ملی

(۲) بانك فلاحتی و صناعتی « توسعه اقتصادی » که لایحهٔ آن تقدیم مجلس شورای ملی شده است

(۳) تأسیس بانك مستقل ملی ایران برای رفع حوایج اقتصادی ملت ایران که لایحهٔ آن تقدیم مجلس شورای ملی شده است

قانون خروج طلا ونقره از سرحدات

البته پوشیده نیست که خروج طلا ونقره از مملکت لطمهٔ بزرگی به ثروت مملکت وارد مآورد و قانونی که برای خروج فلزات فوق سابقا وضع شده بود موعد مقرره آن سپری شده بود برحسب پیشنهاد وزارت مالیه مجلس شورای ملی قانون دائر به منع خروج طلا و نقره وضع نمودند که بمقدار مدت شصت روز مهلت برای خروج مسکوکات نقره خارجی (روپیه وغیره) دیگر هیچ قسم فلزات قیمتی ازسرحدات مملکت خارج نشود.

الغای مالیات

وزارت مالیه چون باین نکته متوجه شده که وصول مالیات های مختلفی که باسم مالیات بلدی در شهرها ایالات و ولایات گرفته میشود موجب مزاحمت اشخاص است واز این گذشته دولت هم برای جمع آوری آنها اغلب دچار زحمت میشود مالیاتی باسم مالیات راه وضع نموده وسایر مالیاتهای بلدی را بهراسم ورسم که دریافت میشود ملغی نمود

(قانون درتقویم سنه ماضیه ۱۳۰۵ صفحه ۷٤ درج شده است

بموجب پیشنهاد وزارت مالیه مالیات روده بکلی ملغی وتجارت روده آزاد است و همچنین ساروج گچ و آهك از مالیات معاف است

ممیزی

چون وصول مالیاتهای مختلف برای اینکه پارهٔ از املاك بمرور زمان نقصان نموده وعوایدی که سابقا از آنها برداشت میشد دیگر نمیشود و همچنین اغلب از املاك بمرور زمان آباد شده

وکمتر از انچه که حقاً باید بدولت مالیات بدهند میپردازند برحسب پیشنهاد وزارت مالیه مجلس شورای ملي بموجب قانون مالیات املاك اربابی ودواب (در تقویم سنه ماضیه ١٣٠٥ صفحه ٧١ درج شده) مالیات های سابق را بموجب این قانون معاف نموده و برطبق قانون فوق از املاك و دواب مالیات گرفته خواهد شد

خزانه داری کل

خزانه داری کل یکی از مؤسسات و ادارات تابعه وزارت مالیه است که در سنه ١٣٠٢ تاسیس شده و عجالتاً در تحت ریاست مستر مکاسکی است این اداره محل تمرکز عواید مملکتی است که بهر اسم ورسم بحیطه وصول درمیآید وهمچنین کلیه پرداختهای قانوني که عبارتند از کلیه وجوهاتی که از طرف مجلس شورای ملی اجازه پرداخت آن بدولت (وزارت مالیه) اعطاشده ازطرف آن اداره پرداخت میشود

اینقبیل اجازه پرداختها یادرضمن بودجه پیشنهادی پیش بینی شده ویا اینکه بعد وزارتمالیه لزوم یك خرجي را در تحت لایحه علیحده بمجلس پیشنهاد مینماید

برای اینکه عوائد دولت بهتر متمرکز شود وهمچنین بهتر وزارت مالیه درجمع آوری آنها موفق شود درکلیه وزارتخانها ومؤسساتی که عایدی زیادی داشتند مثل عواید پست وتلگراف عواید معادن و جنگلها ومیاه و تذکره و عواید حقوقی عواید مدارس و موقوفات وغیره یکنفر نماینده بوزارتخانه ومؤسسات دولتی گسیل داشته که امور محاسبات و جمع آوری عواید و پرداخت مخارج توسط آنها بعمل میآید .

صورت عایدات برآوردی

برای سال ١٣٠٥

١ ـ عایدات داخلی و گمرکات

مالیات مستقیم نقدي	٣٥٠٨٤٠٠٠
مالیات مستقیم جنسی (خرواری ٧٠ قران)	١٠٦٨٨٠٠٠
خالصجات نقدی	٤٩٩٠٠٠٠
خالصجات جنسي	٦٨٢٢٠٠٠
مالیاتهاي غیرمستقیم	
تریاك	١٢٥٠٠٠٠٠
دخانیات	١٢٠٠٠٠٠٠
رسومات	٤٠٠٠٠٠٠
سایر مالیاتهاي غیرمستقیم	٤٥٠٠٠٠٠
گمرکات	٩٥٥٠٠٠٠٠
	١٨٧٠٩٤٠٠٠

٢ ـ امتیازات

نفط جنوب	٣٨٧٠٠٠٠٠
بانك شاهنشاهي	١٦٠٠٠٠
خاك سرخ	٢٠٠٠٠٠
تلفون	٢٠٠٠٠
	٣٩٠٨٠٠٠٠

٣ ـ متفرقه

مطبعهٔ مجلس و غیره	٤٦٠٠٠٠
ضرابخانه	٤٠٠٠٠٠٠
متفرقه	١٠٠٠٠٠
	٤٥٦٠٠٠٠

وزارت خانه ها

٤ ـ وزارت خارجه

تذکره وشانسلری	٢٠٠٠٠٠٠
	٢٠٠٠٠٠٠

٥ ـ وزارت داخله

نظمیه	٨٠٠٠٠
	٨٠٠٠٠

٦ ـ وزارت عدلیه

عایدات محاکماتی وثبت اسناد	١٠٠٠٠٠٠
	١٠٠٠٠٠٠

٧ ـ وزارت پست وتلگراف

پست	٦٧٩٣٠٠٠
حمل و نقل	٥٠٠٠٠٠
تلگراف	٨٠٠٠٠٠٠
	١٠٧٩٣٠٠٠

٨ ـ وزارت معارف

شهریه شاگردان مدارس ـ تومانی چهار شاهي و خرواری یکقران یك در صد حقوقات ـ عتیقه‌جات وغیره	١٣٠٠٠٠٠
	١٣٠٠٠٠٠

٩ ـ وزارت فوائد عامه

مؤسسات رهنی	٢٥٠٠٠
خط آهن آذربایجان وپل ارس	٤٠٠٠٠٠٠
معادن	٥٠٠٠٠٠
جنگل ها	٣٠٠٠٠٠
شیلات	٣٠٠٠٠٠
مدرسهٔ رنك رزی	٥٠٠٠
متفرقه	٤٠٠٠٠
	٥٢٢٠٠٠٠
جمع کل	٢٥٦١٢٧٠٠٠

صورت مخارج پیشنهادي

برای سال ١٣٠٥

١ دربار ـ کابینه سلطنتی و والاحضرت ولیعهد	٤٨٠٠٠٠٠
٢ مجلس شورای ملی	٤٢٩٢٦٦٠
٣ کابینهٔ هیئت وزراء	٥٩٤٢٥٠
٤ وزارت جنك ـ کل	٩٤٠٠٠٠٠٠
٥ » » محصلین پاریس	٦٧٣٠٠٠
٦ » » امنیه	٥٥٨٠٠٠٠
٧ وزارت مالیه ـ کل	٣١١٢٠٠٠٠
٨ » » انتفاعی	٨٧٥٠٠٠٠
٨ (١) وزارتمالیه ضرابخانه	١٢٥٠٠٠٠
٩ وزارت داخله ونظمیه	١٧٢٠١٥٧٦
١٠ وزارت پست وتلگراف	١٧٧٨٠٠٠٠
١٠ (١) تعمیر خطوط تلگراف	٥٠٤٠٠٠
١١ وزارت عدلیه	٦٨٠٠٠٠٠
١٢ وزارت فواید عامه ـ کل	٢٤٦٦٥٨٠
١٢ (١) وزارت فوائد عامه مؤسسهٔ پاستور	٢١٤٦٨٠
١٢ (ب) وزارت فوائد عامهٔ طرق	ـ
١٢ (ت) » » دفع آفات حیوانی	٥٠٠٠٠٠
١٢ (ث) وزارت فوائد عامه راه آهن آذربایجان	٢١٣٠٠٠٠
١٣ وزارت خارجه	٨٢٥٨٠٧٢
١٤ » معارف	٨٧٢٩٩١٥
١٤ (١) وزارت معارف ـ موزهٔ ملی	٣٠٠٠٠٠

۱۴ (ب) وزارت معارف منقوله از مستمریات	۷۲۸۳۵۰
۱۵ وزارت ـ صحیه کل مملکتی	۱۸۶۰۹۷۰
۱۶ منتظرین خدمت	۲۴۰۰۰۰۰
۱۷ دیون عمومی ـ کل	۱۴۴۲۹۵۲۰
۱۷ (ا) خارق ۱۳۰۴	ـ
۱۷ (ب) ارزاق	۸۰۰۰۰۰
۱۸ مخارج پیش بینی نشده ـ کل	۱۸۰۰۰۰۰
۱۹ شهریه و مستمریات	۷۲۶۱۶۵۰
۲۰ مستشاران آمریکائی	۱۷۰۵۰۰۰
۲۱ نمایش گاه فیلادلفی	۷۵۰۰۰۰
۲۲ تاجگذاری	۸۰۰۰۰۰
جمع کل	۲۵۵۶۹۰۷۲۳

گمرکات

اشیاء مفصله ذیل درورود ممنوع است

۱ ـ اسلحه ناریه از هر قبیل باستثنای تفنگ شکاری وتفنگهای تفریحی قورخانه متعلق باسلحه ازهرقبیل باستثنای مهمات تفنگهای شکاری وتفنگهای تفریحی و چاشنی‌های که باروط منفجر شونده دارد موشک وآلات انفجار برای نقب و اقسام دیگر مواد قابل اشتعال بجهة مصارف معدنی یاصنعتی ممنوع است مگر با اجازه مخصوص دولت

۲ ـ پولهای غیراز طلا ونقره

۳ ـ منات کاغذ ـ اسکناس روس چرونس ومارکهای سابق کاغذی آلمان

۴ ـ طلای تقلبی ومسکوکات ضرب روسیه ومسکوکات معیوب ایران

۵ ـ جوهرهای شیمیائی خشک یامایع که ثبات آنها بجهة رنگ آمیزی قالیها مکفی نیست اشخاص ذینفع باید باداره مرکزی گمرکات مراجعه نموده تابتوسط شیمیست متخصص از ورود الوان مجاز اطلاع حاصل نماید ورود تنور هائیکه درساخت قالی بکار نمیرود مجاز است

۶ ـ کتب و روزنامجات و مطبوعات و نوشتجات وعلامات وصور واشیاء مخالفه که مخالف اصول مذهبی و عادات مستحسنه مملکتی است

۷ ـ اجناسی که روی خود آنها یااظاف معمولی آنها علامات و اسامی و عنوان تجارتخانه وشعار ومشخصات دیگری بوده واین ترتیب مستقیماً یابطور غیر مستقیم مستلزم نظریه خطائی درخصوص اصل آنها یااسم سازنده وخواص وعنوان و مشخصات مخصوص آنها گردد

۸ ـ ورود ساکارین ومرفین وکودئین وهروئین وسایر مشتقات تریاک .کوکائین ممنوع است مگر با اجازه دولت برای مصرف اطباء ودواسازان دیپلمه

۹ ـ تخمهای رنگی جوهری که درساخت قالی بکار برده میشود

۱۰ ـ چوب توتون

۱۱ ـ البسه کهنه

۱۲ ـ جنائز بموجب حکم نمره ۱۰۰۱۶ ۲۵ نوامبر ۱۹۲۲

۱۳ ـ تریاک (بموجب متحد المآل نمره ۶۴۹۹ ۳ـ۰۵ـ۱۶)

۱۴ ـ اشیائیکه دارای علامت یا تصویر عیدالبهاء میباشند (بموجب حکم نمره ۱۱۵۳۴ ۳ـ۰۹ـ۴)

۱۵ ـ کاغذ وپاکتهائی که علامت شیر وخورشید دارند (بموجب حکم نمره ۸۱۱۹ ۰۴ر۵۶)

۱۶ ـ بلودومتلین دانسمواد مخدره است .

۱۷ ـ ورود پارهٔ امتعه ممکن است بموجب حکم دولت ازنقطه نظر رعایت صیانت یا امنیت اجتماعی ممنوع گردد

صدور اشیاء مفصله ذیل درخروج ممنوع است

۱ ـ اسلحه ومهمات ازهرقبیل باستثناء آنهائیکه بموجب تعرفه گمرکی مجازند

۲ ـ باروط و مواد محترقه

۳ ـ فلزات قیمتی ومسکوکات طلاونقره باستثناء اشیاء طلاونقره ساخت غیرازمتعلق باروپائیها (بجهة مصرف شخصی) ورود

۴ ـ غله (باستثناء برنج آنهم با بعضی شرایط)

۵ ـ چهار پایان و حیوانات بارکش (باستثنای گوسفند وبز و میش که بیش از پنجسال دارند)

۶ ـ عتیقجات بدون باندرول وزارت معارف

۷ ـ مرفین وکوکائین ومشتقات آن ـ ساکارین

۸ ـ کتب چاپی وخطی متعلق بکتابخانه سلطنتی

۹ ـ جواهرات ازهرقبیل باستثناء جواهرات شخصی

۱۰ ـ زنبور عسل

۱۱ ـ گوشت قصابی

۱۲ ـ صدور پارهٔ امتعه ممکن است بموجب حکم دولت از نقطه نظر رعایت صیانت یا امنیت اجتماعی یا ازحیث تامین آذوقه ممنوع گردد

۱ ـ جمع کل واردات
۸۸۱٫۰۲۵٫۴۰۷ قران

۲ ـ جمع کل صادرات بضمیمه روغنهای معدنی جنوب ۹۲۲٫۳۸۹٫۰۵۹٫۰۰۱ قران

۳ ـ صادرات روغنهای معدنی کمپانی نفط جنوب ۵۴۴٫۶۸۸٫۰۰۰ قران

۴ ـ جمع کل تجارت ایران با ممالک خارجه ۱٫۹۴۰٫۴۱۵٫۲۲۹ قران

جدول صادرات اجناس عمده ایران

اجناس	قیمت در ۱۳۰۴ بقران
روغنهای معدنی نفط وبنزین	۵۴۴٫۸۰۰٫۰۰۰
قالی های پشمی	۱۱۷٫۵۷۲٫۰۰۰
میوه خشک یا تازه	۷۹٫۲۹۴٫۰۰۰
تریاک	۷۰٫۴۳۰٫۰۰۰
پنبه خام	۶۱٫۹۶۰٫۰۰۰
برنج	۴۲٫۲۲۹٫۰۰۰
پشم خام	۲۱٫۷۹۲٫۰۰۰
روده	۱۵٫۷۷۳٫۰۰۰
پوستهای عمل نیامده	۱۵٫۳۲۲٫۰۰۰
چائی	۱۰٫۶۴۱٫۰۰۰
مسکوکات نقره	۸٫۷۱۹٫۰۰۰
کتیرا	۷٫۸۸۵٫۰۰۰
پارچه‌های پنبه خالص	۶٫۱۰۷٫۰۰۰
پوستهای روباه وسمور عمل نیامده	۷٫۰۶۷٫۰۰۰
پوستهای عمل نیامده بره	۵٫۸۰۲٫۰۰۰
سایر پوستهای عمل نیامده	۴٫۲۶۲٫۰۰۰
توتون عمل نیامده	۳٫۹۱۴٫۰۰۰
پارچه های ابریشمی خالص طبیعی	۲٫۹۸۳٫۰۰۰
پیله ابریشم	۲٫۲۷۰٫۰۰۰
نباتات ومواد نباتی	۲٫۰۴۳٫۰۰۰

حلوا و سایر تنقلات و رنگها	۲٫۰۳۳٫۰۰۰
دواجات	۱٫۷۳۸٫۰۰۰
لاس ابریشم	۱٫۶۱۷٫۰۰۰
گندم و جو و سایر حبوبات غذائی	۱٫۵۱۳٫۰۰۰
سایر صمغها	۱٫۵۳۸٫۰۰۰
پارچه‌های پشمی خالص	۱٫۱۲۹٫۰۰۰
آنقوزه	۹۷۹٫۰۰۰
نیل و قرمز دانه	۸۳۶٫۰۰۰
احجار قیمتی	۸۱۹٫۰۰۰
البسه	۸۹۵٫۰۰۰
ادویه‌جات	۸۷۷٫۰۰۰
روغن	۷۸۸٫۰۰۰
تخم طیور یا صید	۷۳۱٫۰۰۰
سقز و قیر	۷۲۴٫۰۰۰
فضلات ابریشم	۶۶۲٫۰۰۰

جدول پول ایران

واحد پول یکقران است.

۲۰ شاهی مساوی با یکقران است.

ده قران مساوی با یکتومان است.

مسکوکات

وزن وعیار

مسکوکات	وزن	عیار
قران نقره	۱ مثقال	۰/۹۰۰
تومان طلا	۵/۸ «	۰/۹۰۰

مسکوک نیکل

۱ شاهی ۲۰ عدد مساوی با ۱ قران است

۲ شاهي ۱۰ عدد مساوي با ۱ قران است

مسکوک نقره

۴ شاهی

۵ شاهی ٤ عدد مساوی با ۱ قران است

۱۰ شاهی ۲ عدد مساوی با ۱ قران است

۱ قران ۲ قران ۵ قران

۷ استخدام مستخدمین کشوری

استخراج از قانون استخدام مصوبه ۲۲ قوس ۱۳۰۱

مراتب خدمت و ارتقاء رتبه

ماده ۱۵ ـ مراتب خدمت در ادارات کشوری قرار ذیل است :

۱ ـ ثباتی
۲ ـ منشی گری سوم
۳ ـ منشی گری دوم
٤ ـ منشی گری اول
۵ ـ مدیری شعبه
۶ ـ مدیری دائره
۷ ـ معاونت اداره
۸ ـ ریاست اداره
۹ ـ مدیری کل یا معاونت اداری

تبصره ـ مقام وزارت ومعاونت وزارت و سفارت کبری وسفارت فوق العاده و والی ایالت وکلیه قضات ومدعی العموم دیوان عالی تمیز واعضاء شورای دولتی واعضاء منتخبهٔ دیوان محاسبات خارج از مراتب مذکورهٔ فوق وتابع قانون جداگانه خواهند بود

مادهٔ ۱۶ ـ میزان حد اقل مقرری رتبه اول خدمت بموجب قانون بودجه درهرسال معین میشود ومیزان حد اقل مقرری رتبه های مافوق به تناسب ذیل است :

۱) ـ بموجب قانون بودجه
۲) ـ مقرری مادون باضافه ثلث اصل
۳) ـ مقرري مادون باضافه ثلث اصل
٤) ـ مقرری مادون باضافه نصف اصل
۵) ـ مقرری مادون باضافه سه ربع اصل
۶) ـ مقرری مادون باضافه یك مقابل اصل
۷) ـ مقرری مادون باضافه پنج ربع اصل
۸) ـ مقرری مادون باضافه شش ربع اصل
۹) ـ مقرري مادون باضافه هفت ربع اصل

مادهٔ ۱۷ ـ در سال اول خدمت در هر رتبه حد اقل مقرری آن رتبه داده میشود و تفاوت بین حد اقل و اکثر که از سال دوم خدمت در یك رتبه ممکن است داده شود تا آخر مدت در آن رتبه نباید از یك ششم مقرري همان رتبه تجاوز نماید .

مادهٔ ۲۲ ـ تعیین معاون پارلمانی وزیر و رئیس کابینه وزارتی باختیار وزیراست طی مراتب خدمت درمورد آنها ضروری نیست و هرگاه از میان مستخدمین دولتی انتخاب شوند مدت تصدی آنها جزو ایام خدمت محسوب میشود و الا این تصدی سابقهٔ خدمت اداری برای آنها نخواهد بود .

مادهٔ ۲۵ ـ هرگاه مستخدمی بموجب مادهٔ ۲۳ مستحق ترفیع رتبه شده وبواسطهٔ نبودن محل بترفیع نایل نگردد درحدود تفاوت بین حد اقل و اکثر مقرری مقام خود اضافه حقوق دریافت خواهد نمود

مادهٔ ۲۶ ـ ترفیع رتبه بردو قسم است ، رسمي و افتخاری ترفیع رسمي آنست که شغل معيني که مقامش یك درجه بالاتر از مقام شغل سابق مستخدمی باشد با مقرری آن شغل و رعایت مدلول مادهٔ (۲۱) و (۲۳) باو رجوع شود .

ترفیع افتخاری آنست که در صورت عدم احتیاج وزارتخانه ونبودن محل برای ارتقاء رتبه رسمی پس ازشش سال خدمت در رتبه مادون و رعایت مدلول مادهٔ (۲۵) مقام بالا تری بعنوان افتخاری بمستخدمی داده شود بدون اینکه در شغل او تغییري حاصل گردد ولی مقرری مستخدم مزبور از حداقل مقرری مقامی که بطور افتخاری باو داده شده است نباید کمتر باشد و مدت خدمت در رتبه افتخاری مثل اشتغال رسمی در آن مقام منظور و در ورقهٔ خدمت قید میشود

مادهٔ ۲۷ ـ کسانیکه پس از شش سال خدمت در یك مقام استعداد ارتقاء بمقام بالا تری را ندارند حق اضافه مقرری را خواهند داشت و میزان این اضافه از خمس آخرین مقرری مستخدم مذکور تجاوز نکرده و بیش از دو مرتبه داده نخواهد شد .

تقاعد و وظایف

مادهٔ ٤۲ ـ عموم مستخدمین دولتی حق دارند با رعایت یکی از دو شرط ذیل تقاعد خود را از خدمت بخواهند

۱ ـ پس از سی سال خدمت و شصت سال عمر

۲ ـ در صورت داشتن ۵۵ سال عمر و بیست و پنج سال خدمت مشروط بر اینکه بیست سال آنرا متصدی شغل بوده باشد و هر گاه تعلیل قوا و ضعف و پیری مانع نشود و مایل باشد تا سن هفتاد نیز میتواند مشغول خدمت باشد ولی در هفتاد سالگی باید حتماً از خدمت معاف شوند .

دولت نیز میتواند با شرایط ۱ و ۲ مستخدمی را متقاعد نماید .

مادهٔ ۴۴ ـ هریك از مستخدمین که بر طبق مادهٔ (۴۲) تقاعد خودرا تقاضا نمود یا متقاعد شد حق اخذ حقوق تقاعدی از دولت خواهد داشت و ابتداء آن از روزی است که مقرری خدمت داده نمیشود

مادهٔ ۴۵ ـ میزان حقوق تقاعدی مساوی است با یك هفتم حد وسط مقرری سه ساله اخیر خدمت ضرب در عدهٔ سنوات خدمت .

مادهٔ ۴۶ ـ مستخدمینی که علیل یا بواسطه حادثهٔ ناقص شده و از کار کردن باز مانند بدون رعایت مدت خدمت ثلث بلا کسر مقرری آخرین خدمت خود را مادام العمر بطور وظیفه دریافت میدارند ولی هر گاه حادثهٔ مذکور در نتیجه ایفاء وظیفه یا برای نجات شخصی از مهلکه روی دهد دو ثلث بلا کسر مقرری مزبور در حق آن شخص برقرار خواهد شد با رعایت اینکه ثلث یا دو ثلث مذکور از میزان حقوق تقاعدی که ممکن بود مطابق مادهٔ ۴۵ بمستخدم مزبور داده شود کمتر نباشد والا مبلغ اکثر را دریافت خواهند نمود .

مادهٔ ۴۷ ـ هر گاه یکی از مستخدمین که بسن تقاعد رسیده اعم از آنهائی که در سر خدمت هستند یا آنهائیکه متقاعد شده اند فوت نمایند نصف حقوق تقاعدی که دریافت میکرده است یا ممکن بود اخذ نماید بطور تساوی بورثهٔ قانونیکه در مادهٔ (۲) قانون وظایف مورخهٔ ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ تصریح شده است بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت متوفی بوده اند داده میشود و هر گاه در نتیجه ایفاء وظیفه کشته شود یا فوت نماید بجای نصف دو ثلث آن حقوق در حق ورثه برقرار میشود و حق اخذ وظیفه برای وراث از روز بعد از فوت باقی خواهد بود .

مادهٔ ۴۸ ـ مستخدمینی که قبل از رسیدن بسن تقاعد فوت میشوند و مشمول مقررات قسمت اخیر مادهٔ ۴۷ نیستند معادل یك ثلث از اصل کسوراتی که بصندوق تقاعد و وظایف وراث مستخدمین داده اند بورثه آنها که در قسمت اولی همان ماده تصریح شده است دفعةً بالسویه پرداخته خواهد شد

ماده ۴۹ ـ وراث مستخدمینیکه مطابق مادهٔ (۴۷) مستحق اخذ وظیفه زدولت میشوند باید شرایط ذیل را دارا باشند :

۱ ـ ورثه ذکور کمتر از بیست سال داشته باشند

۲ ـ ورثه اناث شوهر اختیار نکرده باشند .

سهمی وراث ذکور که بیست سال دارند یابعد باین سن برسند وسهمی ورثه اناث که شوهر اختیار کرده یا بعد اختیار نماید وهمچنین سهمی آنهائیکه فوت شوند بسهمی سایر وراث افزوده میشود

مادهٔ ۵۰ ـ میزان وظیفه که مطابق مادهٔ ۴۷ و ۴۹ در حق ورثه برقرار میشود کمتر از ماهی ده تومان نخواهد بود مگر اینکه اصل حقوق تقاعدی شخص متوفی کمتر از ده تومان باشد در اینصورت کلیه آن در حق ورثه برقرار خواهد شد

ماده ۵۱ ـ مستخدمینی که در حین انتظار خدمت بحد تقاعد برسند یا فوت نمایند حقوقی که بآنها و وظیفه که بوراثشان تعلق میگیرد ازروی اصل مقرری مقامی که دارند محسوب خواهد شد

مادهٔ ۵۲ ـ هریك از مستخدمینی که پس از محاکمه و ثبوت تقصیر محکوم بانفصال دائم از شغل دولتی گردند اخذ حقوق تقاعد یا انتظار خدمترا نخواهند داشت

مادهٔ ۵۳ ـ ترك تبعیت ایران ومحکومیت بقیام واقدام برعلیه حکومت ملی موجب محرومیت از حقوق انتظار خدمت و تقاعدی خواهد بود

مادهٔ ۵۴ ـ هر گاه اشخاصیکه بموجب این قانون حقوق تقاعدی میگیرند مرتکب تقصیری شوند که بموجب حکم عدلیه اصالةً یا تبعاً از حقوق اجتماعی محروم شوند از حقوق تقاعدی شخصاً محروم خواهند بود لیکن باعائله آنها همان رفتاری خواهد شد که با وراث متوفین متقاعدین از خدمت میشود .

مادهٔ ۵۵ ـ باداشتن حقوق تقاعدی یا وظیفه اخذ هر گونه مواجب و مستمری دیگری از خزانه دولت ممنوع است و اگر شخص متقاعد بتقاضای خود مجدداً مرجع خدمت موظفی در ادارات دولتی بشود درمدت تصدی آن خدمت حقوق تقاعدی را دریافت نمیکند ولی مدت خدمت جدید او منظور و پس از خروج از خدمت از بابت این مدت بمیزانی که در مادهٔ ۴۵ مقرر است بر حقوق سابق او افزوده میشود .

مادهٔ ۵۶ ـ بجز موارد استیفای حقوق دولت توقیف حقوق تقاعدی در قبال محکومیت حقوقی یا عناوین دیگر از این قبیل اکیداً ممنوع است .

مادهٔ ۵۷ ـ ازمقرری مستخدمین موظف دولتی بدون استثناء وجوه ذیل کسر و بصندوق تقاعد و وظایف وراث مستخدمین تحویل میشود .

۱ ـ صدی پنج از مقرری ماهیانه

۲ ـ مقرری یك ماههٔ مستخدم در موقع ورود بخدمت دولت .

۳ ـ مبلغ اضافه مقرری ماهانیکه بعدها بمستخدمین داده میشود در ماه اول اخذ آن اضافه

۴ ـ وجوهیکه ممکن است در موقع مرخصی از مقرری مستخدمین کسر شود .

۵ ـ وجوه حاصله از محکومیت وجرائم اداری مستخدمین .

تبصره - غیر از موارد فوق بهیچ عنوان نباید چیزی از مقرری مستخدمین کسر شود.

مادهٔ ٦٨ - مستخدمین جزء وزارتخانه‌ها و ادارات که مشمول مادهٔ (١٥) نیستند موافق نظامنامهٔ داخلی وزارتخانه وادارات مربوطه بدرجاتی تقسیم میشوند و مادام که قانون مخصوص برای حقوق تقاعد و وظایف آنها تصویب نشده است مقررات فصل چهارم در بارهٔ آنها رعایت خواهد شد.

مادهٔ ٦٩ - برای اینکه مستخدمین و منتظرین خدمت فعلی بتوانند نسبت بحقوق تقاعد از مقررات این قانون استفاده کنند باید کسورات مندرجه در فقرات ٣ - ٤ و ٥ مادهٔ (٥٧) این قانون را تادیه نمایند و پرداخت کسورات راجعه بمقرری ماهیانه آنها به نسبت ذیل خواهد بود.

١ - برای مستخدمینی که در حین اجرای این قانون کمتر از پنجسال خدمت دارند تا موقع تقاعد صدی پنج و نیم

٢ - برای مستخدمی که بیش از پنج و کمتر از ده سال خدمت دارند تا موقع تقاعد شش در صد

٣ - برای مستخدمینی که بیش از ده و کمتر از پانزده سال خدمت دارند تا موقع تقاعد شش و نیم در صد.

٤ - برای مستخدمینی که بیش از پانزده و کمتر از بیست سال خدمت دارند تا موقع تقاعد هفت در صد.

٥ - برای مستخدمینی که بیش از بیست سال و کمتر از بیست و پنجسال خدمت دارند تا موقع تقاعد هفت و نیم در صد

٦ - برای مستخدمینی که بیش از بیست و پنج سال خدمت دارند تا موقع تقاعد هشت در صد

مادهٔ ٧٢ - میزان حقوق تقاعدی نسبت بمستخدمینی که در حین اجرای این قانون بشرایط مقررهٔ مادهٔ (٤٣) بحد تقاعد رسیده اند مساویست با یکصدوبیستم حدوسط مقرری سه ساله اخیر خدمت ضرب در عدهٔ سنوات خدمت

جدول ترفیع

اسامی مراتب	حداقل مدت قانونی توقف درهر رتبه	حداقل مجموع سنوات برای ارتقاء برتبه بعد	حداقل حقوق تومان	حداکثر حقوق تومان
امتاز	یکسال	١		
١ ثبات	٢	٣	٣٢	٣٧
٢ منشی سوم	٢	٥	٤٢	٤٩
٣ منشی دوم	٢	٧	٥٢	٦٠
٤ منشی اول	٢	٩	٦٨	٧٩
٥ رئیس شعبه	٣	١٢	٩٢	١٠٧
٦ رئیس دائره	٣	١٥	١٢٤	١٤٤
٧ معاون اداره	٣	١٨	١٦٤	١٩١
٨ رئیس اداره	٣	٢١	٢١٢	٢٤٧
٩ مدیر کل	٣		٢٦٨	٣١٢

تعرفه خدمت

متحد المآل نمره ٨٦٣٩ - ٢٢ر٣ر٠٤

مدارک رسمی برای اثبات تصدی خدمت بقرار ذیل است

١ - فرمان همیونی

٢ - حکم وزارتخانها

٣ - حکم اداراتی که بدادن احکام انتصاب قانوناً مجاز بوده اند (دراین سه مورد باید مدلل گردد که فرمان یا حکم مجری شده است)

٤ - لیست پرداخت حقوق که بامضای مستخدم رسیده باشد

٥ - بودجه اسمی

٦ - میتوت و نوشتجات رسمی اداری که بامضاء مستخدم تهیه شده وتصدی خدمترا مدلل نماید

متحد المآل نمره ٢٩٤٨٣ - ٧ر٨ر٠٣

در موقعیکه تاریخ روز تولد مستخدمین معین نباشد باید تاریخ تولد ازروز اول برج متداز تولد در تعرفهٔ خدمت معین گردد چنانچه تاریخ برج تولد معلوم نباشد تاریخ تولد ازروز اول سال بعد از تولد معین میشود

متحد المآل نمره ١٢٧٨١ - ٤ر٣٠٢

در موقعی که تعیین تاریخ روز دخول عضوی بخدمت ممکن نیست دخول بخدمت را باید از روز اول ماه بعداز دخول بخدمت محسوب نمود وچنانچه تعیین ماه ورود بخدمت معین نیست دخول بخدمترا باید ازروز اول سال بعداز ورود بخدمت محسوب نمود

تصویبنامهٔ نمره ١٦٢ - ١ر٢ر٠٤ هیئت وزراء عظام: اشخاصی که بموجب احکام وفرامین قبل از اکمال سن ١٨ سالگی بخدمات دولتی پذیرفته شده اند ابتداء خدمتشان از برج اول سال نوزدهم عمرشان محسوب میگردد

متحد المآل نمره ٣٤١٥١ - ٨ر٠٤

کسانی که از روز اول حمل ١٣٠٢ ببعد مشغول خدمت بوده‌اند اعم از اینکه ازبابت سال ١٣٠٢ حقوق یا اجرت به آنها داده شده باشد یاداده نشده باشد مستخدم رسمی هستند مشروط براینکه قبل از میزان ١٢٩٩ سابقه خدمت داشته باشند

ورود بخدمت در ولایات

ماده ٧٤ قانون استخدام:

مادام که مدارس متوسطه در ایالات وولایات تأسیس نشده داوطلبان بخدمت رسمی در ادارات ایالات و ولایات فقط باید معلومات لازمه وشرایط اختصاصی مقرره در نظامنامه های مخصوصه اداره مربوطه را دارا باشند.

مستخدمین نود و نهی

خلاصهٔ تصویب نامه نمره ٤٦٣٦ مورخه ٢ر٥ر٣٠٢ هیئت وزراء عظام:

مستخدمینی که قبل از میزان ١٢٩٩

بدون حقوق بخدمت مشغول بوده اند اگر در اول ۱۳۰۲ متصدی شغل بوده اند مستخدم رسمی هستند

تقاعد

مواد قانون استخدام

ماده ـ ۴۳ ـ ۴۴ ـ ۴۵ ـ ۴۶ ـ ۴۷ ـ ۴۸ ـ ۴۹ ـ ۵۰ ـ ۵۱ ـ ۵۲ ـ ۵۳ ـ ۵۴ ـ ۵۵ ـ ۵۶ ـ ۵۷ ـ ۶۸ ـ ۶۹ ـ ۷۲

دریافت کسور تقاعد از اضافه مقرری

خلاصهٔ متحدالمآل نمره ۱۵۱۹۹ـ۵۰۰ره وزارت مالیه :

اولا ـ مستخدمین رسمی که حقوق آنها از ۴۲ تومان کمتراست تا وقتیکه حقوقشان به ۴۲ تومان نرسیده اضافه حقوقی که بآنها داده میشود در ماه اول نباید ضبط شود

ثانیا مستخدمین با رتبه که کمتر از آنچه قانونا رتبه آنها تعلق میگیرد حقوق دریافت میدارند هر حقوقی که بآنها داده شود مادام که بمیزان حقوق رتبه آنها بالغ نشده اضافه حقوق محسوب نیست و در صندوق تقاعد ضبط نخواهد شد

ثالثا حد اکثر حقوقی که مستخدمین جزء از اول حمل ۱۳۰۲ بابنطرف دریافت داشته اند مأخذ حقوق آنهاست پس اگر بعدها حقوقش کسر شود تا وقتی که حقوقش بمبلغ سابق بالغ نشده است اگر اضافه حقوق بگیرد نباید ضبط صندوق تقاعد شود

حق الکفاله

نقل از قانون ۱۶ جوزا ـ ۱۳۰۱

مادهٔ چهارم ـ در موقع ضرورت کفالهٔ شغل دیگری را موقتا بهر یك از مستخدمین میتوان ارجاع نمود

مادهٔ پنجم در صورت مذکور در مادهٔ فوق مقررات ذیل مرعی خواهد بود

۱ ـ هر یك از مأمورین دولتی که شغل و رتبه مادون خود را متکفل باشد حق دارد تمام حقوق اداری خود و معادل نصف حقوق رتبه مادون خود را دریافت دارد

ب ـ هر یك از مأمورین دولتی که بعنوان کفالت شغل بالاتری را اشغال نماید حق دارد نصف از حقوق خود و نصف از حقوق آنکسی را که قائم مقام او است دریافت دارد

ج ـ در صورتیکه کسی کفالت همرتبهٔ خود را بنماید حق دارد تمام حقوق اداری خود را بعلاوه ثلث حقوق آن کسی را که قائم مقام اوست دریافت دارد

خلاصه متحدالمآل نمرهٔ ۴۸۹۷۵ـ۴۰۲۰ر۱۲

کسانیکه با داشتن شغل ثابت بکفالت شغل دیگری منصوب میگردند میتوانند حق الکفاله شغل دریافت نمایند مشروط بر اینکه کفالت واقعی و برای مدت موقت بوده و اسمی نباشد و وزارتخانه نیز تصویب نموده باشد

تمیز مستخدمین لشکری از مستخدمین کشوری

خلاصهٔ تصویبنامه نمرهٔ ۱۰۵۷ـ۵۱۵۰ر۵ر۱۱ هیئت وزراء

کلیه مستخدمینی که جزء یکی از مؤسسات قشونی مملکتی بشمار میآیند و از حیث حقوق و مرخصی و تقاعد و غیره تابع مقررات و تعلیمات وزارت جنگ میباشند و همچنین قوای امنیه صرف نظر از وزارتخانه یا اداره که در آن بخدمت اشتغال دارند در عداد مستخدمین لشکری محسوب خواهند گردید ولی سایر مستخدمین دولت عموما اعم از اینکه نوع خدمات آنها کشوری یا لشکری باشد تابع مقررات قانون استخدام کشوری هستند

انتظار خدمت :

ماده ۲۸ قانون استخدام :

مستخدمینی که بواسطهٔ حذف مشاغل یا بنا بمقتضیات اداری بدون تقصیر بیکار منتظر خدمت محسوب و تا زمانیکه مجددا متصدی شغلی نشده اند از مرتبه اول مرتبه پنجم دو ثلث و از مرتبه ششم بالا نصف آخرین مقرری خودرا دریافت خواهند کرد

ماده ۷۱ قانون استخدام :

اشخاصی که سابقا مشاغل دولتی بعهده داشته و در تاریخ شروع اجرای این قانون خدمتی را متکفل نیستند درصورتی منتظر خدمت محسوب میشوند که از تاریخ ۱۴ جمادی الاخری ۱۳۲۴ باینطرف پنجسال متوالی یا هشت سال متناوبا و بموجب فرمان همیونی یا حکم وزارتخانه مصدر شغل رسمی بوده باشد .

ماده ۷۲ قانون استخدام :

مادام که عده منتظرین خدمت ادارات دولتی بیش از صدی پنج مقرره در ماده ۲۹ میباشد هیچیك از وزارتخانها و ادارات حق استخدام عضو جدید ندارند و باید عضو لازم را با رعایت قدمت خدمت و دارا بودن شرایط و معلومات لازمه از میان منتظرین خدمت وزارتخانها انتخاب نمایند

خلاصهٔ متحدالمآل نمره ۱۸۵۹۷ـ۵۰۰ره ۱۸

چون عده منتظرین خدمت از صدی پنج مشمولین بیشتراست حقوق انتظار خدمت منتظرین خدمتی داده میشود که مشغول خدمتند و بعد باشخاصی که مدت خدمت آنها زیادتر است و محکوم بمجازاتی نشده اند

بدی آب و هوا

مادهٔ ۱۸ قانون استخدام :

مأمورینی که بنقاط بد آب و هوا اعزام میشوند بتفاوت محل ربع یا خمس مقرری رتبهٔ خود را مادام که در آن محل هستند علاوه دریافت میدارند

متحدالمآل نمرهٔ ۳۷۴۷۵ـ۳۰ر۸ر۲۸ :

مدد معاش نقاط بد آب و هوا بقرار ذیل داده میشود :

مازندران کلیه نقاط (باستثنای ساری)	خمس
آذربایجان آسترا جلفا مغان	خمس
عربستان	ربع
بنادر جنوب	ربع
کرمان خبیص نرماشیر جیرفت رودبار جبال بارز	ربع
فارس بهبهان	ربع
کرمانشاهان قصر شیرین	خمس
خراسان سیستان	خمس

استرآباد خمس
گیلان طالش خمس
سمنان جندق بیابانک خمس
بغداد از اول جوزا تا آخر میزان خمس

عضویکه در نقاط فوق الذکر بوده و مرخصی تحصیل نماید اگر تصدیق کافی و قاطع برای اثبات کسالت خود ارائه دهد از مدد معاش فوق الذکر استفاده خواهد کرد خواه در محل مأموریت خود و یا نقطهٔ دیگر از مرخصی استفاده نماید

متحدالمآل نمرهٔ ۱۱۶۹۹ـ۰۵ـ۰۴ :

مستخدمینی که بمأموریت مخصوص بنقاط فوق الذکر میروند و مفتشینی که برای مدت طولانی به نقاط مزبوره مأمور میشوند پس از سه ماه از روز ورود بمحل بد آب و هوا استحقاق مددمعاش را بقراری که در فوق ذکر شده دارند

مرخصی

ماده ۳۱ قانون استخدام : مستخدمین دولت سالی یکماه حق مرخصی بااستفاده از حقوق دارند

متحد المآل نمره ۲۸۱۵۱ - ۲۰۲ر۷

وزارتمالیه : اعضائیکه بمرخصی میروند اعم ازکسانیکه مرخصی باحقوق یابدون استفاده از حقوق دارند مقام آنها مخصوص بخود آنها است ونباید محل آنها بدیگری داده شود.

هر عضوی که بمرخصی میرود بعد از مراجعت حق دارد همان شغل را که متصدی بوده متصدی شود و حقوق آنرا دریافت دارد

متحد المآل نمره ۱۹۷۵۲ - ۲۷ر۵ر۰۴

وزارتمالیه : مستخدمین از اول سال ۱۳۰۲ سالی یکماه حق مرخصی بااستفادهٔ از حقوق دارند و از بابت خدمات قبل از سال ۱۳۰۲ نیز هر چند سالی کهبسال ۱۳۰۲ اتصال دارد سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق دارند

متحد المآل نمره۴۰۰۰۳ ؛ مستخدمینی که استحقاق مرخصی دارند (اعم از مرخصی هائی که بعداز ۱۳۰۲ استحقاق حاصل نموده اند یا از بابت خدماتی که متصل به ۱۳۰۲ میباشد) تا چهار ماه ممکن است یکمرتبه استفاده نمایند در صورتیکه ازمرخصی های خوداستفاده نکرده باشند وفوت نمایند حقوق مرخصی آنها تا چهار ماه بورثه داده میشود

متحد المآل نمره ۱۴۱۹۳ - ۰۴ر۴

وزارتمالیه :مستخدمینی کهخدماتش رضایت بخش بوده وفقط بملال بودجه منتظرخدمت شده باشد کلیه مرخصی هائی که ذیحق شده و نگرفته باشد بااستفادهٔ ازحقوق ممکن است باو داده شود

حفظ رتبه قانونی

خلاصهٔ متحدالمآل نمره۳۶۲۱۸ـ۲ر۰۴ر۱۲ :

هرگاه خدماتی که دون رتبه قانونی مستخدمین است بآنها ارجاع شودخدمت موقت است و اثری دررتبه آنهانخواهد نمود و در موقع بیکاری از رتبه اول تا رتبه پنجم دو ثلث و از رتبه ششم ببالا نصف آخرین مقرری رتبه قانونی خودرا دریافت خواهند نمود و درموقع ترفیع و تقاعد مقرری خدمت قانونی اخیر در حدود قانون مورد استفاده عضو مزبور خواهد بود

وزارت خانها	مستخدمین جزء	کنتراف ایرانی	کنتراف خارجه	خارج از رتبه / مستخدمین باقی	رتبه ۱	رتبه ۲	رتبه ۳	رتبه ۴	رتبه ۵	رتبه ۶	رتبه ۷	رتبه ۸	رتبه ۹	جمع
مالیه ۱ـ	۲۹۸۸	۲۱۶	۲۸	۱۱۱۳	۶۶۹	۲۹۴	۳۲۱	۲۵۸	۱۸۸	۹۶	۳۲	۲۸	۱۸	۶۲۵۴
خارجه ۲ـ	۴۹	۵	—	۱۰	۹	۹	۲۷	۳۶	۴۶	۳۷	۲۵	۱۴	۱۱	۲۷۸
معارف ۳ـ	۱۸۰	۳۵۴	۱۰	۲۴۰	۲۱	۱۷	۴۶	۴۳	۱۷	۸	۳	۷	—	۹۲۶
داخله	۱۵۶	۳	—	۹۷	۴۳	۳۷	۶۰	۴۷	۲۲	۴۵	۱۰	۸	۱۴	۵۴۱
« نظمیه	۴۲۴۲	—	—	۲۵۶	۱۵۹	۱۰۶	۱۳۰	۴۶	۴۱	۱۴	۷	۵	—	۵۱۰۶
« صحیه														۴۰
کابینهٔ ریاست وزراء	۱۹	۲	—	۱	—	—	—	۳	۵	۳	—	۱	۱	۳۵
فواید عامه														۲۲۲
عدلیه														۶۶۴
۴ـ پست	۵۵۶	۷	—	۳۱۲	۶۴	۸۰	۳۷	۱۵	۱۰	۶	۲	۲	—	۱۰۹۱
تلگراف	۶۱۰	۱۸۹	-	۱۸۹	۱۱۳	۱۲۴	۱۰۸	۹۸	۳۵	۱۸	۷	۳	۳	۱۳۲۶
حمل و نقل	۸۰	—	—	۴۵	۱۰	۵	۴	—	—	—	۱	—	—	۱۴۵
جمع	۸۸۸۰	۶۰۵	۳۸	۲۳۶۳	۱۰۸۷	۷۷۲	۷۳۳	۵۲۶	۳۶۴	۲۲۷	۹۲	۶۸	۴۷	۱۶۷۲۸

۱ ـ ۲۴ نفر شوفر خارجی
۲ ـ فقط مستخدمین جزء مرکز
۳ ـ فقط مستخدمین مرکز ، باضافهٔ مستخدمینی که در جدول فوق ذکرشده است ۴۱ نفرمستخدم رسمی درخارج از ساعات اداری درمدارس تدریس مینمایند علیهذا مجموع عدهٔ مستخدمین وزارتمعارف درمرکز ۹۶۷ نفربالغ میگردد
۴ ـ وزارت پست و تلگراف

مستخدمین جزء

مادهٔ ۶۸ - قانون استخدام : مستخدمین جزء وزارتخانها و ادارات که مشمول ماده ۱۵ نیستند موافق نظامنامه داخلی وزارتخانها و ادارات مربوطه بمرجاتی تقسیم میشوند و مادام که قانون مخصوص براي حقوق تقاعد و وظایف آنها تصویب نشده است مقررات فصل چهارم دربارهٔ آنها رعایت خواهد شد

خلاصهٔ متحدالمآل نمرهٔ ۴۴۴۸۵ - ۹٫۳۰۴ وزارت مالیه : مستخدمین جزء عبارت است از :

۱ - پیشخدمت ۲ - فراش - شاطر ۳ - سرایدار ۴ - مستحفظ ۵ - باغبان ۶ - پته نویس ۷ - مفتشین جزء گمرك نواقل خباز خانه ۸ - سوارمأمورووصول ۹ - كمك تحصیلدار ۱۰ - كمك تحویلدار ۱۱ - تمبر فروش ۱۲ - جواز نویس ۱۳ - سور شارزر ۱۴ - مباشر خالصه ۱۵ - مهرزن ۱۶ - مأمور داغ كفش وسوق الدواب ۱۷ - قپاندار ۱۸ - میرزای پای قپان ۱۹ - باربین ۲۰ - وزان

خلاصهٔ متحدالمآل نمره ۴۷۵۴۵ - ۱۰٫۳۰۴ وزارتمالیه :

تغییر انفصال انتصاب و منتظر خدمت نمودن مستخدمین جزء باید مبنی برعلت موجه و باتصویب وزارت خانه مربوطه باشد

متحد المآل نمره ۴۵۵۲۷ - ۱۲٫۳۰۳ وزارتمالیه :

مستخدمین جزء سالی ۱۵ روز حق مرخصی با استفاده از تمام حقوق دارند در صورتیکه بخواهند از مرخصی های معوقه خود استفاده نمایند حداکثر مرخصیهاي آنها در یکسال بیش از ۶۰ روز نخواهد بود

VI - امور خارجه

۱ - قانون تابعیت

خلاصه از بعضی مواد استخراج و در صورت احتیاج باصل قانون مدونه مطبوعه مراجعه فرمایند .

۱ - هر کس در خاك ایران متولد شده باشد تبعه ایران محسوب میشود مگر اینکه معلوم شود درحین ولادت والدین او تبعه خارجه است .

ب - تبعه خارجه که در خاك ایران متولد شده باشد بعد از بلوغ حق تحصیل تابعیت ایران را خواهد داشت .

ج - هر کس از تبعه خارجه بخواهند تبعه ایران بشود اولا باید بسن رشد رسیده باشد ثانیا پنجسال متوالی دریك نقطه از خاك ایران اقامت کرده باشد ثالثا در تابعیت اصلیه خود محکوم بجنایت یا فراري از نظام نباشد .

د - کسانی که از تبعه ایران تبدیل تابعیت کرده باشند میتوانند بتابعیت اصلیه خود رجوع نمایند .

ه - از تبعه ایران آنان که بازنان خارجه ازدواج کرده باشند زنهای آنها طبعاً تابع تابعیت ایرانیه شوهر هستند .

و - از تبعهٔ ایران کسی که درممالك خارجه مایل تابعیت یکدولتی باشد اولا باید در محاکم دولت علیه متهم بجنایت نباشد - ثانیا در محاکمه نبوده و از محاکمه فرار نکرده باشد ثالثا ازخدمت نظامي فرار ننموده باشد . رابعاً فروش و مقصودش استقلاص ازدین نباشد والا

تابعیت او کان لم یکن خواهد بود واگر بخاك ایران مراجعت نماید معامله تبعیت ایرانیه در حق او بعمل خواهد آمد

تبدیل تابعیت با وجود شرایط مقرره باز منوط باجازه و اراده مقدس پادشاه است بدون استحصال این اجزه ازدخول بخاك ایران ممنوع واگر در ایران علاقه از ملك و غیره داشته باشد بقطع علاقه مجبور است .

ز - تبدیل تابعیت پدر موجب تبدیل تابعیت اولاد نمیشود مگر بعداز بلوغ با رعایت شرایط مقرره

ح - زنهای ایراني که در زوجیت اتباع خارجه هستند از تبعیت ایرانیه خارج میشوندو مثل سایراتباع خارجه ازاستملاك در ایران وامتیازات تبعه داخله محروم خواهند بود

۲ - ترتیب صدور تذکره

ا - اتباع ایران که میخواهند به خارجه مسافرت نمایند باید دارای تذکره مرور باشند صدور تذکره مزبور منوط بارائه تعرفه نظمیه است و تعرفهٔ نظمیه بمعرفی کدخدایان ناحیه مسکن مسافر وحاکی از اینست که مسافر محکومیت حقوقی وجنائی ندارد

ب - برای مسافرت بخارجه تذکره مسافر باید بویزای نماینده مملکت مقصد الیها و نمایندگان کلیه ممالکی که مسافر از آنها عبور خواهد کرد رسیده باشد

ج - زوار عتبات وحجاج بیت‌الله‌الحرام باید بقدر مخارج ذهاب و ایاب و ایام توقف وجه نقد چك بانك و یا حواله تجارتی ارائه دهند و الا تذکره بآنها داده نخواهد شد در صورتیکه مسافر با خانواده برود وجه اعتبار باید بنسبت عدهٔ نفراتیکه همراه دارد باشد

د - اشخاصي که شغل آنها تکدی یاتصدی اعمال بی شرفانه است ازمسافرت بخارجه ممنوعند

ه - محصلین علاوه بر تعرفه نظمیه باید دارای تصدیق وزارت معارف وتصدیق مزبور باید حاکی ازین باشد که بانك یا شخص معتبر معروفی پرداخت مخارج ایاب وذهاب ومدت توقف محصل رادر خارجه تعهد کرده باشد

و - اتباع ایران متوقف ممالك خارجه باید هرسال تذکره اقامت خودرا تجدید وتذکره جدید دریافت دارند درصورت تکاهل براي هر سال تامه سال ضعف قیمة تذکره بعنوان جریمه دریافت خواهد شد . محصلین در تمام مدت توقف در ممالك خارجه برای تحصیل از تجدید تذکره معاف میباشند فقط در موقع مراجعت از سفارت یاقونسولگری ایران که محصل در حوزهٔ مأموریت آن ساکن است باید تذکره مرور تحصیل نماید

ز - قیمة تذکرهای مرور از قرار ذیل است :

درجه اول - اعیان و اشراف وتجار و متمولین ۵۷ قران

درجه دوم - نوکر وکاسب ۵٫۲۴ «

درجه سوم - کارگروفعله ۲۳ «

ح - اتباع ایران که بخارجه مسافرت نموده و مجدداً بایران مراجعت مینمایند باید تذکره مرور آنها بامضای یکی‌از

مامورین ایران در خارجه رسیده باشد و مامورین ایران برای ویزای مزبور معادل سه‌قران حق‌ویزا دریافت میدارند

ط ـ اتباع خارجه که بایران میایند حتما باید دارای تذکره بوده وتذکره مزبور هم بویزای مامورین ایران رسیده باشد قیمهٔ تذکره اتباع خارجه بموجب معامله متقابله میباشد

VII پست و تلگراف

ا ـ پست

اولا ـ تعرفه وشرایط مرسولات داخله

(الف) مراسلات

نوع مرسولات	تعرفه وشرایط
پاکت	مثقالی سه‌شاهی حداقل کرایه ٦ شاهی
کارت‌پستال	دوشاهی
مطبوعات	١٠ مثقال ١٠٠ دینار حد اکثر وزن ٤٠٠ مثقال
روزنامه	١٢ مثقال یك شاهی حداکثروزن ٤٠٠ مثقال
مسطوره	١٠ مثقال ١٠٠ دینار حد اکثر وزن ٧٥ مثقال
اوراق کار	١٠ مثقال ١٠٠ دینار حداقل کرایه ٦ شاهی
مراسلات شهری	مثقالی یك شاهی حداقل کرایه ٢ شاهی
مراسلات برای اطراف شهر تا دوفرسخ	درمثقال ٣ شاهی
نرخ سفارشی	١٢ شاهی
قبض رسید	٦ شاهی

مراسلات بیمه شده کرایهٔ مرسوله باضافه ١٠ شاهی برای ١٠ تومن قیمت (٥٠ درصد اضافهٔ موقتی)

(ب) امانات

١ سریع السیر از راه خشکی

١٠٠ مثقال در ١٠ فرسخ ٢ شاهی (٥٠ در صد اضافه موقتی) حد اقل کرایه ١٠شاهی حق بیمه ١٠ شاهی‌برای ١٠ تومان (١٠٠ در صد اضافهٔ موقتی) حق ثبت ١٢ شاهی

قبض رسید ٦ شاهی

٢ ـ سریع السیر از راه آب

١٠٠ مثقال در ١٠ فرسخ ١ شاهی با حد اقل ١٠ شاهی براي هر امانت و حد اکثر ٥ قران برای هرهزار مثقال (بدون ٥٠ در صد اضافه موقتی)

٣ ـ نقدی

مطابق تعرفه های فوق بعلاوهٔ ٤ شاهی برای سرب و چوب مدور

٤ بطی السیر

وزن اضافه از ١٢ من قبول باختیار ادارهٔ پست

از	به	یا بالعکس	قران
طهران	قم	«	٠٫٧٥
«	عراق	«	١٫٢٥
«	همدان	«	٢
«	کرمانشاهان	«	٢٫٧٥
قم	عراق	«	٠٫٥٠
«	همدان	«	١٫٢٥
«	کرمانشاهان	«	٢
عراق	همدان	«	٠٫٧٥

از	به	یا بالعکس	قران
عراق	کرمانشاه	یا بالعکس	١٫٥
همدان	«	«	١٫٢٥
«	بروجرد	«	٠٫٦
طهران	کاشان	«	١٫٢٥
«	نطنز	«	١٫٧٥
«	اصفهان	«	٢٫٥
کاشان	«	«	١٫٢٥
«	قم	«	٠٫٥٠
طهران	قزوین	«	٠٫٧٥
«	رشت	ـ	١٫٥٠
رشت	طهران	ـ	٢
قزوین	همدان	ـ	٠٫٥٠
«	رشت	ـ	٠٫٧٥
همدان	قزوین	ـ	١٫٢٥
قزوین	زنجان	یا بالعکس	١
طهران	سمنان	«	١
«	شاهرود	«	٢٫٥
«	سبزوار	«	٣٫٧٥
«	نیشابور	«	٤٫٢٥
«	مشهد مقدس	«	٥
«	دامغان	«	١٫٧٥
سمنان	«	«	٠٫٧٥
«	شاهرود	«	١٫٢٥
«	سبزوار	«	٢٫٥
«	نیشابور	«	٣
«	مشهد مقدس	«	٤
دامغان	شاهرود	«	٠٫٥
«	سبزوار	«	٢
«	نیشابور	«	٢٫٥
«	مشهد مقدس	«	٣٫٧٥
شاهرود	سبزوار	«	١٫٢٥
«	نیشابور	«	١٫٧٥
شاهرود	مشهد مقدس	یا بالعکس	٢٫٥
سبزوار	نیشابور	«	٠٫٥
«	مشهد مقدس	«	١٫٢٥
نیشابور	«	«	٠٫٧٠
مشهدمقدس	تربت	«	٠٫٧٥
«	ترشیز	«	١٫٢٥
«	گناباد	«	١٫٥٠
تربت	ترشیز	«	٠٫٥٠
«	گناباد	«	٠٫٧٥
ترشیز	«	«	١٫٢٥
مشهدمقدس	باجگیران	«	١٫٢٥
«	قوچان	«	٠٫٧٥
قوچان	باجگیران	«	٠٫٥٠
اصفهان	قمشه	«	٠٫٤٠
«	آباده	«	١٫٢٥
«	شیراز	«	٣
آباده	«	«	١٫٧٥
قمشه	آباده	«	١
اصفهان	نائین	«	٠٫٧٥
«	اردکان	«	١٫٢٥
«	یزد	«	١٫٥٠
نائین	اردکان	«	٠٫٧٥
یزد	«	«	٠٫٤٠
اصفهان	عراق	«	١٫٧٥
«	خونسار	«	١
عراق	«	گلپایگان‌ناخمین	٠٫٧٥
اصفهان	رشت	«	٤
کرمانشاه	کرند	«	٠٫٥٠
«	سرپل	«	١
«	قصر	«	١٫٢٥
«	خانقین	«	١٫٥٠
«	صحنه	«	٠٫٥٠
«	کنکاور	«	٠٫٢٠

اصفهان همدان یا بالعکس ۵۰ر۲
ملایر نهاوند « ۲ر۰

ثانیاً تعرفه و شرایط مرسولات خارجه

(الف) مراسلات

نوع مرسولات تعرفه و شرایط
پاکت مرسولات ۲۰ گرم اول ۱۵ شاهی و هر ۲۰ گرم اضافی ۹ شاهی حداکثر وزن ۲ کیلو
کارت - ۹ شاهی
مطبوعات - ۳ شاهی برای ۵۰ گرام حد اکثر وزن ۲ کیلو
اوراق کار - ۳ شاهی برای ۵۰ گرام حد اقل کرایه ۱۵ شاهی
مسطورهٔ تجارتی - ۳ شاهی برای ۵۰ گرام حد اقل کرایه ۶ شاهی حد اکثر وزن ۵۰۰ گرام
نرخ سفارشی - ۱۵ شاهی برای هر مرسوله
قبض رسید - ۱۵ شاهی
پاکتهای با قیمت - کرایه باضافهٔ ۱ قران برای ۵۰ تومان قیمت
جعبه های با قیمت - ۸ شاهی برای ۵۰ گرام حداقل کرایه ۲ قران حق الضمانه یک قران برای ۵۰ تومان قیمت
کوپن پستی - ۱۸ شاهی
ورقه هویت پست - دوقران برای هر ورقه

(ب) بروات پستی

۱ - بروات متبادله با فرانسه و الجزایر و تونس
مطابق نرخ روز فرانك بعلاوه حق العمل صدی دو
عجالةً فقط دفاتر طهران - قزوین - رشت تبریز - ارومیه - مشهد - اصفهان - یزد کرمان - بوشهر - شیراز - محمره - عراق همدان - کرمانشاه برای این سرویس مفتوح است

۲ - بروات متبادلهٔ با هندوستان و بین النهرین
مطابق نرخ روز روپیه بعلاوه حق العمل ۳ آنه برای هر ۱۰ روپیه یا کسر آن
عجالةً فقط دفاتر بوشهر - بندر عباس - بندرلنگه - هنجام - جاسک - چاه بهار محمره - عبادان - مسجد سلیمان - اهواز برای این سرویس مفتوح است

ثالثاً وسایل حمل و نقل

(الف) - در خطوط ذیل وسایل حمل پست با اتوموبیل است
(طهران - پهلوی) (طهران خانقین) (طهران اصفهان) (اصفهان شیراز) (بوشهر - برازجان) [قم - عراق] [محمره - عبادان] [محمره - اهواز] [اهواز در مسجد سلیمان] [ناصری رامهرمز] [طهران - قلهك و تجریش فقط در فصل ییلاق]
بعلاوه حمل پست با اتوموبیل در نقاط ذیل تحت مطالعه است
[مشهد - دزداب] [اصفهان - کرمان] [تبریز مرند خوی ماکو بازرگان] [طهران دماوند بارفروش - مشهد سر] [قم - کاشان] [قم - ساوه]

[ب] در خطوط ذیل وسایل حمل پست گاری است
۱ - خطوط دولتی
[طهران - مشهد] [مشهد گناباد] [قزوین - تبریز] [تبریز - جلفا بازاء آهن نیز پست حمل میشود]
(عراق - ملایر - همدان) (ملایر بروجرد) (ملایر - نهاوند) (ساوه - منظریه)
۲ - خطوط کنتراتی
(مرند - خوی - سلماس) (تبریز - ساوجبلاغ - مراغه)

[پ] در خطوط ذیل وسایل حمل پست دوچرخه تك اسبه است
[قم - کاشان] [مشهد - قوچان] [اصفهان - نائین] [نائین - یزد] [یزد انار] [انار - رفسنجان] [رفسنجان کرمان] [اردبیل - کلیهان خانه]

[ت] — در خطوط ذیل وسایل حمل پست حیوانات بارکش است
[تبریز - اهر] [میاندواب - صائین قلعه] [بناب - مراغه] [تبریز شبستر - شرفخانه یك پست هم با راه آهن حمل میشود] [خوی - ماکو] [دهخوارقان - گاوگان] [سلماس - ارومی] [خلخال - اردبیل] [ماکو - بایزید] [میانج - خلخال] [یوسف آباد - سراب] [سراب - اردبیل] [آستارا - اردبیل] [استراباد شاهرود] [بندر جز - استراباد] [برازجان - شیراز] [بندر عباس - دولت آباد] [مشهد - تربت جام کاریز] [گناباد - نخیان] [مشهد چناران - قوچان] [گناباد - قائین بیرجند] [تربت - خواف] [گناباد تون - بشرویه - طبس] [مشهد - سرخس] [قوچان - باجگیران] [قوچان شیروان - بجنورد] [قوچان درجز - لطف آباد] [تربت حیدری - ترشیز] [مشهد - کلات] [سیستان - بیرجند] [سیستان دزداب] [طهران - دماوند] [طهران - ورامین] [عراق - خونسار] [خمین - محلات] [شوشتر - دزفول] [شوشتر - درخزینه] [ساوه - نوبران] [کاشان - اراك - محلات] [کرمان دولت آباد] [کرمان - بم - دزداب] [رفسنجان - سیرجان] [سیرجان - بافت] [رشت - لاهیجان - رودسر] [رودسر شهسوار] [ساری - اشرف - درجز] [دماوند - آمل] [آمل - ساری] [همدان - کردستان] [بیجار - قروه] [سنقر - صحنه] [تویسرکان - ملایر]

[ث] در سایر خطوط که اسم برده نشده وسایل حمل پست قاصد پیاده است

رابعاً دفاتری که برای خارجه کیسه کاغذ مستقیم ارسال میدارند

(الف) طهران برای
بغداد - بمبئی - بندر توفیق (مصر) میلان - (ایطالیا) - اسلامبول - برلن - امستردام - (بلژیك) - پاریس - لندن - نیویورك باکو - مسکو - بال - (سویس) - وین براك - ورشو

[ب] تبریز برای لندن - جلفای روس میلان - برلن - پاریس - نیویورك اسلامبول - مسکو - باکو - وین

[ج] رشت برای باکو - مسکو - پاریس برلن - لندن - میلان

[د] بندر پهلوی برای برلن - بادکوبه مسکو - بغداد - میلان - لندن

[ه] بوشهر برای کراچی [در هندوستان] بمبئی - لندن - مونیخ - مارسی - بندر توفیق - بصرة - کویت - دوبی - بحرین مسقط

[و] بندر عباس برای ـ بصره ـ کویت دوبی ـ مسقط ـ کراچی ـ بمبئی

[ز] بندر لنگه برای بمبئی ـ کراچی ـ مسقط ـ گوادر ـ بصره ـ کویت ـ دوبی

[ح] چاه بهار برای گوادر ـ کراچی ـ بمبئی ـ مسقط ـ بصره

[ط] هنجام برای مسقط ـ کراچی بمبئی دوبی ـ کویت ـ بصره

[ی] جاسك برای بمبئی ـ کراچی ـ مسقط بصره ـ کویت ـ دوبی

[ك] محمره برای بمبئی ـ کراچی ـ مارسی لندن ـ مسقط ـ کویت ـ فاؤ (شط العرب) بصره ـ بغداد

[ل] اهواز برای بمبئی ـ کراچی

[م] آبادان برای بمبئی ـ کراچی ـ لندن

[ن] کرمانشاه برای خانقین ـ بغداد ـ بمبئی بیروت

[س] قصر شیرین برای خانقین ـ بغداد

[ع] مشهد برای برلن ـ هودان ـ

[ف] باجگیران برای هودان

[ص] ماکو برای بایزید

خامساً مراکز پستی که مستقیماً باداره کل مربوط هستند

۱ ـ آذربایجان [تبریز]
۲ ـ استرآباد
۳ ـ اصفهان
٤ ـ بروجرد
٥ ـ بندرجز
٦ ـ جنوب [بوشهر]
۷ ـ خراسان [مشهد]
۸ ـ خوزستان [محمره]
۹ ـ دامغان
۱۰ ـ زنجان
۱۱ ـ سمنان
۱۲ ـ سیستان [دزداب]
۱۳ ـ شاهرود
۱٤ ـ طهران
۱٥ ـ طهران [کلی پستال]
۱٦ ـ عراق [سلطان آباد]
۱۷ ـ فارس [شیراز]
۱۸ ـ قزوین
۱۹ ـ قم
۲۰ ـ کاشان
۲۱ ـ کردستان [سنندج]
۲۲ ـ کرمان
۲۳ ـ کرمانشاهان
۲٤ ـ گیلان [رشت]
۲٥ ـ مازندران [بارفروش]
۲٦ ـ همدان
۲۷ ـ یزد

سادساً خطوط پستی

خطوط پستی	مسافت بفرسخ
طهران بمشهد ودزداب	
سمنان	۳۹
دامغان	٥۸
شاهرود	٦۸
سبزوار	۱۱۱
نیشابور	۱۲۸
مشهد مقدس	۱٤٦
تربت حیدری	۱٦۷
گناباد	۲۰۸
بیرجند	۲۲۱

خطوط پستی	مسافت بفرسخ
نه	۲٥٤
نصیر آباد	۲۸۱
دزداب	۳۱٥
طهران به تبریز وجلفا	
قزوین	۲٤
خرمدره	
زنجان	٥۰
میانج	٦۹
تبریز	۹۳
مرند	۱۰۳
جلفا	۱۱۳
طهران به پهلوی	
قزوین	۲٤
منجیل	٤۱
رشت	٥٤
پهلوی	٥۸
طهران بسرحد عراق	
قزوین	۲٤
خرقان	٤۲
سیراب	٥۱
همدان	٦۱
کرمانشاه	۸۹
قصر شیرین	۱۲۲
خسروی	
طهران بمشهد سر	
دماوند	۱۳
آمل	۲۸
بارفروش	۳٥
مشهد سر	۳۸
طهران به بوشهر	
قم	۲٤
میمه	٤۸
اصفهان	٦۸
قمشه	۸۲
آباده	۱۰۳
شیراز	۱٤٦
کازرون	۱٦۸
برازجان	۱۹۲
بوشهر	۱۹۲
طهران به محمره	
قم	۲٤
عراق	٤۸
ملایر	٦٦
بروجرد	۷٤
خرم آباد	۸۸
دزفول	۱۲۳
شوشتر	۱۳٥
ناصری	۱٤۹
محمره	۱٦۷

فعلا پست محمره از راه بین النهرین و امانات از طریق بوشهر ارسال میشود

خطوط پستی	مسافت بفرسخ
طهران بکرمان	
اصفهان	٦۸
نائین	۹٤
اردکان	۱۱۸
یزد	۱۲۸
انار	۱٥۰
بهرام آباد	۱۷۷
کرمان	۱۹۹
بافت	۲۲٥
دولت آباد	۲٤٥
بندرعباس	۲۷٥

۲ ـ تلگراف

تاکس تلگرافات در داخله مملکت

بحروف فارسی

۱ ـ قیمت مخابرات تلگرافی در داخله مملکت بحروف فارسی ده کلمه اول ٤ قران و قیمت هر کلمه اضافه چهار صد دینار است و مبلغ دویست و پنجاه دینار هم برای هر مطلب تلگرافی جهة تسلیم قبض دریافت میشود

بحروف لاتین

۲ ـ قیمت مخابرات تلگرافی در داخله مملکت بحروف لاتین ده کلمه اول ٥ قران وقیمت هر کلمه اضافه پانصد دینار است از تلگرافات بحروف لاتین که از سیم کمپانی هند واروپ ازطهران بخط تبریز وبالعکس مخابره میشود بعلاوه قیمة مشروحه درفوق ازده کلمه اول ۲ قران وازیك الی‌ده کلمه اضافه هم ۲ قران اضافه اخذ میشود

تاکس تلگرافات بممالك خارجه

بمملکت روسیه ازخطوط ایران

(سیم ایرانی)

	قران
۱ ـ ازنقاط شمالی ایران قیمت هر کلمه	۱٫٦٥٠
۲ ـ » جنوبی » » »	۳٫١٥٠
۳ ـ ازبوشهر » »	۲ ــــ
٤ ـ ازبندرعباس » »	٤٫١٥٠

بمملکت ترکیه ازراه ماکو

سیم ایرانی

۱ ـ بمقصد ترکیه اروپا قیمت هر کلمه	٤٫ــــ
۲ ـ بمقصد ترکیه آسیا قیمت هر کلمه	٣٫٤٠٠

بمملکت ترکیه

ازراه اینډو تفلیس ـ باطوم

۱ ـ بمقصد ترکیه اروپا قیمت هر کلمه	٤٫٧٥
۲ ـ بمقصد ترکیه آسیا قیمت هر کلمه	٤٫١٥

بمملکت ترکیه

ازراه ایندو : ❀

	قران
۱ ـ بمقصد ترکیه اروپا :	
الف ـ ویالندن	٧٫١٠
ب ـ ویاورشوورومانی	٤٫٧٠
ج ـ ویاورشوتریست	٥٫٩٠
۲ ـ بمقصد ترکیه آسیا :	
الف ـ ویالندن	٨٫٣٥
ب ـ ویاورشوورومانی	٥٫٩٥
ج ـ ویاورشوتریست	٧٫١٥

❀ در فوق این قبیل تلگرافات حتماً میبایستی کلمهٔ و یا... را ذکر نمود

تاکس تلگرافات بممالك خارجه

ازسیم کمپانی هند واروپ

(ویا ازراه ورشو)

	قران
اطریش	٤٫٢٥
بلژیك	٤٫٣٠
بلغاری	٤٫١٠
چکواسلواکی	٣٫٩٥
فرانسه	٤٫٥٥
آلمان	٤٫٠٥
بریطانیای کبیر	٤٫٩٠
یونان	٤٫٤٥
هلاند	٤٫٣٠
هنکری	٤٫٢٥
ایطالیا	٤٫٦٥
لهستان	٣٫٦٥
اسپانی	٥٫٠٥
سوئد	٤٫٤٥
سویس	٤٫٣٠
سوئز	٧٫٦٠
ازمیر	٦٫٢٥

قفقاز ـ روسیه آسیا ـ روسیه اروپا	٢٫٤٠
اسکندریه ـ قاهره ـ پرت سعید ـ پرت توفق	٧٫٦٠
مصر	٧٫٩٥
آنقره	٤٫١٥
نیویورك	٧٫٣٠
تورژ	٤٫٧٥
مابقی ممالك اروپا قیمت هر کلمه	٤٫٣٠

(در این تلگراف هر جنبا لفظ ویا ایندو ورشو را در بالای تلگراف باید ذکر کرد)

تاکس تلگرافات بممالك خارجه

ازسیم اداره دولتی انگلیس

(ویا ایسترن) :

	قیمت هر کلمه بقران
اروپا	٨٫٢٥
هندوستان	٣٫٦٠
عدن	٨٫٤٥
مصر	٩٫٢٠
فلسطین	٩٫٦٠
ژاپن	١٣٫٦٥
پکن	١١٫١٥
هونك کنك	٨٫٦٥
سیلان	٣٫٨٥
مکه ـ جده	١٣٫٩٥
مدینه	١٤٫٩٥
شامات	٩٫٩٥
ترکیه آسیا	٩٫٥٠
واشنگتن	١١٫٩٠
استرالی	١٠٫٨٥
روسیه آسیا	١٢
ولادیوستك	١٢٫٩٥
جاوه	٩٫١٥
شانگهای	٩٫٩٠
بین‌النهرین	٢
نیویورك ـ بوستون ماساچوش	١١٫٤٠
شیکاکو ـ اندیانا لمی نی آپول	١٢٫١٥

نقاط تلگرافی

مراکز

طهران : بازار سمنان خوار ایوانکیف آسیابك دماوند فیروزکوه سنکسر مجلس وزارت جلیلهٔ جنك (تجریش زرگنده) دونقطهٔ در پرانتز فقط در تابستان دائر است

تبریز ـ غرب صاینقلعه گرکان مراغه میاندواب مرند شرفخانه هرده‌عین خوی ماکو اهر جلفا بازرگان سقز میانج ارومی قلماقخانه ساوجبلاغ سلماس اشنویه سلدوز

مشهد ـ شیروان لطف آباد بجنورد باجگیران قوچان کلات خا کستر درهجز سرخس چناران

اهواز ـ رامهرمز بهبهان دیلم بندرریك محمره شوشتر دزفول

شیراز ـ بوشهر کازرون برازجان آباده رشت بندر پهلوی لاهیجان لنکرود رود سر خرم آباد کرک رود شقارود

همدان ـ قروه اسدآباد نوبران کنکاور گروس سنقر زرقان

کرمانشاه ـ قصر شیرین صحنه کرند سرپل هارون آباد

اصفهان ـ اردستان قمشه کاشان

استراباد ـ بندر جز کرد محله

کرمان ـ بندر عباس بافت سیرجان رفسنجان بم

اردبیل ـ سراب خیومشکین آستارا خلخال شربیان

بیرجند ـ سر بیشه شوسف
یزد ـ نائین اردکان انار
قم ـ محلات زاق خین گلپایکان خونسار
تربت ـ خواف رشخوار قائن گناباد
بار فروش ـ مشهد سر آمل اشرف
ساری زیر آب
زنجان ـ خرم دره
قزوین ـ منجیل آوج ینگی امام
شاهرود ـ دامغان تاش عباس آبادمیامی
سبزوار ـ مزینان نیشابور
ملایر ـ تویسرکان نهاوند
عراق ـ راهجرد توره
دزدآب ـ سیستان خواش میر جاوه
بروجرد ـ رازان خرم آبادفیلی

ایام حرکت از طهران

صورت حرکت پست ها در ایام هفته از طهران بخطوط مختلفه

روز حرکت	خط
شنبه ـ ۲ شنبه ـ	
۳شنبه ـ ٤ شنبه ٥ شنبه	گیلان
یکشنبه ـ ٤ شنبه	اروپا
شنبه ـ ۲ شنبه ـ ٤ شنبه	آذربایجان
شنبه ـ ۲ شنبه ـ ٤ شنبه	خراسان
۱ شنبه ـ ۳شنبه ـ ٥شنبه	کرمانشاه ـ بین النهرین ـ مصر ـ هندوستان
شنبه ـ یکشنبه ـ	
سه‌شنبه ـ ٥شنبه	فارس وبنادر وخوزستان
۱ شنبه ـ ٤ شنبه	مازندران
۱ شنبه ـ ۳ شنبه ٥ شنبه	عراق ـ ملایر ـ بروجرد
۱ شنبه ـ ۳ شنبه ـ ٥ شنبه	کرمان

تعرفه مسافرت با اتومبیل های پستی در خطوط مهمه

۱ ـ خط طهران ـ قزوین ـ رشت پهلوی با سرویس حمل و نقل مالیه

			قران
طهران	به	کرج	۱۱٫٥
«		ینگی امام	۱۹
«		قزوین	۳۱
«		یوزباشی چای	٤۳
«		منجیل	٥٦٫٥
«		رودبار	٥۹٫٥
«		رشت	٦۸٫٥
«		پهلوی	۷٦

۲ ـ خط طهران ـ قم ـ اصفهان ـ عراق با سرویس حمل و نقل مالیه

			قران
طهران	به	قم	۲۱
«		عراق	٦۱
«		اصفهان	٦۸
قم		عراق	۳۱
«		منظریه	۹
«		راهجرد	۱۸
«		ابراهیم آباد	۲۷٫٥۰
«		اصفهان	٥٥

۳ ـ خط طهران ـ خانقین با سرویس اتوپهلوی

			قران
ازطهران	به	قزوین	٤٥
«		رشت	۷۰
«		بندر پهلوی	۷٥
«		همدان	۸۰
«		کرمانشاه	۱۱۰
«		خانقین	۱٥۰

فهرست مندرجات

قسمت اول ـ شهور وایام
تعطیلات رسمی ۱
جداول شهور وایام ووقایع ۲-٤۸
قواعد صحی ۲-٤۸
کلمات منتخبه ۳-٤۹
اختراعات واکتشافات ۳-۳۹
بزرگترین مردان دنیا ٤۱-٤۳
مهمترین ایام درتاریخ عالم ٤۳-٤۹
قسمت دوم عام
صور آسمانی ٥۰
کرهٔ ارضی ٥۱
کواکب ثابته ٥۱
منظومهٔ شمسی ٥۲
عجایب سبعهٔ عالم ٥۲
السنهٔ مهمهٔ عالم ٥۳
مرتفعترین عمارات عالم ٥۳
نژاد های انسانی ٥۳
قارات عالم ٥۳
شهر های بزرگ عالم ٥٤-٥٥
عجایب طبیعت ٥٥
ممالک معظمهٔ عالم ٥٦-٥۸
حوادث سال ماضی درعالم ٥۹-٦۳
رجال علم وادب درشرق ٦٤-۱۰٤
(بترتیب حروف تهجی)
قسمت سوم مملکت ایران
مساحت کل مملکت ایران ۱۰٥
جمعیت کل مملکت ایران ۱۰٥
حدود مملکت ایران ۱۰٥
شهر های ایران ۱۰٦-۱۰۸
جبال مهم ایران ۱۰۹
دریاها ودریاچه های ایران ۱۰۹
ایلات مهم ایران ۱۰۹
رود خانه‌های مهم ایران ۱۱۰
وقایع مهمهٔ تاریخ ایران
۱ ـ قبل‌از هخامنشیان ۱۱۱
۲ ـ عصر پهلوانی ایران ۱۱۱
۳ـ اسکندرودورهٔ ملوك الطوایفی ۱۱۱-۱۱۲
٤ ـ عصر طلائی ایران
ساسانیان ۱۱۲-۱۱۳
٥ ـ عصر اسلامی ۱۱۳-۱۱٤
٦ ـ پادشاهان اسلامی ۱۱٤-۱۱٥
۷ ـ حملهٔ مغول ۱۱٥-۱۱٦
۸ ـ عصر ایرانیت صفویه ۱۱٦-۱۱۷
۹ ـ دورهٔ انقلاب ۱۱۷-۱۱۸
تاریخ سال ماضی ۱۱۸-۱۲۱
اشخاص متوفی درسال ماضی ۱۲۱
I معارف
۱ ـ تعلیمات عالیه ۱۲۲-۱۲٥
۲ ـ تعلیمات فنی ۱۲٥-۱۲۷
۳ ـ تعلیمات متوسطه ۱۲۷-۱۲۹
٤ ـ تعلیمات ابتدائی ۱۲۹
٥ ـ مدارس تهران ۱۲۹-۱۳۰
موادمستخرجه ازقانون اساسی
معارف ۱۳۰-۱۳۱
موادمستخرجه‌ازقانون‌مطبوعات ۱۳۱-۱۳٤
موادمستخرجه‌ازقانون‌طبابت ۱۳٤-۱۳٥
فهرست پروگرامهای مصوبه
مدارس ۱۳٥
فهرست نظامنامهای مصوبه ۱۳٦
تعرفه تمبر وزارت معارف
واوقاف ۱۳٦-۱۳۷
II قشون
تشکیلات نظامی ۱۳۸
ادارات ۱۳۸
درجات مختلفه نظامی ۱۳۹

III اقتصادیات

معادن (قانون موقتی معادن) ۱۴۰_۱۴۲
معادن معلومهٔ ایران
۱ ـ ذغال سنگ ۱۴۲_۱۴۳
۲ ـ آهن ۱۴۳
۳ ـ مس ۱۴۳_۱۴۴
۴ ـ سرب ۱۴۴
۵ ـ نقره ۱۴۵
۶ ـ فیروزج ۱۴۵
۷ ـ نفط ۱۴۵
۸ ـ طلا ۱۴۵
۹ ـ اکسید دوفر ۱۴۵
۱۰ ـ فولاد ۱۴۵
۱۱ ـ یاقوت سوخته ۱۴۵
متفرقه ۱۴۵_۱۴۶
جنگل های ایران ۱۴۶ ۱۴۸
تصویبنامه راجع بجنگلهای ایران ۱۴۸_۱۴۹
قانون علامات صنعتی و تجارتی ۱۵۰_۱۵۲
قانون اجازهٔ ساختن خطوط آهن اصلی ۱۵۳
جدول تطبیقیه اوزان ۱۵۴
صورت بعضی امتیازات ۱۵۵
خطوط اصلی بین طهران
و سرحدات مملکتی ۱۵۶_۱۶۰

IV مالیه

تشکیلات ۱۶۰_۱۶۱
محاسبات کل ۱۶۱_۱۶۲
قانون اجازهٔ تأسیس مؤسسه رهنی ۱۶۲_۱۶۳
قانون خروج طلا و نقره ۱۶۲
الغای مالیات ... ۱۶۳
[illegible]
[illegible]
عایدات ... سال ۱۳۰۵ [illegible]
مخارج پیشنهادی سال ۱۳۰۵ ۱۶۵_۱۶۶
گمرکات
اشیاء ممنوع الورود ۱۶۶_۱۶۷
اشیاء ممنوع الخروج ۱۶۷
واردات و صادرات ۱۶۷ ۱۶۸
جدول پول ایران ۱۶۸_

V استخدام کشوری

مراتب خدمت و ارتقاء رتبه ۱۶۸
قواعد و وظایف ۱۶۹_۱۷۲
جدول ترفیع ۱۷۲_۱۷۳
تعرفه خدمت ۱۷۳
ورود بخدمت در ولایات ۱۷۳
مستخدمین نود و نهی ۱۷۳_۱۷۴
تقاعد ۱۷۴
حق الکفاله ۱۷۴
تمیز مستخدمین کشوری از لشکری ۱۷۴_۱۷۵
انتظار خدمت ۱۷۵
بدی آب و هوا ۱۷۵ ۱۷۶
مرخصی ۱۷۶
حفظ رتبهٔ قانونی ۱۷۶
احصائیه مستخدمین کشوری ۱۷۷
مستخدمین جزء ۱۷۸

VI امور خارجه

۱ ـ قانون تابعیت ۱۷۸_۱۷۹
۲ ـ ترتیب صدور تذکره ۱۷۹_۱۸۰

VII پست و تلگراف

۱ پست ۱۸۰
امانات ۱۸۱_۱۸۲
وسایل حمل و نقل ۱۸۲_۱۸۳
دفتری که برای خارجه کیسه
کاغذ مستقیم ارسال میدارند ۱۸۳_۱۸۴
مراکز پستی ۱۸۴
خطوط پستی ۱۸۴_۱۸۵
۲ تلگراف
تاکس تلگرافات داخله ۱۸۶
تاکس « خارجه ۱۸۶_۱۸۷
نقاط تلگرافی ۱۸۷_۱۸۸
ایام حرکت پست ۱۸۸
تعرفه مسافرت باتومبیل های پستی ۱۸۸

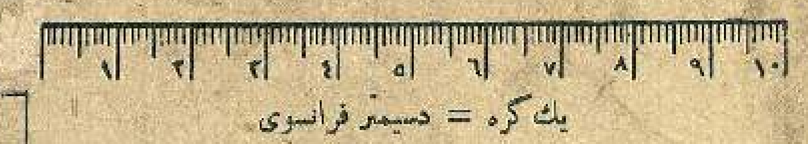
(تقویم مختصر سال ۱۳۰۷ هجری شمسی)

ایام هفته	فروردین					اردیبهشت					خرداد					
چهارشنبه	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰
پنجشنبه	۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱
جمعه	۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
شنبه	۴	۱۱	۱۸	۲۵		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
یکشنبه	۵	۱۲	۱۹	۲۶		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۶	۱۳	۲۰	۲۷	
دوشنبه	۶	۱۳	۲۰	۲۷		۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱		۷	۱۴	۲۱	۲۸	
سه شنبه	۷	۱۴	۲۱	۲۸		۴	۱۱	۱۸	۲۵		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹	

ایام هفته	تیر					مرداد						شهریور				
چهارشنبه		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱		۷	۱۴	۲۱	۲۸
پنجشنبه		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۱	۱۸	۲۵		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹
جمعه	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۲	۱۹	۲۶		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰
شنبه	۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۳	۲۰	۲۷		۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱
یکشنبه	۳	۱۰	۱۷	۲۴	۳۱		۸	۱۴	۲۱	۲۸		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
دوشنبه	۴	۱۱	۱۸	۲۵		۱	۹	۱۵	۲۲	۲۹		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
سه شنبه	۵	۱۲	۱۹	۲۶		۲	۳	۱۶	۲۳	۳۰		۶	۱۳	۲۰	۲۷	

ایام هفته	مهر					آبان						آذر				
چهارشنبه		۴	۱۱	۱۸	۲۵		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸
پنجشنبه		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۳	۱۰	۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹
جمعه		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰
شنبه		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۳	۱۰	۱۷	۲۴	
یکشنبه	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵	
دوشنبه	۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶	
سه شنبه	۳	۱۰	۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷	

ایام هفته	دی					بهمن					اسفند				
چهارشنبه		۵	۱۲	۱۹	۲۶		۳	۱۰	۱۷	۲۴	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹
پنجشنبه		۶	۱۳	۲۰	۲۷		۴	۱۱	۱۸	۲۵	۲	۹	۱۶	۲۳	
جمعه		۷	۱۴	۲۱	۲۸		۵	۱۲	۱۹	۲۶	۳	۱۰	۱۷	۲۴	
شنبه	۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹		۶	۱۳	۲۰	۲۷	۴	۱۱	۱۸	۲۵	
یکشنبه	۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰		۷	۱۴	۲۱	۲۸	۵	۱۲	۱۹	۲۶	
دوشنبه	۳	۱۰	۱۷	۲۴		۱	۸	۱۵	۲۲	۲۹	۶	۱۳	۲۰	۲۷	
سه شنبه	۴	۱۱	۱۸	۲۵		۲	۹	۱۶	۲۳	۳۰	۷	۱۴	۲۱	۲۸	

اینچ انگلیسی

۱۳۰۶

